

Z recenzji:

Na uznanie zasługuje organizacja praktyk, swego rodzaju nowum stanowią warsztaty przygotowujące studentów do praktyk. Tematyka warsztatów uzasadniona jest merytorycznie w aspekcie dydaktycznym i metodologicznym. (...) W strukturę szczegółowych programów praktyk wchodzi także arkusze obserwacji zajęć i obserwacji dziecka (praktyka ogólnopedagogiczna); arkusz obserwacji zajęć, propozycje działań mających na celu integrację rodziców, dzieci i nauczyciela, opisu zabaw, dokumentacja pomocy dydaktycznej wykorzystywanej podczas zajęć (praktyka opiekuńczo-wychowawcza); arkusz obserwacji dziecka, arkusz obserwacji zajęć, arkusz wywiadu z nauczycielem, arkusz opisu zdarzenia (praktyka obserwacyjno-asystencka); arkusz analizy wytworów dziecka, arkusz obserwacji pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu i szkole, scenariusz zajęć w przedszkolu i szkole, arkusz analizy zeszytu dziecka, scenariusz zajęć zintegrowanych w klasie, ocena scenariusza zajęć. Zestaw arkuszy dokumentujących różnego rodzaju aktywności studenta ma moc inspiracji twórczych i stanowi czynnik rozwoju twórczych zdolności pedagogicznych studenta, a nie wyłącznie papierową dokumentację. Struktura arkuszy jest przemyślana i uzasadniona dydaktycznie.

prof. dr hab. Krystyna Chałas

Jednym z dominujących czynników konkurencyjności uczelni staje się jej absolwent, dobrze przygotowany do pracy zawodowej, który nada za dynamicznymi zmianami charakterystycznymi dla czasów nam współczesnych. Taki, który swoją postawą zainspiruje kolejne pokolenia do poszukiwania siebie i swojego miejsca w świecie – zgodnie z ideą konstruktywizmu. (...) Innowacje, jakie proponuje niniejsza publikacja, polegają na szczegółowym określeniu zadań i ról wszystkich stron zaangażowanych w praktyki. Autorzy opracowując tę część programu sugerowali się tym i słusznie, że praktyki pedagogiczne muszą opierać się na ścisłej i wzajemnej współpracy trzech stron (uczelni jako instytucji organizującej praktyki, przedszkola/szkoły jako miejsca ich przeprowadzania oraz studentów). Dla uczelni będzie to oznaczało nie tylko merytoryczne przygotowanie studentów do procesu praktyk, ale także nawiązanie i utrzymywanie stałej współpracy z placówkami oświatowymi, które rekomendowane są jako miejsce odbycia praktyk. (...) Publikacja wnosi szereg wartości, które należy polecić uwadze wszystkim tym, którym zależy na przygotowaniu młodego człowieka do bycia członkiem społeczeństwa. Opartego na wiedzy, chcącego się rozwijać, doksztalać, uczyć, otwartego na nowinki techniczne, korzystającego ze zdobyczy nowoczesnych technologii.

prof. UJK dr hab. Joanna Majchrzyk-Mikuła

Program praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela edukacji elementarnej dla studentów kierunku Pedagogika i jego praktyczne egzemplifikacje

Redakcja:

Ewa Staropiętka-Kuna
Augustyn Okoński
Elżbieta Miterka

Państwowa Wyższa
Szkoła Zawodowa
w Chełmie

Chełm 2015

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie
Miasto Chełm

Program praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela
edukacji elementarnej dla studentów kierunku Pedagogika
i jego praktyczne egzemplifikacje

OPRACOWANIE:

Elżbieta Miterka, Augustyn Okoński, Ewa Staropiętka-Kuna

przy współpracy nauczycieli - opiekunów praktyk

Chełm 2015

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Recenzenci programu praktyk:

prof. dr hab. Krystyna Chałas

prof. UJK dr hab. Joanna Majchrzyk-Mikuła

Projekt okładki: Piotr Radziwonowski

Skład i redakcja:

druk-24h.com.pl
DRUKARNIA CYFROWA

Białystok, ul. Zwycięstwa 10
tel. 85 653-78-04
e-mail: biuro@partnerpoligrafia.pl

ISBN 978-83-61149-43-9

Spis treści:

Projekt „Wiedza i praktyka drogą do sukcesu”	4
Część I Program praktyk pedagogicznych.....	5
I. Założenia organizacyjno-prawne praktyk.....	6
II. Organizacja praktyk	7
III. Szczegółowe programy praktyk semestralnych. Dokumentacja przebiegu praktyk	8
IV. Ocena i ewaluacja procesu praktyk.....	46
V. Model praktyk pedagogicznych dla profilu praktycznego	54
Część II Praktyczne egzemplifikacje programu	55
I. Zajęcia warsztatowe dla nauczycieli opiekunów i seminaria wymiany doświadczeń ...	56
II. Wybrane scenariusze zajęć.....	57
III. Twórcze inspiracje nauczycieli i studentów.....	138
IV. Galeria	143

PROJEKT „WIEDZA I PRAKTYKA DROGĄ DO SUKCESU”

Projekt pt. „Wiedza i praktyka drogą do sukcesu” realizowany był na podstawie umowy Nr UDA-POKL.03.03.02-00-026/11-00, w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet III - Wysoka jakość systemu oświaty, Działanie 3.3 - Poprawa jakości kształcenia, Poddziałanie 3.3.2 - Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli - projekty konkursowe, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego i Budżetu Państwa.

Główny cel projektu to:

Poprawa jakości kształcenia przyszłych nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej w społeczeństwie informacyjnym poprzez realizację innowacyjnego programu praktyk pedagogicznych w wybranych placówkach w okresie od 01.2012 do 10.2015

Cele szczegółowe projektu:

- podniesienie efektywności działań placówek pedagogicznych,
- podniesienie jakości kadry pedagogicznej w zakresie pełnienia funkcji opiekuna praktyk,
- wzrost jakości kształcenia przyszłych nauczycieli wychowania przedszkolnego i edukacji wczesnoszkolnej w społeczeństwie informacyjnym,
- rozszerzenie współpracy między PWSZ w Chełmie i placówkami pedagogicznymi,
- wzrost świadomości uczestników projektu w zakresie rozwiązań organizacyjnych i merytorycznych dotyczących realizacji praktyk pedagogicznych.

Zaplanowane działania:

1. Przygotowanie merytoryczne studentów do odbywania praktyk.
2. Przygotowanie logistyczno - merytoryczne praktyk.
3. Przeprowadzenie praktyk pedagogicznych.
4. Zarządzanie procesem kształcenia praktycznego w tym ewaluacja programu i holistyczny monitoring realizacji projektu.

Beneficjenci ostateczni:

1. grupami objętymi wsparciem byli: studenci/tki (90 osób) kierunku Pedagogika rozpoczynający kształcenie w roku akademickim 2011/2012 i 2012/2013;
2. pedagodzy: nauczyciele/lki przedszkoli i nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej gminy i miasta Chełm (60osób);
3. w realizacji projektu włączonych będzie również 10 placówek pedagogicznych.

CZEŚĆ I

PROGRAM PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

I. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNO-PRAWNE PRAKTYK

Praktyki zawodowe na kierunku Pedagogika są realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami, regulującymi zakres i organizację praktyk pedagogicznych na uczelni wyższej, jak również wewnętrznymi aktami prawnymi uczelni. Ze względu na zmiany rozporządzeń w okresie trwania Projektu w przygotowywaniu dokumentacji praktyk uwzględniono akty prawne obowiązujące w okresie poprzedzającym zmianę, jak i aktualnie obowiązujące, opublikowane w trakcie trwania praktyk.

Ustawy i rozporządzenia:

- *Ustawa z dnia 27 lipca 2005r. — Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. 2005, nr 164, poz. 1365, z późn. zm.);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 2 listopada 2011r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (Dz.U. 2011, nr 253, poz. 1520);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2011, nr 243, poz. 1445);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 3 października 2014r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014, poz. 1370);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 29 września 2011r. w sprawie warunków oceny programowej i oceny instytucjonalnej (Dz.U. 2011, nr 207, poz. 1232);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014r. w sprawie podstawowych kryteriów i zakresu oceny programowej oraz oceny instytucjonalnej (Dz.U. 2014, poz. 1356);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. 2004, nr 207, poz. 2110);*
- *Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012, Nr 0, poz. 131);*
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. 2009, nr 50, poz. 400, z późn. zm.);*
- *Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 sierpnia 2015r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz.U. 2015, poz. 1264).*

Akty wewnętrzne Uczelni regulujące organizację praktyk studenckich to:

- Regulamin Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Chełmie;
- Regulamin zajęć praktycznych i praktyk w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

II. ORGANIZACJA PRAKTYK

Praktyki zawodowe na kierunku Pedagogika stanowią integralną część procesu kształcenia studentów. Wyznaczone cele, wraz z zakresem treści programowych kształcenia kierunkowego oraz nauczycielskiego, są spójne z zadaniami realizowanymi w trakcie praktyk pedagogicznych. Projekt umożliwił organizację dodatkowych zajęć konwersatoryjno-warsztatowych, podczas których studenci nabywali praktyczne umiejętności, niezbędne do pełnienia prawidłowej roli nauczyciela-pedagoga. Zakres treści oraz forma ćwiczeń praktycznych miały na celu wspomaganie i rozwój kompetencji pedagogicznych nauczyciela oraz przygotowanie studenta do samodzielnego projektowania i realizacji zadań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych, jak również uzyskiwania informacji zwrotnej na temat swoich działań.

Realizacja warsztatów przygotowujących studentów do praktyk w podziale na semestry i lata:

Lp.	nazwa	sem./rok	I ROK		II ROK		III ROK	
		l. godz.	I	II	III	IV	V	VI
1.	Trening umiejętności intra- i interpersonalnych	20		20				
2.	Techniki poznawania uczniów i badanie dynamiki grupy	20		20				
3.	Trening umiejętności opiekuńczych i wychowawczych	20		20				
4.	Projektowanie procesów edukacyjnych w przedszkolu i szkole	20			20			
5.	Diagnozowanie osiągnięć dzieci i uczniów	20			20			
6.	Współpraca z rodziną i środowiskiem lokalnym	20			20			
7.	Organizacja form realizacji zajęć pozalekcyjnych	20				20		
8.	Praca z dzieckiem o specjalnych potrzebach edukacyjnych	20				20		
9.	Ewaluacja własnej pracy i osiągnięć	10				10		
10.	Radzenie sobie ze stresem i obciążeniem emocjonalnym w pracy nauczyciela	10					10	
11.	Projektowanie własnego rozwoju zawodowego	10					10	
12.	Wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych w kształceniu	25					25	
13.	Programy edukacyjne wspomagające proces kształcenia dziecka	25						25
14.	Warsztaty w zakresie bezpieczeństwa podczas korzystania z TIK	25						25
Razem		265	-	60	60	50	45	50

III. SZCZEGÓŁOWE PROGRAMY PRAKTYK SEMESTRALNYCH. DOKUMENTACJA PRZEBIEGU PRAKTYK

Proces kształcenia praktycznego studentów pedagogiki, przygotowujących się do wykonywania w przyszłości zawodu nauczyciela, stanowił punkt wyjścia do projektowania szczegółowych programów realizacji poszczególnych etapów praktyki pedagogicznej. Z uwagi na założenia projektu, związane z kształtowaniem u przyszłych nauczycieli kompetencji z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnych, w treściach programów szczegółowych uwzględniono celowość i analizę doboru poszczególnych środków dydaktycznych zarówno pod kątem ich przydatności, funkcjonalności, jak i dostosowania do potrzeb dziecka znajdującego się na danym etapie edukacyjnym.

Realizacja praktyki pedagogicznej w podziale na semestry i lata przedstawia się następująco:

Lp.	Etap praktyki pedagogicznej	ilość godzin/semestr						
		razem	I	II	III	IV	V	VI
1.	Praktyka ogólnopedagogiczna	30		30				
2.	Praktyka opiekuńczo-wychowawcza w formie szkoły letniej	30		30				
3.	Praktyka obserwacyjno-asystencka śródroczna w przedszkolu oraz w klasach I-III szkoły podstawowej	60				60		
4.	Praktyka nauczycielska w przedszkolu	45					45	
5.	Praktyka nauczycielska w kl. I-III szkoły podstawowej	45						45
Razem		210	-	60	-	60	45	45

Przygotowanie szczegółowych programów praktyki pedagogicznej objęło również zaprojektowanie dokumentacji niezbędnej do weryfikacji założonych efektów kształcenia praktycznego na kolejnych etapach. Obszerny zestaw materiałów przygotowanych przez autorki we współpracy z nauczycielkami-opiekunkami poszczególnych etapów praktyk odnosi się do przedstawionego powyżej podziału.

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHELMIE

Program praktyki ogólnopedagogicznej dla studentów I roku pedagogiki PWSZ w Chełmie

1. Założenia programowo - organizacyjne praktyki

Program praktyk realizowany jest w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. 2004 nr 207 poz. 2110) oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012, poz. 131) w zakresie dotyczącym praktyk pedagogicznych.

Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku pedagogika, a jej realizacja zostaje udokumentowana wpisami w dzienniku praktyk oraz w indeksie.

2. Cele praktyki.

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z dziećmi, kierowaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb dzieci oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Cele szczegółowe:

- poznanie specyfiki funkcjonowania placówek oświatowych jako przygotowanie do przyszłej pracy pedagogicznej;
- nabycie umiejętności praktycznego zastosowania kompetencji zdobywanych w toku studiów;
- rozwinięcie umiejętności refleksyjnej oceny działalności pedagogicznej placówki;
- zrozumienie potrzeby uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w placówce dla stymulowania własnego rozwoju intelektualnego i emocjonalnego;
- nabycie i rozwinięcie umiejętności kreatywnego spojrzenia na pracę pedagogiczną oraz twórczego kierowania procesem nauczania, wychowania i opieki;
- zrozumienie specyfiki pracy pedagogicznej w różnych typach placówek oświatowych;

- zrozumienie potrzeby udoskonalenia umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z uczniem i wychowankiem;
- nabycie umiejętności wchodzenia na rynek pracy przez nawiązanie bezpośredniego kontaktu z placówkami oświatowymi;
- zrozumienie znaczenia poznania możliwości zatrudnienia oraz stworzenia szansy zaprezentowania posiadanych kwalifikacji potencjalnemu pracodawcy;

3. Zadania studenta odbywającego praktykę

Organizacja praktyki pedagogicznej powinna umożliwić studentom podejmowanie następujących zadań:

- zapoznanie się ze strukturą, organizacją i zadaniami danej placówki oświatowej oraz jej miejscem w systemie edukacji;
- zapoznanie się z programami i planami działalności placówki, ze szczególnym uwzględnieniem ich ukierunkowania na potrzeby wychowanków;
- obserwacja współpracy pomiędzy nauczycielami i dziećmi;
- zapoznanie się z bazą dydaktyczną placówki;
- obserwacja form i metod prowadzenia zajęć;
- merytoryczne dyskusje na temat obserwowanych zajęć;
- obserwowanie zajęć prowadzonych przez pedagogów w placówce w wymiarze 3 godzin dydaktycznych oraz analiza ich w aspekcie założonych celów obserwacji;
- obserwacja dziecka w grupie rówieśniczej oraz analiza jego zachowań;
- dokumentowanie swoich działań w placówce poprzez wypełnienie dzienniczka praktyk i stosownych załączników.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYKI

Ilość godzin ogółem: 30h	W tym przedszkole: 15h	W tym szkoła: 15h	Realizowane zajęcia	Tematyka	Osoba odpowiedzialna
4h	2h	2h	Organizacja placówki	1. Zapoznanie z dokumentacją obowiązującą w placówce, omówienie statutu placówki, programu wychowawczego, profilaktycznego, szkolnego zestawu programów nauczania i in. 2. Zaprezentowanie bazy placówki. 3. Zapoznanie z planami pracy obowiązującymi w bieżącym roku. 4. Zapoznanie z, obowiązującymi regulaminami oraz przepisami BHP.	Opiekun studenta z ramienia placówki/ student
6h	3h	3h	Warsztat pracy nauczyciela	1. Poznanie specyfiki pracy nauczycieli pracujących w placówce. 2. Analiza planów pracy nauczycieli. 3. Analiza innej dokumentacji, którą dysponuje nauczyciel ze względu na specyfikę pracy. 4. Zapoznanie z bazą dydaktyczną placówki i sposobami jej wykorzystania.	Opiekun studenta z ramienia placówki/ student
10h	5h	5h	Obserwacja zajęć prowadzonych w placówce	1. Obserwacja różnych rodzajów zajęć. 2. Obserwacja dziecka. 3. Współpraca z nauczycielem w przygotowaniu zajęć. 4. Omówienie zajęć realizowanych przez prowadzącego	Opiekun studenta z ramienia placówki/ student
8h	4h	4h	Uczestnictwo w procesie planowania i realizacji przedsięwzięć organizowanych w placówce	Czynne uczestnictwo w planowaniu, przygotowaniu i organizacji przedsięwzięć realizowanych w placówce podczas trwania praktyki	Opiekun studenta z ramienia placówki/ student
2h	1h	1h	Praca własna studenta	Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki oraz przygotowanie do poszczególnych zajęć realizowanych podczas praktyki.	Opiekun studenta z ramienia placówki/ student

4. Warunki i formy zaliczenia praktyki:

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest wywiązanie się z zadań zawartych w programie praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, tj.:

- Uzupełnionego dziennika praktyk wraz z oceną praktyki wystawioną przez opiekuna praktyki wyznaczonego przez placówkę;
- Arkusza oceny praktyki wypełnionego przez opiekuna praktyki wyznaczonego przez placówkę;
- 3 wypełnionych przez studenta i potwierdzonych podpisem opiekuna wyznaczonego przez placówkę arkuszy obserwacji zajęć;
- 2 arkuszy obserwacji dziecka wypełnionych przez studenta.

5. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych i uczestnika praktyki:

Nauczyciel/Pedagog - opiekun studenta z ramienia placówki:

- opracowuje harmonogram wszystkich zajęć realizowanych podczas praktyki;
- zapoznaje studenta z planami pracy dydaktyczno - wychowawczej oraz dokumentacją placówki;
- odpowiada za prawidłową realizację zadań wynikających z programu praktyki;
- udostępnia pomoce naukowe, wskazuje literaturę przedmiotową i metodyczną;
- dokonuje oceny praktyki;
- potwierdza zakończenie praktyki podpisem i pieczętkami instytucji.

Opiekun studenta z ramienia uczelni:

- przygotowuje program praktyki;
- sprawuje kierownictwo dydaktyczne i merytoryczne nad praktyką;
- kontroluje przebieg praktyki;
- po zakończeniu praktyki, dokonuje podsumowania i oceny studenta z zakresu realizacji programu praktyki poprzez dokonanie wpisu w indeksie wraz z oceną na podstawie przedłożonej przez studenta stosownej dokumentacji.

Student - praktykant:

- wywiązuje się z zadań zawartych w programie praktyki zawodowej.
- sumiennie realizuje powierzone mu obowiązki we współpracy z opiekunem z ramienia placówki.
- po zakończeniu praktyki przedkłada opiekunowi praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie uzupełniony dziennik praktyk wraz z dokumentacją (arkusze obserwacji) oraz indeks w celu uzyskania zaliczenia praktyki.

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ Nr 1

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki ogólnopedagogicznej

NAZWISKO I IMIĘ STUDENTA:

- Data obserwacji:
- Nazwa placówki:
- Grupa wiekowa/klasa:
- Uwagi dotyczące obserwacji:

TEMAT ZAJĘĆ :

CEL PROWADZONEJ OBSERWACJI:

Aktywności dzieci podczas zajęć edukacyjnych

1. Charakterystyka form aktywności dzieci występujących podczas obserwowanych zajęć:
.....
2. Czynniki wpływające na podniesienie poziomu aktywności dzieci podczas obserwowanych zajęć:
.....
3. Czynniki obniżające poziom aktywności dzieci podczas obserwowanych zajęć:
.....

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ Nr 2

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki ogólnopedagogicznej

NAZWISKO I IMIĘ STUDENTA:

- Data obserwacji:
- Nazwa placówki:
- Grupa wiekowa/klasa:
- Uwagi dotyczące obserwacji:

TEMAT ZAJĘĆ :

CEL PROWADZONEJ OBSERWACJI:

Współpraca i współdziałanie w grupie rówieśniczej

1. Proszę opisać sytuacje współpracy i współdziałania pomiędzy dziećmi, które zaistniały podczas obserwowanych zajęć:
.....
2. Czynniki sprzyjające wdrażaniu dzieci do współpracy i współdziałania występujące podczas obserwowanych zajęć:
.....
3. Czynniki obniżające poziom współpracy i współdziałania występujące podczas obserwowanych zajęć:
.....
4. Jaki wpływ, według Pani/Pana, miała współpraca i współdziałanie dzieci na wzrost ich poziomu wiedzy, umiejętności oraz kształtowanie postaw?
.....

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ nr 3

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki ogólnopedagogicznej

NAZWISKO I IMIĘ STUDENTA:

- Data obserwacji:
- Nazwa placówki:
- Grupa wiekowa/klasa:
- Uwagi dotyczące obserwacji:

TEMAT ZAJĘĆ :

CEL PROWADZONEJ OBSERWACJI:

Komunikacja interpersonalna pomiędzy nauczycielem i dzieckiem

1. Proszę opisać formy komunikacji interpersonalnej stosowane przez nauczyciela i dzieci podczas zajęć?
.....
2. Stosowane komunikaty nauczyciela, według Pani/Pana były zrozumiałe dla wychowanków? (Proszę zakreślić właściwą odpowiedź)
 tak, dzieci rozumiały wszystkie komunikaty,
 rozumiałe były tylko komunikaty werbalne,
 rozumiałe były tylko komunikaty niewerbalne,
 dzieci rozumiały komunikaty tylko czasami,
 dzieci rozumiały komunikaty bardzo rzadko,
 dzieci nie rozumiały komunikatów,

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Proszę uzasadnić odpowiedź:

3. Jakie czynniki sprzyjały dobrej komunikacji nauczyciel – dzieci na obserwowanych zajęciach?

4. Jakie wystąpiły bariery komunikacyjne pomiędzy nauczycielem, a dziećmi na obserwowanych zajęciach?

5. Sposoby motywowania dzieci do pracy na zajęciach stosowane przez nauczyciela:

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

ARKUSZ OBSERWACJI DZIECKA PODCZAS ZABAW SWOBODNYCH W PRZEDSZKOLU

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki ogólnopedagogicznej

NAZWISKO I IMIĘ STUDENTA

TEMAT ZAJĘĆ

WIEK I PŁEĆ DZIECKA

CZAS PROWADZONEJ OBSERWACJI – 15 MINUT

CEL PROWADZONEJ OBSERWACJI:

Adaptacja dziecka w środowisku przedszkolnym (wybrane elementy)

1. Rodzaje aktywności dziecka występujące podczas obserwacji. Proszę wymienić chronologicznie.

2. Charakterystyka interakcji dziecka z rówieśnikami podczas zabaw swobodnych:

3. Charakterystyka interakcji dziecka z nauczycielem podczas zabaw swobodnych:

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

ARKUSZ OBSERWACJI DZIECKA W SZKOLE PODCZAS SAMODZIELNEJ PRACY W TRAKCIE ZAJĘĆ

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki ogólnopedagogicznej

NAZWISKO I IMIĘ STUDENTA

TEMAT ZAJĘĆ

WIEK I PŁEĆ DZIECKA

CZAS PROWADZONEJ OBSERWACJI – 15 MINUT

CEL PROWADZONEJ OBSERWACJI:

Adaptacja dziecka w środowisku klasy szkolnej (wybrane elementy)

1. Rodzaje aktywności dziecka występujące podczas obserwacji. Proszę wymienić chronologicznie:

.....

2. Charakterystyka interakcji dziecka z rówieśnikami podczas samodzielnej pracy w trakcie zajęć:

.....

3. Charakterystyka interakcji dziecka z nauczycielem podczas samodzielnej pracy w trakcie zajęć:

.....

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHELMIE

INSTYTUT MATEMATYKI i INFORMATYKI KATEDRA PEDAGOGIKI

Program praktyki zawodowej dla studentów I roku kierunku Pedagogika, w formie szkoły letniej

Miejsce odbywania praktyki:

Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 1 w Chełmie, Przedszkole Miejskie nr 15 w Chełmie

Ilość godzin: 30

1. Założenia programowo-organizacyjne praktyki

Program praktyk realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. 2004 nr 207 poz. 2110) oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012, poz. 131) w zakresie dotyczącym praktyk pedagogicznych.

Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku pedagogika a jej realizacja zostaje udokumentowana wpisami w dzienniku praktyk oraz w indeksie.

2. Cele praktyki

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekunów–wychowawczą z dziećmi i zaspokajaniem ich indywidualnych potrzeb oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

Cele szczegółowe:

- zrozumienie potrzeby czynnego udziału w zajęciach organizowanych w ramach szkoły letniej jako przygotowanie do przyszłej pracy pedagogicznej;
- nabycie umiejętności praktycznego zastosowania kompetencji zdobywanych w toku studiów;
- rozwinięcie umiejętności refleksyjnej i krytycznej oceny działalności opiekunów–wychowawczej wobec dzieci w okresie przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- zrozumienie potrzeby uczestnictwa w zajęciach prowadzonych podczas szkoły letniej w placówce dla stymulowania własnego rozwoju intelektualnego i emocjonalnego;
- nabycie umiejętności integrowania różnych środowisk wychowawczych poprzez organizację zajęć plenerowych „jak być super mamą / tatą dla swojego dziecka”;
- zrozumienie potrzeby podejmowania działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa dziecka podczas zajęć;
- zrozumienie istoty korzyści i zagrożeń wynikających z korzystania ze środków i narzędzi ICT;
- nabycie umiejętności właściwego doboru i wykorzystania pomocy dydaktycznych w aspekcie specyfiki organizowanych zajęć;
- rozwinięcie umiejętności kreatywnego spojrzenia na pracę pedagogiczną;
- nabycie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z wychowankiem;
- zrozumienie znaczenia pozytywnego postrzegania społecznej roli pedagoga;
- zrozumienie znaczenia etyki zawodowej nauczyciela.

3. Zadania studenta odbywającego praktykę

Organizacja praktyki pedagogicznej w formie szkoły letniej powinna umożliwić studentom podejmowanie następujących zadań:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

- zapoznanie się z programami i planami działalności placówki uczestniczącej w realizacji szkoły letniej z uwzględnieniem ich ukierunkowania na potrzeby wychowanków;
- współpraca z pracownikami i wychowankami placówki;
- zapoznanie z bazą dydaktyczną przeznaczoną do wykorzystania podczas realizacji szkoły letniej;
- podejmowanie prób samodzielnych działań opiekuńczo-wychowawczych z dziećmi pod opieką nauczyciela;
- merytoryczna dyskusja na temat obserwowanych i prowadzonych działań;
- obserwowanie działań prowadzonych przez nauczycieli i studentów;
- współorganizacja i uczestnictwo w zajęciach realizowanych w ramach szkoły letniej.

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYKI

Łączna ilość godzin: 30 (15h w przedszkolu i 15h w szkole podstawowej)

Ilość godzin	Realizowane zadania	Zakres, tematyka	Osoby odpowiedzialne
10h	Obserwacje prowadzone przez studentów w placówce	Obserwacja zajęć w aspekcie wskazanych celów. Realizacja: 5h w szkole i 5h w przedszkolu podczas szkoły letniej	Opiekun studenta, student
10h	Pomoc i udział w działaniach organizowanych w placówce podczas szkoły letniej	Czynne uczestnictwo w organizacji, planowaniu, przygotowaniu i realizacji zajęć. Zapoznanie się z pomocami stanowiącymi element zaplecza dydaktycznego placówki. Realizacja: 5h w szkole i 5h w przedszkolu podczas szkoły letniej	Opiekun studenta, student
6h	Spotkanie integracyjne studentów, opiekunów praktyk, dzieci i rodziców/opiekunów	Zaprojektowanie i realizacja działań „Jak być super Mamą/Tatą dla swojego dziecka” oraz pikniku rodzinnego z rodzicami/opiekunami dzieci uczestniczących w szkole letniej z uwzględnieniem korzyści i zagrożeń podczas korzystania ze środków i narzędzi IT.	Opiekun studenta, student
4h	Praca własna studenta	Przygotowanie pomocy do realizacji poszczególnych zadań oraz dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki (arkusze obserwacji, opisy zabaw, dokumentacja pomocy dydaktycznych).	Opiekun studenta, student

4. Warunki i formy zaliczenia praktyki:

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie. Warunkiem zaliczenia jest wywiązanie się z zadań i programu praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, tj.:

- uzupełnionego dziennika praktyk wraz z opinią i oceną praktyki wystawioną przez opiekuna praktyki;
- przygotowanych czterech arkuszy obserwacji zajęć realizowanych podczas szkoły letniej;
- propozycji działań mających na celu integrację rodziców, dzieci i nauczyciela;
- opisu trzech zabaw organizowanych przez studenta z udziałem rodziców i dzieci;
- charakterystyki pomocy dydaktycznej wykorzystanej podczas zajęć wraz z opisem sposobu jej wykorzystania.

5. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych i uczestnika praktyki:

a) Opiekun studenta praktykanta szkoły letniej w placówce:

- przygotowanie programu studenckiej praktyki zawodowej w ramach szkoły letniej;
- zapoznanie studenta z organizacją placówek oświatowych, zasadami realizacji pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, a w szczególności z dokumentacją prowadzoną przez nauczycieli, pedagogów czy psychologów danej placówki;
- pomoc w przygotowaniu dokumentacji z realizacji praktyki;
- przygotowanie ogólnej opinii nauczyciela-opiekuna dotyczącej merytorycznego i metodycznego przygotowania studenta na danym etapie studiów do zawodu nauczyciela;
- sprawowanie kierownictwa merytorycznego nad danym etapem praktyki;
- kontrola przebiegu praktyki.

b) Opiekun studenta z ramienia Uczelni:

- przygotowuje program studenckiej praktyki zawodowej;
- pośredniczy przy podpisaniu Porozumienia w sprawie organizacji praktyki przez wybraną przez studenta placówkę oraz Kierownika Działu Praktyk PWSZ w Chełmie;

- sprawuje kierownictwo merytoryczne nad danym etapem praktyki;
- kontroluje przebieg praktyki;
- wskazuje pomoce dydaktyczne wraz z literaturą przedmiotową i metodyczną;
- po zakończeniu praktyki rozlicza studenta z jej realizacji na podstawie przedłożonej przez studenta stosownej dokumentacji.

c) Student - praktykant:

- wywiązuje się z zadań zawartych w programie studenckiej praktyki zawodowej;
- po zakończeniu praktyki przedkłada opiekunowi praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie uzupełnioną dokumentację w celu uzyskania zaliczenia praktyki.

Realizacja praktyki studenckiej podlega kontroli ze strony wskazanych przedstawicieli Uczelni, Kierownika Działu Praktyk oraz nauczyciela akademickiego - opiekuna praktykanta z ramienia Uczelni.

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W PRZEDSZKOLU

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki w formie szkoły letniej

1. IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:
2. Data obserwacji:
3. Nazwa placówki:
4. Grupawiekowa:
5. Uwagi dotyczące obserwacji:
.....
.....
6. Cel prowadzonej obserwacji:
.....

Dobór i zastosowanie środków dydaktycznych

7. Wykorzystane środki dydaktyczne:
.....
.....
8. Cele i sposoby wykorzystania środków dydaktycznych:
.....
.....
9. Znaczenie wykorzystanych środków dydaktycznych dla rozwoju dziecka:
.....
.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W KL. I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki w formie szkoły letniej

1. IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:
2. Data obserwacji:
3. Nazwa placówki:
4. Klasa:
5. Uwagi dotyczące obserwacji:
.....
.....
6. Cel prowadzonej obserwacji:
.....

Dobór i zastosowanie środków dydaktycznych

7. Wykorzystane środki dydaktyczne:
.....
.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

8. Cele i sposoby wykorzystania środków dydaktycznych:

.....

9. Znaczenie wykorzystanych środków dydaktycznych dla rozwoju dziecka:

.....

.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W PRZEDSZKOLU

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki w formie szkoły letniej

1. IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:

2. Data obserwacji:

3. Nazwa placówki:

4. Grupa wiekowa:

5. Uwagi dotyczące obserwacji:

.....

6. Cel prowadzonej obserwacji:

Działania nauczyciela na rzecz zapewniania bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie

7. Opis działań podejmowanych przez nauczyciela w zakresie:

a) bezpieczeństwa fizycznego dziecka:

.....

.....

b) bezpieczeństwa psychicznego dziecka:

.....

.....

c) bezpieczeństwa podczas korzystania z narzędzi i środków ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych):

.....

.....

d) zachowania dyscypliny w grupie:

.....

.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W KL. I – III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

dla studentów I roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki w formie szkoły letniej

1. IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:

2. Data obserwacji:

3. Nazwa placówki:

4. Grupa wiekowa:

5. Uwagi dotyczące obserwacji:

.....

6. Cel prowadzonej obserwacji:

Działania nauczyciela na rzecz zapewniania bezpieczeństwa i zachowania

dyscypliny w grupie

7. Opis działań podejmowanych przez nauczyciela w zakresie:

a) bezpieczeństwa fizycznego dziecka:

.....

b) bezpieczeństwa psychicznego dziecka:

.....

c) bezpieczeństwa podczas korzystania z narzędzi i środków ICT (technologii informacyjno-komunikacyjnych):

.....

d) zachowania dyscypliny w grupie:

.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ MAJĄCYCH NA CELU INTEGRACJĘ RODZICÓW, DZIECI I NAUCZYCIELA

studenta I roku PWSZ w Chelmie w ramach praktyki w formie szkoły letniej

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:

1. Cel działania:

.....

Opis działania:

.....

2. Cel działania:

.....

Opis działania:

.....

3. Cel działania:

.....

Opis działania:

.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

OPIS ZABAW

*organizowanych przez studentów I roku PWSZ w Chelmie
w ramach praktyki w formie szkoły letniej*

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:

1. Nazwa zabawy:

Temat zabawy:

Cele zabawy:

1.

2.

3.

Proponowany przebieg zabawy dla dzieci w wieku:

.....

2. Nazwa zabawy:.....

Temat zabawy:.....

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Cele zabawy:

1.
2.
3.

Proponowany przebieg zabawy dla dzieci w wieku:

3. Nazwa zabawy:

Temat zabawy:

Cele zabawy:

1.
2.
3.

Proponowany przebieg zabawy dla dzieci w wieku:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

DOKUMENTACJA POMOCY DYDAKTYCZNEJ WYKORZYSTANEJ PODCZAS ZAJĘĆ

*organizowanych przez studentów I roku PWSZ w Chełmie
w ramach praktyki w formie szkoły letniej*

(załącznik powinna stanowić pomoc dydaktyczna bądź fotograficzne udokumentowanie jej wykorzystania)

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA:

Nazwa pomocy dydaktycznej:

Opis sposobu wykorzystania

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMIE

INSTYTUT MATEMATYKI i INFORMATYKI, KATEDRA PEDAGOGIKI

Program praktyki obserwacyjno-asystenckiej śródrocznej

kierunek: Pedagogika

rok II

Miejsce odbywania praktyki: placówki uczestniczące w Projekcie

Ilość godzin: 10 h + 25 h + 25 h = 60 h

I. Założenia programowo-organizacyjne praktyki

Program praktyk realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004r. w sprawie standardów kształcenia nauczycieli (Dz. U. 2004 nr 207 poz. 2110) oraz rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012, poz. 131) w zakresie dotyczącym praktyk pedagogicznych.

Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku pedagogika a jej realizacja zostaje udokumentowana wpisami w dzienniku praktyk oraz w indeksie.

1. Cele praktyki

- zrozumienie potrzeby czynnego udziału w zajęciach organizowanych w placówce jako przygotowanie do przyszłej pracy pedagogicznej;
- nabycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy oraz umiejętności, zdobywanych w trakcie studiów;
- nabycie umiejętności refleksyjnej i krytycznej oceny działalności opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu i szkole podstawowej;
- zrozumienie potrzeby przygotowania i uczestnictwa w zajęciach dla stymulowania intelektualnego i emocjonalnego rozwoju;
- rozwinięcie umiejętności samooceny własnej pracy;
- nabycie wrażliwości na potrzeby rozwojowe dziecka w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym;
- nabycie umiejętności analizy potrzeb dziecka w aspekcie rozbudzania jego zainteresowań i pasji;
- nabycie umiejętności właściwego doboru i wykorzystania pomocy dydaktycznych w aspekcie specyfiki organizowanych zajęć oraz wyposażenia placówki w nowoczesne środki i narzędzia ICT;
- rozwinięcie umiejętności kreatywnego spojrzenia na pracę pedagogiczną oraz twórczego kierowania procesem kształcenia, wychowania i opieki;
- nabycie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem i nauczycielem;
- zrozumienie znaczenia wejścia na rynek pracy przez nawiązanie kontaktu z placówkami, zorientowania w możliwościach zatrudnienia, stworzenia szansy zaprezentowania posiadanych kwalifikacji potencjalnemu pracodawcy;
- zrozumienie znaczenia pozytywnego postrzegania społecznej roli pedagoga;
- zrozumienie znaczenia etyki zawodowej nauczyciela.

2. Zadania studenta odbywającego praktykę

Organizacja praktyki pedagogicznej umożliwi studentom podejmowanie następujących zadań:

- zapoznanie się z programami nauczania realizowanymi w placówkach;
- współpraca z pracownikami i wychowankami placówek;
- zapoznanie z zapleczem dydaktycznym placówki, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków i narzędzi ICT;
- obserwacja dziecka w przedszkolu w aspekcie poziomu rozwoju psychomotorycznego;
- obserwacja zajęć na etapie edukacji wczesnoszkolnej w aspekcie aktywności nauczyciela i uczniów;
- obserwowanie zajęć ze szczególnym uwzględnieniem metod i form pracy z dzieckiem;
- obserwacja, opis i analiza zdarzenia – sytuacji problemowej;
- merytoryczna dyskusja na temat przeprowadzonych obserwacji;
- współorganizacja, przygotowanie i czynne uczestnictwo w zajęciach realizowanych w placówkach;
- dokumentowanie i omówienie elementów zajęć prowadzonych przez siebie i innych studentów.

3. Warunki i formy zaliczenia praktyki:

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie. Warunkiem zaliczenia jest wywiązanie się z zadań i programu praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, tj.:

- uzupełnionego dziennika praktyk wraz z oceną praktyki wystawioną przez opiekuna praktyki;
- wypełnionych arkuszy oceny pracy studenta podczas odbywania praktyki obserwacyjno-asystenckiej w przedszkolu i kl. I-III szkoły podstawowej;
- wypełnionych arkuszy samooceny pracy studenta podczas odbywania praktyki obserwacyjno-asystenckiej w przedszkolu i kl. I-III szkoły podstawowej;
- wypełnionych arkuszy obserwacji dziecka w przedszkolu;
- wypełnionego arkusza metod i form pracy z dzieckiem w procesie dydaktyczno-wychowawczym przedszkola;
- wypełnionego arkusza metod i form pracy z uczniem w edukacji wczesnoszkolnej;
- charakterystyki aktywności nauczyciela i uczniów w toku zajęć edukacyjnych w klasach I-III szkoły podstawowej;
- uzupełnionego arkusza opisu zdarzenia – sytuacji problemowej w przedszkolu lub szkole;
- arkuszy z przeprowadzonego wywiadu na temat programów edukacyjnych realizowanych w placówkach.

4. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych i uczestnika praktyki:

a) Opiekun studenta, praktykanta w placówce:

- przygotowanie planu realizacji programu studenckiej praktyki zawodowej;
- zapoznanie studenta z organizacją zajęć w placówkach, zasadami ich realizacji oraz dokumentacją pracy dydaktycznej;
- pomoc w przygotowaniu dokumentacji z realizacji praktyki;
- przygotowanie ogólnej opinii nauczyciela-opiekuna dotyczącej merytorycznego i metodycznego przygotowania studenta na danym etapie studiów do zawodu nauczyciela;
- sprawowanie kierownictwa merytorycznego nad praktyką;
- kontrola przebiegu praktyki.

b) Opiekun studenta z ramienia Uczelni:

- przygotowuje program studenckiej praktyki zawodowej we współpracy z opiekunami w placówkach;
- pośredniczy przy podpisaniu Porozumienia w sprawie organizacji praktyki przez wybraną przez studenta placówkę oraz Kierownika Działu Praktyk PWSZ w Chełmie;

- uczestniczy wraz ze studentem w części zajęć realizowanych w placówkach;
- sprawuje kierownictwo merytoryczne nad praktyką;
- kontroluje przebieg praktyki;
- wskazuje pomoce dydaktyczne wraz z literaturą przedmiotową i metodyczną;
- po zakończeniu praktyki zalicza studentowi realizację praktyki zawodowej poprzez dokonanie wpisu w indeksie wraz z oceną na podstawie przedłożonej przez studenta stosownej dokumentacji.

c) Student - praktykant:

- wywiązuje się z zadań zawartych w programie studenckiej praktyki zawodowej;
- po zakończeniu praktyki przedkłada opiekunowi praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie uzupełnioną dokumentację w celu uzyskania zaliczenia praktyk.

Realizacja praktyki studenckiej podlega kontroli ze strony wskazanych przedstawicieli Uczelni, Kierownika Działu Praktyk oraz nauczyciela akademickiego - opiekuna praktykanta z ramienia Uczelni.

II. SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYKI:

Praktyka obserwacyjno-asystencka śródroczna

Łączna ilość godzin: 60 (30h w przedszkolu i 30h w szkole podstawowej)

Ilość godzin	Realizowane zadania	Zakres, tematyka	Osoby odpowiedzialne
10h	Obserwacje prowadzone przez studentów w placówce	Obserwacja dziecka w przedszkolu. Obserwacja aktywności nauczyciela i uczniów w toku zajęć edukacyjnych w klasach I-III szkoły podstawowej. Realizacja: 5h w przedszkolu i 5h w szkole podstawowej	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
20h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w przedszkolu	Obserwacja metod i form pracy z dzieckiem. Zaplanowanie, przygotowanie i współrealizacja zajęć w placówce podczas odbywania praktyki. Opis zdarzenia – sytuacji problemowej. Wywiad w zakresie realizowanych w placówce programów edukacyjnych. Zapoznanie się z zapleczem dydaktycznym placówki ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków i narzędzi ICT. Realizacja: 20h w przedszkolu.	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
20h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w szkole podstawowej	Obserwacja metod i form pracy z uczniem. Zaplanowanie, przygotowanie i współrealizacja zajęć w placówce podczas odbywania praktyki. Opis zdarzenia – sytuacji problemowej. Wywiad w zakresie realizowanych w placówce programów edukacyjnych. Zapoznanie się z zapleczem dydaktycznym placówki ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków i narzędzi ICT. Realizacja: 20h w szkole podstawowej	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
10h	Praca własna studenta	Przygotowanie się do współrealizacji zajęć w placówce oraz pomocy do realizacji poszczególnych zadań jak również dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki (arkusze obserwacji, opisy zdarzeń, arkusze wywiadu)	<i>Student</i>

ARKUSZ OBSERWACJI DZIECKA W PRZEDSZKOLU

obserwacja jednodniowa

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data prowadzonej obserwacji:
2. Placówka:
3. Imię dziecka:
4. Wiek dziecka:

5. Cel obserwacji:

Charakterystyka poziomu rozwoju psychomotorycznego dziecka w wieku przedszkolnym

Uwagi, wnioski:

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Krótką informacją o zdrowiu i rozwoju fizycznym dziecka:

Obserwacja nr 1

Sytuacja/ miejsce	Opis zachowania	Obserwowana sfera

Obserwacja nr 2

Sytuacja/ miejsce	Opis zachowania	Obserwowana sfera

Obserwacja nr 3

Sytuacja/ miejsce	Opis zachowania	Obserwowana sfera

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W PRZEDSZKOLU

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data zajęć:
2. Temat zajęć:
3. Grupa wiekowa:
4. Cel obserwacji:

Praktyczna egzemplifikacja metod i form pracy z dzieckiem w procesie dydaktyczno-wychowawczym przedszkola.

Uwagi po obserwacji zajęć:

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Przebieg zajęć w przedszkolu:

Czynności nauczyciela	Czynności dzieci	Obszar edukacyjny	Metody i formy pracy w przedszkolu	Środki dydaktyczne

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

obserwacja jednorazowa

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data prowadzonej obserwacji:
2. Placówka:
3. Klasa:
4. Temat zajęć:
5. Czas obserwacji: **45 minut**
6. Cel obserwacji:

Charakterystyka aktywności nauczyciela i uczniów w toku zajęć edukacyjnych w klasach I-III szkoły podstawowej.

7. Uwagi, wnioski:

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Szczegółowy opis obserwacji:

Aktywność nauczyciela	Aktywność uczniów	Obszar edukacyjny

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W SZKOLE PODSTAWOWEJ

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data zajęć:
2. Temat zajęć:
3. Klasa:
4. Cel obserwacji:

Praktyczna egemplifikacja metod i form pracy z uczniem w edukacji wczesnoszkolnej.

Uwagi po obserwacji zajęć:

.....

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Przebieg zajęć w szkole podstawowej:

Czynności nauczyciela	Czynności dzieci	Obszar edukacyjny	Metody kształcenia	Formy pracy	Środki dydaktyczne

ARKUSZ WYWIADU Z NAUCZYCIELEM W PRZEDSZKOLU

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data przeprowadzonego wywiadu:
2. Placówka:
3. Imię i nazwisko nauczyciela:
4. Grupa wiekowa:
5. Cel wywiadu:

Poznanie opinii nauczycieli na temat programów realizowanych w przedszkolu.

Uwagi, wnioski:

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

6. Z jakiego programu wychowania przedszkolnego i od kiedy Pani/Pan korzysta? (tytuł programu, autor, wydawnictwo)
.....
7. Jakie elementy zawiera pakiet edukacyjny realizowanego programu? (podręcznik, zeszyty do zajęć, wycinanki, kolorowanki, przewodnik dla nauczyciela, dodatkowe środki dydaktyczne np. program komputerowy itp.)
.....
8. Proszę podać Pani/Pana ocenie mocne strony/zalety realizowanego programu.
.....
9. Proszę podać Pani/Pana ocenie słabe strony/wady realizowanego programu.
.....
10. Jakie inne programy, np. autorskie realizowane są w Pani/Pana grupie?
.....

ARKUSZ WYWIADU Z NAUCZYCIELEM KL. I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data przeprowadzonego wywiadu:
2. Placówka:
3. Nazwisko i imię nauczyciela:
4. Klasa:
5. Cel wywiadu:

Poznanie opinii nauczycieli na temat programów realizowanych w szkole.

Uwagi, wnioski:

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

6. Z jakiego programu edukacji wczesnoszkolnej i od kiedy Pani/Pan korzysta? (tytuł programu, autor, wydawnictwo)
.....
7. Jakie elementy zawiera pakiet edukacyjny realizowanego programu? (podręcznik, zeszyty do ćwiczeń, wycinki, przewodnik dla nauczyciela, dodatkowe środki dydaktyczne, np. program komputerowy itp.)
.....
8. Proszę poddać Pani/Pana ocenie mocne strony/zalety realizowanego programu.
.....
9. Proszę poddać Pani/Pana ocenie słabe strony/wady realizowanego programu.
.....
10. Jakie inne programy, np. autorskie realizowane są w Pani/Pana klasie?
.....

ARKUSZ WYWIADU Z NAUCZYCIELEM KL. I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data przeprowadzonego wywiadu:
2. Placówka:
3. Nazwisko i imię nauczyciela:
4. Klasa:
5. Cel wywiadu:

Poznanie opinii nauczycieli na temat programów realizowanych w szkole.

Uwagi, wnioski:

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

6. Z jakiego programu edukacji wczesnoszkolnej i od kiedy Pani/Pan korzysta? (tytuł programu, autor, wydawnictwo)
.....
7. Jakie elementy zawiera pakiet edukacyjny realizowanego programu? (podręcznik, zeszyty do ćwiczeń, wycinki, przewodnik dla nauczyciela, dodatkowe środki dydaktyczne, np. program komputerowy itp.)
.....
8. Proszę poddać Pani/Pana ocenie mocne strony/zalety realizowanego programu.
.....
9. Proszę poddać Pani/Pana ocenie słabe strony/wady realizowanego programu.
.....
10. Jakie inne programy, np. autorskie realizowane są w Pani/Pana klasie?
.....

ARKUSZ OPISU ZDARZENIA - SYTUACJI PROBLEMOWEJ

dla studentów II roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki obserwacyjno-asystenckiej

1. Data zajęć:

2. Placówka (*przedszkole/szkola podstawowa*):
 3. Temat zajęć:
 4. Grupa wiekowa / klasa:
 5. Uwagi po obserwacji zajęć:
-
-

imie i nazwisko studenta:

.....

opiekun z ramienia placówki

.....

student

Analiza/osąd	Opis
<i>Diagnostyczny</i>	
<i>Refleksyjny</i>	
<i>Krytyczny</i>	
<i>Praktyczny</i>	

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMIE

INSTYTUT MATEMATYKI i INFORMATYKI KATEDRA PEDAGOGIKI

Program praktyki nauczycielskiej w przedszkolu
kierunek: Pedagogika
rok III

Miejsce odbywania praktyki: *placówki uczestniczące w Projekcie*

Ilość godzin: 45 h

I. Założenia programowo-organizacyjne praktyki

Program praktyk realizowany jest w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012, poz. 131) w zakresie dotyczącym praktyk pedagogicznych.

Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku pedagogika a jej realizacja zostaje udokumentowana wpisami w dzienniku praktyk oraz w indeksie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

1. Cele praktyki

- zrozumienie potrzeby czynnego udziału w zajęciach organizowanych w przedszkolu jako przygotowanie do przyszłej pracy pedagogicznej;
- nabycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy oraz umiejętności, zdobywanych w trakcie studiów;
- nabycie umiejętności refleksyjnej i krytycznej oceny działalności opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu;
- zrozumienie potrzeby przygotowania i uczestnictwa w zajęciach dla stymulowania intelektualnego i emocjonalnego rozwoju;
- rozwinięcie umiejętności samooceny własnej pracy;
- nabycie wrażliwości na potrzeby rozwojowe dziecka w wieku przedszkolnym;
- nabycie umiejętności analizy potrzeb dziecka w aspekcie rozbudzania jego zainteresowań i pasji;
- nabycie umiejętności właściwego doboru i wykorzystania pomocy dydaktycznych w aspekcie specyfiki organizowanych zajęć oraz wyposażenia przedszkola w nowoczesne środki i narzędzia ICT;
- rozwinięcie umiejętności kreatywnego spojrzenia na pracę pedagogiczną oraz twórczego kierowania procesem kształcenia, wychowania i opieki;
- nabycie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z dzieckiem i nauczycielem;
- zrozumienie znaczenia wejścia na rynek pracy przez nawiązanie kontaktu z pracodawcami, zorientowania w możliwościach zatrudnienia, stworzenia szansy zaprezentowania posiadanych kwalifikacji potencjalnemu pracodawcy;
- zrozumienie znaczenia pozytywnego postrzegania społecznej roli pedagoga;
- zrozumienie znaczenia etyki zawodowej nauczyciela.

2. Zadania studenta odbywającego praktykę

Organizacja praktyki pedagogicznej umożliwi studentom podejmowanie następujących zadań:

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. Obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć oraz aktywności dzieci;
 - b) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych;
 - c) interakcji nauczyciel – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub w toku zajęć;
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych dzieci;
 - f) sposobu oceniania dzieci;
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej;
 - h) dynamiki i klimatu społecznego grupy, ról pełnionych przez dzieci, zachowania i postaw dzieci;
 - i) funkcjonowania i aktywności dzieci w czasie zajęć, z uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci szczególnie uzdolnionych;
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny
 - k) organizacji przestrzeni w sali, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a) planowaniu i przeprowadzaniu zajęć;
 - b) organizowaniu pracy w grupach;
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych;
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktyczno-wychowawczej;
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu aktywności dzieci;
 - f) podejmowaniu działań na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci szczególnie uzdolnionych;
 - g) organizowaniu przestrzeni sali;
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
 - a) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych;
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści oraz dynamiki grupy,;
 - c) organizację i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze;
 - d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej;
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju dzieci;

- f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania dzieci, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej;
- g) organizacja pracy dzieci w grupach zadaniowych;
- h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci;
- j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z dziećmi w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad;
- l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z dziećmi.

3. Warunki i formy zaliczenia praktyki:

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie. Warunkiem zaliczenia jest wywiązanie się z zadań i programu praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, tj.:

- uzupełnionego dziennika praktyk wraz z oceną praktyki wystawioną przez opiekuna praktyki;
- wypełnionego arkusza obserwacji metodycznej organizacji i realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu;
- przygotowanego arkusza analizy prac dziecka;
- arkuszy zaprojektowanych scenariuszy zajęć dydaktyczno-wychowawczych realizowanych w przedszkolu z wykorzystaniem narzędzi i środków ICT.

4. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych i uczestnika praktyki:

a) Opiekun studenta, praktykanta w placówce:

- przygotowanie programu dla realizowanego etapu studenckiej praktyki zawodowej;
- zapoznanie studenta z organizacją zajęć w przedszkolu, zasadami ich realizacji oraz dokumentacją pracy opiekuńczej oraz dydaktyczno-wychowawczej;
- pomoc w przygotowaniu dokumentacji z realizacji praktyki;
- przygotowanie ogólnej opinii nauczyciela-opiekuna dotyczącej merytorycznego i metodycznego przygotowania studenta, na danym etapie studiów do zawodu nauczyciela;
- sprawowanie kierownictwa merytorycznego nad praktyką;
- kontrola przebiegu praktyki.

b) Opiekun studenta z ramienia Uczelni:

- przygotowuje program studenckiej praktyki zawodowej we współpracy z opiekunami w placówkach;
- sprawuje kierownictwo merytoryczne nad praktyką;
- kontroluje przebieg praktyki;
- wskazuje pomoce dydaktyczne wraz z literaturą przedmiotową i metodyczną;
- po zakończeniu praktyki rozlicza studenta z jej realizacji poprzez dokonanie wpisu w indeksie wraz z oceną na podstawie przedłożonej przez studenta stosownej dokumentacji.

c) Student - praktykant:

- wywiązuje się z zadań zawartych w programie studenckiej praktyki zawodowej;
- po zakończeniu praktyki przedkłada opiekunowi praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie uzupełnioną dokumentację w celu uzyskania zaliczenia praktyki.

Realizacja praktyki studenckiej podlega kontroli ze strony wskazanych przedstawicieli Uczelni, Kierownika Działu Praktyk oraz nauczyciela akademickiego - opiekuna praktykanta z ramienia Uczelni.

II. SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYKI:

Praktyka nauczycielska

Łączna ilość godzin: 45

Ilość godzin	Realizowane zadania	Zakres, tematyka	Osoby odpowiedzialne
10h	Zapoznanie ze specyfiką placówki, obserwacje prowadzone przez studentów w placówce	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczych, dydaktycznych i wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;	Opiekun studenta w placówce, student
10h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w przedszkolu współdziałanie z opiekunem praktyk	Obserwowanie metodycznej organizacji i realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu; analiza prac dziecka; zapoznanie się z zapleczem dydaktycznym placówki ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków i narzędzi ICT. Czynny udział w przygotowaniach przedszkola do uczestnictwa dzieci w imprezie środowiskowej Festiwal Przedszkolnych Talentów	Opiekun studenta w placówce, student
20h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w przedszkolu pełnienie roli nauczyciela	Projektowanie scenariuszy zajęć dydaktyczno-wychowawczych w przedszkolu, współrealizacja z opiekunem z ramienia placówki oraz samodzielna realizacja przygotowanych scenariuszy zajęć z wykorzystaniem środków i narzędzi ICT oraz dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb dzieci i dynamiki grupy.	Opiekun studenta w placówce, student
5h	Praca własna studenta	Przygotowanie do współrealizacji oraz samodzielnej realizacji zajęć w placówce oraz wykonanie pomocy do realizacji poszczególnych zadań jak również przygotowanie dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki (arkusze obserwacji, analizy, scenariusze)	Student

ARKUSZ ANALIZY WYTWORÓW DZIECKA PRZEDSZKOLE

dla studentów III roku PWSZ w Chelmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Należy uzyskać zgodę dziecka na przejrzanie wykonanych przez niego prac. Dla każdego wytworu analiza powinna być przeprowadzona oddzielnie, warto wzbogacić ją o własne przemyślenia i obserwacje. Analizowane rysunki należy udokumentować (sfotografować, skopiować) i dołączyć do arkuszy analizy. Co najmniej 2 prace (rysunki, projekty) powinny zostać przeanalizowane według następujących kryteriów:

1. Wiek dziecka:
2. Płeć:
3. Treść i temat pracy:
.....
4. Wybrana technika:
.....
5. Jakość wykonania pracy:
.....
6. Ilość i jakość wykonanych szczegółów, detali:
.....
7. Adekwatność doboru kolorów do tworzonego tematu:
.....
8. Czas poświęcony na realizację wytworu:
.....
9. Stosunek dziecka do swojej pracy:
.....

10. Adekwatność sposobu wykonania pracy w odniesieniu do wieku dziecka:

.....
.....

11. Dominująca tematyka i kolorystyka w przypadku analizy wielu dowolnych prac dziecka:

.....
.....

12. Własne przemyślenia i obserwacje:

.....
.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI PRACY Z DZIECKIEM ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W PRZEDSZKOLU

*obserwacja jednodniowa
dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej*

1. Data prowadzonej obserwacji:.....
2. Imię dziecka:.....
3. Wiek dziecka:.....
4. Cel obserwacji:.....

Indywidualizacja pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przedszkolu

5. Charakterystyka dziecka w zakresie jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych:

.....
.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Temat zajęć:

Działania nauczyciela	Czynności dzieci	Indywidualne działania skierowane do obserwowanego dziecka	Czynności obserwowanego dziecka

Propozycje zindywidualizowanych działań:

.....
.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ROZKŁAD DNIA W PRZEDSZKOLU

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

1. Data :
2. Grupa wiekowa:
3. Rozkład dnia:

Realizacja rozkładu w dniu prowadzenia obserwacji:

.....

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W PRZEDSZKOLU

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

1. Data zajęć:
2. Temat zajęć:
3. Autor i nazwa programu:
4. Grupa wiekowa:
5. Cel obserwacji:

Metodyczna organizacja i realizacja zajęć dydaktyczno- wychowawczych w przedszkolu

6. Uwagi po obserwacji zajęć:
-
-

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Tabela do arkusza obserwacji zajęć w przedszkolu:

Części zajęć	Przebieg zajęć		Metody pracy	Formy pracy	Środki dydaktyczne
	Czynności nauczyciela	Czynności dzieci			
<i>wprowadzająca</i>					
<i>właściwa</i>					
<i>końcowa</i>					

Scenariusz zajęć w przedszkolu

z wykorzystaniem nowoczesnych środków dydaktycznych w pracy nauczyciela przedszkola

Student/ka III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Autor scenariusza:

- I Tytuł:
- II Data:
- III Hasło programowe:

Autor i tytuł programu wychowania przedszkolnego:

Treści z podstawy programowej:

- IV Temat zajęć:
- V Cele:
 - A. Cel główny:
 - B. Cele szczegółowe:
 - C. Cele operacyjne:
- VI Metody pracy:
- VII Formy pracy dydaktyczno-wychowawczej, formy organizacji pracy:
- VIII Środki dydaktyczne:
 - przeznaczone dla dzieci:
 - wykorzystywane przez nauczyciela:
- IX Wstępna organizacja zajęć:
- X Przewidziany czas trwania zajęć:
- XI Przebieg zajęć:

Część zajęć	Czas trwania (w min.)	Przebieg zajęć		Obszar edukacyjny	Środki dydaktyczne	Przewidywane osiągnięcia dzieci	Uwagi
		Czynności nauczyciela	Czynności dzieci				
<i>wprowadzająca</i>							
<i>właściwa</i>							
<i>końcowa</i>							

XII Wykaz załączników do scenariusza:

Scenariusz zajęć w przedszkolu

z uwzględnieniem realizacji treści z zakresu edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w pracy z dziećmi

Student/ka III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Autor 1scenariusza:

- I Tytuł:
II Data:
III Hasło programowe:

Autor i tytuł programu wychowania przedszkolnego:

Treści z podstawy programowej:

IV Temat zajęć:

V Cele:
A. Cel główny:

B. Cele szczegółowe:

C. Cele operacyjne:

VI Metody pracy:

VII Formy pracy dydaktyczno-wychowawczej, formy organizacji pracy:

VIII Środki dydaktyczne:
– *przeznaczone dla dzieci:*

– *wykorzystywane przez nauczyciela:*

IX Wstępna organizacja zajęć:

X Przewidziany czas trwania zajęć:

XI Przebieg zajęć:

Część zajęć	Czas trwania (w min.)	Przebieg zajęć		Obszar edukacyjny	Środki dydaktyczne	Przewidywane osiągnięcia dzieci	Uwagi
		Czynności nauczyciela	Czynności dzieci				
<i>wprowadzająca</i>							
<i>właściwa</i>							
<i>końcowa</i>							

XII Wykaz załączników do scenariusza:

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W CHEŁMIE

INSTYTUT MATEMATYKI i INFORMATYKI

KATEDRA PEDAGOGIKI

Program praktyki nauczycielskiej w klasach I-III szkoły podstawowej

kierunek: Pedagogika

rok III

Miejsce odbywania praktyki: placówki uczestniczące w Projekcie

Ilość godzin: 45 h

I. Założenia programowo-organizacyjne praktyki

Program praktyk realizowany jest w oparciu o Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z dnia 6 lutego 2012, poz. 131) w zakresie dotyczącym praktyk pedagogicznych.

Praktyka stanowi integralną część programu studiów na kierunku pedagogika, a jej realizacja zostaje udokumentowana wpisami w dzienniku praktyk oraz w indeksie.

1. Cele praktyki

- zrozumienie potrzeby czynnego udziału w zajęciach organizowanych w szkole podstawowej w klasach I-III jako przygotowanie do przyszłej pracy pedagogicznej;
- nabycie umiejętności praktycznego zastosowania wiedzy oraz umiejętności, zdobywanych w trakcie studiów;
- nabycie umiejętności refleksyjnej i krytycznej oceny działalności opiekuńczo-wychowawczo-dydaktycznej w szkole podstawowej;
- zrozumienie potrzeby przygotowania i uczestnictwa w zajęciach dla stymulowania intelektualnego i emocjonalnego rozwoju;
- rozwinięcie umiejętności samooceny własnej pracy;
- nabycie wrażliwości na potrzeby rozwojowe dziecka w młodszym wieku szkolnym;
- nabycie umiejętności analizy potrzeb ucznia w aspekcie rozbudzania jego zainteresowań i pasji;
- nabycie umiejętności właściwego doboru i wykorzystania pomocy dydaktycznych w aspekcie specyfiki organizowanych zajęć oraz wyposażenia szkoły podstawowej w nowoczesne środki i narzędzia ICT;
- rozwinięcie umiejętności kreatywnego spojrzenia na pracę pedagogiczną oraz twórczego kierowania procesem kształcenia, wychowania i opieki;
- nabycie umiejętności interpersonalnych w bezpośrednim kontakcie z uczniem i nauczycielem;
- zrozumienie znaczenia wejścia na rynek pracy przez nawiązanie kontaktu z placówkami, zorientowania w możliwościach zatrudnienia, stworzenia szansy zaprezentowania posiadanych kwalifikacji potencjalnemu pracodawcy;
- zrozumienie znaczenia pozytywnego postrzegania społecznej roli pedagoga;
- zrozumienie znaczenia etyki zawodowej nauczyciela.

2. Zadania studenta odbywającego praktykę

Organizacja praktyki pedagogicznej umożliwi studentom podejmowanie następujących zadań:

1. Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
2. Obserwowanie:
 - a) czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk w toku prowadzonych przez niego zajęć oraz aktywności dzieci;
 - b) toku metodycznego zajęć, stosowanych przez nauczyciela metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych;
 - c) interakcji nauczyciel – dziecko oraz interakcji między dziećmi lub w toku zajęć;
 - d) procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupie, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e) sposobów aktywizowania i dyscyplinowania dzieci oraz różnicowania poziomu aktywności poszczególnych dzieci;
 - f) sposobu oceniania dzieci;
 - g) sposobu zadawania i kontrolowania pracy domowej;
 - h) dynamiki i klimatu społecznego grupy, ról pełnionych przez dzieci, zachowania i postaw dzieci;

- i) funkcjonowania i aktywności dzieci w czasie zajęć, z uwzględnieniem dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci szczególnie uzdolnionych;
 - j) działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny;
 - k) organizacji przestrzeni w sali, sposobu jej zagospodarowania (ustawienie mebli, wyposażenie, dekoracje).
3. Współdziałanie z opiekunem praktyk w:
- a) planowaniu i przeprowadzaniu zajęć;
 - b) organizowaniu pracy w grupach;
 - c) przygotowywaniu pomocy dydaktycznych;
 - d) wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktyczno-wychowawczej;
 - e) kontrolowaniu i ocenianiu aktywności dzieci;
 - f) podejmowaniu działań na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dzieci szczególnie uzdolnionych;
 - g) organizowaniu przestrzeni sali;
 - h) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
4. Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:
- a) planowanie zajęć, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych;
 - b) dostosowywanie metod i form pracy do realizowanych treści oraz dynamiki grupy;
 - c) organizację i prowadzenie zajęć w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze;
 - d) wykorzystywanie w toku zajęć środków multimedialnych i technologii informacyjnej;
 - e) dostosowywanie sposobu komunikacji w toku zajęć do poziomu rozwoju dzieci;
 - f) animowanie aktywności poznawczej i współdziałania dzieci, rozwijanie umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy z wykorzystaniem technologii informacyjnej;
 - g) organizacja pracy dzieci w grupach zadaniowych;
 - h) dostosowywanie podejmowanych działań do możliwości i ograniczeń dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - i) diagnozowanie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci;
 - j) podejmowanie indywidualnej pracy dydaktycznej z dziećmi w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
 - k) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej, w miarę pojawiających się problemów, w sytuacjach: zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych, nieprzestrzegania ustalonych zasad;
 - l) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem oraz specjalistami pracującymi z dziećmi.

3. Warunki i formy zaliczenia praktyki:

Zaliczenia praktyki dokonuje opiekun praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie. Warunkiem zaliczenia jest wywiązanie się z zadań i programu praktyki oraz przedłożenie przez studenta stosownej dokumentacji, tj.:

- uzupełnionego dziennika praktyk wraz z oceną praktyki wystawioną przez opiekuna praktyki;
- wypełnionego arkusza obserwacji metodycznej organizacji i realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych w edukacji wczesnoszkolnej;
- uzupełnionych arkuszy analizy prac dziecka (np. zeszytu, pracy plastycznej, prac konstrukcyjnych);
- arkuszy oceny scenariuszy, zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych realizowanych w klasach I-III szkoły podstawowej.

4. Zakres kompetencji osób odpowiedzialnych i uczestnika praktyki:

a) Opiekun studenta, praktykanta w placówce:

- przygotowanie programu dla realizowanego etapu studenckiej praktyki zawodowej;
- zapoznanie studenta z organizacją zajęć w kl. I-III szkoły podstawowej, zasadami ich realizacji oraz dokumentacją pracy dydaktyczno-wychowawczej oraz opiekuńczej;
- pomoc w przygotowaniu dokumentacji z realizacji praktyki;
- przygotowanie ogólnej opinii nauczyciela-opiekuna o prezentowanej postawie studenta, jego przygotowaniu merytorycznym i metodycznym, na danym etapie studiów do zawodu nauczyciela;
- sprawowanie kierownictwa merytorycznego nad praktyką;
- kontrola przebiegu praktyki.

b) Opiekun studenta z ramienia Uczelni:

- przygotowuje program studenckiej praktyki zawodowej we współpracy z opiekunami w placówkach;
- sprawuje kierownictwo merytoryczne nad praktyką;
- kontroluje przebieg praktyki;
- wskazuje pomoce dydaktyczne wraz z literaturą przedmiotową i metodyczną;
- po zakończeniu praktyki rozlicza studenta z jej realizacji poprzez dokonanie wpisu w indeksie wraz z oceną na podstawie przedłożonej przez studenta stosownej dokumentacji.

c) Student - praktykant:

- wywiązuje się z zadań zawartych w programie studenckiej praktyki zawodowej;
- po zakończeniu praktyki przedkłada opiekunowi praktyki z ramienia PWSZ w Chełmie uzupełnioną dokumentację w celu uzyskania zaliczenia praktyk.

Realizacja praktyki studenckiej podlega kontroli ze strony wskazanych przedstawicieli Uczelni, Kierownika Działu Praktyk oraz nauczyciela akademickiego - opiekuna praktykanta z ramienia Uczelni.

II. SZCZEGÓŁOWY PROGRAM PRAKTYKI:

Praktyka nauczycielska

Łączna ilość godzin: 45

Ilość godzin	Realizowane zadania	Zakres, tematyka	Osoby odpowiedzialne
10h	Zapoznanie ze specyfiką placówki, obserwacje prowadzone przez studentów w placówce	Zapoznanie się ze specyfiką placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji.	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
10h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w przedszkolu, współdziałanie z opiekunem praktyk	Obserwowanie metodycznej organizacji i realizacji zajęć dydaktyczno-wychowawczych w edukacji wczesnoszkolnej; analiza prac dziecka; zapoznanie z zapleczem dydaktycznym placówki ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków i narzędzi ICT.	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
20h	Czynne uczestnictwo w działaniach organizowanych w przedszkolu, pełnienie roli nauczyciela	Testowanie scenariuszy zajęć dydaktyczno-wychowawczych w edukacji wczesnoszkolnej, współrealizacja z opiekunem z ramienia placówki oraz samodzielna realizacja przygotowanych scenariuszy zajęć ze szczególnym uwzględnieniem zindywidualizowanych działań z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz dostosowanie podejmowanych działań do potrzeb dzieci i dynamiki grupy.	<i>Opiekun studenta w placówce, student</i>
5h	Praca własna studenta	Przygotowanie do współrealizacji oraz samodzielnej realizacji zajęć w placówce oraz wykonanie pomocy do realizacji poszczególnych zadań, jak również przygotowanie dokumentacji niezbędnej do zaliczenia praktyki (arkusze obserwacji, analizy, scenariusze).	<i>Student</i>

ARKUSZ ANALIZY WYTWORÓW DZIECKA W KLASIE SZKOŁY

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Należy uzyskać zgodę dziecka na przejrzenie wykonanych przez niego prac. Dla każdego wytworu analiza powinna być przeprowadzona oddzielnie, warto wzbogacić ją o własne przemyślenia i obserwacje. Analizowane rysunki należy udokumentować (sfotografować, skopiować) i dołączyć do arkusza analizy. Co najmniej jedna praca dziecka (rysunek, projekt) powinna zostać przeanalizowana według następujących kryteriów:

1. Wiek dziecka:
2. Płeć:
3. Treść i temat pracy:
.....
.....

4. Wybrana technika:
.....
.....

5. Jakość wykonania pracy:
.....
6. Ilość i jakość wykonanych szczegółów, detali:
.....
7. Adekwatność doboru kolorów do tworzonego tematu:
.....
8. Czas poświęcony na realizację wytworu:
.....
9. Stosunek dziecka do swojej pracy:
.....
10. Adekwatność sposobu wykonania pracy w odniesieniu do wieku dziecka:
.....
11. Dominująca tematyka i kolorystyka w przypadku analizy wielu dowolnych prac dziecka:
.....
12. Własne przemyślenia i obserwacje:
.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z placówki

.....
student

ARKUSZ ANALIZY ZESZYTU DZIECKA W KLASIE SZKOŁY

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Należy uzyskać zgodę dziecka na przejrzanie zeszytu ucznia. Analizę warto wzbogacić o własne przemyślenia i obserwacje. Nie należy zabierać zeszytu uczniowi – warto udokumentować (sfotografować, skopiować) jedną stronę z zeszytu i dołączyć do arkusza analizy.

1. Wiek dziecka:
2. Płeć:
3. Jakość i czytelność pisma:
.....
4. Typowe, powtarzające się błędy (rzeczowe, ortograficzne, obliczeniowe):
.....
5. Liczba skreśleń, poprawek:
.....
6. Dokończenie notatek:
.....
7. Puste miejsca, luki:
.....
8. Wykonanie zadań domowych:
.....
9. Staranność i estetyka prowadzonego zeszytu (także zmiany, zróżnicowanie):
.....

10. Stosunek dziecka do swojego zeszytu:

.....

11. Oceny lub opinie nauczyciela:

.....

12. Własne przemyślenia i obserwacje:

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI TYGODNIOWY PLAN PRACY W KLASIE SZKOŁY

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

1. Data :

Realizacja planu w dniu prowadzenia obserwacji:

.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

2. Tygodniowy plan pracy:

DNI TYGODNIA	PONIEDZIAŁEK	WTOREK	ŚRODA	CZWARTEK	PIĄTEK
GODZINY REALIZACJI OD ... DO ...					
OBSZARY EDUKACYJNE					
ZAJĘCIA DODATKOWE/ POZALEKCYJNE					

ARKUSZ OBSERWACJI PRACY Z DZIECKIEM ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI W KLASIE SZKOŁY

.....
obserwacja jednodniowa

dla studentów III roku PWSZ w Chelmie w ramach praktyki nauczycielskiej

1. Data prowadzonej obserwacji:
2. Imię dziecka:
3. Wiek dziecka:
4. Cel obserwacji:

Indywidualizacja pracy z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w klasach I-III szkoły podstawowej

5. Charakterystyka dziecka w zakresie jego indywidualnych potrzeb edukacyjnych:
.....
.....
.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia Placówki

.....
student

Temat zajęć:

<i>Działania nauczyciela</i>	<i>Czynności dzieci</i>	<i>Indywidualne działania skierowane do obserwowanego dziecka</i>	<i>Czynności obserwowanego dziecka</i>

Propozycje zindywidualizowanych działań:

.....
.....

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

ARKUSZ OBSERWACJI ZAJĘĆ W SZKOLE

dla studentów III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

1. Data zajęć:
2. Temat zajęć:
3. Autor i nazwa programu:
4. Klasa:
5. Cel obserwacji:

Metodyczna organizacja i realizacja zintegrowanych zajęć dydaktyczno-wychowawczych w edukacji wczesnoszkolnej

6. Uwagi po obserwacji zajęć:
.....
.....

imię i nazwisko studenta:

.....
opiekun z ramienia placówki

.....
student

Tabela do arkusza obserwacji zajęć zintegrowanych w edukacji wczesnoszkolnej:

<i>Tok zajęć</i>	<i>Przebieg zajęć</i>		<i>Metody pracy</i>	<i>Formy pracy</i>	<i>Środki dydaktyczne</i>
	<i>Czynności nauczyciela</i>	<i>Czynności dzieci</i>			

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy szkoły

z wykorzystaniem nowoczesnych środków dydaktycznych w pracy nauczyciela klas I-III

Student/ka III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Autor scenariusza:

I Data:
Temat bloku:
Temat dnia:
Autor i tytuł programu edukacji wczesnoszkolnej:
Treści z podstawy programowej:

II Cele:
A. Cele ogólne:

B. Cele operacyjne:

III Metody pracy:
wg. klasyfikacji

IV Formy organizacji pracy:

V Środki dydaktyczne:
– przeznaczone dla dzieci:

– wykorzystywane przez nauczyciela:

VI Wstępna organizacja zajęć: (szczegóły dotyczące np.: układu stolików, usadzenia dzieci, umieszczenia pomocy, itp.)

VII Zapis tematu do dziennika:

VIII Przebieg zajęć:

CELE OPERACYJNE UCZENI:	WARUNKI POBUDZAJĄCE AKTYWNOŚĆ UCZNIÓW	ZADANIA DLA UCZNIÓW UCZNIOWIE:	PYTANIA PROBLEMOWE	OBSZAR EDUKACYJNY

IX Wykaz załączników do scenariusza: (np.: ponumerowane karty pracy, treść zagadek, opowiadań itp.)

X Podsumowanie zajęć:

XI Ocena aktywności ucznia:

XII Praca domowa:

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy szkoły

z uwzględnieniem realizacji treści z zakresu edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w pracy z dziećmi

Student/ka III roku PWSZ w Chełmie w ramach praktyki nauczycielskiej

Autor scenariusza:

- I Data:
 Temat bloku:
 Temat dnia:
 Autor i tytuł programu edukacji wczesnoszkolnej:
 Treści z podstawy programowej:

- II Cele:
 A. Cele ogólne:

 B. Cele operacyjne:

- III Metody pracy:
 wg. klasyfikacji

- IV Formy organizacji pracy:

- V Środki dydaktyczne:
 – - *przeznaczone dla dzieci:*

 – - *wykorzystywane przez nauczyciela:*

- VI Wstępna organizacja zajęć: (szczegóły dotyczące np.: układu stolików, usadzenia dzieci, umieszczenia pomocy, itp.)

- VII Zapis tematu do dziennika:

- VIII Przebieg zajęć:

CELE OPERACYJNE UCZENI:	WARUNKI POBUDZAJĄCE AKTYWNOŚĆ UCZNIÓW	ZADANIA DLA UCZNIÓW UCZNIOWIE:	PYTANIA PROBLEMOWE	OBSZAR EDUKACYJNY

- IX Wykaz załączników do scenariusza: (np.: ponumerowane karty pracy, treść zagadek, opowiadań tp..)

- X Podsumowanie zajęć:

- XI Ocena aktywności ucznia:

- XII Praca domowa:

Ocena scenariusza zajęć zintegrowanych

data:

miejsce: klasa:

zakres treści, obszary kształcenia zintegrowanego:

nazwisko i imię studenta:

Wnioski organizacyjne:

Lp.	Zakres	ocena		
		TAK	Częściowo	NIE
1.	Obudowa dydaktyczna (scenariusz i materiały edukacyjne) umożliwiają pracę z dzieckiem sześć-, siedmioletnim.			
2.	Scenariusz i materiały edukacyjne umożliwiły adaptację do warunków placówki.			
3.	Obudowa dydaktyczna jest pozbawiona barier technologicznych i umożliwia realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego z jej wykorzystaniem.			
4.	Obudowa dydaktyczna jest pozbawiona barier organizacyjnych i umożliwia realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego z jej wykorzystaniem.			
5.	Obudowa dydaktyczna jest pozbawiona barier finansowych i umożliwia realizację procesu dydaktyczno-wychowawczego z jej wykorzystaniem.			

Wnioski merytoryczne:

Lp.	Zakres	ocena		
		TAK	Częściowo	NIE
1.	Zaproponowany przebieg zajęć umożliwia realizację założonych celów.			
2.	Treści zawarte w scenariuszu są zgodne z zapisami podstawy programowej.			
3.	Scenariusz i materiały edukacyjne uwzględniają możliwość indywidualizacji pracy z uczniem.			
4.	Obudowa dydaktyczna jest spójna pod względem merytorycznym i dydaktycznym.			
5.	Projekt scenariusza uwzględnia proces nauczania-uczenia się przez doświadczanie w oparciu o działania praktyczne dzieci.			

Wnioski

Jako zalety scenariusza wskazuję:

.....
.....

Szczegółowe uwagi dotyczą:

.....
.....

Sugeruję, aby:

.....
.....

Ocenę wraz z wnioskami przygotował:
podpis studenta

.....
podpis nauczyciela opiekuna

IV. OCENA I EWALUACJA PROCESU PRAKTYK

W trosce o jakość programu, wskazanie jego słabych i mocnych stron *Programu praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela edukacji elementarnej dla studentów kierunku Pedagogika* podlega ewaluacji.

„Ewaluacja, a więc zdyscyplinowana ocena, bywa najczęściej definiowana, jako proces zbierania danych oraz ich interpretacja po to by w efekcie tego działania podjąć określoną decyzję”¹.

Ewaluacja w społeczeństwie wiedzy to „refleksyjne rozpoznawanie wartości konkretnego działania lub obiektu na podstawie przyjętej metody i kryteriów, w wyniku uspołecznionego procesu, którego celem jest jego poznanie, zrozumienie i rozwój”².

W trakcie realizacji *Programu praktyk w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela edukacji elementarnej dla studentów kierunku Pedagogika* prowadzona jest ewaluacja formatywna programu, pozwalająca na dokonanie zmian w trakcie realizacji programu w zakresie: wybranych aspektów programu, wzbogacenia lub usunięcia wskazanych treści udoskonalenia form i metod pracy studentów, itp.

Działania ewaluacyjne mają za zadanie całościową ewaluację programu. Proces prowadzonej ewaluacji formatywnej równoległe z realizacją programu zakłada podejmowanie kolejno następujących kroków: zdefiniowanie celów, postawienie pytań, dobór metod i narzędzi ewaluacyjnych, analiza wyników, wnioski i rekomendacje.

Zdefiniowane cele ewaluacji powinny dotyczyć: celów programu, spójności celów programu z jego treściami, efektywności, szans realizacji ustanowionych celów, sprawności nauczania itd. Pomocne są także pytania ewaluacyjne stanowiące „listę kontrolną” prowadzonego procesu ewaluacji. Pomocna jest tutaj klasyfikacja pytań ewaluacyjnych proponowana przez Hermana Talmage’a³: pytania o wartość wewnętrzną programu, pytania o wartość instrumentalną, pytania o wartość względną, pytania o możliwość optymalizacji, pytania o ostateczną decyzję. W procesie ewaluacji powinny być wykorzystane różne narzędzia i techniki badawcze. Autorzy programu proponują wykorzystanie zarówno metod ilościowych jak i metod jakościowych. Są to: ankiety, obserwacje, wywiady, skale szacunkowe, opinie, analiza SWOT.

Poniżej zamieszczono przykładowe narzędzia ewaluacyjne.

ARKUSZ OCENY PRACY STUDENTA PODZAS ODBYWANIA PRAKTYKI OPIEKUNczo-WYCHOWAWCZEJ

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA

TERMIN ODBYWANIAPRAKTYKI

MIEJSCE PRAKTYKI

WYPEŁNIA OPIEKUN PRAKTYKI:

1. Student zapoznał się z dokumentacją obowiązującą w placówce w zakresie przewidzianym w programie praktyki:

- a) w pełnym zakresie,
- b) częściowo,
- c) nie zapoznał się.

2. W czasie odbywania praktyki student zapoznał się ze specyfiką pracy (*właściwe podkreślić*) pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, reedukatora, logopedy, pedagoga specjalnego, nauczyciela świetlicy szkolnej, bibliotekarza, nauczyciela wspomagającego, innych specjalności:

.....

- a) w pełnym zakresie,
- b) częściowo,
- c) nie zapoznał się.

3. Pytanie Podczas odbywania praktyki student obserwował następujące zajęcia:

-
-
-

Obserwacja zajęć była prowadzona przez studenta:

- a) sumiennie, wnikliwie, z zaangażowaniem,
- b) pobieżnie, bez zaangażowania,
- c) nie prowadził obserwacji.

¹ H. Komorowska, O programach prawie wszystko, WSiP, Warszawa 1999, s.86.

² L. Korpowicz, Ewaluacja jako animacja, w kierunku ewaluacji piątej generacji, w: G. Mazurkiewicz (red.), Ewaluacja w nadzorze pedagogicznym. Refleksje, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011, s. 52.

³ Klasyfikacja pytań ewaluacyjnych do programu nauczania Hermana Talmage’a podawane za: A. C. Ornstein, F. P. Hunkins, Program szkolny. Założenia, zasady, problematyka, Warszawa 1999, s. 316.

4. Student współpracował z nauczycielem – opiekunem praktyki podczas przygotowania i realizacji zajęć oraz innych przedsięwzięć w placówce:
- chętnie i aktywnie, często wykazując się własną inicjatywą i inwencją twórczą,
 - zawsze, ale zazwyczaj na prośbę nauczyciela,
 - niechętnie, nie wykazując zaangażowania.
5. Student potrafił omówić obserwowane zajęcia, posługując się uzupełnionym przez siebie arkuszem obserwacji:
- zajęcia omawia wyczerpująco, z uwzględnieniem celu obserwacji,
 - zajęcia omawia z pomocą opiekuna praktyki,
 - nie potrafi omówić obserwowanych zajęć.
6. Student był zaangażowany w prace na rzecz placówki:
- wykazywał wiele własnej inicjatywy, był chętny i gotowy do pomocy,
 - podejmował działania na prośbę nauczyciela, wywiązując się z nich właściwie,
 - nie podejmował działań na rzecz placówki, niechętnie pomagał, nie wywiązywał się z powierzonych zadań.
7. Dokumentacja z odbytej praktyki była przygotowana przez studenta:
- sumiennie, dokładnie, kompletnie,
 - wykazywała niewielkie braki,
 - niepoprawnie.

8. Postawa studenta podczas praktyki

Proszę ocenić w skali 0 – 2 wymienione niżej elementy składające się na postawę studenta, gdzie 0 oznacza najniższą wartość, a 2 oznacza najwyższą wartość.

a) punktualność	0	1	2
b) kultura słowa	0	1	2
c) estetyka wyglądu	0	1	2
d) rzetelne podejście do obowiązków związanych z praktyką	0	1	2
e) umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi	0	1	2
f) relacje z opiekunem praktyki	0	1	2

Instrukcja do arkusza oceny studenta :

Oceny studenta w punktach 1-7 dokonujemy według następującego klucza:

a) 2 pkt	b) 1 pkt	c) 0 pkt
----------	----------	----------

Łączna, maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania wynosi **14**.

Punkt 8 - zgodnie z zamieszczoną instrukcją w punkcie 8. Proszę zsumować punkty poszczególnych kategorii – maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania wynosi **12**.

PUNKTACJA:

26 – 24 pkt - bardzo dobry

23 – 21 pkt - dobry +

20 – 18 pkt - dobry

17 – 15 pkt - dostateczny +

14 – 12 pkt - dostateczny

11 – 0 pkt – niedostateczny

Ilość uzyskanych przez studenta punktów.....

Proponowana ocena.....

.....
podpis studenta podpis

.....
opiekuna praktyki w placówce

Data.....

pieczętka placówki

WYPEŁNIA STUDENT:

1. W czasie odbywania praktyk ogólnopedagogicznych nauczyłem się o sobie, jako nauczycielu:

a) w zakresie wiedzy, przekonań:

.....
.....
.....

b) w zakresie umiejętności:

.....
.....
.....

c) w aspekcie cech osobistych, motywacji do działania itp.:

.....
.....
.....

d) inne:

.....
.....
.....

2. Samoocena postawy studenta:

Proszę dokonać samooceny swojej postawy, jako praktykanta w skali 0 – 2 w zakresie poniższych elementów, gdzie 2 oznacza najwyższą wartość.

a) punktualność	0	1	2
b) kultura słowa	0	1	2
c) estetyka wyglądu	0	1	2
d) rzetelne podejście do obowiązków związanych z praktyką	0	1	2
e) umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi	0	1	2
f) relacje z opiekunem praktyki	0	1	2

RAZEM:.....pkt.

3. Jakie stawiasz sobie aktualnie pytania po odbytej praktyce, jakich doświadczasz wątpliwości?

.....
.....

podpis studenta

ARKUSZ OCENY PRACY STUDENTA PODCZAS ODBYWANIA PRAKTYKI OBSERWACYJNO – ASYSTENCKIEJ W PLACÓWCE

IMIĘ I NAZWISKO STUDENTA.....

TERMIN ODBYWANIA PRAKTYKI.....

MIEJSCE PRAKTYKI.....

WYPEŁNIA OPIEKUN PRAKTYKI / wybraną odpowiedź proszę podkreślić /:

1. Student zapoznał się z dokumentacją obowiązującą w placówce w zakresie przewidzianym w programie praktyki:

- a) w pełnym zakresie,
- b) częściowo,
- c) nie zapoznał się.

2. W czasie odbywania praktyki student zapoznał się ze specyfiką pracy nauczyciela:

- a) w pełnym zakresie,
- b) częściowo,
- c) nie zapoznał się.

3. Podczas odbywania praktyki student obserwował następujące zajęcia:
-
 -
 -
 -
 -
4. Obserwacja była prowadzona przez studenta:
- a) sumiennie, wnikliwie, z zaangażowaniem,
 - b) pobieżnie, bez zaangażowania,
 - c) nie prowadził obserwacji.
5. Student współpracował z nauczycielem – opiekunem praktyki podczas przygotowania i realizacji zajęć oraz innych przedsięwzięć w placówce:
- a) chętnie i aktywnie, często wykazując się własną inicjatywą i inwencją twórczą,
 - b) zawsze, ale zazwyczaj na prośbę nauczyciela,
 - c) niechętnie, nie wykazując zaangażowania.
6. Student potrafił omówić obserwowane zajęcia, posługując się uzupełnionym przez siebie arkuszem obserwacji:
- a) zajęcia omawia wyczerpująco, z uwzględnieniem celu obserwacji,
 - b) zajęcia omawia z pomocą opiekuna praktyki,
 - c) nie potrafi omówić obserwowanych zajęć.
7. Student potrafił realizować działania opiekuńcze w grupie:
- a) wykazywał wiele własnej inicjatywy, był chętny i gotowy do podejmowania i realizacji działań opiekuńczych,
 - b) podejmował działania na prośbę nauczyciela, wywiązując się z nich właściwie,
 - c) podejmował działania niechętnie, nie wywiązywał się z powierzonych zadań.
8. Student potrafił organizować zabawy dla dzieci:
- a) wykazywał wiele własnej inicjatywy i pomysłowości, był chętny i gotowy do organizowania zabaw dla dzieci,
 - b) podejmował działania na prośbę nauczyciela, wywiązując się z nich właściwie,
 - c) podejmował działania niechętnie, nie wywiązywał się z powierzonych zadań.
9. Student potrafi przeprowadzić wywiad z nauczycielem na temat programów nauczania:
- a) rzetelnie, z zaangażowaniem, z kulturą osobistą i taktem pedagogicznym,
 - b) pobieżnie, bez zaangażowania,
 - c) nie przeprowadził wywiadu.
10. Student był zaangażowany w prace na rzecz placówki:
- a) wykazywał wiele własnej inicjatywy, był chętny i gotowy do pomocy,
 - b) podejmował działania na prośbę nauczyciela, wywiązując się z nich właściwie,
 - c) nie podejmował działań na rzecz placówki, niechętnie pomagał, nie wywiązywał się z powierzonych zadań.
11. Dokumentacja z odbytej praktyki była przygotowana przez studenta:
- a) sumiennie, dokładnie, kompletnie,
 - b) wykazywała niewielkie braki,
 - c) niepoprawnie.
12. Postawa studenta podczas praktyki:

Proszę ocenić w skali 0 – 2 wymienione niżej elementy składające się na postawę studenta, gdzie 2 oznacza najwyższą wartość.

a) punktualność	0	1	2
b) kultura słowa	0	1	2
c) estetyka wyglądu	0	1	2

d) rzetelne podejście do obowiązków związanych z praktyką	0	1	2
e) umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi	0	1	2
f) relacje z opiekunem praktyki	0	1	2

Ilość uzyskanych przez studenta punktów.....

Proponowana ocena.....

.....
podpis opiekuna praktyki w placówce

.....
podpis studenta

data.....

pieczętka placówki

Instrukcja do arkusza oceny studenta :

Ocena studenta w punktach 1-2 oraz 4-11 dokonujemy według następującego klucza:

- a) 2 pkt b) 1 pkt c) 0 pkt

Łączna, maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania wynosi **20**.

Punkt 12 - zgodnie z zamieszczoną instrukcją w punkcie 12. Proszę zsumować punkty poszczególnych kategorii – maksymalna liczba punktów możliwa do uzyskania wynosi **12**.

Student może uzyskać maksymalnie 32 punkty.

PUNKTOWA SKALA OCEN:

32 – 30 pkt – ocena bardzo dobra (5)

29 – 27 pkt – ocena dobra plus (4+)

26 – 24 pkt – ocena dobra (4)

23 – 21 pkt – ocena dostateczna plus (3+)

20 – 18 pkt – ocena dostateczna (3)

17 – 0 pkt – ocena niedostateczna (2)

ARKUSZ SAMOOCENY PRACY STUDENTA PODCZAS ODBYWANIA PRAKTYKI OBSERWACYJNO – ASYSTENCKIEJ /WYPEŁNIA STUDENT/:

1. W czasie odbywania praktyki obserwacyjno-asystenckiej w przedszkolu nauczyłem się o sobie jako nauczycielu:

a) w zakresie wiedzy:

.....
.....

b) w zakresie umiejętności:

.....
.....

c) w aspekcie cech osobistych, motywacji do działania itp.:

.....
.....

d) inne:

.....
.....

2. Samoocena postawy studenta:

Proszę dokonać samooceny swojej postawy jako praktykanta w skali 0 – 2 w zakresie poniższych elementów, gdzie 2 oznacza najwyższą wartość.

a) punktualność	0	1	2
b) kultura słowa	0	1	2
c) estetyka wyglądu	0	1	2
d) rzetelne podejście do obowiązków związanych z praktyką	0	1	2
e) umiejętność nawiązania kontaktu z dziećmi	0	1	2
f) relacje z opiekunem praktyki	0	1	2

3. Jakie stawiasz sobie aktualnie pytania po odbytej praktyce, jakich doświadczasz wątpliwości?

.....
.....

.....
data

.....
podpis studenta

Kwestionariusz oceny jakości kształcenia procesu praktyk. Absolwenci

Proszę o rzetelne wypełnienie poniższego kwestionariusza. Udzielone odpowiedzi posłużą do zaprojektowania programu kształcenia na kierunku Pedagogika w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

Dziękujemy.

1. Jak oceniają Państwo potrzebę spotkań w zakresie konstruowania programu praktyk na kierunku Pedagogika w PWSZ w Chełmie:

- a – nie widzę potrzeby spotkań,
- b – uważam że warto organizować tego typu spotkania,
- c – mam swoje zdanie i chętnie się nim podzielę,
- d – uważam że stały systematyczny kontakt, znacznie wzbogaci program studiów o opinie studentów.

Jeśli zaznaczyli Państwo *nie widzę potrzeby spotkań*, proszę uzasadnić wybór

2. Jakie efekty kształcenia w zakresie przygotowania teoretycznego warto byłoby uwzględnić w programie kształcenia praktycznego studentów na kierunku Pedagogika:

a) w zakresie wiedzy:
.....
.....

b) w zakresie umiejętności:
.....
.....

c) w zakresie kompetencji społecznych:
.....
.....

3. Jakie efekty kształcenia w zakresie przygotowania praktycznego warto byłoby uwzględnić w programie praktyk pedagogicznych dla studentów na kierunku Pedagogika:

a) w zakresie wiedzy:
.....
.....

b) w zakresie umiejętności:
.....
.....

c) w zakresie kompetencji społecznych:
.....
.....

4. Jakie efekty kształcenia w zakresie przygotowania do zawodu nauczyciela warto byłoby uwzględnić w programie kształcenia praktycznego studentów na kierunku Pedagogika:

a) w zakresie wiedzy:

.....
.....

b) w zakresie umiejętności:

.....
.....

c) w zakresie kompetencji społecznych:

.....
.....

5. Jak oceniają Państwo swoje kompetencje jako absolwentów kierunku Pedagogika PWSZ w Chełmie:

- a – nisko, nieodpowiednio dla absolwentów pedagogiki;
- b – dostatecznie, wystarczająco do poziomu kształcenia dla studiów I stopnia;
- c – dobrze, prezentują kompetencje w zakresie przygotowania kierunkowego;
- d – wysoko, posiadam należyte przygotowanie do zawodu.

Płeć: kobieta mężczyzna

Jestem absolwentem specjalności:

Aktualnie: nie pracuję pracuję jako

Serdecznie dziękujemy za wypełnienie kwestionariusza.

Kwestionariusz oceny jakości kształcenia praktycznego – interesariusze zewnętrzni

Proszę o rzetelne wypełnienie poniższego kwestionariusza. Udzielone odpowiedzi posłużą do zaprojektowania programu kształcenia na kierunku Pedagogika w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Chełmie.

Dziękujemy.

1. Jak oceniają Państwo potrzebę organizacji spotkań w zakresie konstruowania programu na kierunku Pedagogika w PWSZ w Chełmie:

- a – nie widzę potrzeby spotkań,
- b – uważam że warto organizować tego typu spotkania,
- c – mam swoje zdanie i chętnie się nim podzielę,
- d – uważam że stały systematyczny kontakt, znacznie wzbogaci program studiów i współpracę naszych placówek.

Jeśli zaznaczyli Państwo *nie widzę potrzeby spotkań*, proszę uzasadnić wybór

.....
.....

2. Jakie efekty kształcenia w zakresie **przygotowania teoretycznego** warto byłoby uwzględnić w programie kształcenia studentów na kierunku Pedagogika:

a) w zakresie wiedzy:

.....
.....

b) w zakresie umiejętności:

.....
.....

c) w zakresie kompetencji społecznych:

.....
.....

3. Jakie efekty kształcenia w zakresie **przygotowania praktycznego** warto byłoby uwzględnić w programie kształcenia studentów na kierunku Pedagogika:
- a) w zakresie wiedzy:
.....
.....
- b) w zakresie umiejętności:
.....
.....
- c) w zakresie kompetencji społecznych:
.....
.....
4. Jakie efekty kształcenia w zakresie **przygotowania do zawodu nauczyciela** warto byłoby uwzględnić w programie kształcenia studentów na kierunku Pedagogika:
- a) w zakresie wiedzy:
.....
.....
- b) w zakresie umiejętności:
.....
.....
- c) w zakresie kompetencji społecznych:
.....
.....
5. Jak oceniają Państwo dotychczasową współpracę:
- a – brak współpracy;*
 b – niewystarczająca, kontakty okazjonalne;
 c – na dobrym poziomie, kontakt cykliczny;
 d – w pełni satysfakcjonująca, częste i systematyczne spotkania wymiana doświadczeń.
6. Jak oceniają Państwo kompetencje studentów kierunku Pedagogika PWSZ w Chełmie:
- a – nisko, nieodpowiednio dla studentów pedagogiki;*
 b – dostatecznie, wystarczająco do poziomu kształcenia dla studiów I stopnia;
 c – dobrze, prezentują kompetencje w zakresie przygotowania kierunkowego;
 d – wysoko, należyte przygotowanie do zawodu.

- Płeć: *kobieta* *mężczyzna*
- Staż pracy: *do 5 lat* *od 5 do 10 lat* *od 10 do 15 lat*
 od 15 do 20 lat *powyżej 20 lat*
- Wykształcenie: *policealne* *wyższe*
- Zawód:

Serdecznie dziękujemy za wypełnienie kwestionariusza.

V. MODEL PRAKTYK PEDAGOGICZNYCH DLA PROFILU PRAKTYCZNEGO

rok	semestr	Moduły kształcenia wynikające ze standardu kształcenia nauczycieli/etapy praktyki dla profilu praktycznego	ilość godzin	ECTS
I	I	Moduł I Przygotowanie w zakresie merytorycznym do prowadzenia zajęć		
	II			
II	III	Moduł II Przygotowanie w zakresie psychologiczno-pedagogicznym		
	IV			
			Praktyka śródroczna opiekuńczo-wychowawcza w szkole podstawowej kl. I-III	30
III	Moduł III Przygotowanie w zakresie dydaktycznym			
	V	Prakseologia	15	1
		Praktyka śródroczna obserwacyjno-asystencka w przedszkolu	30	1
		Praktyka śródroczna obserwacyjno-asystencka w szkole podstawowej kl. I-III	30	1
		Praktyka ciągła asystencka w przedszkolu	60	2
		Praktyka ciągła asystencka w szkole podstawowej klasy I-III	60	2
	VI	Prakseologia	15	1
		Praktyka śródroczna nauczycielska w przedszkolu	30	1
		Praktyka śródroczna nauczycielska w szkole podstawowej kl. I-III	30	1
		Praktyka ciągła nauczycielska w przedszkolu	30	1
		Praktyka ciągła nauczycielska w szkole podstawowej klasy I-III	30	1
Łącznie			390	14

Całkowita liczba godzin praktyk studenckich dla studiów I stopnia o profilu praktycznym to 420h, w tym 390h realizowanych jako godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim/opiekunem praktyk oraz 30h jako godziny pracy własnej studenta. Organizacja zajęć o nazwie Prakseologia stanowi przygotowanie studenta do realizacji praktyk na danym etapie oraz możliwość ich bieżącej weryfikacji przez nauczyciela akademickiego, opiekuna z ramienia uczelni.

CZEŚĆ II

PRAKTYCZNE EGZEMPLIFIKACJE PROGRAMU

I. ZAJĘCIA WARSZTATOWE DLA NAUCZYCIELI OPIEKUNÓW I SEMINARIA WYMIANY DOŚWIADCZEŃ

W zakresie działań realizowanych w ramach projektu znalazły się szkolenia i seminaria wymiany doświadczeń, skierowane do opiekunów praktyk pedagogicznych oraz nauczycieli i pedagogów przygotowujących się do roli opiekuna. Uczestnictwo w szkoleniach pozwoliło opiekunom na szczegółowe zapoznanie się z właściwą organizacją, realizacją, ewaluacją praktyk oraz dokumentacją niezbędną do zaliczenia praktyk pedagogicznych. Seminaria wymiany doświadczeń stały się przestrzenią umożliwiającą podejmowanie dyskusji w obrębie zagadnień związanych z procesem przygotowania praktycznego studentów oraz dynamicznie zmieniającą się rzeczywistością szkolną.

Realizacja szkoleń w podziale na semestry i lata:

Lp.	nazwa	ilość godzin						
		sem./rok	I	II	III	IV	V	VI
1.	Moduł ogólny	30		30	30		30	
2.	Moduł opieka i wychowanie	20		20				
3.	Moduł wychowanie przedszkolne	20				10	10	
4.	Moduł edukacja wczesnoszkolna	20				10	10	
5.	Moduł wykorzystanie środków i narzędzi IT	30		30				
	Razem	120		90	30	20	20	

Organizowanie cyklicznych seminariów wymiany doświadczeń dla opiekunów z ramienia Uczelni, pedagogów, wychowawców, nauczycieli i dyrektorów placówek, w których studenci odbywają praktykę posłużyło również walidacji procesu realizacji praktyk. Tematyka podejmowana podczas seminarium to:

Seminarium I 6 listopada 2012 r.

„Pedagogiczne praktyki studenckie – wyzwania i możliwości”

Tematy:

1. Praktyki pedagogiczne w systemie kształcenia nauczycieli w PWSZ w Chełmie na kierunku Pedagogika, specjalność pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna.
2. Potrzeby i oczekiwania studenta/praktykanta PWSZ w Chełmie w zakresie praktycznego przygotowania do zawodu nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej w świetle diagnozy potrzeb studenta oraz ewaluacji procesu praktyk pedagogicznych.
3. Kształtowanie profesjonalnej gotowości studentów do wykonywania zawodu nauczyciela w aspekcie roli i zadań opiekuna praktyk.
4. Realizacja programu praktyk w placówkach oświatowych - wymiana doświadczeń, dyskusja, opinie, wnioski, rekomendacje.

Seminarium II - 27 marzec 2014 r.

„Potencjalności dziecka wyzwaniem dla kompetencji nauczyciela”

Tematy:

1. Kształtowanie kompetencji komunikacyjnych i językowych dziecka – metody aktywizujące.
2. Aktywności matematyczne w procesie aktualizowania potencjalności dziecka.
3. Rola nauczyciela w kształtowaniu kompetencji przyrodniczych dziecka
4. Osiągnięcia pedagogiczne studentów w świetle realizacji celów projektu „Wiedza i praktyka drogą do sukcesu”.

Seminarium III -18 listopad 2014 r.

„Partycypacja środowiska wychowawczego dziecka w życiu szkoły i przedszkola”

Tematy:

Warsztaty metodą World Café. Tematyka stolikowa:

1. Partycypacja środowiska wychowawczego dziecka w życiu szkoły i przedszkola w wymiarze przedmiotowym - Efektywne formy współpracy - z doświadczeń nauczycieli.

- II. Partycypacja środowiska wychowawczego dziecka w życiu szkoły i przedszkola w wymiarze podmiotowym - Rodzice jako partnerzy.
- III. Partycypacja środowiska wychowawczego dziecka w życiu szkoły i przedszkola w wymiarze organizacyjnym - Zasady efektywnej współpracy rodziców ze szkołą.
- IV. Partycypacja środowiska wychowawczego dziecka w życiu szkoły i przedszkola w wymiarze kompetencyjnym - Bariery w zaangażowaniu rodziców w życie szkoły.
- V. Przygotowanie studenta Pedagogiki do współpracy ze środowiskiem wychowawczym dziecka w toku praktyk studenckich.

Seminarium IV - 15 kwietnia 2015 r.

„Nowoczesne technologie w pracy nauczyciela edukacji elementarnej”

Tematy:

1. Rola i znaczenie środków dydaktycznych w pracy nauczyciela. Wprowadzenie do warsztatów.
2. Realizacja Warsztatów: Funkcje i przykłady zastosowań nowoczesnych technologii w pracy z dzieckiem - z doświadczeń nauczycieli opiekunów praktyk.
3. Przykłady praktycznych zastosowań nowoczesnych technologii w pracy z dzieckiem – narzędzia i środki IT wykorzystywane podczas realizacji projektu „Wiedza i praktyka drogą do sukcesu” (tablica interaktywna, stolik interaktywny, mobilna pracownia dla dzieci, oprogramowanie edukacyjne).

II. WYBRANE SCENARIUSZE ZAJĘĆ

Scenariusz zajęć z dziećmi z Klubu Młodych Odkrywców „Eksperci”. Przedszkole miejskie nr 10 w Chelmie

Prowadzące.: Beata Skibicka, Iwona Jabkowska, Katarzyna Kozaczuk

Temat: „Tajemnicze bąbelki - zabawy z wodą”

Treści z podstawy programowej:

- uczestniczenie w zabawach rozwijających aktywność badawczą, myślenie, umiejętność klasyfikowania, uogólniania, rozumowania przyczynowo – skutkowego;
- stwarzanie okazji do podejmowania i realizowania indywidualnych zadań, samodzielnego rozwiązywania problemów;
- podejmowanie prób wyciągania wniosków.

Cel ogólny:

Rozbudzenie ciekawości otaczającego świata, oraz nauczenie dzieci prowadzenia obserwacji i wyciągnięcie wniosków z doświadczeń i eksperymentów.

Cele operacyjne - dziecko:

- zna zasady obowiązujące podczas prowadzenia doświadczeń;
- odkrywa właściwości wody wykonując doświadczenia;
- podejmuje próby przewidzenia wyniku doświadczenia oraz wytłumaczenia go;
- przeprowadza doświadczenia zgodnie z instruktażem nauczyciela;
- czerpie radość z doświadczenia i eksperymentowania;
- wie jak wykonać zadanie, rozumie polecenia nauczyciela.
- wymienia i nazwa przedmioty, które pływają i te, które toną.

Metody:

- słowna: rozmowa, wyjaśnienie;
- poszukująca: samodzielne doświadczenia, zadania otwarte;
- oglądowa: pokaz doświadczenia;
- praktycznego działania.

Formy:

- praca w zespołach,
- praca indywidualna.

Środki dydaktyczne: szklane przezroczyste naczynie, szklanka, świeczka, woda, zapalka, woda ciepła i zimna, łyżeczka, sól, jajka, ocet, igła, ziemniaki, płyn do mycia naczyń, patyczek kosmetyczny, pieprz, radioodtwarzacz.

Przebieg zajęć:

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

1. „Co by było gdyby... – na świecie zabrakłoby wody” – technika twórcza – dedukcja.
2. Przypomnienie zasad obowiązujących podczas przeprowadzenia doświadczeń.
3. W zależności od doświadczenia dzieci stoją wokół niego lub siedzą na krzeselkach. Przed każdym doświadczeniem nauczyciel zachęca dzieci do przewidzenia jego wyniku.

DOŚWIADCZENIE 1 „ZNIKAJĄCA WODA”

Przebieg:

Zapaloną świeczkę stawiamy na podstawce, na której znajduje się woda i przykrywamy szklanką. W trakcie eksperymentu świeczka zgaśnie, a woda zostanie „wciągnięta” ze spodka do szklanki.

Wniosek:

Tlen z powietrza podtrzymuje płomień świecy, kiedy tlenu pod szklanką zabraknie, płomień zgaśnie. Powietrze, które zostanie w szklance, zsięka i skurczy. W ten sposób zrobi miejsce dla wody, która wciśnie się do szklanki.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

DOŚWIADCZENIE 2 „ MAGICZNY ZIEMNIAK”

Każde dziecko samo przygotowuje roztwór soli w jednej z dwóch szklanek i umieszcza w niej plaster ziemniaka. Dzieci zauważyły, że w szklance z słoną wodą ziemniak pływa, a w szklance z wodą bez soli tonie.

Wnioski:

1. W słonej wodzie ziemniak pływa? (prawda)
2. W wodzie bez soli ziemniak tonie? (prawda)

WYJAŚNIENIE

Ciecze – substancje płynne mają różny ciężar, mimo takiej samej objętości. Woda słona (morza i oceany) ma większy ciężar niż woda słodka (rzeki i jeziora). W słonej wodzie wszystko pływa lepiej.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

DOŚWIADCZENIE 3 „Gumowe jajo”

Wykonanie:

Surowe jajko wkładamy do szklanego naczynia z octem. Po pewnym czasie na powierzchni skorupki utworzą się liczne pęcherzyki. Oznacza to, że coś dzieje się ze skorupką. Skorupki jajek są zbudowane głównie z węglanu wapnia i to on ulega działaniu octu. Pęcherzyki świadczą o tym, że rozpoczął się proces rozpuszczania wapiennej skorupki. Po 24 godzinach skorupka całkiem zniknie. Pozostanie tylko delikatna błona znajdująca się tuż pod skorupką, która utrzymuje jajko w całości.

Myjemy dokładnie jajko i przyglądamy mu się pod światłem. Teraz wyraźnie widać pływające żółtko.

Przed obserwacją dzieci mogą próbować odpowiedzieć na pytanie:

Wniosek:

W skorupce jajka znajduje się wapń (węglan wapnia), który powoduje, że jest ona twarda, sztywna i krucha. Ocet rozpuszcza wapń ze skorupki. Jajko bez wapnia nie jest już twarde staje się elastyczne i miękkie („gumowate”). W czasie gdy skorupka „znika”, pod wpływem octu wydziela się z niej gaz (dwutlenek węgla) i „brzydki osad”.

Wnętrze jajka pozostaje nietknięte, ponieważ pod skorupką znajduje się błona, której ocet nie rozpuszcza. Chroni ona wnętrze jajka a ponieważ jest półprzezroczysta, więc gdy patrzymy na jajko pod światłem możemy przez nią zobaczyć białko i żółtko.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

DOŚWIADCZENIE 4 „Woda, mydło, pieprz”

Przebieg doświadczenia:

Na talerz nalewamy nieco wody. Posypujemy wodę pieprzem, równo po całej powierzchni. Dotykamy wody palcem - nic się nie dzieje, pieprz dalej pokrywa całą powierzchnię cieczy. Następnie moczymy patyczek kosmetyczny w mydle i ponownie dotykamy nim powierzchni wody. W momencie, gdy patyczek dotknie powierzchni cieczy, pieprz zbliża się do brzegów naczynia jakby uciekał.

Wyjaśnienie:

Cząsteczki wchodzące w skład drobin pieprzu zostają odciągnięte na skutek zmniejszenia napięcia powierzchniowego, gdyż siła od niego pochodząca działa wzdłuż powierzchni.

Dzięki mydłu brud zbija się również w większe „grupy”, to dlatego możemy czasem po myciu zaobserwować osad na umywalce.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

1. Omówienie z dziećmi wniosków płynących z przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń.
2. Zakończenie zajęć. Podziękowanie dzieciom za wspólne eksperymentowanie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Temat zajęć: Spotkanie z bajką psychoedukacyjną- Teatrzyk sylwetkowy „Przygody małego Misia”

Treści podstawy programowej: 1. 2, 1.3, 1.4, 3.1, 3.3, 5.4, 7.1, 8.1, 14.3, 14.5

Cele szczegółowe:

- Kształtowanie pozytywnych cech takich jak życzliwość i koleżeństwo; uświadomienie wartości przyjaźni.
- Wdrażanie do uważnego słuchania.
- Rozwijanie współzycia i współdziałania w grupie oraz kształtowanie właściwych postaw.
- Rozwijanie umiejętności orientacji w schemacie własnego ciała.

Cele operacyjne - dziecko:

- wypowiada się samorzutnie na temat zachowania bohatera bajki;
- posługuje się gestem i ruchem w zabawach ruchowych;
- potrafi dopasować do siebie części obrazka, ułożyć puzzle;
- uczestniczy w zbiorowym śpiewie, na zajęciach ruchowych;
- podejmuje próby współpracy z innymi dziećmi;
- potrafi wskazać wymienione części ciała.

Metody:

- słowna,
- oglądowa,
- praktycznego działania.

Środki dydaktyczne: maskotka misia, teatrzyk z kurtyną, dekoracja lasu w tle, ty zwierząt, puzzle 4-6 elementów, koperty, kolorowe kółka, opowiadanie o misiu, chusta animacyjna, karty pracy, kredki, naklejki bohaterów z opowiadania.

Przebieg:

1. Powitanie gościa – Misia.
Misio wita się z dziećmi piosenką „Jedna łapka, druga łapka” i zaprasza do wspólnej zabawy i wysłuchania jego historii.
2. Wysłuchanie bajki psychoedukacyjnej o „Małym misiu”.
3. Rozmowa kierowana dotycząca treści bajki:
 - Czy podobała się wam bajka?
 - Kogo misio spotkał nad rzeką?
 - Czy podobało wam się zachowanie Misia gdy spotkał Złaczka?
 - Jak czuł się Misio gdy został sam w lesie?
 - Kto pomógł Misiowi?
 - Jak postąpili przyjaciele misia, gdy został on sam w ciemnym lesie?
4. Misiowe zabawy z chustą animacyjną pod hasłem „usypiamy”.
Delikatne unoszenie i opuszczanie chusty do melodii „Kotki dwa”: *Aa misiu mój śpij malutki śpij....* Pobudka - na słowa: *pobudka wstać, na zabawę czas!* podrzucamy delikatnie chustę, ale uważamy, aby miś nie spadł.
5. Misiowe puzzle – praca w grupach
Każda z grupy dostaje kopertę z pociętym obrazkiem Misia. Dzieci składają go w całość i próbują odgadnąć z jakiej bajki jest Miś.
6. Zabawa ruchowa z piosenką „Czy chudy, czy gruby”
7. Praca plastyczna – każde dziecko otrzymuje sylwetę misia z brakującymi elementami.
Zadaniem dzieci jest dorysowanie brakującego ucha, łapki, nosa i pokolorowanie Misia
8. Ewaluacja – rozdanie naklejek z wizerunkiem Misia dla tych, którym podobały się zajęcia i Złaczka którym zajęcia się nie podobały.

Bajka o małym Misiu

Był piękny słoneczny dzień. Mały Miś obudził się wcześniej rano i pobiegł nad rzekę umyć ząbki. Kiedy pochylił się nad błyszczącą w promieniach słońca taflą krystalicznie czystej wody zauważył, że ktoś siedzi na jego uszku. – Kim jesteś? – zapytał Miś. – Jestem Złaczek, jeśli chcesz będę twoim przyjacielem i nigdy cię nie opuszczę. Miś ucieszył się i z nowym przyjacielem wyruszył do lasu na wycieczkę. Na pięknej polanie spotkali starego przyjaciela Misia – Jeża. – Jak się masz Misiu? – zapytał wesoło Jeż. – Rzuć w niego szyszką – szepnął Misiowi do ucha Złaczek. Miś niewiele myśląc spełnił prośbę nowego kolegi. Jeżykowi zrobiło się przykro i szybko schronił się w swojej norce. Miś i Złaczek śmiejąc się głośno ruszyli dalej, łamiąc po drodze gałęzie drzew i krzaków. Pod wielką sosną spotkali przyjaciółkę Misia – Srokę. – Witaj Misiu! – krzyknęła wesoło. Złaczek namówił Misia, by wyrwał Sroce jedno czarne błyszczące piórko z ogona. I tym razem Miś spełnił prośbę Złaczka. Przerazona Sroka odleciała na sam czubek sosny. Czuli złość i była zdziwiona, nie poznawała zachowania Misia. A nowi przyjaciele szli dalej obrażając i krzywdząc kolejnych przyjaciół Misia i sprawiali im to wielką radość. Miś cieszył się, że ma takiego fajnego przyjaciela, z którym może przeżyć zabawne przygody. Nadszedł wieczór. Zmęczony Miś usiadł pod starym dębem i chrupał wielkie czerwone jabłko, które zabrał wiewiórce. Kiedy zrobiło się całkiem ciemno Złaczek powiedział, że już mu się znudziło i idzie dalej. Zostawił Misia samego. Dopiero teraz mały niedźwiadek uświadomił sobie, że obraził wszystkich swoich starych przyjaciół i został sam w ciemnym borze w środku nocy. Na dodatek harując po lesie zgubił drogę do domu. Poczuł się oszukany i bardzo

samotny. Siedział pod drzewem i cicho lkał. Usłyszała to Sowa Mądra Głowa, która właśnie wyruszyła na nocne łowy. Sowa wiedziała, że Miś nie jest z natury zły, ale przez swoją naiwność i łatwowierność dał się namówić do złych czynów. Postanowiła mu pomóc. Bezszelestnie poszybowała przez leśną gęstwinę i sprowadziła przyjaciół Misia. – Nie płacz przyjacielu! – powiedziały chórem zwierzątka. Zdziwiony Miś spojrział zażwawionymi oczkami na przyjaciół, podbiegł i uściśkał wszystkich po kolei. Przepraszał zwierzęta i prosił o wybaczenie. Było mu wstyd za swoje wcześniejsze zachowanie. Cieszył się bardzo, że ma tak wspaniałych przyjaciół, którzy nie opuścili go w potrzebie. Złaczek nigdy więcej nie odwiedził Misia. A Ciebie?

Scenariusz autorski zajęć z zakresu bezpieczeństwa w grupie dzieci 5-letnich. „Niezwyczajna podróż do krainy bezpieczeństwa”.

Prowadząca: Iwona Jabkowska.

Treści programowe:

Poznawanie zasad ruchu drogowego dotyczących prawidłowego i bezpiecznego poruszania się po ulicach i drogach.

Cel główny:

Wdrażanie dzieci do zachowania szczególnej ostrożności na drodze stosowania przepisów ruchu drogowego

Cele poznawcze:

- Poznanie nazw oraz omówienie zastosowania wybranych przedmiotów niezbędnych podczas wyjazdu samochodem.
- Rozpoznawanie sytuacji zagrażającej życiu człowieka.

Cele kształcące:

- Doskonalenie umiejętności prawidłowego formułowania wypowiedzi.
- Kształcenie zdolności wcielania się w odpowiednią rolę (agent, lekarz, ofiara wypadku, osoba wzywająca pomoc).

Cele:

- Przestrzeganie wspólnie przyjętych umów i zasad regulujących współzycie w grupie.
- Wdrażanie do zgodnego uczestniczenia w zabawach i sytuacjach zadaniowych.

Metody:

- **Czynne** : wykonywanie zadań stawianych dzieciom.
- **Słowne**: instruktaż słowny, rozmowa.

Formy:

- Indywidualna,
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne: list, gaśnica, apteczka, trójkąt, kamizelka, siedzisko, sylweta sygnalizatora, trzy koła: zielone, czerwone i żółte, zagadki, strój agenta i lekarza, samochód, telefon komórkowy, **tablica: „Bezpieczne Przedszkole”**, nagrania utworów.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie (cicha muzyka w tle)
*Ręce do góry wyciągamy, na paluszki się wspinamy,
potem podłogi dotykamy, no i ... się witamy*
(dzieci proponują różne części ciała, którymi się witają)
2. Nauczycielka informuje dzieci, że na dzisiejsze zajęcia przybył do nas bardzo ciekawy gość – Agent Nikodem, który sprawdzi wiedzę dzieci na temat bezpieczeństwa. Dzieci będą musiały wykonać kilka zadań, za co czeka je wspaniała nagroda.
3. Agent podaje nauczycielce list, który napisał do przedszkolaków. W liście opisane są wspomniane zadania. Prosi panią o przeczytanie listu w jego imieniu, a sam sprawdza czy dzieci poprawnie i grzecznie siedzą na zajęciach i czy uważnie słuchają. Nauczycielka czyta:

*Kochane dzieci Nazywam się Nikodem i jestem agentem! Chciałbym dzisiaj zabrać Was w niezwykłą podróż do krainy, gdzie wszyscy ludzie czują się bezpieczni. Jak się nazywa ta kraina dowiecie się po wykonaniu poleceń.
Ile macie lat (dzieci odpowiadają – „cztery”), zatem przed Wami cztery zadania do wykonania. Czy jesteście gotowi?*

4. Zadanie pierwsze: „Skarby z czarnego worka”. Nauczycielka tłumaczy dzieciom, że zanim wyruszą w podróż muszą się dobrze do niej przygotować. Stawia przed dziećmi worek, w którym znajdują się różne przedmioty (gaśnica samochodowa, apteczka samochodowa, trójkąt ostrzegawczy, kamizelka odbłaskowa, siedzisko dla

dziecka). Dzieci losują kolejne przedmioty – nazywają je i mówią do czego one służą. Po poprawnym rozpoznaniu wszystkich przedmiotów agent Nikodem stwierdza, że dzieci są gotowe do wyjazdu.

5. Zabawa ruchowa przy muzyce: „samochody” – dzieci biegają po sali naśladując jazdę pojazdem: autem osobowym, motocyklem, rowerem, pociągiem i hulajnogą.
6. Zadanie drugie: „Co to za wytwór?” Nauczycielka czyta zagadki, dzieci po odgadnięciu koloru światła przypinają je do wcześniej przygotowanej sylwety.
 - Przed przejściem stoi Kacper, Małgosia i Ola, gdy świeci się światło w kolorze pomidora.
 - Kolor słońca, banana, cytryny, do przejścia szykują się chłopcy, a także dziewczyny.
 - Gdy świeci się to światło, przez ulicę podąża gromadka, a kolor tego światła to trawa, ogórek i młodziutka sałatka.

Po przyklejeniu wszystkich kółek dzieci nazywają urządzenie sygnalizatorem świetlnym. Agent pozwala dzieciom jechać dalej, prosząc przy tym o stosowanie się do światła sygnalizatora.

7. Zabawa przy piosence „Kolorowe światła”.
8. Zadanie trzecie: „Na ulicy leży człowiek – trzeba wezwać pogotowie!”
Nauczycielka informuje dzieci, że właśnie jesteśmy świadkami wypadku i musimy wezwać pomoc. Chętne dzieci improwizują rozmowę przez telefon – wzywają pogotowie do człowieka potrąconego przez auto, podają swoje dane i próbują określić miejsce, w którym zdarzył się wypadek.
9. Zadanie czwarte: „Dosyć podróży, bo na dworze się chmurzy!” Nauczycielka informuje dzieci, że dzisiaj już dalej nie pojedziemy, ponieważ są bardzo złe warunki pogodowe, prosi więc o staranne zaparkowanie aut i proponuje chwilę odpoczynku podczas słuchania samochodowego radia.
Nauczycielka włącza nagranie muzyki relaksacyjnej.
10. Zakończenie i podsumowanie zajęć: nauczycielka dziękuje dzieciom za udział w zajęciach, chwali je za sprawne wykonywanie zadań powierzonych im przez agenta Nikodema i zadaje pytania:
 - Czy podobały Wam się dzisiejsze zajęcia?
 - Co Wam się najbardziej podobało?
 - Czy coś Wam się nie podobało na dzisiejszych zajęciach?

Następnie zaprasza wszystkie dzieci do odebrania nagrody, którą jest zabawa w niezwyklej krainie „Bezpieczne Przedszkole”.

Zdjęcia z zajęć - Powitanie

Skromne wejście agenta

Agent przekazuje list

Zadanie pierwsze: „Skarby z czarnego worka”

Zabawa ruchowa „samochody”

Zadanie drugie: „Co to za wytwór?”

Zabawa przy piosence „Kolorowe Światła”

Zadanie trzecie: „Na ulicy leży człowiek – trzeba wezwać pogotowie!”

Pacjent przeżył dzięki szybkiej interwencji lekarza

Zadanie czwarte: „Dosyć podróży, bo na dworze się chmurzy!”

(Podróżni odpoczywają, a agent sprawdza czy auta zostały prawidłowo zaparkowane)

Zakończenie zajęć (doskonaly agent dopiero na koncu odkrywa swą prawdziwą twarz) – zabawa w krainie bezpieczeństwa w bezpiecznym przedszkolu

Scenariusz zajęć z dziećmi z Klubu Młodych Odkrywców „Eksperci”. Przedszkole Miejskie Nr 10 w Chełmie. Prowadzące.: Beata Skibicka, Iwona Jabkowska, Katarzyna Kozaczuk.

Temat: Magnetyczny polów

Treści z podstawy programowej: „Nasz kontakt z techniką”

- obserwowanie różnych zjawisk magnetycznych, wspólne przeprowadzenie eksperymentów, wyciąganie wniosków.

Cel ogólny:

- Poznawanie niektórych właściwości magnesu za pomocą doświadczeń i obserwacji. Doskonalenie umiejętności pracy w zespole.

Cele operacyjne. Dziecko:

- zna właściwości magnesu,
- wie jakie przedmioty przyciąga magnes,
- uczestniczy w zabawach badawczych,
- bogaci zasób słownictwa,
- ogląda teatryk, którego bohaterem jest magnes,
- uczestniczy w zabawie ruchowej.

Metody:

- żywego słowa,
- kierowania własną działalnością dziecka, zadań stawianych dziecku,
- obserwacji,
- samodzielnych doświadczeń

Formy:

- praca indywidualna
- praca w zespołach

Środki dydaktyczne: magnesy różnych kształtów i wielkości, spinacze biurowe, monety, śrubki, pudełka, agrafki, szpilki, zszywki, drewniane zabawki, plastikowe koraliki, szklane kulki, łyżeczka plastikowa, szarfy w kolorze niebieskim i czerwonym, papierowe sylwety magnesów podkowiastych, ptaka, ślimaka (teatryki).

Przebieg zajęć:

Wprowadzenie dzieci w temat zajęć oraz przybliżenie im podstawowych informacji.

Magnetyzm to tajemnicze zjawisko, które przypomina magię. To wielka siła, która działa na naszej planecie i w całym wszechświecie. Dawno temu w starożytnej Azji odkryto kamień, który przyciągał kawałki żelaza.

Pomiędzy dwoma przedmiotami wytwarza się pole magnetyczne. Pole magnetyczne to obszar w którym działają niezwykle siły. Magnes przyciąga metale. Posiada on na swoich końcach dwa bieguny: północny i południowy. Dwa przeciwne bieguny przyciągają się, a dwa identyczne odpychają. Metale o takich właściwościach nazywają się metalami magnetycznymi. Metale są zwykle chłodne w dotyku, a wypolerowane błyszczą. Magnes badają fizycy. Metalowe wyroby to noże, widelce, łyżki, rondle.

1. Nauczycielka zadaje dzieciom pytania:
 - Gdzie możemy znaleźć magnesy w naszych domach (w kuchni na lodówce, w serkach Danio)?
 - Jakie przedmioty metalowe możemy znaleźć w domu i w naszym otoczeniu?
2. Zabawa z magnesami: przystawianie jednego magnesu do drugiego, obserwacja zachowania magnesów. Wnioski: magnesy przyciągają się lub odpychają.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „Eksperci”

3. Dzieci sprawdzają jakie przedmioty przyciągane są przez magnesy (na stole gromadzimy małe przedmioty wykonane z różnych materiałów):
 - Na prostokacie niebieskim odkładamy przedmioty które magnes nie przyciąga.
 - Na prostokacie czerwonym przedmioty przyciągane przez magnes.

Wnioski: magnes przyciąga spinacze, zszywki, agrafki i inne przedmioty metalowe; magnes nie przyciąga rzeczy szklanych, plastikowych, papierowych, drewnianych.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „Eksperci”

4. Przykrycie metalowych przedmiotów kartką i sprawdzenie czy magnes wtedy działa. Wniosek: magnes przyciąga metalowe przedmioty przez kartkę.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

5. Metalowe przedmioty układamy na tacy, pod którą wkładamy magnes i przesuwamy go. Obserwujemy, co się dzieje z przedmiotami.

Wniosek: przedmioty na tacy poruszają się wraz z ruchami magnesu.

Przedszkole Miejskie Nr 10- Klub Młodych Odkrywców „ Eksperci”

6. Teatrzyk sylwet „Przygody małego Magnesika”.

Daleko, za górami, za lasami żył sobie magnes w kształcie podkowy o imieniu Magnesik. Magnesik często był smutny, gdyż dokuczała mu samotność. W każdy poniedziałek siedział sobie na ławeczce w parku i rozmawiał z pobliskimi ptaszkami, które codziennie rano przylatywały w to miejsce na śniadanie. Jednak i one po posiłku odlatywały daleko od tego miejsca. Pewnego dnia przechodził koło Magnesika mały ślimaczek, i widząc, że magnes jest bardzo smutny, ślimaczek zawołał:

- Dlaczego jesteś smutny Magnesiku?
- Jestem smutny ponieważ nie mam żadnego przyjaciela i czuję się bardzo samotny.
- Nie bądź smutny, na pewno niedługo znajdziesz swojego przyjaciela i złączycie się w przyjaźni na zawsze, ponieważ przyjaźń jest bardzo ważna! Weź się w garść Magnesiku i uśmiechnij się. Uśmiech jest lekarstwem na wszystko.

Następnego dnia Magnesik wstał w bardzo dobrym humorze. Postanowił zmienić swoje smutne nastawienie do życia. Powiedział:

- Od dzisiaj będę się częściej uśmiechał! Wtedy na pewno znajdę przyjaciela.

Od tego momentu Magnesik siedząc w parku uśmiechał się życzliwie do wszystkich, którzy przechodzili obok ławeczki na której odpoczywał. Pewnego popołudnia, gdy tak rozmyślał na ławeczce, nagle zobaczył coś zjawiskowego, poczuł, że nie może oprzeć się tej sile. Jakaś nie znana siła kierowała go w stronę nowego przyjaciela, a dokładnie magnesu o imieniu Magnusia. Magnusia już z daleka uśmiechała się do niego. Powiedziała miłym, spokojnym głosem:

- Nie mogłam oprzeć się twojemu miłemu uśmiechowi. Myślę, że dobrana z nas para. Od tej pory Magnesik i Magnusia żyli razem, nierozłącznie, a magnes stał się szczęśliwym przyjacielem.

7. Zabawa ruchowa „Przyciągamy się”.

Dzieci dzielimy na dwie drużyny. Jedna otrzymuje szarfy w kolorze niebieskim, a druga w kolorze czerwonym. Dzieci zamieniają się w magnesy z różnymi biegunami biegając po sali. Na sygnał nauczyciela dzieci z różnymi kolorami szarf „przyciągają się”, łączą się w pary i stoją bez ruchu. Zabawę można powtórzyć

8. Omówienie z dziećmi wniosków płynących z przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń.
9. Zakończenie zajęć. Podziękowanie dzieciom za wspólną pracę.

Scenariusz zajęć logopedycznych. Grupa przedszkolna: 4, 5-latków.

Prowadząca: mgr Katarzyna Mendel – surdologopedia.

Temat: Hu hu ha, zima nie taka zła!

Cele ogólne:

- Integracja grupy.
- Wzbogacenie słownictwa związanego z zimą.
- Usprawnienie aparatu fonacyjnego, artykulacyjnego.
- Kształcenie umiejętności budowania dłuższych wypowiedzi.
- Doskonalenie sprawności manualnej.

Cele operacyjne:

- dziecko nazywa części garderoby wykorzystywane zimą,
- dziecko wymienia 3 rodzaje sprzętów do zabawy zimą,
- dziecko wymienia 3 rodzaje zabaw na śniegu,
- dziecko prawidłowo wykonuje ćwiczenia logopedyczne usprawniające aparat fonacyjny, usprawniające pracę warg, języka, policzków,
- dziecko opowiada jakąś historię związaną z zimą,
- dziecko odpowiada na pytanie (argumentuje) „dlaczego możemy lubić zimę?”,
- dziecko opisuje bałwanka,
- dziecko maluje bałwanka kredkami uwzględniając wszystkie detale.

Metody:

- uczenie przez działanie,
- oglądowa,
- słowna,
- aktywizująca- burza mózgów.

Formy:

- grupowa,
- indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- rysunki: „Jęczyzek Podróżniczek”, części garderoby zimowej, łyżwy, sanki, narty, bałwanek,
- książka „Przygody Jęczyzka Podróżniczka”,
- kartki papieru,
- kredki.

Przebieg zajęć

1. Powitanie dzieci – „iskierka przyjaźni”. Dzieci siedzą w kole, trzymają się za ręce. Prowadzący ściska prawą ręką lewą dłoń siedzącego obok dziecka. Uścisk wędruje wkoło i wraca do lewej dłoni prowadzącego.
2. Prowadzący czyta dzieciom opowiadanie z książki „Przygody Jęczyzka Podróżniczka”.
Podczas czytania dzieci wykonują ćwiczenia usprawniające motorykę narządów mowy.
3. Rozmowa o przeczytanych tekście:
 - Gdzie był Jęczyzek Podróżniczek?
 - Co robił w czasie ferii?
 - Co przydarzyło się Jęczyzkowi Podróżniczkowi?
4. Wzbogacanie słownictwa związanego z zimą. Dzieci nazywają części garderoby wykorzystywane zimą. Dokleją rysunkowe: czapkę, szalik, rękawiczki, sweter, kurtkę, spodnie, skarpety, buty do rysunku Jęczyzka Podróżniczka. Praca grupowa.
5. Dzieci zgłaszając się, wymieniają nazwy sprzętów zimowych używanych do zabawy w czasie zimy, następnie prowadzący prezentuje je na rysunkach.
6. Opowiadanie historii zimowej. Każde dziecko ma za zadanie opowiedzieć wymyśloną przez siebie lub prawdziwą historię związaną z zimą.
7. Dzieci odpowiadają na pytania prowadzącego: za co możemy lubić zimę? dlaczego zima nie jest zła?
8. Doskonalenie umiejętności opisywania, zwracanie uwagi na poszczególne elementy budowy bałwanka. Dzieci zgłaszając się, wspólnie opisują bałwanka.

9. Doskonalenie sprawności manualnej. Dzieci siadają przy stolikach i malują farbami bałwanka używając pędzla i palców.
10. Prowadzący eksponuje na wystawie prace wykonane przez dzieci.

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy III.

Przygotowała: Ewelina Gardel

I Temat dnia: Historia ryby Luny.

Zapis tematu do dziennika: Zabawa ruchowa. Praca z opowiadaniem pt. „Historia ryby Luny”. Pogadanka na temat znaczenia wody dla organizmów żywych. Realizacja doświadczeń przyrodniczych. Rozmowa na temat źródeł zanieczyszczeń wód naturalnych w przyrodzie. Uzupełnianie krzyżówki o tematyce ekologicznej. Wykonanie pracy plastycznej pt. „Podwodny świat ryby Luny”.

II Cele:

A. cele ogólne:

Uzmysłowienie uczniom znaczenia wody życia organizmów żywych.
Zapoznanie ze źródłami i skutkami zanieczyszczeń wód naturalnych.
Kształtowanie umiejętności wypowiadania się na określony temat.
Pogłębianie wiedzy z zakresu edukacji ekologicznej.
Rozwijanie aktywności plastycznej uczniów.

B. cele operacyjne. Uczeń:

- uważnie słucha i wyciąga wnioski wynikające z treści utworu;
- opisuje, jakie znaczenie ma woda dla organizmów żywych;
- przeprowadza doświadczenie przyrodnicze i formułuje wnioski;
- wymienia przyczyny zanieczyszczenia wód w przyrodzie
- uważnie obserwuje działania innych i opisuje ich skutki;
- wykorzystuje wiedzę o ekologii do rozwiązania krzyżówki;
- przedstawia za pomocą środków artystycznego wyrazu podwodny świat ryby Luny.

III Metody pracy:

- metody aktywizująco-twórcze, problemowe, działań praktycznych: samodzielne doświadczenia;
- metody słowne: pogadanka, objaśnienia i instrukcje;
- metody oglądowe: pokaz, obserwacja;

IV Formy organizacji pracy: indywidualna, grupowa, zbiorowa.

V Środki dydaktyczne:

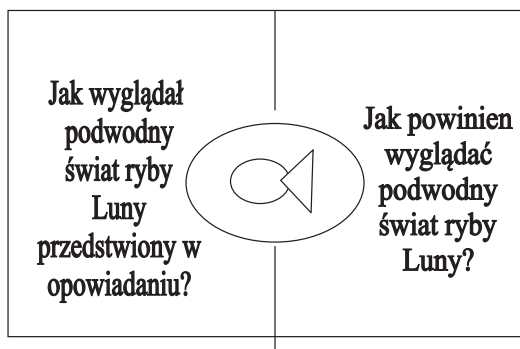
- przeznaczone dla dzieci: 3 szklanki/słoiki, łyżka, sól, cukier, czysta woda, karty zadań, karton, farby, pędzle,
- wykorzystywane przez nauczyciela: tekst opowiadania pt. „Historia ryby Luny”, napisy: „Znaczenie wody dla przyrody”, „Źródła zanieczyszczenia wody”, plastikowa butelka 1,5 l, nożyczki, waciki kosmetyczne, piasek, kamienie, zanieczyszczona woda, barwnik spożywczy, karty zadań.

VI Przebieg zajęć:

1. Zabawa ruchowa pt. „Ludzie do ludzi”. Uczestnicy zabawy stoją w parach, prowadzący wydaje polecenia np. ręka do ręki, stopy do stóp, plecy do pleców. Uczestnicy w parach dotykają się wymienionymi częściami ciała. Na hasło: „ludzie do ludzi” należy szybko zmienić partnera.
2. Praca z opowiadaniem pt. „Historia ryby Luny” karta zadań III/test1. Nauczyciel odczytuje treść opowiadania. Następnie zadaje uczniom pytania dotyczące tekstu.
 - Jak miała na imię główna postać z opowiadania?
 - Jakie inne postacie wystąpiły w opowiadaniu?
 - Co przydarzyło się rybie Lunie?
 - W jakich okolicznościach Luna zachorowała?
 - Jakie objawy choroby miała ryba?
 - Co okazało się przyczyną złego stanu zdrowia Luny?
 - Kto zanieczyścił wodę w jeziorze? W jaki sposób?
 - Jakie były skutki podjętych działań przez mieszkańców jeziora?
3. Pogadanka na temat znaczenia wody dla organizmów żywych. Prowadzący umieszcza na środku tablicy napis: „Znaczenie wody dla przyrody”. Uczniowie podają swoje skojarzenia. Nauczyciel zadaje dodatkowe pytania:
 - W jakim celu, jest wykorzystywana woda?
 - Dlaczego jest potrzebna czysta woda na świecie?

4. Doświadczenie przyrodnicze badające niewidoczne dla oczu zanieczyszczenia wody. Uczestnicy nalewają jednakową ilość wody do 3 słoików i wsypują: do jednej łyżkę cukru, do drugiej łyżkę soli, a trzecia pozostaje czysta. Następnie mieszają wodę i sprawdzają, co się stało z cukrem i solą.
- Co się stanie, jeśli do słoika z wodą wsypimy sól i energicznie zamieszymy łyżeczką?
 - Co zaobserwowaliście?
 - Po czym możemy poznać, w której szklance jest woda z dodatkowymi substancjami?
- Wnioski:** Woda jest przezroczysta, sól i cukier rozpuściły się nie powodując zmiany barwy. Zanieczyszczenia są początkowo widoczne ze względu na duże ich zagęszczenie, ale w miarę mieszania się z wodą, stają się niewidoczne dla oczu. Nie oznacza to jednak, że znikają. Dlatego nawet niewielkie zanieczyszczenia wody mają wpływ na życie ludzi, zwierząt.
5. Rozmowa na temat źródeł zanieczyszczeń wód naturalnych w przyrodzie. Prowadzący umieszcza na tablicy napis: „Źródła zanieczyszczenia wody”. Uczniowie podają swoje odpowiedzi. Nauczyciel zadaje dodatkowe pytania:
- Jakie są źródła zanieczyszczeń wód naturalnych?
 - Jak należy postępować z zanieczyszczoną wodą?
 - Dlaczego należy zapobiegać zanieczyszczeniom wód?
 - Jak należy zapobiegać zanieczyszczonej wodą?
6. Doświadczenie przyrodnicze ukazujące oczyszczanie zanieczyszczonej wody. Prowadzący przecina plastikową butelkę na pół. Jej wylot zamykamy gazą oraz zabezpieczamy gumką tak, aby gazą się nie zsunęła. W środku umieszczamy filtr z piasku, wacików kosmetycznych, kamieni. Do tak powstałej „oczyszczalni” wlewamy zabrudzoną wodę i obserwujemy oczyszczanie wody.
- Wnioski:** Wodę można oczyścić - im więcej warstw filtrujących, tym lepszej jakości wodę otrzymamy.
7. Krzyżówka o tematyce ekologicznej karta zadań III/test2 i III/test3 dla każdego z uczniów.
8. Praca plastyczna pt. „Podwodny świat ryby Luny”. Uczniowie wykonują w parach pracę plastyczną zgodnie z niniejszym wzorem. Prowadzący zapoznaje uczniów z zasadami i kryteriami oceny pracy plastycznej.

9. Uczniowie razem z nauczycielem siadają na dywanie. Uczniowie prezentują swoje prace na forum całej klasy. Nauczyciel zadaje pytania dotyczące zajęć:
- Co było dla Ciebie najciekawsze na dzisiejszych zajęciach?
 - Czego nowego nauczyłeś się na dzisiejszych zajęciach?

VII Szczegółowy przebieg procesu nauczania-uczenia się:

CELE OPERACYJNE UCZEŃ:	ZADANIA I WARUNKI PODBUDZAJĄCE AKTYWNOŚĆ UCZNIÓW	KOMPETENCJE UCZNIWA	OBZAR EDUKACYJNY
Uważnie słucha i wyciąga wnioski wynikające z treści utworu.	Opowiadanie pt. „Historia ryby Luny”. Uważne słuchanie tekstu odczytanego przez nauczyciela i odpowiedzi na pytania dotyczące tekstu.	<ul style="list-style-type: none"> - Czyta głośno i po cichu dłuższe teksty - Dostrzega znaczenie, jakie ma woda dla życia na Ziemi. 	edukacja polonistyczna edukacja przyrodnicza
Opisuje, jakie znaczenie ma woda dla organizmów żywych.	Rozmowa z nauczycielem na temat znaczenia wody w życiu organizmów żywych.	<ul style="list-style-type: none"> - Wypowiada się poprawnie pod względem gramatycznym, fleksyjnym i artykulacyjnym. - Dyskutuje nad rolą człowieka w zachowaniu równowagi przyrodniczej. 	edukacja polonistyczna edukacja przyrodnicza

Przeprowadza doświadczenie przyrodnicze i wyciąga z niego wnioski.	Przeprowadzenie przez uczniów doświadczeń	<ul style="list-style-type: none"> - Samodzielnie przygotowuje stanowisko doświadczenia. - Eksperymentuje w oparciu o instrukcje i własne doświadczenia. 	edukacja przyrodnicza
Wymienia przyczyny zanieczyszczenia wód w przyrodzie.	Odpowiedzi na pytania dotyczące zanieczyszczenia wody.	<ul style="list-style-type: none"> - Wypowiada się poprawnie pod względem gramatycznym, fleksyjnym i artykulacyjnym. - Zastanawia się, co zrobić żeby zatrzymać proces niszczenia Ziemi. 	edukacja polonistyczna edukacja przyrodnicza
Uważnie obserwuje działania innych i opisuje ich skutki.	Obserwacja doświadczenia wykonanego przez nauczyciela prowadzącego. Uczniowie wyciągają wnioski.	<ul style="list-style-type: none"> - Po przeprowadzeniu doświadczenia i obserwacji wiąże przyczynę ze skutkiem. - Formułuje wnioski oparte na obserwacjach empirycznych. 	edukacja przyrodnicza
Wykorzystuje wiedzę o ekologii do rozwiązania krzyżówki.	Ekologiczna krzyżówka, uzupełnienie haseł krzyżówki	<ul style="list-style-type: none"> - Przejawia zainteresowanie ekologią. 	edukacja przyrodnicza
Przedstawia za pomocą środków artystycznego wyrazu podwodny świat ryby Luny	Wykonanie w parach pracy plastycznej pt. „Podwodny świat ryby Luny” za pomocą farb plakatowych.	<ul style="list-style-type: none"> - Prezentuje postawy przyjazne środowisku. - Ilustruje sceny i sytuacje będące wynikiem obserwacji przyrody oraz odbioru tekstu literackiego. 	edukacja przyrodnicza edukacja plastyczna

VIII Ocena aktywności ucznia: Nauczyciel dokonuje ustnej informacji zwrotnej.

Wskaźniki realizacji celów: rozwiązana krzyżówka, praca plastyczna.

IX Wykaz załączników do scenariusza: karta zadań Opowiadanie pt. „Historia ryby Luny”, Karta zadań Ekologiczna krzyżówka.

„Historia Ryby Luny”. Autor: Ewelina Gardel

Ryba Luna mieszkała wraz ze swoją rodziną, mężem Henrykiem i synkiem Felkiem w jeziorze otoczonym zielonymi drzewami. Byli bardzo szczęśliwą rybnią rodziną, aż do pewnego dnia, gdy ryba Luna zachorowała. Piekły ją oczy, pływała bardzo powoli, była ospała, a jej łuski zmieniły kolor. W tym czasie mąż Luny wraz z synkiem przebywali u przyjaciół w Liliowej Dolinie. Luna nie mogła się doczekać aż jej rodzina wróci.

Po kilku godzinach Henryk wrócił i od razu zapytał Luny:

- Czy dobrze się czujesz kochanie? Nie najlepiej wyglądasz.
- Czuję się koszmarnie. Nie wiem, co mi się stało. Strasznie pięką mnie oczy, jestem taka senna.
- Nie wygląda to dobrze. Popłynę po doktora, a Ty odpoczywaj.

Na wizytę doktora Okonia nie trzeba było długo czekać. Zbadał rybę Lunę i stwierdził:

- Pierwszy raz widzę takie nietypowe objawy w historii naszego życia w tym jeziorze. Nigdy wcześniej coś takiego nie miało miejsca. Luno powiedz, co robiłaś przez ostatnie kilka dni?
- Dwa dni temu byłam na dalekiej wizycie u kuzynki Sary, która mieszka po drugiej stronie jeziora przy polanie.
- Rozumiem. Musimy koniecznie tam popłynąć, aby zbadać tamte wody. Henryku, popłyniesz ze mną? Nie wiem co tam zastanę, więc może przydać mi się Twoja pomoc.
- Nie ma najmniejszego problemu – odparł Henryk, po czym zwrócił się do Felka – Synku, uważaj na siebie i mamę, opiekuj się nimi na czas mojej nieobecności.
- Dobrze tato – powiedział Felek.

Doktor razem z Henrykiem popłynęli w celu odnalezienia źródła choroby Luny. Gdy byli w połowie drogi zauważyli nietypowe smugi w wodzie. Miały one różne kolory i utrudniały im oddychanie. Ryby wychyliły swoje głowy ponad poziom wody i zauważyły jak ludzie na brzegu myją swoje samochody, a wszystkie substancje spływają do wody. Byli przerażeni. W oddali znajdowały się również inne zwierzęta, które cierpiały z powodu zanieczyszczenia wody. Bobra bolał brzuch, czaple gardło, a kaczki dostały wysypki na łapkach.

- Musimy coś z tym zrobić – rzekł Henryk – Nie możemy pozwolić, aby ludzie niszczyli nasze domy.
- Masz rację. Musimy zwołać naradę – odparł doktor Okoń.

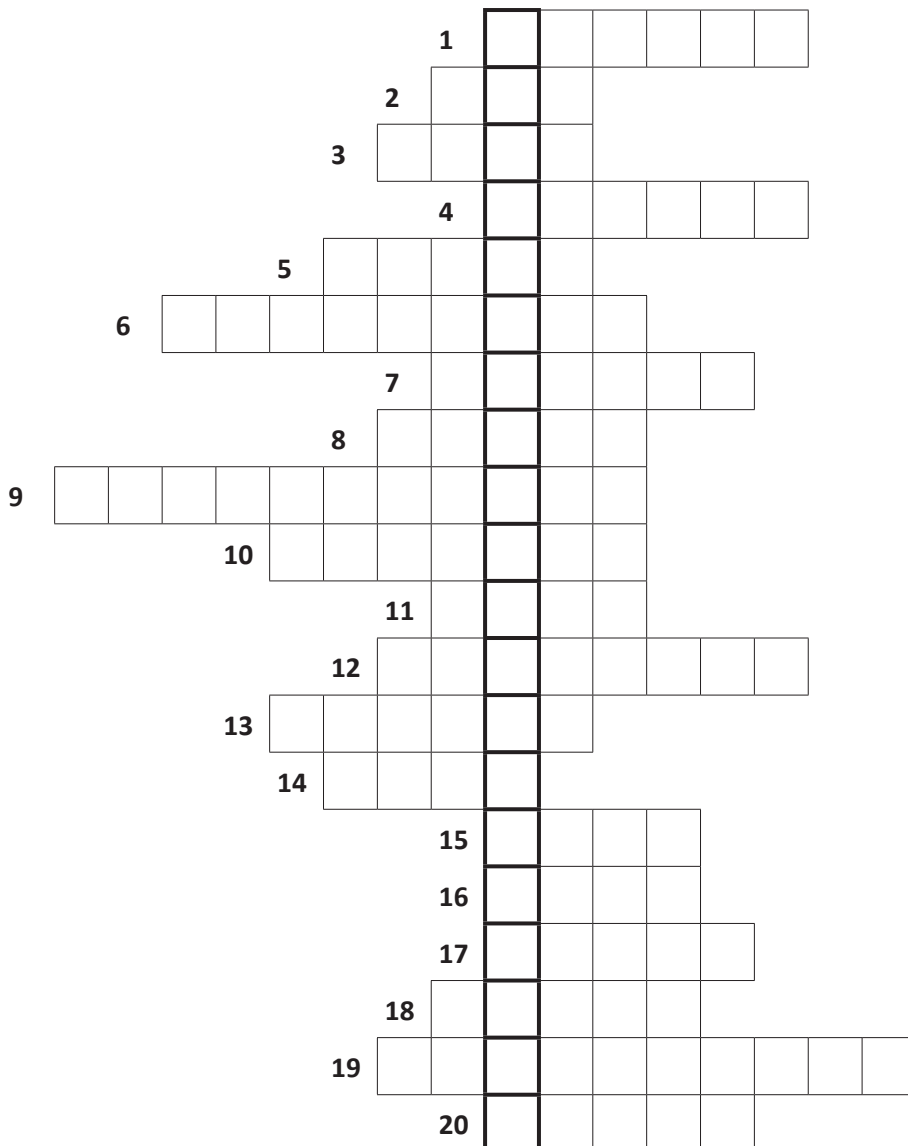
Po powrocie z wodnej wyprawy wszystkie zwierzęta spotkały się przy brzegu jeziora. Doktor Okoń wychylił swoją głowę ponad poziom wody i słuchał, jakie problemy mają inne zwierzęta z powodu zanieczyszczenia wody w jeziorze.

Wszyscy przedstawiali swoje pomysły, dzięki którym sytuacja w jeziorze uległaby poprawie. Po naradzie wszystkie zwierzęta popłynęły i pobiegły w okolice, gdzie ludzie myli swoje samochody. Zwierzęta widząc ludzi stanęły niedaleko ich i zaczęły wydawać z siebie dziwne głosy, chlapały łapami i poruszały się nerwowo. Ludzie widząc dziwne zachowania zwierząt przestraszyli się. Jedna z kobiet zauważyła, że wydra chce napić się wody, lecz nie może. Woda była zanieczyszczona przez płyny i szampony pochodzące z mycia samochodów. Kobieta zwróciła uwagę reszcie swoich towarzyszy, spakowali się i odjechali. Zadowolone zwierzęta powróciły do swoich domostw. Czas płynął, a zwierzęta żyjąc w spokoju każdego dzień po dniu przyglądały się jak zanieczyszczona woda oczyszcza się ze szkodliwych substancji.

Krzyżówka:

1. Ptak - zwiastun wiosny.
2. Duży owad, podobny do pszczoły.
3. Bez niej nie byłoby życia w przyrodzie.
4. Jak nazywa się dziecko konia?
5. Kolorowa na niebie po deszczu.
6. Gdy lód zamienia się w wodę to następuje jego
7. Chmura to woda w stanie
8. Lata na łące i ma kolorowe skrzydła.
9. Od niej zależy czy woda jest lodem czy parą. Mierzysz ją termometrem.
10. Mała chmura to
11. Pływa w rzece, poruszając płetwami.
12. Miesiąc, w którym zaczynają się wakacje.
13. Jaka jest powierzchnia lodu w dotyku?
14. Jaka jest najcieplejsza pora roku?
15. Imię głównej bohaterki opowiadania o rybie.
16. Zwierzęta, które pasą się na górskich łąkach to
17. Spotkasz go w lesie. Stoi w kapeluszu na jednej nodze.
18. Służący do oczyszczania wody.
19. Może być polarny lub brunatny.
20. Bałtyk to polskie

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla klasy II. Autorka: Justyna Maksymiuk

- I. **Temat bloku:** Legendy i opowieści w oczekiwaniu na Boże Narodzenie.
- II. **Temat dnia:** Podziemne wody.
- III. **Cele:**
 - A) **Ogólne:**
 - wdrażanie do słuchania ze zrozumieniem opowiadania,
 - rozwijanie umiejętności budowania wypowiedzi ustnej,
 - doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji z tekstu oraz wypowiedzania się,
 - rozwijanie wiedzy poprzez uczestniczenie w prostych badaniach i doświadczeniach,
 - kształtowanie umiejętności dzielenia w zakresie 20,
 - rozwijanie pamięci, logicznego myślenia oraz zdolności kojarzenia.
 - B) **Operacyjne. Dziecko:**
 - przeprowadza proste badania, doświadczenia;
 - układa słowo z rozsypanki literowej;
 - potrafi dokończyć zdanie;
 - wypowiada się na temat przeczytanego tekstu;
 - nazywa cechy charakteru;
 - wypowiada się na temat ilustracji;
 - umie poprawnie wypowiadać się pełnymi zdaniami;
 - definiuje pojęcie wody;
 - podaje przykłady różnych rodzajów wody;
 - dzieli liczby w zakresie 20;
 - rozwiązuje zadania tekstowe.
- IV. **Metody:**
 - aktywizująco-twórcze,
 - słowne (praca z tekstem, rozmowa),
 - oglądowe (pokaz).
- V. **Formy:**
 - indywidualna,
 - grupowa – praca w parach,
 - zbiorowa.
- VI. **Środki dydaktyczne:**
 - uczeń: pojemnik; woda; szalik; mała piłeczka
 - nauczyciel: tekst opowiadania pt. „Żywa woda” - M. Orłonia, J. Tyszkiewiczza ; ilustracje – sytuacji w których możemy pomóc innym
- VII. **Zapis tematu do dziennika:**

Podziemne wody. Słuchanie opowiadania M. Orłonia, J. Tyszkiewiczza pt. „Żywa woda”. Wypowiedzi uczniów na temat przeczytanego tekstu. Dobroć - poszukiwanie źródeł wartości, kształtowanie modeli zachowań. Poznanie znaczenia wody, w tym jej rodzajów. Rozwiązywanie zadań tekstowych i dzielenie liczb w zakresie 20.

VIII. Przebieg zajęć

Cele operacyjne Uczelni:	Środki dydaktyczne	Zadania dla uczniów Uczniowie:	Pytania problemowe	Obszar edukacyjny
przeprowadza proste badania, doświadczenia	Pojemnik, woda; szalik	Badają zawartość pojemnika w parach: jedna osoba trzyma pojemnik, druga osoba ma związane szalikiem oczy i sprawdza zawartość pojemnika	<ul style="list-style-type: none"> - Jak myślicie, co może znajdować się w tym pojemniku? - Co czujesz, gdy tego dotykasz? - Co to jest? - Jak myślicie, do czego możemy wykorzystać tą substancję? 	Edukacja przyrodnicza; edukacja polonistyczna
układa słowo z rozsypanki literowej	Kartoniki z literami	Wybierają z rozsypanych liter wyraz: woda		Edukacja polonistyczna
potrafi dokończyć zdanie	Mała piteczka	Każde z dzieci podaje sobie piteczkę i dokończa zdanie: woda jest...		Edukacja polonistyczna; edukacja przyrodnicza
wypowiada się na temat przeczytanego tekstu; nazywa cechy charakteru	tekst opowiadania pt. „Żywa woda” - M. Orłonia, J. Tyszkiewiczza	Z uwaga słuchają opowiadania; odpowiadają na pytania	<ul style="list-style-type: none"> - Kto występuje w opowiadaniu? - Gdzie dzieje się opowiadanie? - Co wydarzyło się w chacie wdowy? - Kto i co mogło pomóc chorej wdowie? - Gdzie znajdowała się żywa woda? - Co spotkał chłopiec na szczycie Sobotniej Góry? - Kto pomógł dzielnemu synowi? - W jaki sposób syn uratował matkę? - Jak nazywała się góra z uzdrawiającą wodą? - Jakimi cechami charakteryzował się bohater? - Jak ty byś postąpił na jego miejscu? 	Edukacja polonistyczna; edukacja społeczna
wypowiada się na temat ilustracji	Ilustracje – sytuacji w których możemy pomóc innym (załącznik nr 2)	Szukają odpowiedzi: w jaki sposób można pomóc innym	<ul style="list-style-type: none"> - Jak postąpiłbyście w sytuacji, którą macie przedstawioną na obrazku? 	Edukacja polonistyczna; edukacja społeczna
umie poprawnie wypowiedzieć się pełnymi zdaniami	„Żywa woda” M. Orłonia, J. Tyszkiewiczza; ilustracje sytuacji w których możesz pomóc innym (załącznik nr 2)	Odpowiadają na pytanie	<ul style="list-style-type: none"> - Jak myślicie, co oznacza stwierdzenie: źródło dobroci? - W jaki sposób moglibyście pomóc w okresie świąteczny osobom/zwierzętom przedstawionym na ilustracjach? 	Edukacja polonistyczna; edukacja społeczna
definiuje pojęcie wody; podaje przykłady różnych rodzajów wody (gazowana, źródlana, utleniona)		Definiują pojęcie i rodzaje wody; zapisują je w zeszytach	<ul style="list-style-type: none"> - Kto z was potrafi wyjaśnić pojęcie woda? (Co to takiego woda) - Jakie rodzaje wody znacie? 	Edukacja przyrodnicza; edukacja polonistyczna
dzieli liczby w zakresie 20	Karta pracy nr 1,2,3	Dzieli liczby w zakresie 20		Edukacja matematyczna
dzieli liczby w zakresie 20; rozwiązuje zadania tekstowe	Karta pracy nr 4	Rozwiązują zadania tekstowe; obliczają działania		Edukacja matematyczna

Karta pracy nr 1

Zadanie: Oblicz działania i odczytaj hasło:

$4 : 2 = \dots 2 \dots - B$

$18 : 6 = \dots -$

$6 : 2 = \dots -$

$16 : 2 = \dots -$

$16 : 4 = \dots -$

$20 : 2 = \dots -$

$15 : 3 = \dots -$

$20 : 4 = \dots -$

$12 : 2 = \dots -$

$18 : 3 = \dots -$

$14 : 2 = \dots -$

$11 : 1 = \dots -$

$18 : 2 = \dots -$

$10 : 2 = \dots -$

F ₁₇	I ₁₁	L ₁₅	R ₉	Ż ₄
A ₇	J ₁₆	D ₈	G ₁₄	K ₁₉
O ₃	N ₆	M ₁₂	E ₅	Z ₁₀
C ₁₃	W ₀	B ₂	P ₁	U ₁₈

Hasło:.....

Karta pracy nr 2

Zadanie: Zapisz liczby i oblicz działania, następnie ułóż w pamięci zadanie tekstowe do każdego z przykładów.

a)

$$4 : 2 = \dots\dots\dots$$

b)

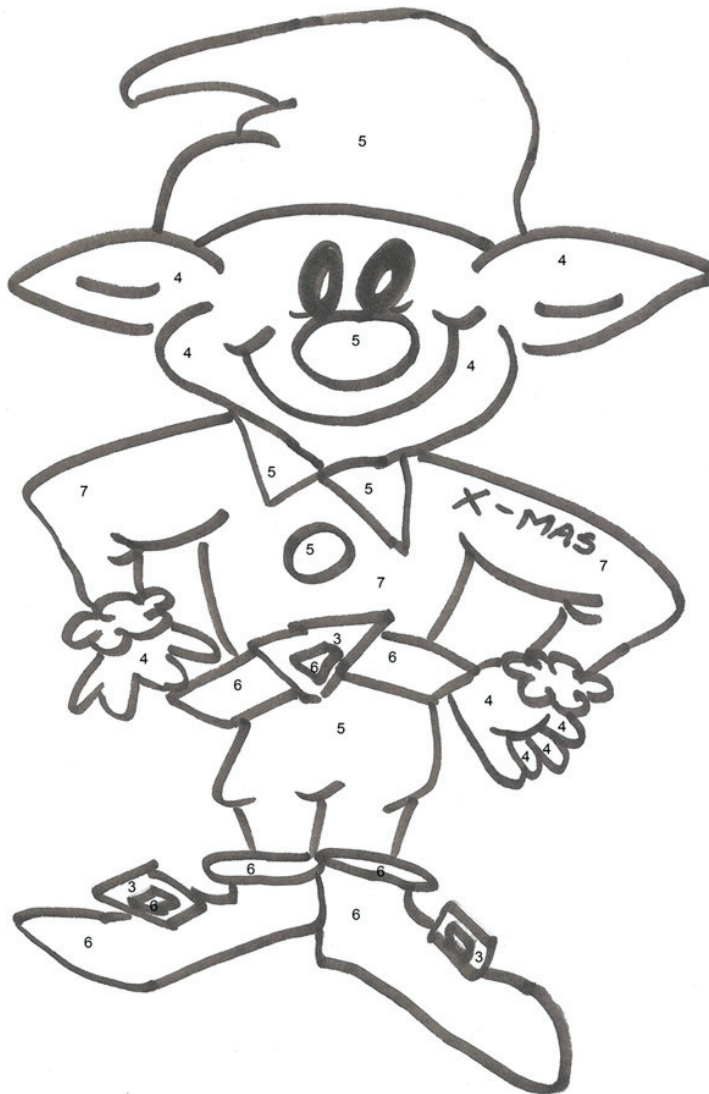
$$9 : 3 = \dots\dots\dots$$

c)

$$2 : 1 = \dots\dots\dots$$

Karta pracy nr 3

- 14 : 2 =.....
- 16 : 4 =.....
- 18 : 3 =.....
- 12 : 4 =.....
- 15 : 3 =.....

Zadanie: Oblicz działania i pokoloruj skrzata zgodnie z instrukcją.

Karta pracy nr 4

Zadanie 1: Mama kupiła 12 cukierków dla trojga swoich dzieci. Ile cukierków dostanie każde z dzieci dzieląc je po równo? Dorysuj cukierki dla każdego z dzieci i zapisz odpowiedź.

Odp.:

Zadanie 2: Agatka dostała od babci 20zł na zakup ciastek, każde z nich kosztowało 4zł. Ile ciastek kupi Agatka za całą sumę?

Odp.:

Zadanie 3: Oblicz działania, a następnie ułóż wyniki w kolejności od najmniejszej do największej.

$15 : 3 = \dots$	$12 : 4 = \dots$	$16 : 4 = \dots$	$20 : 10 = \dots$	$18 : 3 = \dots$

Załącznik nr 2

Ilustracje - sytuacji w których możemy pomóc innym:

a)

Osoba starsza

b)

Bezdomny pies

c)

Osoba niepełnosprawna

Podsumowanie zajęć:

1. Dokończcie zdanie : Woda jest.....
2. Co oznacza stwierdzenie “Źródło dobroci”?

Ocena aktywności uczniów:

Nauczyciel podczas pracy dokonuje oceny w postaci informacji zwrotnej.

Praca domowa:

Zrób 3 dobre uczynki dla: rodziców, rodzeństwa, dziadków lub zwierząt.

Scenariusz zajęć zintegrowanych dla przedszkolaków – grupa pięciolatków.

Autor: Justyna Maksymiuk

I. Temat bloku: Przyjaciele z lasu.

II. Temat dnia: W krainie krasnala.

III. Cele:

A) Ogólne:

1. wdrażanie do słuchania ze zrozumieniem krótkiego opowiadania,
1. rozwijanie umiejętności budowania wypowiedzi ustnej,
2. doskonalenie umiejętności wyszukiwania informacji z tekstu oraz wypowiadania się,
3. rozwijanie wiedzy poprzez działania matematyczne,
4. kształtowanie umiejętności dodawania,
5. rozwijanie pamięci, logicznego myślenia oraz zdolności kojarzenia.

B) Operacyjne. Dziecko:

- słucha i rozumie tekst bajki „Czy to bajka...” Marii Konopnickiej,
- poprawnie posługuje się krótkimi zdaniami,
- dodaje w pamięci lub liczy na palcach,
- grupuje obiekty,
- liczy obiekty i rozróżnia błędne liczenie od poprawnego,
- skupia uwagę na wykonywanym zadaniu,
- rozwija spostrzegawczość, pamięć i logiczne myślenie,
- śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym piosenkę „Buty krasnala” - A. Burkackiej,
- zna zasady współdziałania w grupie,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas spaceru do lasu,
- aktywnie uczestniczy w zajęciach.

IV. Metody:

- aktywizująco-twórcze,
- słowne (praca z tekstem, rozmowa).

V. Formy:

- indywidualna,
- zbiorowa.

VI. Środki dydaktyczne:

- uczeń: kredki
- nauczyciel: płyta CD z piosenką „Buty krasnala”, odtwarzacz CD, tekst bajki „Czy to bajka...”-Marii Konopnickiej, tekst piosenki „Buty Krasnala” i „My jesteśmy krasnoludki”.

VII. Zapis tematu do dziennika:

Czytanie bajki Marii Konopnickiej „Czy to bajka...”. Wypowiedzi uczniów na temat przeczytanego tekstu.

Rozwiązywanie zadań matematycznych. Dodawanie i grupowanie liczb w zakresie 6. Nauka i śpiewanie piosenki „Buty krasnala”. Spacer po lesie – w poszukiwaniu leśnych skrzatów. Zabawa rytmiczno-ruchowa „My jesteśmy krasnoludki”.

VIII. Przebieg zajęć:

Cele operacyjne Uczeń:	Środki dydaktyczne	Zadania dla uczniów Uczniowie:	Pytania problemowe	Obszar edukacyjny
potrafi wysłuchać i zrozumieć tekst bajki „Czy to bajka...” Marii Konopnickiej	Tekst bajki „Czy to bajka...” (załącznik nr 1)	Z uwagą słuchają bajki czytanej przez nauczyciela		Edukacja polonistyczna
umie poprawnie wypowiedzieć się krótkimi zdaniami,		Odpowiadają na pytania	<ul style="list-style-type: none"> - O kim jest bajka? - Gdzie można spotkać krasnoludki? - W jakich czynnościach pomagają krasnoludki? - Kogo możemy zapytać, aby uzyskać informacje, czy istnieje krasnoludki? 	Edukacja polonistyczna
dodaje w pamięci lub liczy na palcach,	Karta pracy nr 1	Dodają liczby w zakresie 6		Edukacja matematyczna
potrafi pogrupować obiekty; liczy obiekty i rozróżnia błędne liczenie od poprawnego,	Karta pracy nr 2	Grupują i dodają poszczególne elementy		Edukacja matematyczna
dodaje w pamięci lub liczy na palcach; potrafi skupić uwagę na wykonywanym zadaniu; rozwija spostrzegawczość, pamięć i logiczne myślenie,	Karta pracy nr 3; kredki	Obliczają działania; kolorują obrazek według podanej instrukcji		Edukacja matematyczna; edukacja plastyczna
śpiewa poprawnie pod względem intonacyjnym i rytmicznym piosenkę „Buty krasnala” - A. Burckackiej,	Tekst piosenki „Buty Krasnala” (załącznik nr 2)	Uczą się tekstu piosenki, Wspólnie śpiewają		Edukacja muzyczna
przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas spaceru do lasu; zna zasady współdziałania w grupie,		Poszukują leśnych skrzatów w lesie	<ul style="list-style-type: none"> - Czy w lesie możemy spotkać krasnoludki ? - Jakże inne stworzenia można spotkać w lesie ? - Jak myślicie czym żywią się krasnoludki ? 	Edukacja zdrowotna
aktywnie uczestniczy w zajęciach.	Tekst piosenki „My jesteśmy krasnoludki” (załącznik nr 3)	Uczestniczą w zabawie ruchowej; śpiewają piosenkę		Edukacja zdrowotna; edukacja muzyczna

Karta pracy nr 1

Zadanie. Oblicz ile krasnali znajduje się na obrazku:

A)

Odp.

B)

Odp. 1 + 1 =

C)

Odp. 1 + 1 + 1 =

D)

Odp. 1 + 1 + 1 + 1 + 1 =

Karta pracy nr 2

Zadanie. Oblicz ile krasnali z każdego rodzaju znajduje się na obrazku, a następnie otocz pętlą wszystkie krasnale w czerwonej czapce.

Krasnali w zielonej czapce jest

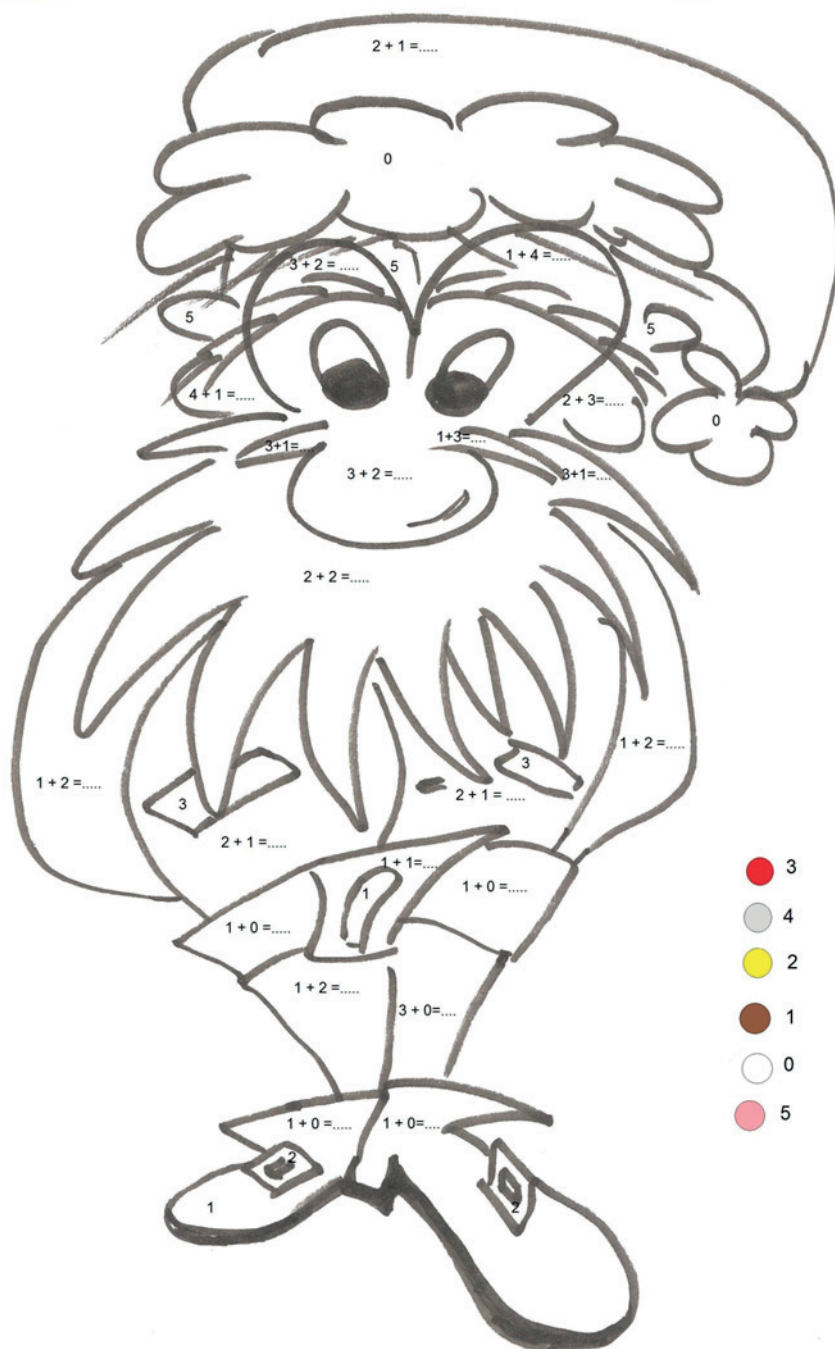
Krasnali w czerwonej czapce jest

Krasnali w zielonej i czerwonej czapce
jest razem

Karta pracy nr 3

Zadanie. Oblicz działania i pokoloruj krasnala według instrukcji:

Załącznik nr 1

Tekst bajki „Czy to bajka...” - Marii Konopnickiej

„Czy to bajka...”

Czy to bajka, czy nie bajka,
Myślcie sobie, jak tam chcecie.
A ja przecież wam powiadam:
Krasnoludki są na świecie.
Naród wielce osobliwy.
Drobny - niby ziarnka w bani:
Jeśli które z was nie wierzy,
Niech zapyta starej niani.
W górach, w jamach, pod kamykiem,
Na zapiecku czy w komorze
Siedzą sobie Krasnoludki
W byle jakiej mysiej norze.
Pod kominem czy pod progiem -
Wszędzie ich napotkać można:
Czasem który za kucharkę
Poobraca pieczeń z różna...

Czasem skwarków porwie z rynki
Albo liźnie cukru nieco
I pozbiera okruszynki,
Co ze stołu w obiad zleca.
Czasem w stajni z bicia trzaśnie,
Koniom spleta długie grzywy,
Czasem dzieciom prawi baśnie...
Istne cuda! Istne dziwy!
Gdzie chce - wejdzie, co chce - zrobi,
Jak cień chyżo, jak cień cicho,
Nie odzegnać się od niego,
Takie sprytnie małe licho!
Zresztą myślcie, jako chcecie,
Czy kto chwali, czy kto gani,
Krasnoludki są na świecie!
Spytajcie się tylko niani.

Załącznik nr 2

Tekst piosenki „Buty krasnala” - A. Burkackiej oraz nuty.

„Buty krasnala”

Krasnal bardzo lubił biegać,
toteż szybko buty zdarł.
Przyszła wnet zima zła,
kto małemu buty da?
Przyszła wnet zima zła,
kto małemu buty da?

Poszedł krasnal po zakupy,
kupił sobie nowe buty.
Jeden but, drugi but
teraz może biegać znów.
Jeden but, drugi but
teraz może biegać znów.

Załącznik nr 3

Tekst piosenki „My jesteśmy krasnoludki?” - zabawa ruchowa

„My jesteśmy krasnoludki”

My jesteśmy krasnoludki hop sa sa hop sa sa
(pokazujemy palcami na siebie, nahop sa sa podskakujemy)
Pod grzybkami nasze budki
(kucamy i na podłodze pokazujemy małe grzybki)
jemy mrówki żabie łapki
(udajemy że wkładamy dłońmi coś do ust)
a na głowach krasne czapki
(ręce w górę nad głową, stykamy opuszki palców)

Gdy ktoś zbłądzi to trąbimy trututu trututu
(najpierw udajemy że przedzieramy się przez trawę odgarniając ją rękoma a następnie naśladujemy grę na saksofonie)

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

gdy ktoś senny to uśpimy lululu lululu
(składamy dłonie przy głowie i udajemy senność, następnie ręce trzymamy jakbyśmy kołysali niemowlę)
Gdy ktoś skrzywdzi krasnoludka o jojoj o jojoj
(grozimy palcem)
to zapłacze niezabudka o jojoj o jojoj
(pokazujemy palcem płynące łzy po policzkach)

Podsumowanie zajęć:

(Dzieci siadają w kręgu na dywanie. Nauczyciel zadaje im pytania.)

- Jak opisał/a byś krasnoludka?
 - Jakie znacie bajki w których występują krasnoludki?
 - W jakich czynnościach moglibyśmy skorzystać z pomocy krasnoludka?
- Powtórzenie piosenki Burkackiej „Buty krasnała”.

Ocena aktywności uczniów:

Dzieci w trakcie zajęć za aktywność, poprawne odpowiedzi i właściwe zachowanie otrzymywały naklejki z wizerunkiem krasnała, które przyczepiają na tablice „Moja aktywność”. Ponadto nauczyciel dokonywał oceny w postaci informacji zwrotnej.

Praca domowa:

Przyniesienie: wykałaczek, kasztanów.

Sprawozdanie z realizacji praktyk pedagogicznych

Agata Rola

Studentka I roku II stopnia Pedagogiki

z/s Edukacja wieku dziecięcego

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

I. WSTĘP

Kompetencje nauczyciela to wypadkowa umiejętności, wiedzy, doświadczeń, postaw, przekonań i wartości. Zatem wyzwaniem współczesnej edukacji nauczycieli jest staranne przygotowanie ich w zakresie nie tylko teoretycznym, lecz również praktycznym. Organizację praktyk na uczelniach wyższych reguluje Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. W trakcie praktyki realizowanej w ramach modułu 3 następuje kształtowanie kompetencji dydaktycznych m.in. przez: współdziałanie z opiekunem praktyk oraz pełnienie roli nauczyciela w wykorzystywaniu środków multimedialnych i technologii informacyjnej w pracy dydaktycznej⁴.

Przygotowując się do zawodu nauczyciela wychowania przedszkolnego odbyłam 4-tygodniową praktykę przedmiotowo-metodyczną w szkole podstawowej w klasach I-III, która obejmowała 100 godzin lekcyjnych. Miało to miejsce po drugim roku studiów licencjackich, czyli we wrześniu 2013 roku. Na praktykach miałam możliwość skonfrontować zdobytą w czasie studiów wiedzę z rzeczywistością empiryczną, poznać środowisko i warunki pracy w szkole, a także doskonalić umiejętności i sprawności praktyczne niezbędne do pełnienia roli nauczyciela. Praktyka studencka odbywała się pod kierunkiem opiekuna metodyczno-merytorycznego z Wydziału Humanistycznego UPH w Siedlcach oraz nauczyciela-wychowawcy, będącego pracownikiem szkoły. Moim głównym zadaniem podczas praktyki było metodyczne i pedagogiczne przygotowanie się do pracy w charakterze nauczyciela-wychowawcy uczniów klas I-III. Było to możliwe dzięki codziennej obserwacji pełnego dnia aktywności dziecka, wypełnionego różnorodnymi formami zajęć. W czasie praktyki:

- hospitałam zajęcia prowadzone przez nauczyciela,
- obserwowałam pracę uczniów i nauczyciela,
- dokonywałam wycinkowej diagnozy wybranych obszarów kształcenia i wychowania,
- asystowałam nauczycielom, wypełniając część ich prostych, organizacyjnych zadań, jak uzupełnianie dziennika,
- przygotowywałam i przeprowadzałam zajęcia edukacyjne ze wszystkimi obszarami aktywności (polonistyczną, matematyczną, przyrodniczą, artystyczną i motoryczną).

⁴ E. Jagiełło, Zastosowanie kamery video i komputera podczas praktyk studentów ze specjalności Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym. W: Praktyki pedagogiczne i ich znaczenie w systemie kształcenia nauczycieli edukacji elementarnej, E. Miterka, E. Staropiętka-Kuna (red.), Chełm 2013, s. 36.

II. CHARAKTERYSTYKA TERENU PLACÓWKI

Praktyki szkolne odbyłam w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Łukowie, w którego skład wchodzi: Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Ks. Grzegorza Piramowicza w Łukowie i Przedszkole Miejskie Nr 6 w Łukowie. Jest to najstarsza szkoła w mieście. Została założona w I połowie XIX wieku jako pierwsza szkoła elementarna w Łukowie. W tym czasie uczył w niej tylko jeden nauczyciel. Obecnie jest to największa w tej miejscowości szkoła podstawowa, która liczy 38 oddziałów. Uczy się w niej 939 uczniów w klasach I-VI. Pracą szkoły kieruje dyrektor wraz z dwuosobowym zespołem wicedyrektorów. Kadre pedagogiczną placówki tworzą wysoko wykwalifikowani nauczyciele – 81 osób. Szkoła prowadzi specjalistyczną opiekę psychologiczną, pedagogiczną i logopedyczną. Uczniowie zaś wykazujący zainteresowanie różnymi dziedzinami nauki mają szerokie pole do popisu. Jest to możliwe dzięki funkcjonowaniu kół przedmiotowych takich jak: koło matematyczne, plastyczne czy literackie, a także różnorodnym zajęciom sportowym. Szkoła ta mieści się w dwóch budynkach: przy ulicy Partyzantów 15 i przy ulicy Stasia i Nel 2 w Łukowie. W budynku głównym szkoły przy ulicy Partyzantów 15 odbywają się lekcje dla klas III-VI. Budynek ten zawiera trzy kondygnacje, gdzie znajdują się: 22 sale lekcyjne – w tym dwie pracownie komputerowe z 30 stanowiskami komputerowymi (łącznie), hala sportowa, sala gimnastyczna, szatnie (monitorowane), boiska, świetlica, stołówka, kuchnia, biblioteka z trzema stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu, czytelnia ze sprzętem multimedialnym, pomieszczenia administracyjne i gospodarcze, gabinet pedagoga i psychologa, sklepik, pomieszczenia sanitarne.

Natomiast w budynku szkoły przy ulicy Stasia i Nel 2 odbywają się lekcje dla uczniów klas I-II i zajęcia dla przedszkolaków. Na ten budynek składa się jedna kondygnacja. Znajdują się w niej: 7 sal edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej – wyposażonych w laptopy, projektory i ekrany, sale do prowadzenia zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z zapleczem oraz salka z pomocami dydaktycznymi, sala „komputerowa” – wyposażona w 10 stanowisk komputerowych i urządzenie wielofunkcyjne, sala gimnastyczna, biblioteka ze stanowiskiem komputerowym z dostępem do Internetu, świetlica usytuowana w trzech małych pomieszczeniach, szatnie, gabinet pielęgniarki, salka integracji sensoryczno-motorycznej, sala logopedyczna z zapleczem, sala do zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, „studio piosenki”, plac zabaw, boisko szkolne, sklepik szkolny.

Oba budynki są systematycznie modernizowane, a ich otoczenie monitorowane jest przez całą dobę. Plac zabaw i boisko szkolne są otoczone zielenią w postaci klombów i trawników.

III. CHARAKTERYSTYKA GRUP

W ciągu praktyk hospitałam i prowadziłam zajęcia w klasie I – tydzień, klasie II – tydzień oraz w klasie III – dwa tygodnie. W tym czasie poznałam uczniów, ich poziom wiedzy, osobowość, a także relacje występujące między uczniami.

I tak w klasie I uczniowie reprezentowali bardzo zróżnicowany poziom. Znajdowała się w niej grupa uczniów bardzo zdolnych, pracowitych i ambitnych, którzy narzucali tempo i styl pracy. Byli to uczniowie wzorowo wypełniającej obowiązki, bardzo dobrze zachowujący się, kreatywni i wykazujący się inicjatywą własną. W klasie byli też uczniowie sprawiający problemy wychowawcze, nadpobudliwi, niezdyscyplinowani, niepanujący nad emocjami. Na lekcjach zachowywali się dość głośno i trudno było zapanować nad dyscypliną, szczególnie na zajęciach dodatkowych i na stołówce. Dzieci miały nawyk bardzo głośnego wypowiedziania się oraz często chodziły po klasie w czasie lekcji. Stanowiły oni większość klasy. Od podstaw uczyły się zasad obowiązujących na lekcjach i podczas przerw, więc z czasem ich zachowanie uległo znacznej poprawie. Myślę, że ich zachowanie spowodowane było próbą przyzwyczajenia się do systemu klasowo-lekcyjnego. W klasie był tylko jeden sześciolatek. Z tego powodu miał pewne trudności z nauką, rozwijał się wolniej niż pozostałe dzieci. Niektóre polecenia trzeba było mu powtarzać, bądź tłumaczyć kilkakrotnie.

W klasie II, podobnie jak w klasie I, znajdowali się uczniowie zdolni i ambitni oraz niezdyscyplinowani i nadpobudliwi. Oprócz nich był jeden uczeń z zespołem Aspergera (brak diagnozy z wyboru rodziców) oraz jeden z zaburzeniami emocjonalnymi i jeden nieprzystosowany społecznie. Chłopcy z powyższymi zaburzeniami nie akceptowani przez swoich kolegów, dlatego jako zespół grupa była bardzo zgrana. W relacjach rówieśniczych nie zauważałam niepokojących zachowań. Czasami dochodziło do sprzeczek, zdarzała się też wymiana ciosów między chłopcami, ale incydenty te nie rzutowały na ogólną atmosferę i nie wynikały z uprzedzeń bądź chęci zrobienia komuś krzywdy. Były raczej wynikiem impulsu i chęci obrony swego terytorium. Ogólnie wszyscy w grupie czuli się dobrze, a ich preferencje często się zmieniały. Nie mogłam wyodrębnić wyraźnych podziałów na grupy, ich kontakty i relacje były płynne. Znamienną kwestią w klasie było bardzo sumienne przygotowywanie i prezentowanie prac domowych oraz bardzo dobra frekwencja. Dzieci rzadko i bez wyraźnego powodu opuszczały zajęcia. Najczęściej były to dłuższe nieobecności spowodowane chorobą.

Klasa III natomiast doskonale funkcjonowała jako zespół, mimo że zauważalne były indywidualne preferencje oraz antypatie. Dzieci wspierały się, pomagały sobie oraz wzajemnie motywowały i aktywizowały. Znamienną wyjątkowość uczestniczyła w proponowanych przez wychowawczyń wspólnych wyjściach i wyjazdach. Na takich wycieczkach byli bardzo zdyscyplinowani i zaskakiwali swoją wiedzą, dojrzałością oraz otwartością umysłu. Bardzo wyraźnie wyodrębniła się grupa uczniów kreatywnych, ambitnych, którzy coraz częściej przejmowali inicjatywę i dawali dobry przykład innym. Prezentowali oni wysoki poziom wiadomości i umiejętności oraz postawę godną ucznia. Odmianą grupę uczniów tworzyli Ci, którzy niewiele mieli do zaferowania, a ich zainteresowania oraz zachowania znacznie odbiegały od tych preferowanych w szkole. Wyróżniali się małą ambicją, biernością, brakiem inwencji twórczej. Dzieci te podejmowały działania tylko jako kolejne zadania do wykonania i prezentowały znacznie niższe wyniki niż reszta zespołu. W tej grupie znajdował się m.in. chłopiec, który był leniwy, nadpobudliwy, miał problemy emocjonalne, które rozpoczęły się nagle w połowie klasy II. Wychowawczyni nie była w stanie wymienić bodźców wpływających na jego zachowanie. Chłopiec bardzo przeszkadzał w zajęciach, chodził po klasie, dokuczał innym dzieciom. Ponadto moje zainteresowanie wzbudziły dwie uczennice, które określiłabym jako pilne i ambitne. Chociaż bardzo dużo pracowały w domu z rodzicami, prezentowały znacznie niższy niż klasa potencjał w zakresie umiejętności uczenia się. Jedną z nich miała szczególne trudności w nauce matematyki, zaś druga z językiem polskim. Obie natomiast miały problem z przyswajaniem nowego materiału, potrzebowały częstego powtarzania i tłumaczenia nowych wiadomości, wymagały większej uwagi ze strony

nauczyciela. Mimo to chętnie wykonywały jego polecenia, choć robiły to w wolniejszym tempie. Nie miały problemu z pracą w grupie, czy akceptacją wśród rówieśników. W tej klasie najwięcej uczniów uczestniczyło w rozmaitych formach zajęć pozaszkolnych tj. kole plastycznym, kole przyrodniczym czy SKS-ie.

Reasumując, wszystkie klasy okazały się dość zróżnicowane zarówno pod względem zachowania, jak i pod względem kształcenia, jednak z czasem większość braków została wyrównana. Uczniowie wykazywali się dużą kreatywnością w działaniu, posiadali silne poczucie wiary we własne możliwości, chętnie podejmowali nowe działania oraz podejmowali liczne próby w celu rozwiązania problemu, choć niektórych trzeba było do tego motywować. Większość uczniów osiągała dobre wyniki w nauce, byli chłonni i ciekawi świata, a także dość dobrze sprawdzali się w pracach zespołowych i wykorzystywali wiadomości w praktyce. Jak w każdej klasie zdarzały się przypadki zachowań znacząco odbiegających od tych preferowanych w szkole, jak bójki czy dokuczliwość w stosunku do kolegów z innych klas. Jednak były to nie-liczne sytuacje, które nie miały wpływu na atmosferę w klasach.

IV. INDYWIDUALNY PRZYPADEK

Podczas realizowania praktyk zwróciłam szczególną uwagę na ucznia klasy I (7 lat i 6 miesięcy), którego zachowanie wyróżniało się tym, iż niechętnie współpracował z grupą oraz nie chciał wykonywać poleceń nauczyciela częściej niż pozostałe dzieci. Zaczęłam go obserwować i przyglądać się badaniom przeprowadzanym przez wychowawczynię (które obejmowały poziom rozwoju wszystkich uczniów, co jest typowe na początku I klasy).

Wydawane mu polecenia podczas badania wykonywał niechętnie. Twierdził, że nie potrafi wykonać tych zadań, bądź nie chce mu się realizować poleceń. Dopiero po licznych pochwałach pracował chętniej. Widać było wtedy, że chłopiec ma potencjał, gdyż wszystkie zadania wykonywał sprawnie i szybko. Na podstawie badania sprawności grafomotorycznej próbami Miry Stambak można było stwierdzić, że sprawność graficzna ucznia kształtowała się na poziomie 6-7 lat. Była więc obniżona w stosunku do wieku dziecka o 6 miesięcy. Natomiast melodia kinetyczna była zachowana. Sprawność motoryczna lewej ręki, jak i prawej ręki ukształtowała się na poziomie 8. roku życia. Przewyższyła więc wiek dziecka o 6 miesięcy. Zauważyłam, że między lewą a prawą ręką nie było różnicy, obie były w takim samym stopniu podatne na ćwiczenia. Badanie polegało na rysowaniu szlaczków i kresek. Czynność ta budziła u chłopca niechęć, gdyż nie lubił rysować ani pisać. Sprawiało mu to duże problemy, aczkolwiek po licznych zachętach i pochwałach chłopiec wykonał polecenie z należytą starannością. Dzięki badaniu sprawności analizatora wzrokowego próbą Haliny Spionek, przy pomocy nauczyciela, stwierdziłam, iż analiza i synteza wzrokowa u tego ucznia ukształtowała się na poziomie 7. roku życia co oznacza, że rozwój analizy i syntezy wzroku był dostosowany do wieku dziecka. Poziom grafomotoryczny został stwierdzony na wiek 5,5-lat, co świadczyło o obniżeniu sprawności grafomotorycznej w stosunku do wieku ucznia. Zaś spostrzeganie położenia elementów w przestrzeni było odpowiednie do wieku dziecka. W trakcie badania sprawności analizatora słuchowego próby Ireny Styczek zauważyłam, że synteza i analiza słuchowa u ucznia rozwijała się prawidłowo. Chłopiec nie miał trudności z wyróżnianiem głosek w nagłosie, śródgłosie i wygłosie. Prawidłowo dokonywał analizy i syntezy słuchowej oraz posiadał dobrą pamięć słuchową. Chłopiec nie miał trudność z wypowiadaniem trudnych słów. Poza tym widać było, że to badanie było najchętniej wykonywanym przez ucznia spośród wszystkich innych. Nauczyciel nie musiał zbyt długo namawiać go do zadań badających analizator słuchowy, a chłopiec był zadowolony, że nie musi nic pisać. Kolejnym badaniem przeprowadzonym przez wychowawczynię było badanie inteligencji testem postaci ludzkiej Florence Goodenough. Iloraz inteligencji wyniósł 110, co oznacza, że inteligencja chłopca uformowała się na poziomie przeciętnym. Postrzegał on podstawowe kształty człowieka, starał się wyodrębnić wszystkie szczegóły postaci ludzkiej, aczkolwiek nie do końca mu się to udało. Ponadto zauważyłam, że funkcjonowanie emocjonalne i społeczne chłopca było dość dobre. Uczeń bez problemu nawiązywał kontakty, nie przejawiał nieśmiałości czy strachu wobec nowo poznanych osób. Chętnie współpracował z rówieśnikami w klasie, a także nie przejawiał objawów nadpobudliwości psychoruchowej, choć zdarzało się, że działał impulsywnie. Największym problemem było nawiązanie kontaktu z nauczycielem, który odczuwał niechęć do swojej osoby. Chłopiec był dość niegrzeczny i nie był zbyt karny.

Podsumowując, stwierdzono, że rozwój dziecka był odpowiedni do wieku, lecz nieharmonijny. U chłopca jeszcze nie ukształtowała się lateralizacja, widoczna była u niego silna lewooczość i lewooczość oraz nieustalenie się ręki i nogi. Wskazywało to na lateralizację wrodzoną i niejednorodną. Sprawność grafomotoryczna była obniżona w stosunku do wieku dziecka, analiza i synteza wzrokowo-słuchowa była prawidłowa, a jego inteligencja oszacowała się na poziomie przeciętnym.

W wyniku obniżonej sprawności grafomotorycznej wychowawczyni zaleciła przyzwyczajanie chłopca do ciągłej kontroli ruchów graficznych poprzez ćwiczenia, takie jak: obwodzenie konturów, obrysowywanie dużych kształtów przez kalkę czy rysowanie po śladzie. Ważne dla chłopca było ćwiczenie dokładnej kontroli nad ruchami graficznymi przez rysowanie wzorów szlaczków np. według H. Tymichowej. Należało też wyrobić u niego umiejętności i swobodę przedstawiania rysunkiem określonych treści sprzyjających wygaszaniu lęku i niechęci do rysowania przez rysunek tematyczny i różnego rodzaju malowanki. Ponieważ uczeń miał nieustaloną lateralizację rąk i nóg powinien wykonywać przykładowe ćwiczeń:

- naprzemienne dotykanie – prawą ręką lewe kolano, ucho, oko itp., a lewą ręką prawe kolano, ucho, oko;
- chwytanie woreczka z ryżem – raz prawą ręką a raz lewą;
- kopanie piłki do bramki – raz lewą a raz prawą nogą.

V. REALIZACJA PRAKTYK

Zasadniczym celem praktyki pedagogicznej było zapoznanie studentów z typowymi czynnościami wykonywanymi przez nauczycieli w toku codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej. Oprócz tego zapoznaliśmy się

z administracyjno-prawnymi podstawami funkcjonowania szkoły jak: statut szkoły czy Program Wychowawczy obowiązujący w bieżącym roku szkolnym i z formami ich realizowania. Część dydaktyczno-wychowawcza obejmowała:

- hospitowanie zajęć, stopniowo włączając się w pomoc nauczycielowi w wypełnianiu jego zadań;
- zapoznanie się z dokumentacją nauczyciela i sposobami osiągnięć uczniów;
- pracę z dziećmi tak, by nauczyć się prawidłowej z nimi komunikacji, w celu poznawania różnych sytuacji społecznych i sposobów pracy z uczniem;
- przygotowywanie i prowadzenie zajęć (40 godzin): opracowanie scenariuszy, uwzględniając proponowane przez nauczyciela środki dydaktyczne oraz sposoby oceniania pracy i aktywności uczniów;
- przygotowanie pomocy dydaktycznych, gazetek ściennych i dekoracyjnych, pełnienie dyżurów, organizowanie dzieciom gier i zabaw muzyczno-ruchowych;
- poznanie sposobów nawiązywania kontaktów z innymi nauczycielami i rodzicami poprzez udział w zebraniach, rozmowach i konsultacjach z rodzicami, planowanie i dokumentowanie spotkań, pedagogizację rodziców;
- udział w spotkaniach z rodzicami i specjalistami, a także w posiedzeniach Rady Pedagogicznej;
- obserwowanie i aktywne uczestniczenie w zajęciach religii oraz zajęciach dodatkowych, takich jak: gimnastyka korekcyjna, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze;
- wspomaganie nauczyciela w wypełnianiu zadań opiekuńczych: przyprawianie dzieci do klasy, sprowadzanie i opieka w szatni, opieka podczas posiłków w stołówce szkolnej, udział i przeprowadzanie zajęć świetlicowych, opieka w czasie przerw w sali, na holu i na boisku szkolnym, w czasie wyjść, spacerów i wycieczek klasowych.

Realizując praktyki przeprowadziłam dziesięć czterogodzinnych zajęć, których tematy brzmiały tak:

KLASA I

- „Nasza klasa”
- „W szkole” (załącznik nr 1)
- „Szkolny tornister”

KLASA II

- „Wakacyjne skarby” (załącznik nr 2)
- „Wakacyjny przyjaciel”
- „Ptasie pożegnania”

KLASA III

- „Sztuka latania” (załącznik nr 3)
- „Sprawdzamy czy nadeszła jesień”
- „W ogrodzie warzywnym”
- „Smakowałyki z drzewa”

VI. PODSUMOWANIE

Biorąc pod uwagę całokształt praktyk, które odbyłam, mogę stwierdzić, iż przygotowały mnie one w pełni do realizacji dydaktyczno-wychowawczych zadań szkoły. Podczas ich trwania nauczyłam się indywidualizować proces dydaktyczno-wychowawczy. Podjęte przeze mnie działania praktyczne uzupełniły nabytą przeze mnie wiedzę teoretyczną. Nauczyłam się modyfikować własne działania dydaktyczno-wychowawcze, dostosowując je do indywidualnych potrzeb uczniów. Dowiedziałam się jak prowadzić lekcje tak, aby były one ciekawe i poprawne pod względem metodycznym, jak i merytorycznym. Nauczyciele zwrócili mi również uwagę na szczegóły, które mają znaczący wpływ na odbiór mojej osoby wśród uczniów, jak również zapoznali ze sposobami przekazywania nowych treści dzieciom, tak aby były dla nich zrozumiałe. Odbywając praktyki nauczyłam się korzystać z tradycyjnych, jak i nowoczesnych źródeł informacji, gdyż szkoła była dobrze wyposażona w różnego typu sprzęt.

Uczestnicząc w codziennym życiu szkolnym, nie tylko byłam uczestnikiem działań dydaktycznych, ale też wychowawczych. Dzieliłam radości i smutki, rozwiązywałam konflikty. W takich sytuacjach obserwowałam, jak nauczyciel pokonuje napotkane trudności, a przede wszystkim w jak profesjonalny sposób nawiązuje współpracę z rodzicami⁵. „Zawsze bowiem od rodziny oczekiwana była i jest świadomość wychowawcza, ukierunkowana na realizację celów edukacyjnych, mających zapewnić jej członkom stosowne przygotowanie do życia”⁶.

Podsumowując, mogę stwierdzić, iż osiągnęłam wszystkie cele zamierzone przez uczelnię. Przy czym stwierdzam, że chcąc głębiej wdrożyć się we wszystkie obowiązki nauczyciela-wychowawcy i poznać wiele sekretów tego zawodu, cztery tygodnie to trochę za mało.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ŁUKOWIE

Klasa: I

Krąg tematyczny: „Witaj w szkole”.

Temat dnia: „W szkole”.

⁵ E. Jagiello, Współpraca przedszkola z rodziną i środowiskiem, Siedlce 2013, s. 76.

⁶ L. Pawelec, Dialog rodziny wiejskiej ze szkołą, [w:] Współczesna rodzina polska – jej stan i perspektywy, H. Cudak, H. Marzec, Mysłowice 2005, s. 49-50

Zapis w dzienniku: Wyznaczanie położenia przedmiotów z użyciem określeń: *nad, pod, obok, wyżej, niżej, między*. Przeliczanie przedmiotów znajdujących się na rysunku. Zwiedzanie szkoły i jej pomieszczeń. Wypowiedzi na temat pomieszczeń szkoły i zasad zachowania się w nich – na podstawie ilustracji. Omówienie obowiązków dyżurnego. „Moja wizytówka” – składanie i ozdabianie wizytówki. Ćwiczenia w analizie i syntezie sylabowej wyrazów. Ruchowe ćwiczenia śródlekcyjne. Kształtowanie prawidłowej postawy podczas siedzenia w ławce. Nauka trzeciej zwrotki piosenki „Wesoło nam”.

Cele ogólne:

- zapoznanie uczniów z pomieszczeniami szkolnymi i pracownikami szkoły;
- zapoznanie z obowiązkami dyżurnego;
- kształtowanie prawidłowej postawy ciała;
- wdrażanie u uczniów troski o czystość klasy;

Cele operacyjne. Uczeń powinien:

- prawidłowo używać określeń: *nad, pod, obok, wyżej, niżej, między*;
- potrafić przeliczać przedmioty znajdujące się na ilustracjach;
- znać nazwy pomieszczeń szkolnych i pracowników szkoły;
- umieć swobodnie i bezpiecznie poruszać się na terenie szkoły oraz korzystać z pomieszczeń i urządzeń;
- znać obowiązki dyżurnego;
- wiedzieć w jaki sposób należy dbać o czystość w klasie;
- potrafić dokonać analizy i syntezy sylabowej wyrazów;
- zachowywać prawidłową postawę ciała podczas siedzenia w ławce w trakcie pisania, czytania i rysowania;

Metody pracy:

- Informacyjne: wyjaśnianie; opis;
- Heurystyczne: dialog; problemowe;

Formy pracy: zbiorowa, indywidualna;

Środki dydaktyczne:

Podręcznik cz. 1 s.6-7; Ćwiczenia polonistyczne cz. 1 s. 9-10; Matematyka cz. 1 s. 6-9; karta pracy; CD 1 nr 1; magnetofon; płyta; tekst piosenki „Wesoło nam”; kredki;

Przebieg zajęć:

ETAP	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIWA
1. Rachunek pamięciowy (edukacja matematyczna)	N-lka zapisuje na tablicy działania w zakresie 10: $- 5 + 3 =$ $- 9 - 2 =$ $- 5 - 1 =$ $- 8 + 1 =$ $- 7 - 4 =$ Po czym zwraca się do uczniów: „Spójrzcie na tablicę. Znajduje się na niej kilka działań. Waszym zadaniem będzie rozwiązać. Zabierajcie się do pracy.”	Uczniowie obliczają w pamięci napisane na tablicy działania. Chętne dzieci zgłaszają się do zapisania wyników: $- 8;$ $- 7;$ $- 4;$ $- 9;$ $- 3;$ Po wykonaniu działań siadają prosto, kładąc ręce na ławce. Jest to znak dla n-lki kto już skończył liczyć.
	„A teraz będę mówiła pewne liczby, a waszym zadaniem jest podać stojące obok nie liczby: $-$ Jestem liczbą 5. Jakie liczby stoją obok mnie? $-$ Jestem liczbą 1. Jakie liczby stoją obok mnie? $-$ Jestem liczbą 9. Jakie liczby stoją obok mnie? $-$ Jestem liczbą 7. Jakie liczby stoją obok mnie?	Uczniowie przysłuchują się nauczycielce, a następnie podają liczby, o które jej chodzi: $- 4$ i $6;$ $- 0$ i $2;$ $- 8$ i $10;$ $- 6$ i $8;$

<p>2. Wyznaczanie położenia przedmiotów z użyciem określeń: nad, pod, obok, wyżej, niżej, między.</p>	<p>Nauczycielka: „Świetnie Wam poszło. Otwórzcie, więc ćwiczenia do matematyki na stronie 6. Spójrzcie na obrazek i powiedzcie mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co znajduje się na ilustracji? - kto z was wie gdzie schował się pies? - a gdzie stoi wózek? - powiedzcie mi gdzie leży piłka? - przed kim stoi dziecko? - co stoi obok ławki? - o co można jeszcze zapytać? - jak odpowiecie na te pytania?” <p>Nauczycielka zwraca się do uczniów: „A teraz spójrzcie na zadanie 2, które znajduje się pod ilustracją. Obok dwójki znajduje się gwiazdka, co oznacza, że jest ono bardzo trudne. Proszę więc o skupienie.</p> <p>Pod spodem narysowani są trzej chłopcy na rowerach. Bartek ma niebieską koszulkę. Pokolorujcie na czerwono bluzkę chłopca, jadącego przed Bartkiem. A teraz pokolorujcie na zielono bluzkę chłopca, który jedzie za nim.</p>	<p>Uczniowie otwierają książki na podanej stronie, oglądają obrazek i odpowiadają na pytania nauczycielki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na ilustracji znajduje się plac przed szkołą, rodziców z dziećmi, ławkę, piłkę, wózek, drzewo. - Pies schował się za drzewem. - Wózek stoi przed ławką. - Piłka leży na chodniku. - Dziecko stoi przed tatą. - Obok ławki stoi wózek. - Co znajduje się na drzewie? Gdzie stoi śmietnik? - Na drzewie znajduje się ptak. Śmietnik stoi obok ławki. <p>Uczniowie szukają zadania 2, a następnie uważnie słuchają zaleceń nauczycielki.</p> <p>Uczniowie kolorują bluzkę środkowego chłopca na niebieskiego, na czerwono bluzkę chłopca, który jedzie przed nim i na zielono tego, który jedzie za nim.</p>
<p>3. Przeliczanie przedmiotów znajdujących się na rysunku w zakresie 10</p>	<p>Nauczycielka zwraca się do uczniów: „Przyjrzyjcie się rysunkom z zadania 3 na stronie 7 i</p> <ul style="list-style-type: none"> - powiedzcie mi ile jest tornistrów? <p>Narysujecie w pierwszym okienku tyle kresek ile jest tornistrów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - a ile jest kredek? <p>Narysujecie w drugim okienku tyle kresek ile jest tornistrów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ile widzicie zeszytów? <p>Narysujecie w trzecim okienku tyle kresek ile jest tornistrów.</p>	<p>Uczniowie przyglądają się rysunkowi z zadania 3, a następnie odpowiadają na pytania nauczycielki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tornistrów jest 4. Dzieci rysują 4 kresek w pierwszym okienku. - Kredek jest 5. Dzieci rysują 5 kresek w drugim okienku. - Zeszytów jest 6. Dzieci rysują 6 kresek w trzecim okienku.
<p>4. Przerwa śródlekcyjna – aerobik.</p>	<p>Nauczycielka prosi uczniów o wyjście z ławek, po czym włącza magnetofon z żywą muzyką. Następnie wykonuje kilka ruchów, a dzieci je powtarzają.</p>	<p>Uczniowie wychodzą z ławek, a następnie powtarzają ruchy nauczycielki.</p>
<p>5. Przeliczanie przedmiotów w zakresie 10 cd.</p>	<p>Nauczycielka: „Spójrzcie na następne zadanie, w którym znajduje się chłopiec z samochodami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Policzcie ile chłopiec ma samochodów? - W niebieskim kwadracie narysujcie kółka, tak by wyszło o 1 więcej niż samochodów. - W czerwonym kwadracie narysujcie kółka, tak by wyszło o 1 mniej niż samochodów. <p>Świetnie Wam poszło. Dlatego należy Wam się mała przerwa.”</p>	<p>Uczniowie spoglądają na kolejne zadanie, po czym odpowiadają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samochodów jest 8; - Dzieci rysują 9 kółek. - Dzieci rysują 7 kółek.

<p>6. Praktyczne stosowanie określić: nad, pod, obok, wyżej, niżej, między</p>	<p>Nauczycielka: „Otwórzcie książkę na stronie 8 i powiedzcie mi: - co znajduje się na regale? - ile jest książek na półce? - ile jest kubeczków? - jaki kolor ma środkowy kubek? - ile zabawek jest na środkowej półce? Narysujcie tyle samo kółek w ramce. N-lka: „Niżej znajduje się piórnik. Waszym zadaniem jest uzupełnić go naklejkami, ale zanim to zrobicie, zadam Wam kilka pytań: - jakie przybory znajdują się w piórniku? - gdzie znajduje się gumka? - co znajduje się nad gumką? - jakich rzeczy brakuje w piórniku? - ile jest ołówków? - wklejcie tyle samo kredek, ile jest ołówków - wklejcie mniej flamastrów, niż jest wklejonych kredek - ile w tym piórniku jest kredek, a ile flamastrów? - kto mi powie, co teraz jest w piórniku, używając wyrazów: obok, pod, między, niżej?”</p>	<p>Uczniowie otwierają książkę i odpowiadają na pytania nauczycielki: książki, kubki, pajace, misie, lalki; 7; 3; czerwony; 6; Dzieci rysują w ramce 6 kółek. Uczniowie szukają zadania z piórnikiem, słuchają instrukcji nauczycielki, a następnie odpowiadają na jej pytania: ołówki, temperówka, gumka, linijka; pod temperówką i obok linijki; temperówka; kredki, nożyczki, flamastrów; w piórniku są 2 ołówki; dzieci wklejają kredki i flamastry; W piórniku są 2 kredki i 1 flamastr. W piórniku są 2 ołówki. Między ołówkami a flamastrami są 2 kredki. Obok flamastrów znajduje się temperówka. Pod nią jest gumka. Obok temperówki i gumki znajduje się linijka.</p>
<p>7. Praca domowa</p>	<p>N-lka: „W domu zrobicie zadanie 3 i 4 ze strony 9. Wasza praca domowa polegać będzie na narysowaniu ptaka fruującego wyżej niż biedronka i niżej niż motyl oraz przyklejeniu brakujących znaczków.”</p>	<p>Dzieci zaznaczają w kółeczko pracę domową.</p>
<p>8. Zwiedzanie szkoły i jej pomieszczeń. (edukacja polonistyczna)</p>	<p>N-lka zwraca się do uczniów: „A teraz wybierzemy się na spacer po szkole. Odwiedzimy kilka pomieszczeń naszej szkoły – sprawdzimy czy wiecie co to za miejsca. a) po lewej stronie znajdują się toalety. Na pierwszej narysowany jest chłopiec, dlatego ta łazienka jest dla chłopców. Ta z narysowaną dziewczynką jest dla dziewczynek. Do toalety wychodzimy tylko wtedy, gdy chce nam się siku. Oczywiście wyłącznie za pozwoleniem nauczyciela. b) naprzeciwko znajduje się sala gimnastyczna, na której wszystkie dzieci ćwiczą pod opieką nauczyciela wychowania fizycznego. Ponieważ można tu sobie zrobić krzywdę, należy bezwarunkowo słuchać nauczyciela i zachować ciszę.</p>	<p>Uczniowie wychodzą z nauczycielką na spacer po szkole oraz uważnie słuchają tego co im mówi. W każdym pomieszczeniu znajduje się nauczyciel, opiekujący się lub pracujący nim. Każdemu z nich chętne dzieci zadają pytania.</p>
	<p>c) obok sali gimnastycznej znajduje się szatnia. Do szatni idą te dzieci, które skończyły lekcje. Tutaj się ubierają w kurtki i zmieniają buty. d) gdy skręcimy w prawo znajdziemy się pokój nauczycielski. W tym pokoju pracują nauczyciele, dlatego wchodząc do niego zachowujemy się bardzo cicho. Wolno do niego wchodzić tylko wtedy, gdy szukamy nauczyciela. e) obok pokoju n-elskiego znajduje się świetlica. Do świetlicy chodzą dzieci, których rodzice pracują i nie mogą się nimi w tym czasie zająć. Spędzają one czas na odrabianiu lekcji bądź zabawie. Pracuje tu pani świetlicowa, której należy słuchać.</p>	

<p>9. Rozmowa nt. spaceru po szkole.</p>	<p>Nauczycielka pyta uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakie są wasze wrażenia ze spaceru po szkole? - w którym pomieszczeniu najbardziej lubicie przebywać? - przypomnijcie mi jak należy się zachować w pomieszczeniach, które oglądaliśmy? 	<p>Uczniowie opowiadają o swoich wrażeniach ze spaceru i swoim ulubionym pomieszczeniu w szkole, a następnie przypominają zasady zachowania się w pomieszczeniach, które zwiedzali.</p>
<p>10. Kto pracuje w szkole? – utrwalenie nazw pracowników</p>	<p>N-lka prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 6 i 7, gdzie znajduje się kilka ilustracji. Po czym pyta się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakie pomieszczenie znajduje się na pierwszej fotografii? - kim jest pani stojąca przy tablicy? - na czym polega jej praca? - co robią dzieci? - jakie pomieszczenie narysowano na drugiej ilustracji? - kim jest pani ze zdjęcia? - na czym polega praca bibliotekarki? <p>- jakie pomieszczenie widzicie na ostatnim obrazku?</p> <p>- do czego służy szatnia?</p> <p>- kto się znajduje na tym obrazku?</p> <p>- co robią dzieci?</p> <p>- jak myślicie po co to robią?</p> <p>- jakie pomieszczenie jest na kolejnym rysunku?</p> <p>- kto się na nim znajduje?</p> <p>- co robi kucharka, a co dzieci?</p> <p>- jakie pomieszczenie jest na kolejnym rysunku?</p> <p>- kto się na nim znajduje?</p> <p>- co robią?</p> <p>- powiedzcie jaką salę widzicie na ostatnim zdjęciu?</p> <p>- kogo widzicie na sali gimnastycznej?</p> <p>- co się robi na lekcji WF-u?</p>	<p>Dzieci otwierają podręczniki na stronie 6 i 7, po czym wypowiadają się na temat zilustrowanych sytuacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasa; - nauczycielką; - na uczeniu dzieci; - zgłaszają się do odpowiedzi; uczą się; - bibliotekę; - bibliotekarką; - na pomaganiu dzieciom w znalezieniu odpowiednich książek; - szatnię; - do przebierania się po przyjeździe do szkoły lub przed wyjściem ze szkoły; - dzieci; - ubierają się w kurtki, zakładają buty; - skończyli lekcje i idą do domu; - stolówka; - kucharka i dzieci; - kucharka nakłada dzieciom jedzenie, a dzieci czekają na obiad; - sala przedszkolna; - pani przedszkolanka z dziećmi; - bawią się w kółku; - salę gimnastyczną; - nauczyciela wychowania fizycznego i dzieci; - dużo ćwiczy i dba o zdrowie fizyczne;
<p>10. Kto pracuje w szkole? – utrwalenie nazw pracowników c.d.</p>	<p>„A teraz otwórzcie ćwiczenia polonistyczne na stronie 9 i obejrzyjcie wszystkie ilustracje. Powiedzcie mi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - co znajduje się na pierwszej ilustracji? - kto pracuje w sali gimnastycznej? - na czym polega praca nauczyciela wychowania fizycznego? - jakie pomieszczenie narysowano na drugiej ilustracji? - kto pracuje w stolówce? - na czym polega praca kucharki? - jak nazywa się pomieszczenie z trzeciej ilustracji? - kto tam pracuje? - czym się zajmuje pani pielęgniarka? <p>- jakie pomieszczenie znajduje się na ostatniej ilustracji?</p> <p>- kto pracuje w tym pomieszczeniu?</p> <p>- co robi nauczycielka?</p> <p>- czy u was w szkole znajdują się wszystkie te pomieszczenia?</p>	<p>Uczniowie otwierają podręczniki na stronie 9, oglądają ilustracje i odpowiadają na pytania nauczycielki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sala gimnastyczna; - nauczyciel wychowania fizycznego; - dba o zdrowie fizyczne uczniów; - stolówka; - kucharka, kucharz; - na gotowaniu obiadów; - gabinet lekarski; - pielęgniarka; - ważeniem i mierzeniem dzieci; leczeniem dzieci, gdy coś im dolega; - klasa; - nauczycielka; - uczy dzieci;

	<p>- jakich nie ma w waszej szkole?</p> <p>Teraz przyklejcie na obrazkach naklejki z osobami, które w tych miejscach pracują.</p>	<p>- nie;</p> <p>- stołówki i gabinetu pielęgniarki;</p> <p>Uczniowie przyklejają nauczyciela wychowania fizycznego, kucharkę, pielęgniarkę i nauczycielkę.</p>
11. Praca plastyczno-techniczna	<p>N-lka rozdaje uczniom karty pracy z wizytówką, po czym tłumaczy dzieciom co należy z nimi zrobić:</p> <p>„A teraz zrobimy wizytówkę. Narysujcie na niej siebie, potem wypchnijcie ją i serduszka po bokach, zagnijcie lewy i prawy bok oraz podpiszcie się z tyłu – kto nie potrafi pisać prosi mnie o pomoc. Kto skończy podnosi rękę do góry, a ja biorę wizytówki.”</p>	<p>Dzieci uważnie słuchają instrukcji nauczycielki. Po ich wystuchaniu zabierają się do pracy.</p>
12. Rozmowa na temat obowiązków dyżurnego	<p>Nauczycielka pyta dzieci:</p> <p>- jak myślicie, kto dba o czystość w szkole?</p> <p>- czy tylko pani woźna dba o czystość w szkole?</p> <p>- kto może pomóc pani woźnej?</p> <p>- w jaki sposób możemy dbać o czystość?</p> <p>Narysujcie w zadaniu 2 – tam gdzie jest prostokąt – to jak możemy pomóc w sprzątanii pani woźnej.</p> <p>Nauczycielka pyta uczniów:</p> <p>- „Przypomnijcie mi jakie rzeczy wykorzystuje dyżurny sprzątania klasy?</p> <p>- a teraz wstańcie i podzielcie te wyrazy na sylaby, podskakując przy każdej sylabie;</p> <p>- przeliczcie ilość sylab w każdym wyrazie;</p> <p>- który wyraz ma najwięcej sylab?</p>	<p>Dzieci odpowiadają na pytania:</p> <p>- pani woźna / pani sprzątaczką;</p> <p>- nie;</p> <p>- my – uczniowie;</p> <p>- podlewając kwiatki; wycierając tablicę gąbką; zamiatając podłogę; wycierając ławki szmatką;</p> <p>Uczniowie rysują w zadaniu kwiatki, czystą tablicę, regał z posprzątanymi książkami.</p> <p>Uczniowie odpowiadają na pytania:</p> <p>- gąbka, konewka, miotła, szufelka, ścierka;</p> <p>- gą – bka; ko – new – ka; mio – tła;</p> <p>szu – fel – ka; ścier - ka;</p> <p>- 2, 3, 2, 3, 2;</p> <p>- konewka i szufelka;</p>
13. Ćwiczenia w analizie i syntezie sylabowej wyrazów	<p>N-lka: „Otwórzcie ćwiczenia na stronie 10 i spójrzcie na zadanie 3.</p> <p>- Co znajduje się na pierwszym obrazku?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaźcie trzecią sylabę</p> <p>c) ile sylab ma ten wyraz?</p> <p>- na drugiej ilustracji?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaźcie drugą sylabę</p> <p>c) ile sylab ma ten wyraz?</p> <p>- na trzecim rysunku?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) co zauważyliście?</p> <p>- na czwartym obrazku?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaźcie drugą sylabę</p> <p>c) ile sylab ma ten wyraz?</p> <p>- na piątym ilustracji?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) ile sylab ma ten wyraz?</p> <p>- na 6 rysunku?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaźcie pierwszą sylabę</p> <p>c) ile ma sylab wyraz</p> <p>- na 7 obrazku?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaźcie trzecią sylabę</p> <p>c) ile sylab ma ten wyraz?</p> <p>- na 8 ilustracji?</p> <p>a) podzielcie wyraz na sylaby</p> <p>b) wskaź drugą sylabę</p> <p>c) ile sylab ma ten wyraz?</p>	<p>Uczniowie otwierają ćwiczenia i wykonują polecenia nauczycielki:</p> <p>- tablica</p> <p>a) ta – bli – ca</p> <p>b) ca</p> <p>c) 3</p> <p>- globus</p> <p>a) glo -bus</p> <p>b) bus</p> <p>c) 2</p> <p>- blok</p> <p>a) blok</p> <p>b) wyraz ma 1 sylabę</p> <p>- zegar</p> <p>a) ze - gar</p> <p>b) gar</p> <p>c) 2</p> <p>- klej</p> <p>a) klej</p> <p>b) jedną</p> <p>- ławka</p> <p>a) ław - ka</p> <p>b) ław</p> <p>c) 2</p> <p>- komputer</p> <p>a) kom – pu - ter</p> <p>b) ter</p> <p>c) 3</p> <p>- mapa</p> <p>a) ma - pa</p> <p>b) pa</p> <p>c) 2</p>

	<p>N.: „A teraz połączcie podane sylaby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ku – char – ka; - sto – łów – ka; - na – u – czy – ciel; - kla – sa; - bib – lio – te – karz; - bib – lio – te – ka; - pie – lęg – nia – rka; - ga – bi – net pie – lęg – niar – ski; 	<p>Uczniowie łączą sylaby w wyrazy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kucharka; - stolówka; - nauczyciel; - klasa; - bibliotekarz; - biblioteka; - pielęgniarka; - gabinet lekarski;
<p>14. Rozmowa na temat prawidłowej postawy podczas siedzenia w ławce</p>	<p>Nauczyciel: „W zadaniu czwartym znajdują się 2 obrazki.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przyjcie się im i powiedzcie co widzicie. - Co robią ci chłopcy? - Jak myślicie, czy Ci ich postawa jest prawidłowa? - Dlaczego ten po lewej siedzi nieprawidłowo? - Któremu więc przykleimy słoneczko za poprawne siedzenie przy ławce? <p>Przyklejcie więc naklejki.</p>	<p>Uczniowie otwierają ćwiczenia, uważnie przyglądają się obrazkom, a następnie odpowiadają na pytania nauczyciela:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na ilustracjach znajdują się chłopcy; - siedzą w ławce. Jeden z nich czyta książkę, a drugi opiera się na ławce. - Chłopiec po lewej siedzi nieprawidłowo, a ten po prawej prawidłowo. - ponieważ jest zgarbiony; ma skrzyżowane nogi; leży na ławce, które jest zbyt niska dla niego. - chłopcu na prawym rysunku <p>Uczniowie przyklejają naklejki.</p>
<p>15. Przerwa śródlekcyjna – ćw. kształtujące prawidłową postawę.</p>	<p>1. Zabawa na czworakach: dzieci chodzą na czworakach w rytm tamburyna, na przerwę przyjmują prawidłową postawę w siadzie skrzyżnym (kolana blisko podłogi, tułów wyprostowany, szyja wyciągnięta, ręce w „skrzydełka”).</p> <p>2. Zabawa bieżna - dzieci biegają w rozspyce, na sygnał „hop” przyjmują prawidłową postawę w staniu (proste plecy, podbródek lekko wysunięty do przodu, ręce wzdłuż tułowia, nogi w lekkim rozkroku).</p>	
<p>16. Nauka trzeciej zwrotki piosenki pt. „Wesoło nam” połączona z ruchem</p>	<p>N-lka prosi uczniów, aby usiedli w kółku na dywanie. Mówi słowa trzeciej zwrotki piosenki „Wesoło nam”, a dzieci powtarzają je kilka razy, aż nauczą się słów. Następnie prosi o powstanie i ustawia je w pary, tak aby stały twarzą do siebie. N-lka prosi, by podały sobie rękę lewą, a potem prawą, i zachęca, by uczyniły to samo, gdy usłyszą takie polecenie w piosence. Włącza piosenkę, a dzieci śpiewają i tańczą, tak jak ich uczyła pani.</p>	<p>Dzieci siadają w kółku, uważnie słuchają nauczycielki i powtarzają po niej słowa piosenki. Następnie uczą się ruchów, które pokazuje wychowawczynie.</p>
<p>17. Zabawy śródlekcyjne</p>	<p>„Stosowanie określeń przestrzennych” Troje dzieci staje jedno za drugim. Pozostałe omawiają ich ustawienie z uwzględnieniem imion dzieci: Kto stoi przed ... (imię)? Kto stoi za ...? Kto stoi między ... a ...? Następnie dzieci omawiające odwracają się. A tworzące szereg zmieniają swoje pozycje. Po odwróceniu się dzieci wskazują zmiany, jakie zaszły w ustawieniu.</p> <p>„Szukamy sylab” Zabawa ta polega na odnajdywaniu konkretnych sylab wchodzących w skład dowolnego zestawu słów. Dzieci słysząc słowa, w których jest poszukiwana sylaba, w umówiony sposób sygnalizują jej postrzeżenie, np.: podnosząc rękę w górę.</p>	

<p>18. Rozmowa podsumowująca</p>	<p>Nauczyciel kieruje rozmową, zadając uczniom następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jakie pomieszczenia są w szkole? - kto w nich pracuje? - co robi bibliotekarz? - co robi nauczyciel? - jakie obowiązki ma dyżurny? - jak powinniśmy siedzieć w ławce? - co macie zrobić w domu? <p>Pięknie pracowaliście, w nagrodę zaśpiewajmy jeszcze raz piosenkę pt. „Wesoło nam”.</p>	<p>Dzieci odpowiadają na pytania n-lki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - klasy, toalety, szatnia, świetlica, pokój nauczycielski, sala gimnastyczna, biblioteki, stołówki, gabinet lekarski; - nauczyciele, bibliotekarki, kucharki, woźne; pielęgniarki; - bibliotekarz wypożycza dzieciom książki; - nauczyciel uczy dzieci np. pisać i czytać; - dyżurny myje tablicę, podsuwa krzeselka do stolików, podlewa kwiatki; sprząta śmieci z podłogi, czyści ławki; - powinniśmy siedzieć wyprostowani z rękami na ławce, stopy powinny być oparte na podłodze; podbródek lekko wysunięty do przodu. - dorysować ptaka nad biedronką i pod motylem oraz przykleić brakujące znaczki. <p>W nagrodę uczniowie śpiewają wraz nauczycielką piosenkę.</p>
---	--	---

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ŁUKOWIE

Klasa: II

Krąg tematyczny: „Wakacyjne wspomnienia”

Temat dnia: „Wakacyjne skarby”

Zapis w dzienniku:

Swobodne wypowiedzi o wakacyjnych pamiątkach i miejscach, z których one pochodzą, na podstawie wysłuchanego wiersza i własnych doświadczeń. Różnicowanie liter: p, g, d, b. Praca plastyczna pt.: „Moje wakacyjne wspomnienia”. Ćwiczenia w orientacji przestrzennej – strona lewa i prawa. Odczytywanie danych z diagramów. Przerwy śródlekcyjne – zabawy ruchowe. Ćwiczenia kształtujące zwinność, skoczność i zręczność.

Cele ogólne:

- doskonalenie wypowiedzi ustnych;
- kształtowanie orientacji przestrzennej;
- rozwijanie analizy słuchowo-wzrokowej;
- kształtowanie zdrowej rywalizacji pomiędzy uczniami;

Cele operacyjne. Uczeń powinien:

- wypowiadać się na temat wysłuchanego tekstu i własnych pamiątek z wakacji, a także dzielić się przeżyciami i wrażeniami zdobytymi w czasie wakacji;
- różnicować litery takie jak: p, g, d, b;
- wykonywać pracę plastyczną na podstawie własnych doświadczeń z wakacji;
- wskazywać lewą i prawą stronę obiektów stojących przodem i tyłem;
- liczyć w zakresie 20;
- odczytywać dane z diagramu;
- zwinnie poruszać się między przeszkodami;
- bawić się według zasad „fair play”.

Metody pracy:

- informacyjne: wyjaśnianie; opis;
- heurystyczne: dialog; problemowe;

Formy pracy: zbiorowa, grupowa, indywidualna;

Środki dydaktyczne: rebus; kolorowe karteczki; podręcznik cz. 1 s. 11; ćwiczenia polonistyczne cz. 1 s. 19-20; ćwiczenia matematyczne cz. 1 s. 15-16; wakacyjne pamiętki; farby; blok rysunkowy; kolorowe karteczki; kłębek wełny; kolorowanki matematyczne; dwie piłki; szarfa; dwa woreczki; dwa pacholki.

Przebieg zajęć:

ETAP	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIĄ
1. Rebus (Edukacja polonistyczna)	N-lka przypina do tablicy rebus i prosi uczniów o jego rozwiązanie. Hasło jest tematem zajęć. Następnie prosi o zapisanie daty i tematu zajęć do zeszytu.	Uczniowie uważnie przyglądają się rebusowi i podają jego rozwiązanie: „Wakacyjne skarby” oraz zapisują w zeszycie temat zajęć i datę.
2. Wakacyjne pamiętki -rozmowa wprowadzająca w tematykę zajęć	Nauczycielka przypomina uczniom sposoby zachowywania wspomnień za pomocą pytań: - kto z Was był na wakacjach? - w jaki sposób można zachować wspomnienia z wakacji? - kto zechce nam przedstawić swoje wakacyjne skarby? - opowiedz o kiedy i gdzie je znalazłeś. - opowiedz nam o miejscach z których pochodzą. Nauczycielka chwali dzieci za wypowiedzenie pięknych wspomnień, a następnie pisze na tablicy cztery wyrazy. Zadaniem dzieci jest odczytać je, zapisać w zeszycie i napisać nazwy pamiętek jakie można stamtąd przywieźć.	Uczniowie uważnie słuchają nauczycielki i odpowiadają na jej pytania. Następnie wyciągają swoje pamiętki z wakacji i zgłaszają się do ich przedstawienia. Uczniowie wywołani przez nauczycielkę opowiadają jakie pamiętki przynieśli, gdzie je znaleźli bądź kupili oraz o miejscu w którym przebywali. Uczniowie odczytują słowa napisane na tablicy, po czym przyporządkowują pamiętki miejscom, z które można je przywieźć.
3. Wiersz pt. „Pamiętka z wakacji”	Nauczycielka wybiera dobrze czytającego ucznia do czytania na głos wiersza pt.: „Pamiętka z wakacji” Czesława Janczarskiego.	Uczniowie uważnie słuchają wiersza czytanego przez kolegę z klasy.
4. Pogadanka na temat wiersza	Nauczycielka rozmawia z uczniami na temat wiersza: - kto jest bohaterem wiersza? - o jakich wydarzeniach wspominały dzieci? - jakie pamiętki z wakacji przywozily dzieci? - dlaczego Kryśka nie mogła pokazać swojej pamiętki? - w jaki sposób można przechowywać pamiętki? - powiedzieliście wcześniej że przyjaźń to niematerialna pamiętka – dlaczego? - jakie jeszcze można wymienić niematerialne pamiętki? - podajcie inne materialne pamiętki, których nie wymieniono w wierszu.	Uczniowie odpowiadają na pytania nauczycielki: - Jola, Basia, Jaś, Staś, Kryśka; - o pamiętkach z wakacji; - Jola – 100 muszelek, Basia – słoneczne burszty, Jaś – góralską ciupagę, Staś – portret z kudłatym misiem, Kryśka – przyjaźń i wspomnienia; - ponieważ jej pamiętką była przyjaźń – niematerialna rzecz; - w kuferku, w pamięci, w sercu, w ramce; - ponieważ nie da się jej znaleźć, kupić, dotknąć ani zobaczyć; - wrażenia, przeżycia z wakacji; - szyszki, widokówki, gałązki, zdjęcia;
5. Ćwiczenie sprawdzające rozumienie wiersza	Nauczycielka prosi uczniów o otwarcie ćwiczeń polonistycznych na stronie 19 i zrobienia 1. Zadanie polega na rozwiązaniu rebusów i połączeniu ich rozwiązań, które były wymienione w wierszu (pamiętki). W ramce zaś należy narysować, co Staś przywoził z wakacji.	Uczniowie otwierają ćwiczenia, uważnie słuchają instrukcji nauczycielki, po czym rozwiązują według nich zadanie 1 ze strony 19.

6. Przerwa śródlekcyjna	Zabawa ruchowa pt. „Przedmioty” Uczeń wybiera jeden przedmiot (pamiątkę), ale nie mówi jaki. Przygląda mu się dokładnie, tak jakby miał sporządzić jego opis. Dziecko opowiada o wybranym przedmiocie, nie nazywając go. Zadaniem grupy jest odgadnąć, o jakim przedmiocie mowa.	
7. Praca plastyczna nt. „Moje wakacyjne wspomnienia”	Nauczycielka chwali dzieci za śliczne opowieści o pamiątkach i prosi o narysowanie farbami najpiękniejszych wspomnień z wakacji.	
8. Wypowiedzi na temat prac plastycznych	Nauczycielki chwali prace dzieci, a następnie prosi kilku uczniów o opowiedzenie wspomnień, które narysowali.	
9. Ćwiczenia rozwijające analizę słuchowo-wzrokową	<p>Nauczycielka prosi dzieci o podanie pamiątek wakacyjnych zawartych w wierszu, które zapisuje na tablicy, a następnie dzieli je z uczniami na sylaby i głoski:</p> <ul style="list-style-type: none"> - muszelki - szyszki - wrażenia - bursztyny - widokówki - przeżycia - zdjęcia - ciupaga - przyjaźń - wspomnienia <p>Nauczycielka prosi dzieci o wykonanie zadania 2/19 i 4/20. Zadanie 2 polega na uzupełnieniu wyrazów odpowiednimi literami. Można skorzystać z liter umieszczonych nad wyrazami. Zadanie 4 zaś polega na ułożeniu wyrazów z poprzestawianych wyrazów i próbie odpowiedzi na pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Co Karolina znalazła w piasku? - Jak myślicie, które z tych przedmiotów spodobały się Karolinie? 	
10. Praca domowa	Nauczycielka prosi uczniów o zaznaczenie w kółku zadania 3 ze strony 19.	
11. Rachunek pamięciowy	<p>Nauczycielka rozdaje dzieciom przygotowane przez nią kolorowanki matematyczne. Zadaniem dzieci jest wykonanie działań znajdujących się na obrazku, a następnie pokolorowanie go według instrukcji zamieszczonych na górze kartki.</p> <p>Nauczycielka prosi o otwarcie ćwiczeń matematycznych na 15 stronie i prosi o przeczytanie polecenia, a następnie wykonanie zadania.</p>	
12. Ćwiczenie w orientacji przestrzennej – wskazywanie lewej i prawej strony	Nauczycielka wraz z uczniami robią zadanie 1 ze strony 15 z ćwiczeń matematycznych. W zadaniu należy przyjrzeć się ilustracji (na której stoją piłkarze) i odpowiedzieć na pytania zamieszczone pod ilustracją.	
13. Przerwa śródlekcyjna	Nauczycielka zaprasza wszystkie dzieci na wykładzinę i prosi o ustawienie się w kółku. Zabawa nazywa się „lustro” i polega na tym, że każdy po kolei pokazuje jakieś ćwiczenia a reszta klasy je wykonuje.	

<p>(edukacja matematyczna)</p> <p>14. Odczytywanie danych z diagramów</p> <p>i wykonywanie własnego diagramu</p>	<p>Nauczycielka prosi dzieci o powrót do ławek i odszukanie zadania 4 w ćwiczeniach. W zadaniu w pierwszym podpunkcie znajduje się diagram, a pod nim zwierzęta. Zadaniem dzieci jest odczytanie ile zwierząt ma klasa Maćka. Nauczycielka tłumaczy uczniom, że po lewej stronie diagramu znajdują się liczby i to one wskazują liczbę zwierząt. Na dole diagramu zaś mamy umieścić zdjęcia zwierząt, które mają dzieci z klasy Maćka. Dalej odczytują dane z diagramu.</p>	
<p>15. Ćwiczenie na myślenie</p>	<p>W drugim podpunkcie uczniowie mają za zadanie narysować własny diagram, który ma przedstawiać jakie zwierzęta mają dzieci w klasie. Aby wykonać zadanie uczniowie muszą najpierw przykleić naklejki zwierząt znajdujące się na środku ćwiczeniówek, a potem dowiedzieć się jakie zwierzęta mają dzieci i ile zwierząt ma każde dziecko. Po zdobyciu tych informacji wpisują dane do zeszytu ćwiczeń i rysują diagram.</p>	
<p>15. Ćwiczenie na myślenie</p>	<p>Nauczycielka prosi dzieci o przeczytanie zadania 5/16, po czym pyta: „Jeżeli Ewa siedzi w trzecim wagonie pociągu, a pociąg ma 6 wagonów, to ile wagonów znajduje się przed tym, w którym siedzi Ewa?”. Nauczycielka chwali dzieci za poprawne wykonanie zadania.</p>	
<p>(Wychowanie fizyczne)</p> <p>16. Czynności porządkowo-organizacyjne</p>	<p>Nauczycielka prosi uczniów o ustawienie się w dwuszeregu oraz sprawdza czy są wszyscy uczniowie i czy są przebrani. Jeśli któryś uczeń źle się czuje bądź nie ma stroju, to zgłasza to nauczycielce.</p>	
<p>17. Rozgrzewka - przygotowanie organizmu do realizacji zadań ruchowych</p>	<p>Na-lka prosi dzieci o wykonanie ćwiczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> Krążenia tułowiem, ramionami i biodrami; 10 przysiadów; Ćwiczenia skoczne; 	
<p>17. Rozgrzewka - przygotowanie organizmu do realizacji zadań ruchowych</p>	<p>Na-lka dzieli uczniów na dwie grupy, które tworzą dwa oddzielne koła. Jedna z osób w każdym kole dostanie woreczek. Zadaniem tej osoby jest przebiec z nim slalomem pomiędzy kolegami po obwodzie swojego koła. Gdy osoba kończy bieg ma przekazać woreczek kolejnej osobie. Zabawa trwa do momentu, aż wszystkie dzieci przebiegną slalomem koło.</p>	
<p>18. Ćwiczenia kształtujące zwinność, skoczność i zręczność</p>	<p>Zabawa pt. „Piłka goni piłkę” Nauczycielka tłumaczy dzieciom zasady zabawy: „Usiądźcie w kole, w siadzie skrzyżnym. Ręce trzymajcie z tyłu i ściągnijcie łopatki. Dwóm osobom, siedzącym w różnych miejscach koła, dam piłkę. Na moje hasło (kłaśnięcie) będziecie przekazywać sobie piłkę. Jeśli pierwsza piłka dogoni drugą macie zmienić kierunek podawania”.</p> <p>Nauczycielka urządza wyścigi, ale pod warunkiem, że dzieci będą bawić się czysto, bez popychania i oszukiwania:</p> <p>Wyścigi rządów:</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>Pozycja wyjściowa</u> - dzieci siadają w siadzie skrzyżnym w dwóch rządach. Podają sobie piłkę oburącz na głowami. Ostatni przybiega do przodu. Rząd, w którym zawodnicy szybciej przekazali piłkę, zwycięża. <u>Szybki bieg od pachołka i powrót</u> - uczniowie biegną do pachołka i szybko wracają. Każdy zawodnik startuje dopiero po powrocie poprzedniego zawodnika. <u>Zanieś piłkę</u> - zawodnik biegnie z piłką do pachołka, gdzie ją zostawia w wyznaczonym miejscu i wraca. Następny uczestnik biegnie do piłki, zabiera ją i przynosi do zespołu przekazując kolejnej osobie. <u>„Toczenie piłki”</u> - zawodnik toczy piłkę do pachołka i z powrotem, po czym przekazuje piłkę następnemu uczestnikowi, który startuje i powtarza ćwiczenie. <u>„Wyścigi pajaków”</u> - zawodnicy startują w podporze tyłem z piłką umieszczoną na sobie. Dobiągają w takiej pozycji, po czym wstają i wracają a do zespołu układając piłkę następnemu uczestnikowi. 	

19. Ćwiczenia uspokajające	Figury geometryczne: Nauczycielka dzieli uczniów na dwa zespoły, które mają ułożyć dowolną figurę geometryczną z dzieci, znajdujących się w tym zespole. Wygra drużyna, która ułoży szybciej tą figurę i będzie bardziej pomysłowa.
	Ćwiczenia oddechowe: Dzieci kładą się na plecach, wykonują nosem wdech powietrza, a ustami wydech. Przy wydechu unoszą ręce do góry i opuszczają je przy wdechu.
20. Czynności organizacyjno-wychowawcze	Nauczycielka prosi wszystkich o ustawienie się w dwuzeregu i chwali za sprawną pracę, która odbywała się według zasad fair play. Pozwala im się przebrać.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 1 W ŁUKOWIE

Klasa: III

Krąg tematyczny: „Przyjrzyjmy się z bliska”

Temat dnia: „Sztuka latania”

Zapis w dzienniku: Rozstrzygnięcie problemu: „Co jest potrzebne do latania?” na podstawie opowiadania „Lot” i własnych doświadczeń. Sprawdzenie umiejętności w zakresie cichego czytania ze zrozumieniem. Zrobienie łódki metodą origami. Ustalenie, co to jest wiatr i jak powstaje na podstawie przeprowadzonych doświadczeń i informacji wyszukanych w różnych źródłach. Tworzenie rodziny wyrazu „wiatr”. Pisownia wyrazów z „rz” wymiennym. Układanie pytań do zadań, liczenie w zakresie 100. Utrwalenie figur geometrycznych – trójkąt i kwadrat.

Cele ogólne:

- rozwijanie zainteresowań przyrodniczych,
- utrwalenie figur geometrycznych,
- kształtowanie umiejętności manualnych.

Cele operacyjne. Uczeń powinien:

- potrafić wyjaśnić co to jest wiatr i skąd się bierze;
- przeprowadzać proste doświadczenia i wyciągać wnioski;
- umieć czytać głośno i cicho ze zrozumieniem;
- wykonywać łódkę metodą origami;
- tworzyć rodzinę wyrazu „wiatr”;
- sprawnie liczyć w zakresie 100;
- rozpoznawać i określać cechy trójkątów i kwadratów.

Metody pracy:

informacyjne: wyjaśnianie, opis;
heurystyczne: dialog, doświadczenia.

Formy pracy: zbiorowa, grupowa, indywidualna.

Środki dydaktyczne: balony; karteczki z nazwami latających maszyn i ptaków; miska z wodą; łódki i wachlarze z papieru; podręcznik cz. 1 s. 20-23; ćwiczenia polonistyczne cz. 1 s. 28-30; ćwiczenia matematyczne cz. 1 s. 26-27;

Przebieg zajęć:

Literatura:

1. Jagiełło E., Współpraca przedszkola z rodziną i środowiskiem, Siedlce 2013
2. Jagiełło E., Zastosowanie kamery video i komputera podczas praktyk studentów ze specjalności Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym. W: Praktyki pedagogiczne i ich znaczenie w systemie kształcenia nauczycieli edukacji elementarnej, E. Miterka, E. Staropięta-Kuna (red.), Chełm 2013
3. Pawelec L., Dialog rodziny wiejskiej ze szkołą. [w:] Współczesna rodzina polska – jej stan i perspektywy, H. Cudak, H. Marzec, Mysłowice 2005

Praktyka nauczycielska: stawanie się profesjonalistą

I. Przybliżenie pojęcia praktyk pedagogicznych

Praktyka – świadoma i celowa działalność człowieka (...) – doświadczenie zdobywane w toku wykonywania określonych czynności; okres szkolenia w jakimś zawodzie; czynności wykonywane podczas uczenia się zawodu, np. lekcje próbne prowadzone w szkole przez kandydatów do zawodu nauczycielskiego; wykonywanie wolnego zawodu, zwykle przez lekarzy lub prawników; jeden z elementów koncepcji „rozwijania myślenia uczniów przez wiązanie teorii z praktyką w nauczaniu”, opracowanej przez K. Lecha⁷.

Praktyki pedagogiczne – kształcenie praktyczne studentów odgrywa równie ważną rolę jak kształcenie teoretyczne. Uczenie się przez praktykę stwarza okazję obserwowania i prowadzenia zajęć oraz uczestniczenia w życiu grupy szkolnej, a przez to opanowania wiedzy opartej na działaniu. Obejmuje przygotowanie zarówno do kształcenia, jak i wychowania. Odbywa się głównie w okresie studialnym⁸.

Podstawowymi dokumentami prawnymi, na których opiera się konstruowanie organizacji praktyk na uczelniach są:

- Ustawa z dnia 27 lipca 2005 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005r. Nr 164, poz. 1365);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. z 2012r., poz. 131);
- Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 listopada 2011 roku w sprawie wzorcowych efektów kształcenia (dz. U. z 2011r. Nr 253, poz. 1521);
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2009r. Nr 50, poz. 400)⁹.

W kształceniu zawodowym nauczycieli ważnym ogniwem jest praktyka pedagogiczna. Kształcenie praktyczne należy do podstawowych wyznaczników rozwoju zawodowego studentów. Jednocześnie wiąże się z określeniem kierunku i charakteru przyszłego życia, przekonań, postaw, potrzeb i aspiracji. Dziś nauczyciel musi być wielostronnie przygotowany (...), musi kształtować wiele umiejętności, m.in. takich jak: planowanie, organizowanie, ocenianie ucznia i ocenianie własnego uczenia się, skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach, efektywne współdziałanie w zespole, rozwiązywanie problemów w twórczy sposób czy sprawne posługiwanie się komputerem. Nauczyciel w obecnych czasach znalazł się w sytuacji człowieka równoległe: pracującego –organizującego proces dydaktyczno-wychowawczy oraz kształcącego się – zdobywającego nową wiedzę i umiejętności, rozwijającego swoją osobowość. Jeden z pierwszych etapów w profesjonalnym przygotowaniu nauczycieli stanowią dobrze zorganizowane praktyki pedagogiczne¹⁰.

Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z dziećmi w placówkach wychowania przedszkolnego, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb dzieci oraz konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno- pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym w przedszkolu¹¹.

W szczególności celem praktyki psychologiczno-pedagogicznej jest:

- Tworzenie warunków do gromadzenia i wzbogacenia doświadczeń sprzyjających wielostronnemu przygotowaniu studentów do pełnienia całokształtu obowiązków pedagoga.
- Tworzenie warunków do kształtowania refleksji pedagogicznej i twórczej postawy wobec zjawisk pedagogicznych w naturalnych sytuacjach mających miejsce w przedszkolu.
- Umożliwienie poznania organizacji, zasad działania oraz specyfiki funkcjonowania przedszkola.
- Tworzenie warunków do zdobywania doświadczenia w zakresie stosowania metod, form i technik pedagogicznych charakterystycznych dla przedszkola.
- Umożliwienie nabywania umiejętności doskonalenia warsztatu pracy wychowawczej w przedszkolu.
- Umożliwienie zapoznania się z dokumentacją stanowiącą podstawę działalności pedagogicznej przedszkola.
- Tworzenie warunków umożliwiających uzupełnienie wiedzy psychologiczno-pedagogicznej zdobywanej podczas studiów.
- Umożliwienie doskonalenia umiejętności spostrzegania faktów pedagogicznych, właściwej ich analizy i interpretacji.
- Tworzenie warunków do kształtowania właściwej postawy zawodowej pedagoga.

⁷ C. Kupisiewicz, M. Kupisiewicz, Słownik pedagogiczny, s. 143.

⁸ T. Pilch, Encyklopedia pedagogiczna XXI w.

⁹ M. Prokosz, Praktyki pedagogiczne w kształceniu nauczycieli, [w:] Piekarski J., Cyrańska E., Adamczyk B. (red.), Doskonalenie praktyk pedagogicznych – dyskusja, s. 19-20

¹⁰ E. Sałata, Praktyki pedagogiczne w kształceniu nauczycieli, [w:] Piekarski J., Cyrańska E., Adamczyk B. (red.), Doskonalenie praktyk pedagogicznych- dyskusja, s. 153

¹¹ А. Кли́м-Кли́машевска, Е. Ягелло, Подготовка к профессии учителя в Польше. [В:] Педагогическое образование в условиях трансформационных процессов международное сотрудничество и интеграция. А.В. Торховой (ред.), Минск 2013. s. 15

- Umożliwienie poznania podstawowych problemów wychowawczych ujawniających się w przedszkolu oraz sposobów ich rozwiązywania.
- Umożliwienie gromadzenia doświadczeń związanych z pracą pedagoga.
- Umożliwienie poznania przez studenta realiów pracy pedagogicznej w przedszkolu.
- Stworzenie warunków do obserwacji pracy poszczególnych pracowników przedszkola¹².

II. Charakterystyka praktyk i terenu na którym się odbywały

Praktyki pedagogiczne miały miejsce w Miejskim Przedszkolu nr 3 w Ostrowi Mazowieckiej. Przedszkole powstało w 1984 r. z połączenia likwidowanych placówek przedszkolnych i istniejącego żłobka. Organem prowadzącym jest Miasto Ostrow Mazowiecka, nadzór pedagogiczny sprawuje Mazowiecki Kurator Oświaty, delegatura w Ostrołęce. Przedszkole zlokalizowane jest przy ulicy Armii Krajowej 2, w wolnostojącym piętrowym budynku. Teren wokół przedszkola jest duży, spokojny i bezpieczny, odległy od hałasu miejskiego. Na terenie osiedla nie ma zakładów przemysłowych, budynek przedszkola położony jest wśród mieszkalnych bloków.

Przedszkole posiada:

- 7 sal dydaktycznych wyposażonych w atestowane, nowoczesne meble dostosowane do wzrostu dzieci i do właściwego ułożenia na nich pomocy dydaktycznych. Sale zachwycają wielobarwnością. Oprócz licznych walorów estetycznych należy wymienić spełnienie wymogów bezpieczeństwa i komfortu pracy z dziećmi. W poszczególnych pomieszczeniach spotkać możemy fascynujące, malownicze kąciki tematyczne przesycone nietuzinkowymi środkami dydaktycznymi.
- Zaplecze kuchenne, administracyjne i sanitarne.
- Ogród przedszkolny – teren ogrodu ozdabiają liczne kompozycje kwiatowe. Znajdujące się na nim drzewa takie jak: świerki, modrzewie czy wierzby, które tworzą swoiste, naturalne ogrodzenie. Ogród wyposażony jest w kolorowy i bezpieczny sprzęt do zabawy, w którego skład wchodzi: huśtawki, zjeżdżalnia, piaskownica, drabinki itp. Zwieńczeniem ogrodu jest znajdująca się w rogu niewielka górka, która cieszy się wśród uczestników zabaw ogromną popularnością zarówno latem jak i zimą¹³.

Na realizację praktyk przeznaczone zostały 4 tygodnie miesiąca września w wymiarze 80 godzin. Odpowiednio na każdy tydzień przypadało 20 godzin zajęć (w tym zajęcia hospitowane oraz prowadzone). W pierwszym tygodniu praktyk, zajęcia realizowane były w grupie 3-latków, w kolejnym w grupie 4-latków. Ostatnie dwa tygodnie miesiąca przeznaczone były na hospitację i prowadzenie zajęć w najstarszej grupie wiekowej 5-latków.

III. Wyszczególnienie poszczególnych grup:

Grupa „Misiów”

To najmłodsza grupa przedszkolna dzieci 3-letnich. W grupie Misiów jest 21 dzieci, w tym 14 dziewczynek i 7 chłopców. Dziećmi opiekują się dwie panie przedszkolanki.

Wiek trzech lat to okres, kiedy maluchy zaczynają uświadamiać sobie czego chcą. Ich pewność ruchów, umiejętność wypowiadania się i formułowania myśli są na tyle wystarczające, by mogły realizować niektóre swoje potrzeby. Dzieci trzyletnie łatwo ulegają zmęczeniu lecz szybko regenerują swe siły. Bardzo krótko potrafią skupić się na jednym przedmiocie. Kontakty dzieci 3-letnich z otoczeniem utrudnia ich mało jeszcze komunikatywna mowa, w tym okresie dzieci intensywnie rozwijają swój słownik, utrwalają się niektóre formy współzycia z rówieśnikami i z dorosłymi oraz formy wyrażania emocji. Trzylatki najchętniej bawią się samotnie lub we dwójkę. Nie potrafią bawić się jeszcze razem choć chętnie obok siebie przebywają. Dzieci w tym wieku dopiero uczą się uzgadniać czynności, wspólnie pokonywać trudności, przejmują od innych pomysły zabaw.

Dziecko stopniowo przyswaja sobie normy i reguły postępowania uczy się postępować zgodnie z nimi. W tym stadium dziecko przyjmuje określone normy i zasady postępowania narzucone mu przez dorosłych. Przestrzega ich nie dlatego, że uważa zachowanie norm za wartościowe, lecz po to, by sprostać wymaganiom dorosłych, gdyż są oni dla dziecka autorytetem i wzorem właściwego postępowania.

W celu poznania właściwych norm współzycia społecznego i zachęcenia do ich przestrzegania niezbędne jest pewne zdyscyplinowanie dzieci zgodnie z ich możliwościami rozwojowymi. Aby to osiągnąć należy ustalić najważniejsze zasady i zwracać obowiązuje w zabawie i we wzajemnym współzyciu.

Wiek 3-lat cechuje duże zróżnicowanie życia uczuciowego. Co można zaobserwować w zachowaniu się dzieci, odczuwają one: gniew, strach, radość, wstyd, niechęć czy też zazdrość. Dziecko łatwo poddaje się emocjom i szybko je uzewnętrznia. Przy czym są to uczucia silne, gwałtowne choć krótkotrwałe, często trwające tylko kilka minut, które równie jak nagle powstają, tak i nagle się kończą. Dziecko przechodzi łatwo z jednego nastroju emocjonalnego w drugi, diametralnie od niego różny. Zmartwienie i zapłakane, za chwilę śmieje się i cieszy.

Grupa „Muchomorków”

¹² A. Klim-Klimaszewska, A. Grądzka-Tys, S. Wieruszewska-Duraj, Zasady odbywania ciągłej praktyki psychologiczno- pedagogicznej w przedszkolu Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach Wydział Humanistyczny Instytut Pedagogiki, Siedlce 2012
¹³ <http://www.mp3ostrow.pl/> [dostęp dnia 01.06.2012]

Do grupy Muchomorków uczęszcza 20 dzieci w wieku 4 lat, 14 dziewczynek oraz 6 chłopców. O 4-latkach mówi się, że są nie do opanowania w każdym rodzaju aktywności. Jest to spowodowane dużą potrzebą ruchu. Dziecko 4-letnie nie potrafi długo skupić się na wykonywanej czynności, dlatego często zmienia rodzaje zajęcia ruchowego.

Dzieci mają tendencje do tworzenia neologizmów, stosując poprawnie ojcyste reguły gramatyczne. Wypełniają one w ten sposób luki w słownictwie.

Dzieci 4-letnie lepiej rozumieją emocje własne i innych osób, zdobywają umiejętności regulowania ekspresji. Potrafią właściwie oceniać przyczyny podstawowych reakcji emocjonalnych, jednak są skłonne zwracać uwagę raczej na czynniki zewnętrzne wywołujące emocje niż wewnętrzne.

Zaczynają też planować swoje działania, chociaż zwykle nadal nie odnoszą sukcesu. Stopniowo stają się coraz bardziej zdolne do planowania swoich działań, są w stanie dostosować się do próśb i zaleceń rodziców oraz kulturowych norm bez konieczności zewnętrznej kontroli.

Grupa „Biedronek”

Najstarsza grupa (5-latki) liczy 15 dzieci, należy do niej 7 chłopców oraz 8 dziewczynek. W 5 roku życia obserwuje się wzrost sprawności motorycznej. Opanowane już ruchy i czynności ulegają wyraźnemu doskonaleniu, pojawiają się nowe umiejętności; proste ruchy łączone są w kombinacje ruchowe. Dziecko 5-letnie swobodnie chodzi i biega; opanowuje kombinacje czynności ruchowych takich jak bieg i skok, bieg i kopnięcie piłki, chwyt i rzut piłką. Zwykle opanowuje kilka czynności ruchowych jednocześnie.

W wieku 5-lat pojawia się tzw. szeregowanie systematyczne. Jest to dominujący sposób rozwiązywania zadań wymagających grupowania elementów według uporządkowanych różnic między nimi.

Należy podkreślić, że zabawy u 5-letnich dzieci stają się prawdziwymi zabawami zespołowymi. Wymagają one zaakceptowania przez uczestników wspólnych reguł oraz muszą podzielić się rolami. Wszelkie niezgodności i stawianie na swoim powoduje konflikty w grupie dziecięcej. W zabawie dziecko poznaje role społeczne, uczy się reguł zachowania i tego, w jaki sposób ich przestrzegać. Pięciolatek zdobywa wiedzę o wymaganiach dorosłych wobec niego. Stara się postępować tak, by ich zadowolić i mieć z tego korzyść. Dziecko w tym okresie kieruje się własnym interesem, czuje się centrum świata i uważa za dobre wyłącznie to co jest dobre dla niego. Dopiero z czasem zaczyna wartościować świat przez pryzmat otaczających ją ludzi. Naśladuje wzory zachowań dorosłych, których darzy szacunkiem, dziecko stopniowo dochodzi do uewnętrznienia narzuconych z zewnątrz reguł postępowania.

Niektóre dzieci pasjonują się samym działaniem bez względu na efekty, gdy efekty nie spełniają ich oczekiwań, złością się, czasami się smućą, zniechęcają¹⁴.

IV. Scenariusze praktyk

Do podstawowych obowiązków nauczyciela, poza bezpośrednią pracą z dzieckiem, należy prowadzenie odpowiedniej dokumentacji. Kandydat na nauczyciela (...), wzbogacający własne doświadczenia pedagogiczne, powinien dokonać analizy (...) dokumentacji¹⁵.

Nauczyciel kierujący procesem umysłowego rozwoju dziecka w znacznym stopniu decyduje o tym, w jakim celu i w jaki sposób wychowanek uruchomi własny potencjał intelektualny (...)¹⁶.

Odbywając praktyki pedagogiczne w Miejskim Przedszkolu w Ostrowi Mazowieckiej realizowałam następujące tematy:

W grupie 3-latków:

- Nasze zabawki;
- Trzeba tylko chcieć

W grupie 4-latków:

- Spotkanie z jeżem;
- Wkrótce jesień;

W grupie 5-latków:

- Liczenie owoców;
- Owoce egzotyczne;
- Gdzie jest marchewka?
- Kiedy cebula jest zła?

Właściwie sporządzony rozkład materiału nauczania umożliwia (...) efektywną i systematyczną pracę dydaktyczno-wychowawczą. (...) Dobre zaplanowanie pracy chroni (...) przed przypadkowością i chaotycznością w działaniu (...), nadaje jego pracy jednolity i uporządkowany charakter¹⁷.

¹⁴ <http://www.pp10kk.szkolnastrona.pl> [dostęp dnia 01.06.2012]

¹⁵ J. Kuźma, R. Wroński (red). Kształcenie praktyczne przyszłych nauczycieli nowoczesnej szkoły Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej Kraków 2002 s. 28

¹⁶ J. Kuźma, R. Wroński (red). Kształcenie praktyczne przyszłych nauczycieli nowoczesnej szkoły Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej Kraków 2002 s. 32

¹⁷ G. Grabowska, A. Wysocka, Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania początkowego oraz praktyki pedagogicznej. Część I. WSP, Słupsk 1987, s. 88

Scenariusz zajęć prowadzonych w grupie 3-latków

Krąg tematyczny: Pierwszy raz w przedszkolu

Temat dnia: Nasze zabawki

Cele ogólne:

- rozwijanie poczucia rytmu.

Cele operacyjne:

- ilustrowanie piosenki ruchem,
- rozwijanie poprawnego wypowiedzania się na temat treści piosenki,
- rytmiczne poruszanie się przy muzyce.

Metody pracy:

- czynna (ćwiczenia ruchowe),
- słowna (rozmowa).

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

plyta CD z piosenką „Nasze zabawki”; rymowanka „Powiedz, Olu”; magnetofon, piłka

Przebieg zajęć

1. Powitanka

Nauczyciel przedstawia się i turla piłkę do jednego z dzieci, które mówi swoje imię i podaje do kolejnej osoby.

2. Zabawa rytmiczna „Powiedz, Olu”

Dzieci rytmiczują tekst razem z nauczycielem, wykonując zaproponowane przez niego ruchy.

Dzieci:

*Po-wiedz, Kasiu, po-wiedz Olu,
jak we-so-lo, jak we-so-lo
jest w przed-szko-lu*

*Bo przed-szko-le
zaw-sze ba-wi nas,
bo w przed-szko-lu
szybko ply-nie czas. tupią rytmicznie.*

klaszczą w ręce,
tupią rytmicznie,
kołyszą się w miejscu,
ręce trzymają na biodrach,
tupią rytmicznie,
klaszczą w ręce,
tupią rytmicznie,

3. Zabawa „Nasze zabawki”

Dzieci spacerują po sali przy dźwiękach melodii. Podczas przerwy w grze razem z nauczycielką rytmicznie klaszcą w ręce i rytmiczują tekst: *O zabawki dbamy, zawsze je sprzątamy*. Ponowne dźwięki melodii piosenki są sygnałem do ruchu.

4. Piosenka „Nasze zabawki”

Dzieci siedząc w kole słuchają piosenki „Nasze zabawki”. Nauczyciel puszcza piosenkę.

1. *W naszym przedszkolu na półkach
mieszka zabawek wiele.
Powiem wam w tajemnicy,
że są to nasi przyjaciele.*

*ref: Dbamy o nie codziennie,
by dobry humor miały.
Najpierw się nimi bawimy,
a potem je sprzątamy.*

2. *W naszym przedszkolu, w skrzyniach
jest klocków też bez liku.
Możemy się nimi bawić
na dywanie lub przy stoliku.*

ref: Dbamy o nie codziennie...

5. Rozmowa na temat piosenki

- Nauczycielka zadaje pytania:
- O czym była piosenka?
 - Jakie było tempo piosenki?
 - Jaki nastrój miała piosenka?
- Nauczycielka podkreśla, że o zabawki trzeba dbać.

6. Ilustracja piosenki ruchem

Nauczycielka śpiewa piosenkę, ilustrując ją ruchem, a dzieci ją naśladują.

I *W naszym przedszkolu na półkach
mieszka zabawek wiele.
Powiem wam w tajemnicy,
że są to nasi przyjaciele.*

*ref: Dbamy o nie codziennie,
by dobry humor miały.
Najpierw się nimi bawimy,
a potem je sprzątamy.*

II *W naszym przedszkolu, w skrzyniach
jest klocków też bez liku.
Możemy się nimi bawić
na dywanie lub przy stoliku.*

ref: Dbamy o nie codziennie...

Dzieci:

zataczają rękami koła przed sobą

kładą na ustach palec wskazujący,
poruszają głową na boki

kołyszą się na boki, ręce mają na
biodrach

wskazują rękami przed siebie

naśladują zabawy z klockami

7. Zakończenie zajęć

Nauczycielka dziękuje dzieciom za zajęcia i zaprasza do zabawy w kąciakach zainteresowań
Scenariusz zajęć prowadzonych w grupie 4-latków

Krąg tematyczny: Nadeszła jesień

Temat dnia: Spotkanie z jeżem

Cele ogólne:

- rozwijanie zdolności manualnych

Cele operacyjne:

- rozwijanie poprawnego wypowiedania się
- rozwijanie wyobraźni twórczej
- zapoznanie ze sposobem wykonania pracy
- zachęcanie do doprowadzenia pracy do końca
- doskonalenie czynności manualnych palców poprzez ugniatanie plasteliny

Metody pracy:

- czynna
- słowna
- oglądowa

Formy pracy:

- indywidualna
- zbiorowa

Środki dydaktyczne:

wiersz Hanny Zdzitowieckiej „Jeż”, płyta CD z piosenką „Jeżyk”, magnetofon, ziemniaki, wykałaczki, plastelina, karty pracy, kredki

Przebieg zajęć

1. Powitanie „Witam Was”

Wszyscy są, witam Was. Już zabawę zacząć czas. Jestem Ja, jesteś Ty raz, dwa, trzy.

2. Wiersz Hanny Zdzitowieckiej „Jeż”

Nauczycielka pokazuje dzieciom sztucznego jeża, a następnie czyta wiersz.

*Krótkie nóżki, długi ryjek.
Ostre kolce ciało kryją,*

*Ach, cóż to za groźny zwierzę?
To jest jeż, malutki jeż.
Węszy noskiem w lewo, w prawo,
to pod listkiem, to pod trawą.*

*Gdzie się kryje dobry łup,
drepcze mały jeż - tup, tup.
Drepcze poprzez lasu gąszcze,
łapie myszy, łapie chrząszcze...
Gdy zimowe przyjdą dni,
zagrzebany w liściach śpi.*

3. Rozmowa na temat wiersza

Nauczycielka zadaje dzieciom pytania:

- Jak wygląda jeż?
 - Czym jest pokryte jego ciało?
 - Co łapie jeż?
- Gdzie śpi w zimie?

4. Ćwiczenia słuchowo-wzrokowo-ruchowe według M. Bogdanowicz „Jeżyk”

Nauczycielka zwraca dzieciom uwagę na przygotowane na stolikach narzędzia pracy.

- słuchanie piosenki „Jeżyk”
- kreślenie w powietrzu igiełek jeża w rytm rymowanki „Idzie jeż, idzie jeż, może ciebie pokłuć też”
- kreślenie rytmiczne igiełek jeża przy piosence – karta pracy

5. Zajęcia plastyczne - wykonanie jeża z ziemniaka, wykalacek i plasteliny

- Podanie instrukcji wykonania jeża.
- Zwrócenie uwagi na przygotowane narzędzia i materiały do pracy.
- Praca dzieci.
- Ocena prac.
- Omówienie prac.
- Urządzenie wystawy.
- Zakończenie.

Scenariusz zajęć prowadzonych w grupie 5 - latków

Krąg tematyczny: Nazywamy warzywa

Temat dnia: Gdzie jest marchewka?

Cele ogólne:

- zapoznanie z wyglądem marchewki.

Cele operacyjne:

- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania warzyw,
- doskonalenie umiejętności położenia przedmiotów w przestrzeni,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się pojęciami: pod, na, z boku, z prawej strony, z lewej strony itp.,
- doskonalenie umiejętności posługiwania się nożyczkami,
- estetyczne wykonanie pracy,
- aktywne uczestnictwo w zabawach ruchowych.

Metody pracy:

- czynna,
- słowna,
- oglądowa.

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

karta pracy, ilustracja marchewki, sylwety marchwi, kolorowy papier, klej, kartki, krzeselka

Przebieg zajęć

1. Powitanka „Witam Was”

Wszyscy są, witam Was. Już zabawę zacząć czas. Jestem Ja, jesteś Ty, raz, dwa, trzy.

2. Zabawa dydaktyczna „Gdzie schowała się marchewka?”

Nauczycielka pokazuje dzieciom sylwetę marchewki. Mówi, że takie same schowała w sali. Zadaniem dzieci jest odnalezienie sylwet marchwi. Gdy odnajdą je, siadają w kole i opowiadają gdzie były schowane sylwetki marchewki.

3. Oglądanie rysunków ze zdjęciami marchewki. Określanie położenia marchwi względem koszyka. Kolorowanie koszyka - karta pracy

Dzieci oglądają zdjęcie marchewki. Określają położenie marchwi, a następnie siadają do stolików i kolorują koszyki.

4. Zabawy z krzeselkami

Każde dziecko bierze swoje krzeselko, a następnie ustawia się względem niego według poleceń nauczyciela:

- usiądźcie na krzeselku
- połóżcie się pod krzeselkiem
- stańcie obok krzeselka
- stańcie przed krzeselkiem
- stańcie za krzeselkiem

5. Zabawa ruchowa z elementem czworakowania „Na czworakach”

- chód na czworakach w pozycji odwrotnej tj. w podporze tyłem. Ten sposób poruszania się do przodu lub tyłu nazywa się chodem pająka

6. Układanie rymów do nazw warzyw.

- ziemniaki – raki, buraki, ptaki
- szczypiorek – worek, wisiorek, kaczonek
- pietruszka – gruszka, nóżka, muszka
- sałata – łąta, chata, mata, krata
- koperek – rowerek, spacererek, berek

7. Nazywanie warzyw umieszczonych w koszu. Określanie ich koloru i wielkości.

Dzieci podają nazwy warzyw znajdujących się w koszyku, określają ich kolor i wielkość.

8. Zajęcie plastyczne - wykonanie wycinanki z kolorowego papieru „Moje ulubione warzywo”

- Podanie instrukcji wykonania warzywa.
- Zwrócenie uwagi na przygotowane narzędzia i materiały do pracy.
- Praca dzieci.
- Ocena prac.
- Omówienie prac.
- Urządzenie wystawy.
- Zakończenie.

V. Zakończenie i wnioski wypływające z odbytych praktyk

Praktyki studenckie to integralna część programów kształcenia przyszłych nauczycieli. Prawidłowo zrealizowane są najlepszym sposobem sprawdzenia wiedzy pedagogiczno- psychologicznej zdobytej podczas studiowania oraz zweryfikowania trafności dokonanego przez studenta wyboru zawodu nauczycielskiego.

Przed praktykami pedagogicznymi stoją liczne zadania, których spełnienie jest niezbędne, aby studenci przygotowujący się do zawodu nauczycielskiego uzyskali pełne kwalifikacje. Należy zwrócić uwagę, że duży wpływ na osiągnięcie dobrych wyników z przeprowadzonych praktyk pedagogicznych mają warunki, w których studentom przyszło je odbywać (...). Prawidłowa realizacja praktyki pedagogicznej jest więc bardzo ważna, gdyż stwarza wszechstronne możliwości merytorycznego przygotowania studenta do jego twórczej działalności jako nauczyciela-wychowawcy (...) w zmieniającej się rzeczywistości społecznej¹⁸.

¹⁸ E. Sałata, Praktyki pedagogiczne w kształceniu nauczycieli, [w] Piekarski J., Cyrańska E., Adamczyk B. (red.). Doskonalenie praktyk pedagogicznych – dyskusja, s. 161

Praktyka nauczycielska umożliwia zdobywanie osobistych doświadczeń w pracy z małymi dziećmi w instytucjach wczesnej edukacji oraz dostarcza niezliczonych okazji do rozwijania profesjonalnej wiedzy i umiejętności. (...)

W czasie praktyki wymaga się, abyś myślał samodzielnie i dochodził do rozwiązań problemów edukacyjnych, wykorzystując swoją coraz większą wiedzę specjalistyczną i coraz lepsze rozeznanie, jakie działania wobec małych dzieci przynoszą efekty. Oto wyzwania i korzyści oferowane przez praktykę nauczycielską¹⁹.

Bibliografia:

1. Grabowska G., Wysocka A. Wybrane zagadnienia z metodyki nauczania początkowego oraz praktyki pedagogicznej. Część I, WSP, Słupsk 1987
2. Klim-Klimaszewska A., Grądzka-Tys A., Wieruszewska-Duraj S. Zasady odbywania ciągłej praktyki psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny, Instytut Pedagogiki, Siedlce 2012
3. Клим-Климашевска А., Ягелло Е., Подготовка к профессии учителя в Польше. [В:] Педагогическое образование в условиях трансформационных процессов международное сотрудничество и интеграция. А.В. Торховой (ред.), Минск 2013
4. Kupisiewicz Cz., Kupisiewicz M., Słownik pedagogiczny, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009
5. Kuźma J., Wroński R. (red.), Kształcenie praktyczne przyszłych nauczycieli nowoczesnej szkoły, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2002
6. Perry Rosemary, Teoria i praktyka – Proces stawania się nauczycielem. WSiP Warszawa 2000
7. Piekarski J., Cyrańska E., Adamczyk B (red.), Doskonalenie praktyk pedagogicznych – dyskusja. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014
8. Pilch T., Encyklopedia pedagogiczna XXI w., Wydawnictwo Akademickie „Żak” tom IV, Warszawa 2003
9. <http://www.mp3ostrow.pl> [dostęp dnia 01.06.2012]
10. <http://www.pp10kk.szkolnastrona.pl> [dostęp dnia 01.06.2012]

Studentka Aleksandra Słumińska

Pedagogika, specjalność: Edukacja wieku dziecięcego

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny

W Siedlcach

PRAKTYKI W KLASACH 1-3 W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W ZESPOLE SZKÓŁ W HALINOWIE

Po drugim roku studiów licencjackich na kierunku Pedagogika ze specjalnością Edukacja wczesnoszkolna z wychowaniem przedszkolnym odbywałam praktyki w klasach 1-3 Szkoły Podstawowej w Zespole Szkół w Halinowie. Zgodnie z obowiązującym regulaminem zrealizowałam 100 godzin, w tym zajęć hospitowanych – 60 godz. i prowadzonych – 40 godz.). Od pierwszego dnia praktyk spotkałam się z ogromną życzliwością i pomocą ze strony nauczycieli i dyrekcji. Zespół Szkół w Halinowie jest dużą placówką, do przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum uczęszcza ponad 1000 dzieci i młodzieży. Szkoła położona jest w bezpiecznej, przyjaznej i obfitującej w zieleni okolicy. Posiada dwa place zabaw wyposażone w nowoczesne i atrakcyjne dla dzieci sprzęt. Uczniom klas 1-3 oferowany jest bogaty zestaw zajęć dodatkowych, takich jak: zajęcia wyrównawcze, koło zainteresowań z języka angielskiego, logopedia, koło misyjne, gimnastyka korekcyjna, reedukacja. Podręczniki, z których korzystali nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej to książki „Nowe Już w szkole” wydawnictwo *Nowa Era*.

Pierwszy tydzień praktyk odbywałam w klasie pierwszej. Większość tej klasy stanowiły dziewczynki, chłopców było zaledwie kilku. Warto zaznaczyć, że klasa ta składała się z siedmiolatków i sześciolatków, co dało okazję do przyjrzenia się, jak sześciolatki radzą sobie w szkole oraz zaobserwowania, jak nauczyciel dopasowuje treści i przebieg zajęć do wieku dzieci. Rzeczywiście wychowawczynie klasy pierwszej doskonale prowadziła zajęcia, stworzyła dobrą i przyjazną atmosferę w trakcie lekcji, dzięki czemu widać było, że dzieci bez problemu wdrażają się w nowe środowisko.

Jeśli chodzi o tematy, które zrealizowałam w tej klasie, były to m.in. zajęcia pt. „Wakacyjne wspomnienia”. Dzieci przyniosły fotografie z wakacji, które oglądały na początku lekcji. Z wielką radością wspominały chwile spędzone nad morzem, na Mazurach czy w górach. W trakcie zajęć nie zabrakło pracy plastycznej, podczas której zauważyłam kilkoro naprawdę uzdolnionych artystycznie dzieci, które nie tylko starannie, ale niezwykle pomysłowo wykonały zadanie. Piosenka pt. „Bursztynek – kropelka złotych marzeń” bardzo spodobała się uczniom, nie zabrakło również rozmowy na temat bezpieczeństwa w czasie roku szkolnego. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w zajęciach.

Kolejny tydzień praktyk odbywałam w klasie drugiej, w tym czasie najwięcej się nauczyłam. Opiekunka praktyk – nauczycielka z wieloletnim stażem pracy, dzieliła się ze mną wiedzą teoretyczną i praktyczną, pozwoliła mi zobaczyć

¹⁹ R. Perry Teoria i praktyka – Proces stawania się nauczycielem. WSiP, Warszawa 2000, s. 33-34

codzienne życie klasy. Nabyłam wiele cennych umiejętności praktycznych, które z pewnością przydadzą się w przyszłej pracy zawodowej.

Dla odmiany w tej klasie większość dzieci stanowili chłopcy, dlatego praca z tym zespołem nie była łatwa. Ponadto kilkoro dzieci wymagało szczególnego wsparcia w rozwoju lub pomocy psychologiczno-pedagogicznej, potrzebowały więcej czasu na naukę, zrozumienie materiału i wykonanie zadań. Jeden z chłopców sprawiał ogromne problemy wychowawcze, nie słuchał nauczyciela, często nie przynosił książek, piórnika i nie reagował na prośby o wykonanie jakiegoś zadania.

Powstające problemy wychowawcze przyczyniły się do realizowania tematów np. „Jacy jesteśmy?”, „Napisz mi coś miłego”, uczenia się piosenki pt. „Trzeba bardzo mocno chcieć”. Innym zjawiskiem zaobserwowanym podczas praktyk była potrzeba prowadzenia zajęć pomagających w skorygowaniu wad postawy. Dzieci chętnie i aktywnie uczestniczyły w zajęciach gimnastyki korekcyjnej, które prowadziła wychowawczyni. Ogromna ilość dzieci ma problemy z kręgosłupem, potrzebne są zajęcia pomagające w skorygowaniu wad postawy.

Udało mi się zdobyć ogromną sympatię ze strony dzieci, nawiązałam również dobrą relację z wychowawczynią klasy, która była bardzo życzliwa i pomocna. Bardzo miło wspominałam tydzień spędzony z drugoklasistami.

Potem nadszedł czas na praktykę w klasie trzeciej, w której dziewczynek i chłopców było tyle samo. Grupa bardzo wesoła, pomysłowa, a jednocześnie zdyscyplinowana i niesprawiająca większych problemów. Z wielką przyjemnością prowadziło się z nimi zajęcia. Na jednej z lekcji realizowany był temat: „Po co jemy warzywa i owoce?”, wówczas uczniowie śpiewali piosenkę, układali łamigłówkę, przyrządzali sałatkę owocową, układali hasło zachęcające do spożywania warzyw i owoców, pisali rady dotyczące zdrowego odżywiania oraz dodawali i odejmowali z przekroczeniem progu dziesiętkowego. Dzieci w trakcie lekcji były bardzo aktywne i pomysłowe, przejawiały zainteresowanie zajęciami. Część uczniów przejawiała trudności w pisaniu i czytaniu, co skłoniło nauczycielkę do zorganizowania zajęć z reedukacji. Uczestnicząc w tych lekcjach, miałam okazję poobserwować pracę indywidualną z dzieckiem oraz wypróbować alternatywne metody wdrażania i utrwalania treści programowych.

W trakcie realizowania praktyk w klasie trzeciej, dokonałam oceny poziomu rozwoju jednego z uczniów, którą przedstawiam poniżej.

Ocena poziomu rozwoju dziecka

Dominik, 8 lat i 4 miesiące

Spis treści:

1. Dane o dziecku i rodzinie ...
2. Badanie lateralizacji ...
3. Badanie sprawności grafomotorycznej ...
 - m) badanie sprawności graficznej i płynności ruchów
 - n) badanie sprawności motorycznej rąk
4. Badanie sprawności analizatora słuchowego ...
5. Badanie sprawności analizatora wzrokowego ...
6. Ocena rozwoju intelektualnego dziecka ...
7. Ocena funkcjonowania emocjonalnego i społecznego dziecka na podstawie obserwacji w czasie badania, rozmowy z dzieckiem i z rodzicami ...
8. Podsumowanie, wnioski i zalecenia ...

Dane o dziecku i rodzinie

Dominik to wesoły, pełny energii i pomysłowy 8-letni chłopiec, uczęszcza on do trzeciej klasy szkoły podstawowej. Dominik jest najmłodszym z trójki dzieci, wychowuje się w pełnej rodzinie. Jego starsza siostra ma 20 lat, a starszy brat 16. Relacje pomiędzy rodzeństwem są dobre. Kiedy chłopiec przyszedł na świat, jego mama miała 37 lat, a tata 38. Mama Dominika podczas ciąży, czuła się bardzo dobrze, nie przyjmowała żadnych leków. Poród odbył się o czasie, metodą naturalną. Chłopiec otrzymał 10 pkt. w skali APG w 1 i 10 min. Dziecko zostało wypisane ze szpitala w 3 dobie. Urazy ani choroby po ciąży nie miały miejsca. Chłopiec był karmiony piersią długo, bo aż 3 lata. Dominik w ciągu roku choruje w normie, 2-3 razy. Chłopiec zaczął raczkować w 11 miesiącu życia. Dziecko pierwsze słowa mówiło bardzo szybko, bo już w 6 miesiącu życia, pierwsze zdania równie szybko: ok. 1 r. ż. Dominik chodził na całych stopach.

Warunki materialne są dobre, dziecko posiada własny pokój. Mama chłopca jest osobą otwartą, wrażliwą i troskliwą. Tato jest opanowany, otwarty i odpowiedzialny. Rodzice posiadają wykształcenie wyższe. Mama chłopca pracuje w placówce oświatowej, tata w urzędzie. Chłopiec jest rozpieszczany przez wszystkich domowników, rodzice go faworyzują.

Błędem wychowawczym jest częste wyręczanie chłopca z niektórych obowiązków. Rodzina wychowanie dzieci opiera na współdziałaniu, rozumnej swobodzie i uznawaniu praw. Na wychowanie w tej rodzinie duży wpływ mają dziadkowie. Dziecko przez kilka godzin pozostawało pod opieką dziadków, kiedy rodzice byli w pracy. Chłopiec uczęszczał do przedszkola, choć niechętnie. Nie było jednak żadnych objawów nerwicowych.

W szkole Dominik radził sobie bardzo dobrze i miał dobre relacje z rówieśnikami. Interesował się komputerami i zwierzętami, uwielbiał doświadczenia i eksperymenty. Mówił bardzo dużo, wyróżniał się bogatym zasobem słownictwa.

Badanie lateralizacji

Ręka	Prawa	Piłka
	Prawa	Wkręcanie żarówek
	Prawa	Rysunek
Oko	Prawa	Luneta

	Prawa	Kartka z otworem
	Prawa	Butelka z koralikiem
Noga	Prawa	Piłka
	Prawa	Skakanie na jednej nodze
	Prawa	Gra w klasy
Ucho	Prawa	Zegarek
	Prawa	szept
	Prawa	telefon

ormuła lateralizacji:

Ręka P, P, P
 Oko P, P, P
 Noga P, P, P
 Ucho P, P, P

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdziłam u dziecka lateralizację jednorodną, prawostronną silną i wrodzoną.

Badanie sprawności grafomotorycznej

Dokończenie szlaczek

Na podstawie rysunków 1- 6 stwierdzam, że poziom grafomotoryczny jest na poziomie 6-7 r. ż. Chłopiec z trzema pierwszymi szlaczkami poradził sobie bardzo dobrze, dwa ostatnie szlaczki sprawiły mu trudność. Płynność ruchów ręki zachowana. Czwarty szlaczek został zniekształcony. Podczas rysowania ostatniego szlaczka melodia kinetyczna nie została zachowana. Dominik prawidłowo trzyma ołówek, napięcie mięśni jest prawidłowe.

Próba kreskowania

	I	II
RP	94	117
RL	66	95

Próba kreskowania potwierdziła prawostronną lateralizację u chłopca.

Sprawność motoryczną prawej ręki została oceniona na 10 lat, zaś lewej ręki – na 9 lat. Obie ręce podatne były na ćwiczenie, chłopiec wykonał je na poziomie powyżej swojego wieku. Dziecko prawidłowo trzymało ołówek, napięcie mięśni było właściwe.

Badanie analizatora słuchowego

Dominik nie miał problemów w odróżnianiu głosek w wyrazach, zarówno na początku wyrazów, jak i na końcu wysłuchiwał trafnie litery. Zatem analiza słuchowa u chłopca oceniona została jako prawidłowa.

W zadaniu, które dotyczyło odgadywania kolejnych głosek w słowach chłopiec popełnił jeden błąd – w wyrazie parasolka „zamienił miejscami” literkę „a” z literką „s”. Dokonał właściwej syntezy słuchowej wyrazów. Zarówno metodą sylabową, jak i metodą głoskową, prawidłowo odgadł wyrazy. W zadaniu, które dotyczyło wysłuchania i podania sylaby, która się powtarza, chłopiec udzielił poprawnej odpowiedzi. Z ostatnim zadaniem chłopiec poradził sobie dobrze, bezbłędnie powtórzył wszystkie słowa.

Badanie analizatora wzrokowego

Analizator wzrokowy rozwija się prawidłowo, powyżej 8 r. ż.

Na podstawie rysunków 7 i 8 stwierdzam, że chłopiec trafnie spostrzeża położenie elementów w przestrzeni. Na podstawie rysunków 9-14 stwierdzam poprawną analizę i syntezę wzrokową.

Ocena rozwoju intelektualnego

Dominik uzyskał 27 pkt. w teście postaci ludzkiej.

Wiek umysłowy:

$$WU = 3 \text{ lata} + \frac{\text{ilość punktów}}{4}$$

$$WU = 3 \text{ lata} + \frac{27}{4} = 9,75$$

$$II = \frac{WU}{WŻ} * 100 = \frac{9,7}{8,6} * 100 = \frac{115}{102} * 100 = 112$$

Założenie: 1/4 ma wartość 3 miesięcy życia

Na podstawie badania określiłam wiek umysłowy chłopca na 9 lat i 7 miesięcy, a jego rozwój intelektualny kształtuje się na poziomie przeciętnym.

Ocena funkcjonowania emocjonalnego i społecznego dziecka na podstawie obserwacji w czasie badania, rozmowy z dzieckiem i z rodzicami

Dominik bardzo dobrze nawiązywał kontakt podczas badania. Za każdym razem chętnie podejmował się nowych zadań, był zaciekawiony. Jest chłopcem otwartym, który chętnie podejmuje się nowych wyzwań. W szkole dziecko jest bardzo towarzyskie, lubi nawiązywać nowe znajomości, jest dobrym uczniem. Dominik w sytuacjach stresowych jest zdenerwowany, nieśmiały, aczkolwiek na co dzień jest pełen energii, wesoły i radosny. W sytuacjach stresowych w szkole nie zawsze kontroluje swoje emocje, zdarzało mu się rozplakać, jednak im jest starszy, tym mniej jest takich sytuacji. Chłopiec jest bardzo ambitny, w sytuacji, kiedy coś mu się nie uda stara się poprawić. Gdy jest czymś zainteresowany wytrwale dąży do celu. Zawsze podporządkowuje się poleceniom w szkole i domu, zdarza mu się z opóźnieniem reagować na prośby, najczęściej dotyczy to przesiadywania przed komputerem. Dominik lubi współpracować, w szkole nie pełni roli lidera, jest raczej częścią zespołu. Uwielbia ruch na świeżym powietrzu, nie czuje wtedy zmęczenia, na dworze może przebywać bardzo długo. Jeśli chodzi o odrabianie lekcji chłopiec szybko traci zainteresowanie, wszystko go rozprasza (telewizor, komputer). Dlatego na czas, kiedy chłopiec odrabia pracę domową, najbardziej wskazana jest cisza. Nie przejawia żadnych objawów nadpobudliwości. Dominik wymaga motywowania, wskazane są pochwały, wtedy znacznie chętniej uczy się i odrabia lekcje.

Podsumowanie – wnioski i zalecenia

Rozwój dziecka oceniam jako prawidłowy, jednak jest on nieharmonijny, co przejawia się w wyżej wymienionych wynikach. Dla dziecka wskazana jest dobra opieka, taka jak zapewniana dotychczas. Dobrym pomysłem jest ćwiczenie z chłopcem sprawności grafomotorycznej poprzez różnego rodzaju ćwiczenia.

„Na poziom graficzny prac dziecka duży wpływ ma ogólna ruchowa sprawność rąk. Zabawy angażujące ręce i dłonie mogą pomóc tę sprawność poprawić. Zaproponujmy dziecku „siłowanie na rękę”, zabawę „idzie kominiarz po drabinie”, strzepywanie dłoni z wody, uderzanie palcem o palec w rękach ułożonych jak do modlitwy, robienie kółek palcami. Grafomotoryka jest ważną umiejętnością wpływającą na jakość pisania. Rozwijać ją można również poprzez rysowanie, kolorowanie i ćwiczenie szlaczków. Dobrym pomysłem na spędzanie wolnego czasu dla chłopca byłyby takie zajęcia jak np. majsterkowanie (przybijanie, sklejanie, zszywanie), gra w dwa ognie, koszykówka, badminton, piłka nożna, składanie papieru techniką origami, wydzieranie z papieru, wycinanie nożyczkami, stemplowanie, lepienie plasteliną, gliną, modeliną, ciastem, śniegiem, mokrym piaskiem; malowanie farbami, palcami i pędzlem, rysowanie kredkami i ołówkiem, kredą, węglem rysunkowym, patykiem na piasku”²⁰.

Przeprowadzenie badań i dokonanie dokładnej analizy oceny rozwoju dziecka, znacznie wzbogaciło moje doświadczenia. Obserwowanie i prowadzenie zajęć w ramach praktyk studenckich świetnie przygotowuje do przyszłej pracy zawodowej. Na pewno nikt nie zaprzeczy, że wiedza teoretyczna znacznie różni się od praktyki, dlatego tak ważne jest sprawdzenie swoich umiejętności pedagogicznych. Praca w edukacji wczesnoszkolnej nie jest łatwa. To nie tylko prowadzenie zajęć, ale mnóstwo innych, dodatkowych obowiązków. Każde dziecko jest inne, dlatego nauczyciel musi wykazać się otwartością, dużą cierpliwością oraz posiadać ogromne pokłady energii i chęci do działania.

W dalszej części swojego artykułu przedstawię kilka scenariuszy, na podstawie których prowadziłam zajęcia z uczniami.

Scenariusz zajęć prowadzonych w Szkole Podstawowej w Halinowie

Klasa: I
Prowadząca zajęcia: Aleksandra Słumińska
Krąg tematyczny: „Witaj w szkole”
Temat: „Wakacyjne wspomnienia”

Cele ogólne:

- rozwijanie wyobraźni;
- rozwijanie zdolności plastycznych;
- kształtowanie umiejętności poprawnego wypowiedzania się;
- kształtowanie postaw proekologicznych;
- stwarzanie warunków do rozwoju wyobraźni muzycznej, plastycznej i ruchowej.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- wypowiedzieć się w kilku zdaniach nt. tego jak spędził wakacje;
- poprzez pracę plastyczną przedstawić wspomnienia z wakacji;
- z pomocą nauczyciela zaśpiewać piosenkę;
- przyjrzeć się ilustracjom oraz ocenić, co one przedstawiają;
- wypowiedzieć się na temat zaśmiecania środowiska;
- uważnie słuchać nauczyciela;
- stwierdzić jakie owoce pokazuje nauczyciel, ile jest owoców razem, których jest więcej i o ile;
- za pomocą dotyku rozpoznać owoc;
- brać czynny udział w ćwiczeniu relaksacyjnym;
- uważnie słuchać „odgłosów natury”;

²⁰ <http://www.dzieci.legnica.pl/jak-cwiczy-z-dzieckiem-aby-latwo-nauczyl-sie-pisac>

- aktywnie uczestniczyć w zabawie ruchowej;
- wykonać papierowy statek.

Metody pracy:

- słowna: rozmowa kierowana, pogadanka;
- oglądowa: pokaz;
- czynna: zadań stawianych dziecku.

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

muszelka, płyta z piosenką „Bursztynek- kropelka złotych marzeń” zespołu „Fasolki”, teksty piosenki „Bursztynek-kropelka złotych marzeń”, przyniesione przez dzieci fotografie z wakacji, kartki z bloku technicznego, kredki, flamastry, pudełeczko, mandarynki i jabłka, gruszki, śliwki, kartki z bloku, nagranie z „odgłosami natury”

Przebieg zajęć:

ETAP	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIĄ
„Tajemniczy przedmiot”	Nauczyciel wita się z uczniami. Informuje uczniów, że w sali, w małym pudełeczku ukryty jest pewien przedmiot. „Jeśli znajdziecie to, co ukryłam w pudełku, dowiecie się, co będzie tematem naszych dzisiejszych zajęć”.	Uczniowie witają się z nauczycielem. Dzieci szukają pudełeczka, po kilku minutach odnajdują małe, czerwone pudełeczko, a w nim znajduje się muszelka. Uczniowie z radością przekazują nauczycielowi przedmiot.
„Niezapomniane chwile”- czyli wakacyjne wspomnienia (edukacja polonistyczna)	„Kochani, jestem z Was bardzo dumna, ponieważ znaleźliście przedmiot, który wprowadzi Was w temat dzisiejszych zajęć. Jak myślicie, o czym będziemy dziś rozmawiać? „Brawo, dzisiejszym tematem zajęć będą >>Wakacyjne wspomnienia<<. Chciałabym, aby każdy z Was opowiedział mi, jak spędził wakacje w tym roku, jakie ciekawe miejsca zobaczyliście, może poznaliście nowych przyjaciół ...”	Uczniowie z radością odpowiadają nauczycielowi, że tematem zajęć będą wakacje. Uczniowie opowiadają nauczycielowi, jak spędzili wakacje.
„Ożywić wspomnienia, czyli oglądamy fotografie”	Nauczyciel prosi uczniów o wyjęcie fotografii z wakacji. „Kochani, prosiłam Was, aby każdy przyniósł na dziś zdjęcia z wakacji. Bardzo chętnie zobaczę Wasze fotografie”.	Uczniowie wyjmują przyniesione fotografie.
Praca plastyczna „Moje wspomnienia z wakacji” (edukacja plastyczna)	Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki i zaprasza do wykonania pracy plastycznej pt. „Moje wakacyjne wspomnienia” „Moi drodzy, wiem, że bardzo lubicie rysować, dlatego chciałabym, aby każdy z Was przedstawił mi w formie rysunku, swoje wspomnienia z wakacji. Na pewno widzieliście wiele ciekawych miejsc, postarajcie się, jak najstaranniej wykonać pracę. Powodzenia”.	Uczniowie wykorzystując kredki i flamastry wykonują pracę plastyczną.
„Bursztynek- kropelka złotych marzeń” – czyli nauka piosenki (zał. nr1) (edukacja muzyczna)	Nauczyciel rozdaje każdemu uczniowi tekst piosenki zespołu „Fasolki” pt. „Bursztynek-kropelka złotych marzeń”. „Kochani, chciałabym abyście nauczyli się śpiewać tą piosenkę”. Nauczyciel kilkakrotnie powtarza z dziećmi słowa piosenki, następnie włącza nagranie z płyty, aby zaśpiewać piosenkę z akompaniamentem muzycznym.	Uczniowie powtarzają słowa piosenki wraz z nauczycielem, następnie śpiewają z podkładem muzycznym.

<p>„Morze, góry a może mazury”- czyli analizowanie ilustracji przedstawiających miejsca wakacyjnego wypoczynku. (edukacja polonistyczna/ przyrodnicza); (zał. nr.2)</p>	<p>Nauczyciel prosi uczniów o otwarcie podręczników. Prosi uczniów o to, aby przyjrzeni się ilustracjom przedstawiającym miejsca wakacyjnego wypoczynku. „Kochani, spójrzcie na ilustracje znajdujące się w Waszych książkach na stronie 12. Co widzicie na ilustracjach? Które miejsce najbardziej Wam się podoba? Dlaczego? Może kto z Was odwiedził te miejsca?</p>	<p>Uczniowie przyglądają się ilustracjom w podręczniku, zgodnie stwierdzają, że na obrazkach przedstawione są mazury, morze oraz góry. Chętni uczniowie odpowiadają, gdzie oni najchętniej spędzają wakacje i dlaczego.</p>
<p>Pogadanka- „Dbamy o czystość środowiska” (edukacja przyrodnicza)</p>	<p>Nauczyciel: „Kochani, czy widzieliście, będąc na wakacjach ludzi, którzy nie wyrzucali śmieci do kosza, ale zostawiali je w lesie, na plaży itp.? „Czy takie zachowanie jest dobre?” „Pamiętajcie, śmieci zawsze zostawiamy w koszu. Nie zaśmiecajmy naszego środowiska. Nie zapominajmy o bogactwach natury.”</p>	<p>Uczniowie zgodnie stwierdzają, że często widzieli ludzi zostawiających śmieci w lasach, na plaży itp. Uczniowie zgodnie stwierdzają, iż takie zachowanie nie jest dobre. Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela.</p>
<p>Bezpieczeństwo – ważna sprawa (edukacja społeczna)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci na dywan. „Kochani, chciałabym porozmawiać z Wami na temat bezpieczeństwa na wakacjach oraz w czasie roku szkolnego”. Nauczyciel uczyła dzieci, aby przestrzegały zasad kąpiel w morzu, pamiętały o zasadach ruchu drogowego, nigdy nie otwierały drzwi obcym osobom oraz nie przyjmowały od nich żadnych prezentów, pamiętały o odbłaskach itp.</p>	<p>Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela, w razie wątpliwości zadają nauczycielowi pytania.</p>
<p>Matematycznie, nie znaczy nudno (edukacja matematyczna)</p>	<p>Nauczyciel pokazuje dzieciom owoce: 7 jabłek i 3 mandarynki. „Kochani, jakie owoce przyniosłam?” Ile jest jabłek, a ile mandarynek?” „Których owoców jest więcej, o ile?” Ile jest wszystkich owoców?</p>	<p>Uczniowie bez problemu odpowiadają nauczycielowi na pytania. „Przyniosła pani jabłka i mandarynki, jabłek jest 7, a mandarynek 3. Jabłek jest więcej, o 4. Wszystkich owoców jest 10”.</p>
<p>Zabawa „Zgadnij, co to?”</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy „Zgadnij, co to?”. Nauczycielka w pudełku ma różne owoce: gruszki, mandarynki, śliwki, jabłka. Zadaniem dzieci jest z zamkniętymi oczami, za pomocą dotyku zgadnąć, jaki to owoc.</p>	<p>Uczniowie z zamkniętymi oczami, za pomocą dotyku odgadują, jaki owoc znajduje się w pudełku.</p>
<p>Ćwiczenie relaksacyjne (zał. nr3)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do ćwiczenia relaksacyjnego: „Kochani, za chwilkę przeczytam Wam pewien tekst. Chciałabym, abyście zamknęli oczy i spróbowali wyobrazić sobie, że uczestniczycie w czytanim przeze mnie opowiadaniu.”</p>	<p>Uczniowie zamykają oczy i uważnie słuchają czytanego przez nauczyciela tekstu.</p>
<p>Muzyczne zagadki (edukacja muzyczna)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do wysłuchania „odgłosów natury”. Kochani, za chwilę wysłuchacie pewne dźwięki. Waszym zadaniem będzie odgadnąć odgłosy oraz miejsca, w których dokonano ich nagrania.</p>	<p>Dzieci uważnie słuchają dźwięków, bez problemu odgadują odgłosy: ptaków, szum wiatru, szelest liści, plyniecie strumyka. Zgodnie stwierdzają, że miejscem z których docierały odgłosy jest las.</p>
<p>Zabawa ruchowa „Powódź” (edukacja ruchowa)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy „Powódź”. „Kochani, bardzo proszę, abyście powolutku poruszali się po sali. Na hasło „powódź” zadaniem każdego dziecka jest znaleźć podwyższone miejsce w sali, które uchroni przed powodzią.”</p>	<p>Uczniowie uważnie słuchają zasad i po chwili rozpoczynają zabawę.</p>
<p>„Rejs statkiem” - praca techniczna (edukacja techniczna) Zał. nr. 4</p>	<p>Nauczyciel zaprasza uczniów do wykonania papierowych statków. „Kochani, na zakończenie dzisiejszych zajęć wykonacie statki”. Nauczyciel rozdaje każdemu dziecku kartkę z bloku, i pokazuje dzieciom jak wykonać pracę.</p>	<p>Uczniowie z pomocą nauczyciela wykonują statki</p>

Prezentacja i ocena prac	Nauczyciel dziękuje uczniom za piękne wykonanie pracy. „Kochani, pięknie wykonaliście statki. Jestem z Was bardzo dumna. Mam nadzieję, że będą Wam przypominały o wakacjach”.	Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela
Zakończenie, praca domowa, podziękowanie	Nauczyciel dziękuje uczniom za aktywny udział w zajęciach, w ramach pracy domowej prosi uczniów o to, aby pomyślały o tym, co najbardziej lubią robić, o swoich zainteresowaniach, pasjach.	Uczniowie dziękują nauczycielowi.

Załącznik nr1 „Bursztynek- kropelka złotych marzeń”

((<http://teksty.wywrota.pl/tekst/28040-piosenki-dla-dzieci-bursztynek.html>))

Kiedy już trzeba będzie powiedzieć cześć,
Kiedy już lato pięknie i spadnie deszcz,
Co Ci dać przyjacielu mych słonecznych dni,
Żeby czas nie zamazał tych wspólnych chwil.

Bursztynek, bursztynek znalazłam go na plaży,
Słoneczna kropelka, kropelka złotych marzeń,
Bursztynek, bursztynek położę Ci na dłoni,
Gdy spojrzysz przez niego mój uśmiech Cię dogoni ...

Kiedy znów się spotkamy za wieków sześć,
Kiedy znów powiesz do mnie po prostu cześć.
Może nawet nie poznam przez chwilę Cię,
Ale ty wtedy prędko pokażesz ten.

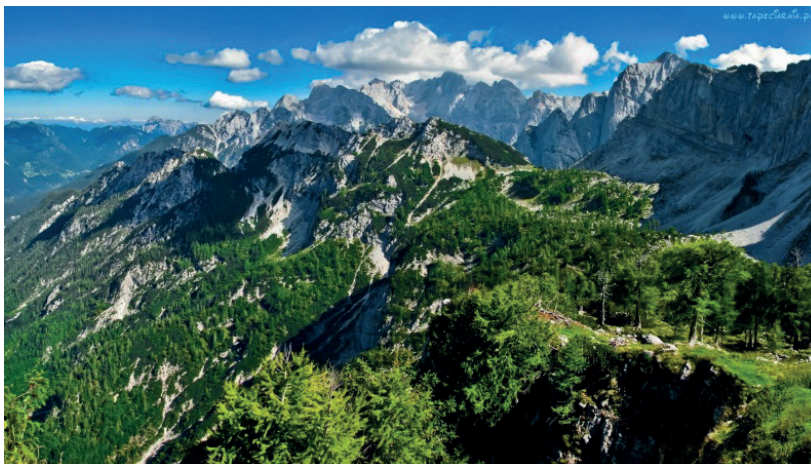
Bursztynek, bursztynek znalazłam go na plaży,
Słoneczna kropelka, kropelka złotych marzeń,
Bursztynek, bursztynek położę go na dłoni,
Gdy spojrzysz przez niego mój uśmiech Cię dogoni ...

Bursztynek, bursztynek znalazłaś go na plaży,
Słoneczna kropelka, kropelka złotych marzeń,
Bursztynek, bursztynek położę go na dłoni,
Gdy spojrzysz przez niego mój uśmiech Cię dogoni ...

Załącznik Nr 2

<https://www.google.pl/search?q=morze+ba%C5%82tyckie&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ei=MI2NVbPbKMTQswHbn5vgBA&ved=0CAc>

<https://www.google.pl/search?q=morze+ba%C5%82tyckie&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=Ml2NVbPbKMtQswHbn5vgBA&ved=0CAc>

<https://www.google.pl/search?q=morze+ba%C5%82tyckie&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ei=Ml2NVbPbKMtQswHbn5vgBA&ved=0CAc>

Zal. nr3

Leżysz na miękkiej, świeżej trawie. Jest piękna pogoda. Słońce delikatnie oświetla Twoją twarz. W oddali słychać uroczy śpiew ptaków. Po chwili na twarzy czujesz delikatny, letni deszczyk. Otwierasz oczy i widzisz piękną, wyrazistą tęczę. Melodią zachwyca strumyk, który razem z koncertem ptaków tworzy wyjątkową kompozycję dla twoich uszu.

Zal. nr. 4 Instrukcja

(http://typy.interia.pl/artykul_video_94,jak-zrobic-lodke-z-papieru.html)

1. Składamy kartkę papieru na pół.
2. Składamy ją jeszcze raz na pół tak, aby powstało zagięcie po czym rozkładamy.
3. Rogi kartki, znajdujące się przy zgięciu, zginamy w taki sposób, aby powstał dzióbek na środku. Ten dzióbek będzie naszym żaglem. Trójkąty powstałe z zagięć powinny do siebie przylegać.
4. Powstałe na dole kartki paski zginamy do góry, tak aby w części zakryły żagiel.
5. Rogi jednego z pasków zginamy za żagiel.
6. Wkładamy do środka łódki kciuki i ją wypychamy, po czym składamy wzdłuż zgięcia powstałego po wcześniejszym zgięciu kartki (krok. 2)
7. Tak powstały kwadrat rozprasowujemy dłońmi.
8. Te rogi kwadratu w których zachodzą na siebie paski papieru zginamy do rogów przeciwległych.
9. Powstały trójkąt rozpychamy od środka dłońmi i składamy w przeciwnym kierunku tak aby znów powstał kwadrat.
10. Chwytny z dwóch stron za górne krawędzie kwadratu i ciągniemy je delikatnie na boki.
11. Formujemy palcami kształt łódki.
12. Papierowa łódka jest gotowa do rejsu.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Scenariusz zajęć prowadzonych w Szkole Podstawowej w Halinowie

Klasa: II

Prowadząca zajęcia: Aleksandra Słumińska

Temat: „Jacy jesteśmy?”

Cele ogólne:

- rozwijanie wyobraźni;
- kształtowanie umiejętności poprawnego wypowiadania się;
- kształtowanie u dzieci przekonania, że każdy człowiek jest wartościowy;
- doskonalenie sprawności fizycznej.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- wypowiedzieć się na dany temat;
- napisać kilka zdań o sobie;
- uważnie słuchać tekstu czytanego przez nauczyciela;
- przedstawić siebie za pomocą portretu;
- pokolorować ramki w których nie ma wyrazów z literą „a” oraz nie ma części ciała człowieka;
- nazwać zwierzęta oraz umieć otoczyć je odpowiednią pętlą;
- czynnie uczestniczyć w zabawie ruchowej;
- liczyć do 10;
- umieć nazwać przybory szkolne;
- zaśpiewać piosenkę;
- rzucać woreczkiem do celu i na odległość;
- pokonywać przeszkody biegiem, na czworaka oraz skokiem.

Metody pracy:

- słowna (rozmowa kierowana, pogadanka),
- czynna (zadań stawianych dziecku).

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa.

Środki dydaktyczne:

karteczki, kredki, flamastry, kartki z bloku technicznego, płyta z piosenką „Fantazja” zespołu Faselki, karteczki z czynnościami, woreczki

Przebieg zajęć:

ETAP	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW
Wprowadzenie do tematu „Jacy jesteśmy”? (edukacja polonistyczna)	Nauczyciel wita się z uczniami i informuje, że na zajęciach będziemy mówić o tym, jacy jesteśmy. Prowadząca zwraca uwagę, iż każdy z nas jest inny, wyjątkowy oraz tłumaczy dzieciom, że nie powinno się oceniać innych po wyglądzie, posiadanych dobrach materialnych itp., powinniśmy natomiast patrzeć na innych przez pryzmat takich wartości jak: uczciwość, prawdomówność, pomoc innym.	Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela, w razie wątpliwości zadają pytania.
„Poznajmy się”- zabawa (edukacja polonistyczna)	Prowadząca prosi dzieci, aby każde z nich powiedziało coś o sobie (zainteresowania itp.). Następnie nauczyciel zaprasza dzieci do tego, aby na kartkach spróbowały krótko napisać coś o sobie. Po kilku minutach nauczyciel zbiera kartki, odczytuje po kolei opisy dzieci. Zadaniem uczniów jest zgadnąć o kim jest mowa w opisie.	Uczniowie opowiadają o sobie, następnie piszą krótki opis swojej osoby na kartkach. Chętni uczniowie zgadują opisy czytane przez nauczyciela.

<p>Tekst pt. „Album” (edukacja polonistyczna)</p>	<p>Nauczyciel prosi dzieci o otwarcie podręczników na stronie 13, na której znajduje się tekst pt. „Album”. Nauczyciel głośno czyta tekst, następnie chętne dzieci czytają po wybranym przez nauczyciela fragmencie. Zwińczeniem przeczytanego tekstu są pytania, które nauczyciel zadaje uczniom: „Jak myślisz, dlaczego Olek i Ula zaczęli oglądać zdjęcia?”; „Kogo przedstawiają zdjęcia w albumie?”; „Opowiedz o sobie sprzed kilku lat”.</p>	<p>Uczniowie uważnie słuchają tekstu czytanego przez nauczyciela, następnie chętni uczniowie czytają wybrane fragmenty. Na koniec dzieci próbują odpowiedzieć na pytania zadane przez nauczyciela dotyczące tekstu. „Olek i Ula oglądają zdjęcia, ponieważ chcą przypomnieć sobie, jak wyglądali w dzieciństwie”; „Zdjęcia w albumie przedstawiają Olka i kota Atosa”; „ Kilka lat temu, nie umiałam jeszcze chodzić i raczkowałam. Byłam bardzo wesołym, ale niegrzecznym dzieckiem. Wielką frajdą była dla mnie jazda samochodem z rodzicami. Lubiłam zabierać bratu zabawki”.</p>
<p>„Napisz mi coś miłego” (edukacja plastyczna/ polonistyczna)</p>	<p>Nauczyciel rozdaje dzieciom kartki i prosi, aby każdy z nich odrysował na niej swoją dłoń, następnie uczniowie nawzajem mogą napisać w „odrysowanej dłoni” coś miłego koleżance/koledze</p>	<p>Uczniowie z entuzjazmem zabierają się do zadania, chętnie odrysowują swoją dłoń i obdarowują koleżanki i kolegów z klasy miłym słowem.</p>
<p>Praca plastyczna- „Mój portret” (edukacja plastyczna)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do wykonania pracy plastycznej. „Kochani, nadszedł czas na to, abyście wykonali pracę plastyczną. Jej tematem będzie >>Mój portret<<. Każdy z Was jest wyjątkowy, postarajcie się, jak najpiękniej przedstawić siebie. Macie do dyspozycji: kredki oraz flamastry. Powodzenia”.</p>	<p>Uczniowie uważnie słuchają wskazówek nauczyciela dotyczących wykonania pracy. Następnie zabierają się do pracy.</p>
<p>Ćwiczenia (edukacja polonistyczna)</p>	<p>Nauczyciel prosi dzieci, o otwarcie zeszytów ćwiczeń. „Kochani, proszę o otwarcie zeszytów ćwiczeń na stronie 13, spójrzcie na zadanie 2. „Pokoloruj ramki z wyrazami w których nie ma litery „a”. Spójrzcie teraz na zadanie 3 - „Pokoloruj nazwy części ciała, których nie ma człowiek”.</p>	<p>Uczniowie bez trudu odnajdują wyrazy w których nie ma litery „a”: „motyl”, „nożyczki”, „jesień”. Z kolejnym zadaniem również nie mają problemu: części ciała, których nie ma człowiek to: „kopyto”, „pazur”, „łapa” i „ogon”.</p>
<p>Ćwiczenie – zwierzęta (edukacja przyrodnicza)</p>	<p>„Zapraszam teraz do wykonania ćwiczenia nr. 5. Nazwij zwierzęta. Otocz pętlami: kolorem niebieskim- ptaki, kolorem czerwonym- ssaki, kolorem zielonym- owady”. „Kochani, teraz przechodzimy do następnego zadania. >>Uzupełnij wypowiedzi odpowiednimi wyrazami z ramki. W ramce znajdują się następujące wyrazy: ptaki, ssaki, owady, ryby<<”. Nauczyciel prosi chętnego ucznia o uzupełnienie następujących zdań: „Wiewiórka i jeź to ...”; „Wróbel, sójka, kukułka to ...”; „Mrówka, motyl, mucha, biedronka to ...”.</p>	<p>Uczniowie nazywają przedstawione w zadaniu zwierzęta: jeź, wróbel, mrówka, mucha, biedronka, motyl, wiewiórka, sójka, kukułka. Następnie otaczają niebieską pętlą: wróbla, sójkę i kukułkę; czerwoną pętlą: jeża i wiewiórkę natomiast zieloną pętlą: mrówkę, muchę, biedronkę i motyla. Chętny uczeń czyta na głos poprawnie uzupełnione zdania: „Wiewiórka i jeź to ssaki”, „Wróbel, sójka, kukułka to ptaki”, „Mrówka, motyl, mucha, biedronka to owady”. Następnie wszyscy uczniowie zapisują poprawnie zdania.</p>
<p>Zabawa ruchowa: „Klaszczę, tańczę, podskakuję” (edukacja ruchowa)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do zabawy ruchowej. Rozdaje dzieciom karteczki, każdemu jedną. Do wyboru jest czynność: tańczę, klaszczę lub podskakuję. Następnie nauczyciel włącza piosenkę „Fantazja” zespołu „Fasolki”. W momencie, kiedy nauczyciel zatrzymuje muzykę, każdy z uczniów wykonuje swoją czynność.</p>	<p>Uczniowie losują karteczki z czynnością, następnie w momencie ucichnięcia muzyki wykonują wylosowaną przez siebie czynność.</p>

<p>„Umiem liczyć do 10”- ćwiczenia (edukacja matematyczna)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do przećwiczenia liczenia do 10: „Kochani, zabawimy się w liczenie do 10”. Nauczyciel po kolei prosi uczniów o liczenie, np. „Kasiu, policz od 7 do 10”, „Marysiu, policz od 0 do 10” itd. Nauczycielka prosi dzieci o otworzenie ćwiczeń do matematyki na stronie 10. „Kochani, zajmijmy się teraz zadaniem 1. Powiedz, co dzieje się w sklepie Pana Bałagana. Nazwij przybory szkolne porzucane na półkach”. Następnie nauczyciel prosi dzieci o przeczytanie polecenia nr. 2 „Policz, ile jest ołówków na wszystkich półkach. Sprawdź, czy liczba zaznaczona przy ołówku jest prawdziwa”. „Ile jest bloków rysunkowych? Zaznacz właściwą liczbę”. „Policz pozostałe przedmioty i zaznacz właściwe liczby”. „Napisz te liczby w zeszytach”.</p>	<p>Uczniowie liczą do 10 zgodnie z poleceniem nauczyciela. Następnie wykonują zadanie: 1. Uczniowie zgodnie stwierdzają, że w sklepie Pana Bałagana panuje wielki nieporządek; nazywają przybory szkolne: „ołówek, pędzel, gumka, blok, farba zielona, farba czerwona, farba niebieska, farba żółta, nożyczki i zeszyt.” Uczniowie wykonują polecenie nr. 2. Zgodnie stwierdzają, że zaznaczona liczba ołówków (10) nie jest poprawna, powinno być zaznaczone 9; jest jeden blok rysunkowy; są 3 pędzle, 2 gumki, 4 zeszyty, 2 zielone farby, 1 czerwona farba, 1 niebieska farba, 2 żółte farby, 3 pary nożyczek i 5 zeszytów</p> <p>Na koniec zadania drugiego uczniowie przepisują liczby do zeszytów.</p>
<p>Nauka piosenki „Trzeba bardzo mocno chcieć” (edukacja muzyczna) zał. nr. 1</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do zapoznania się z piosenką „Trzeba bardzo mocno chcieć”. Odczytuje słowa piosenki, następnie razem z dziećmi kilkakrotnie powtarza słowa. Po jakimś czasie nauczyciel wspólnie z dziećmi śpiewa piosenkę z podkładem muzycznym.</p>	<p>Uczniowie uczą się piosenki pod kierunkiem nauczyciela.</p>
<p>Wychowanie fizyczne (edukacja ruchowa)</p>	<p>Nauczyciel rozpoczyna zajęcia wychowania fizycznego. Zaprasza dzieci do ćwiczeń takich jak: rzuty woreczkiem do celu i na odległość; pokonywanie różnych przeszkód (np. woreczków) skokiem, „na czworaka” oraz biegiem.</p>	<p>Uczniowie chętnie uczestniczą w ćwiczeniach prowadzonych przez nauczyciela.</p>
<p>Zakończenie, praca domowa i podziękowanie</p>	<p>Nauczyciel dziękuje uczniom za aktywny udział w zajęciach i prosi, aby w ramach pracy domowej przynieśli na następne zajęcia swoje fotografie z dzieciństwa.</p>	<p>Uczniowie dziękują nauczycielowi za zajęcia.</p>

Żał. nr. 1

„Trzeba bardzo mocno chcieć”²¹

- I. Jacek zbiera komiksy,
ma ich najwięcej w szkole.
Tomek nowe piosenki,
dobre filmy też woli.
Ref. Ten, kto ma konika swego,
nie potrafi żyć bez niego.
Żeby jakąś pasję mieć,
Trzeba bardzo mocno chcieć.
- II. Ania robi zielniki
Z różnych roślin i kwiatów.
Michał na deskorolce
Prawie w powietrzu lata.
Ref. Ten, kto ma konika swego...
- III. Marek gra w piłkę nożną,
Będzie sławnym piłkarzem.
Paweł ma górski rower,
Pragnie zostać kolarzem.
Ref. Ten, kto ma konika swego...

²¹ H. Pisarska, Trzeba bardzo mocno chcieć”, w: Nowe Już w szkole, M.E. Piotrowska, M. A. Szymańska, Wyd. Nowa Era, 2011, str.56

Scenariusz zajęć prowadzonych w Szkole Podstawowej w Halinowie

Klasa: III

Prowadząca: Aleksandra Słumińska

Temat: „Po co jemy warzywa i owoce?”

Krąg tematyczny: „Jesień wokół nas”

Cele ogólne:

- rozwijanie wyobraźni;
- propagowanie zdrowego odżywiania się;
- kształtowanie umiejętności współpracy w grupie.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- zaśpiewać piosenkę;
- rozpoznać i określić cechy warzyw i owoców za pomocą zmysłów;
- wyszukać w słowniku pojęcie zmysł;
- ułożyć łamigłówkę owocowo-warzywną;
- uzasadnić, dlaczego warto jeść owoce i warzywa;
- brać czynny udział w zabawie;
- uważnie słuchać nauczyciela;
- znać części składowe przepisu;
- pod okiem nauczyciela wykonać sałatkę owocową;
- wykonywać ćwiczenia fizyczne;
- wiedzieć, jak ważne jest dbanie o środowisko (segregacja śmieci);
- brać czynny udział w ćwiczeniu relaksacyjnym;
- ułożyć hasło zachęcające do spożywania warzyw i owoców;
- dodawać i odejmować z przekroczeniem progu dziesiątkowego;
- napisać radę dotyczącą zdrowego odżywiania;

Metody pracy:

- słowna: rozmowa kierowana, pogadanka,
- oglądowa: pokaz,
- czynna: zadań stawianych dziecku.

Formy pracy:

- indywidualna,
- zbiorowa,
- grupowa.

Środki dydaktyczne:

plyta z piosenką „Kapuściana piosenka”, opaska na oczy, kosz, banany, kiwi, mandarynki, śliwki, „Słownik dla dzieci”, plakat – piramida żywieniowa, książki kucharskie, przepisy, fartuszki, miska, nożyki, łyżki, plastikowe deski, piłki do koszykówki, woreczki, piłka nożna

Przebieg zajęć:

ETAP	CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW
„Kapuściana piosenka”- śpiew na dobry początek dnia (edukacja muzyczna) Zal. nr. 1	Nauczyciel zaprasza dzieci do wysłuchania znanej już im z klasy II „Kapuścianej piosenki”. Następnie po jednokrotnym wysłuchaniu dzieci chóralnie śpiewają.	Uczniowie słuchają piosenki a następnie chóralnie śpiewają.
„Jak rozpoznać?” – rozpoznawanie i określanie cech warzyw i owoców różnymi zmysłami	Nauczyciel zaprasza kolejno dzieci do podejścia do kosza pełnego warzyw i owoców. „Kochani, zapraszam Was kolejno o podejście do naszego kosza. Każdy z Was będzie miał za zadanie nałożyć opaskę na oczy i wyjąć z kosza warzywo lub owoc. Każdy z Was będzie musiał również wyjaśnić co robi, i jaką cechę warzywa lub owocu dzięki danej czynności może rozpoznać: np. dotykam- czuję, że to jest gładkie”.	Uczniowie kolejno podchodzą do kosza, losują warzywo lub owoc, mówią co robią i opisują cechy, które dzięki danej czynności mogą rozpoznać. Banan - (dotykam- czuję, że to jest gładkie) Pomarańcza – (wącham – czuję intensywny zapach)
„Słownik – nasz przyjaciel” Wyszukiwanie w słowniku pojęcia „zmysł” (edukacja polonistyczna)	Nauczyciel dzieli dzieci na 4 grupy, każda z grup otrzymuje słownik. „Kochani, chciałabym, aby każda z grup wyszukała pojęcie zmysł a następnie przedstawiciele każdej z grup odczytali na głos wyjaśnienie tego pojęcia”.	Uczniowie szukają hasła „zmysł”, następnie przedstawiciele grup wyjaśnienie terminu czytają na głos.

<p>„Co to jest?” – układanie i rozwiązywanie lamigłówek owocowo-warzywnych (edukacja polonistyczna) Zał. nr 2</p>	<p>Nauczyciel prosi uczniów, aby zostali w swoich grupach. „Kochani, chciałabym, aby każda z grup ułożyła rebus, którego rozwiązaniem będzie warzywo lub owoc. Liczę na ciekawe pomysły. Po ułożeniu rebusu, każda z grup zaprezentuje go reszcie klasy, która będzie próbowała zgadnąć, jakie jest rozwiązanie. Na to zadanie macie 10 minut”.</p>	<p>Uczniowie w grupach wymyślają rebusy, następnie każda z grup prezentuje swój pomysł.</p>
<p>„Warzywa i owoce jemy, bo zdrowi być chcemy” (edukacja polonistyczna/prozdrowotna)</p>	<p>Nauczyciel zadaje dzieciom pytanie: „Dzisiaj tematem naszych zajęć jest „Po co jemy warzywa i owoce?”. Kochani, chciałabym zapytać Was, dlaczego Waszym zdaniem należy jeść warzywa i owoce?”.</p> <p>„Tak, bardzo dobrze, to prawda – warzywa i owoce są źródłem witamin, które dzieciom w okresie wzrostu są szczególnie potrzebne, tym bardziej w porze jesiennej, znana wszystkim witamina C, która korzystnie wpływa na wzmocnienie naszej odporności, dodatkowo witaminy A i E, które obniżają ciśnienie krwi, jak również wpływają korzystnie na poziom cholesterolu.</p>	<p>Uczniowie odpowiadają na pytanie nauczyciela: „Owoce i warzywa mają dużo cennych witamin, są nam bardzo potrzebne. Wzmacniają naszą odporność”.</p>
<p>„Zabawa owocowo-warzywna” (edukacja ruchowa)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do „zabawy owocowo-warzywniej”. Ustawia krzeselka na obwodzie koła, zaprasza jedno dziecko do środka koła, a pozostałe na krzeselka. „Kochani, teraz możemy zacząć zabawę. Rozpoczyna ten uczeń, który stoi w środku i mówi np. „Niech zamieni się miejscem ten, kto podobnie jak ja lubi surową marchew. I w tym momencie wstają dzieci, które lubią surową marchew i zamieniają się miejscami. To dziecko, które zostanie bez krzeselka staje w środku i kontynuuje zabawę”.</p>	<p>Uczniowie po wysłuchaniu objaśnienia zasad zabawy przez nauczyciela rozpoczynają grę.</p>
<p>„Piramida żywieniowa” (edukacja prozdrowotna) Zał. nr. 3</p>	<p>Nauczyciel na tablicy przedstawia uczniom piramidę żywieniową w atrakcyjnej formie obrazków. Nauczyciel wyjaśnia dzieciom, jak ważne jest, aby w naszej diecie nie zabrakło chudego mięsa, nabiału, warzyw, owoców itd.</p>	<p>Uczniowie słuchają nauczyciela, w razie wątpliwości zadają pytania</p>
<p>„Po co są książki kucharskie i kto z nich korzysta?”</p>	<p>Nauczyciel pokazuje dzieciom przyniesione przez siebie książki kucharskie oraz przepisy. Prowadzący ustala z dziećmi części składowe przepisów, czyli składników, sposobów wykonania.</p>	<p>Uczniowie oglądają książki, przepisy. Wspólnie z nauczycielem ustalają części składowe przepisów.</p>
<p>„Jesteśmy kucharzami” – wykonanie salatek</p>	<p>Nauczyciel zaprasza dzieci do „zabawienia się w kucharzy”. „Dzisiaj, będziemy przygotowywać bardzo zdrową i smaczną salatkę owocową z bananów, mandarynek, kiwi i śliwek”. Nauczyciel przypomina uczniom o zasadach higieny podczas przygotowywania posiłków. „Kochani, pamiętajcie, że zawsze przed przygotowaniem posiłku bardzo ważne jest umycie rąk. Nie zapominajcie również o założeniu fartuszka”.</p>	<p>Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela, myją ręce, zakładają fartuszki i w grupach pięcioosobowych zabierają się do pracy.</p>
<p>Uporządkowanie stanowisk pracy i degustacja</p>	<p>Nauczyciel i uczniowie porządkują miejsce pracy, następnie zabierają się do degustacji salatek owocowych.</p>	<p>Uczniowie razem z nauczycielem porządkują miejsce pracy, a następnie degustują salatkę owocową.</p>

<p>„Sport to też zdrowie – ćwiczenia na świeżym powietrzu” (edukacja ruchowa)</p> <p>Pogadanka – dbajmy o środowisko (edukacja ekologiczna)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza uczniów na zajęcia wychowania fizycznego. „Dzisiaj mamy piękną pogodę, musimy ją wykorzystać”. Nauczyciel prowadzi ćwiczenia takie jak: zabawy w pełnej formie wyścigów rzędów na pełnej szybkości z eliminowaniem jak największej ilości błędów, toczenie piłki do koszykówki po prostej do współwiczącego, podskoki w formie ścisłej rzuty woreczkami do celu, chwyt woreczków rzuconych przez współwiczących.</p> <p>Gra w minipiłkę nożną. Dzieci podzielone są na 4 drużyny. Dwie pierwsze drużyny grają 5 min, następnie grają dwie pozostałe drużyny.</p> <p>„Dziś rozmawiamy o tym, jak ważne jest zdrowe odżywianie. Chciałabym również zachęcić Was do dbania o nasze środowisko – to jakim powietrzem oddychamy też jest ważne dla naszego zdrowia, dlatego szanujmy zieleń, segregujmy śmieci. Do pojemników niebieskich wrzucamy papier, do żółtych plastik i metal, do białych szkło bezbarwne natomiast do zielonych szkło kolorowe”.</p>	<p>Uczniowie biorą czynny udział w zabawach ruchowych prowadzonych przez nauczyciela.</p> <p>Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela, zgodnie z nauczycielem stwierdzają iż warto segregować śmieci, dbać o środowisko, ponieważ to również jest ważne dla naszego zdrowia.</p>
<p>Ćwiczenie relaksacyjne (Załącznik nr. 4)</p>	<p>Nauczyciel zaprasza uczniów do ćwiczenia relaksacyjnego. „Zapraszam wszystkich do koła. Kochani, za chwilę przeczytam wam wiersz, spróbujcie wykonywać czynności zgodnie z treścią czytanego wiersza”.</p>	<p>Uczniowie stoją w kole, słuchając wiersza, wykonują ćwiczenia zgodnie z jego treścią.</p>
<p>„Rundka kończąca zdanie” – wypowiedzi uczniów (edukacja polonistyczna)</p>	<p>„Kochani, chciałabym, aby każdy z Was, dokończył mi zdanie: Warto jeść dużo owoców i warzyw, bo ...”</p>	<p>Uczniowie odpowiadają nauczycielowi, najczęstsze odpowiedzi, to „zawierają dużo witamin, wzmacniają odporność, poprawiają samopoczucie”</p>
<p>„Jedz owoce i warzywa” – układanie hasel (edukacja polonistyczna/prozdrowotna)</p>	<p>Nauczycielka dzieli uczniów na 4 grupy. „Kochani, zadaniem każdej grupy, jest ułożenie hasła, które zachęci innych do spożywania warzyw i owoców”.</p>	<p>Uczniowie w grupach wymyślają hasła np. „Kto je sałatki, ten piękny i gładki”.</p>
<p>Dodawanie i odejmowanie z przekroczeniem progu dziesiątkowego” (edukacja matematyczna)</p>	<p>Nauczyciel rozpoczyna z uczniami ćwiczenia doskonalące technikę rachunkową: „Ile brakuje do 100”. Nauczyciel podaje liczbę, a uczeń oblicza, ile brakuje do 100. „Ile trzeba zabrać ze 100?”. Nauczyciel podaje liczbę, np. 66, a wskazany uczeń oblicza, ile trzeba odjąć.</p>	<p>Uczniowie obliczają działania podane przez nauczyciela</p>
<p>„Rady nie od porady”- tworzenie listy rad dotyczących zdrowego żywienia (edukacja polonistyczna/prozdrowotna)</p>	<p>Nauczyciel prosi dzieci, aby każde z nich na kartce napisało jedną radę dotyczącą zdrowego odżywiania. „Kochani, bardzo proszę o to, aby każdy z Was napisał na kartce jedną radę dotyczącą zdrowego odżywiania. Następnie zawiesimy wszystkie rady na tablicy”.</p>	<p>Uczniowie piszą rady dotyczące zdrowego odżywiania, następnie zawieszają rady na tablicy.</p>
<p>Zakończenie</p>	<p>Nauczyciel dziękuje uczniom za aktywny udział w zajęciach</p>	<p>Uczniowie dziękują nauczycielowi</p>

Załącznik nr. 1

słowa- M.Terlikowska
muzyka- I.Pfeiffer,

1. Wielki rwetes dziś u Basi, bo kapustę Basia kwasi.
Szatkownica poszła w taniec, to ci było szatkowanie!
Ref. Rach, ciach, ciach! Obereczka! Już kapusty pełna beczka! / bis
2. Zaraz Basia ją przyprawi, doda soli i zurawin.
Potem ją ubije walcem, aż ubita będzie całkiem
Ref. Rach, ciach, ciach! Obereczka! Już kapusty pełna beczka! / bis

3. Jaka pyszna ta kapusta, że aż sama idzie w usta.
Więc ją jemy na surowo, na surowo, bo to zdrowo!
Ref. Rach, ciach, ciach! Obieczka! I została pusta beczka! / bis

<http://www.edukacja.edux.pl/p-818-scenariusz-uroczystosci-pozegnanie-jesieni.php>

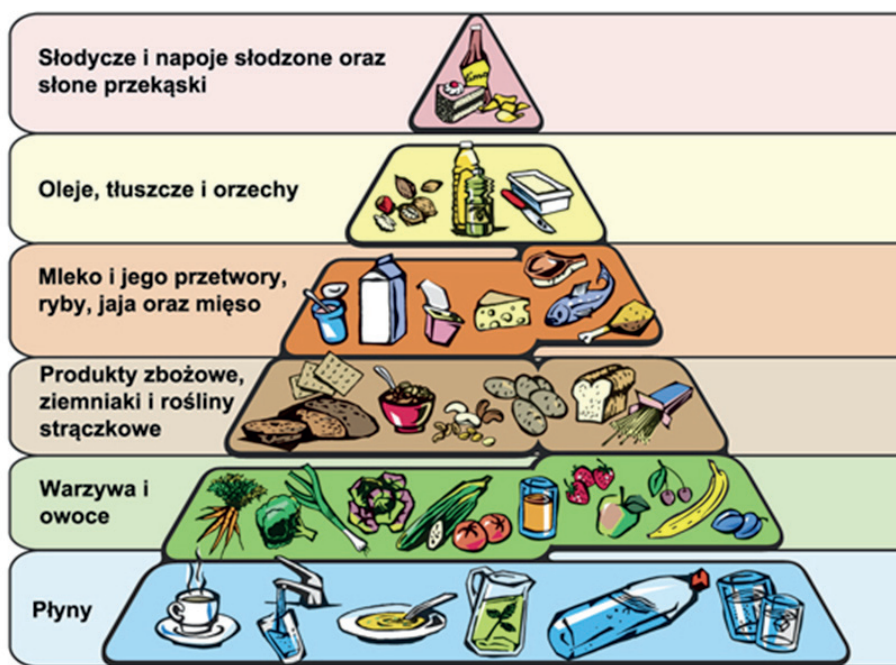
zał. nr.2

<https://www.google.pl/search?q=lina&biw=1366&bih=657&site=webhp&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=fGGNVa7JKsWSsAGUtoHQCQ>

ma + = malina

zał. nr3

<https://www.google.pl/search?q=lina&biw=1366&bih=657&site=webhp&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=fGGNVa7JKsWSsAGUtoHQCQ>

Zał. nr.4

Leżysz na miękkiej, świeżej trawie. Jest piękna pogoda. Słońce delikatnie oświetla Twoją twarz. W oddali słychać uroczy śpiew ptaków. Po chwili na twarzy czujesz delikatny, letni deszczyk. Otwierasz oczy i widzisz piękną, wyrazistą tęczę. Melodią zachwyca strumyk, który razem z koncertem ptaków tworzy wyjątkową kompozycję dla twoich uszu.

STUDENT NA DRODZE EDUKACJI, CZYLI O PRAKTYKACH W PRZEDSZKOLU

1. Wstęp

Wiek przedszkolny to kluczowy etap w życiu dziecka, które kształtuje swoją osobowość i doskonali wiele ważnych umiejętności, niezbędnych zarówno w okresie dorastania, jak i dorosłym życiu. To czas, w którym dziecko przygotowuje się do podejmowania wyzwań, jakie niesie nauka w szkole oraz przystosowuje się do życia w społeczeństwie.

W wieku przedszkolnym zachodzi ogromna zmiana w świecie społecznym dziecka. Dziecko staje się częścią grupy, w której wszyscy mają takie same prawa i obowiązki. Pojawiają się emocje związane z adaptacją do nowych warunków. Strony jednocześnie jest to doskonały moment na poznanie nowych osób, zaspokojenie dziecięcej ciekawości oraz uzyskanie samodzielności w codziennym życiu. Te zmiany powodują, że dziecko jest bombardowane różnymi bodźcami z zewnątrz. Zatem powinno być pokierowane przez wychowawcę – osobę, która będzie wspierać jego rozwój.

Uważam, że praktyki studenckie to doskonała okazja, aby zapoznać się z obowiązkami wynikającymi z pełnienia ważnej roli wychowawcy w przedszkolu. W niniejszej pracy postaram się przybliżyć jak to wyglądało w placówce, w której mierzyłam się z tym zadaniem.

2. Charakterystyka placówki

Przedszkole w Halinowie znajduje się w bardzo dogodnym punkcie komunikacyjnym. Mieści się w jednopiętrowym budynku otoczonym dużym, dobrze zagospodarowanym ogrodem, gdzie wiosną zakwitają piękne, kolorowe kwiaty. Przedszkole posiada również plac zabaw dla dzieci.

Przedszkole czynne jest w godzinach 8.00-18.00. Placówka posiada 5 oddziałów, do których uczęszcza 125 dzieci. Do dyspozycji dzieci jest 5 sal z łazienkami, szatnia oraz przeszklona sala do gimnastyki korekcyjnej tzw. akwarium. W przedszkolu znajduje się kuchnia, gdzie przygotowywane są smaczne posiłki. Zapewniona jest specjalistyczna opieka dzieciom z alergią pokarmową.

Dodatkowo prowadzone są nieodpłatne zajęcia z rytmiki, j. angielskiego, a w planach jest przygotowanie zajęć z robotyki.

3. Charakterystyka grup

Żuczki – grupa 3-latków

Grupa Żuczków liczy 25 osób. Działalność edukacyjno-wychowawczą grupa trzylatków opiera na podstawie programowej wychowania przedszkolnego MEN oraz na indywidualnych pomysłach nauczyciela.

Do grupy uczęszczają dzieci, które lubią różnego rodzaju gry i zabawy ruchowe organizowane zarówno w sali przedszkolnej jak i na placu zabaw. Chętnie uczą się zasad zgodnego współżycia w grupie rówieśniczej. Starają się być samodzielne i koleżeńskie.

Biedronki – grupa 3-latków

Grupa Biedronek liczy 25 osób. Dzieci są wesołe, uśmiechnięte i ciekawe świata. Dużo czasu spędzają na wspólnej zabawie, ale rozwijają również inne umiejętności i zdolności. Przyswajają nawyki kulturalnego i serdecznego zachowania się wobec kolegów, starają się być dla siebie mili. Uwielbiają przychodzić do przedszkola, bo każdy dzień to nowe i ciekawe wyzwania.

Motyłki – grupa 4-latków

Dzieci ciekawe świata zadają wiele pytań. Z chęcią uczą się nowych wierszyków, piosenek i rymowanek. Każdy dzień wypełniony jest radosną zabawą, zajęciami edukacyjnymi, zajęciami dodatkowymi i spacerami, dzięki czemu uśmiech nie znika z ich twarzy.

Świetliki – grupa 5-latków

Grupa składa się z 25 osób bardzo głodnych wiedzy i chętnie poszukujących ciekawych zagadnień. Przestrzegają obowiązujących zasad kulturalnego zachowania zarówno w sali, jak i w łazience oraz podczas posiłków. Aktywnie uczestniczą w proponowanych zajęciach i zabawach, chętnie poznają nowe piosenki, wiersze, tańce i wykorzystują je w zabawach tematycznych, nie okazują znużenia ani znudzenia nawet podczas dłuższych zajęć. Wyczekują każdych kolejnych zajęć, lubią wykonywać wszystkie prace twórcze i odwrotnie, a poziom wykonania tych prac jest wysoki.

Pszczółki – grupa 5-latków

Dzieci spontanicznie rysują, malują, lepia. Chętnie podejmują propozycje wspólnych zabaw i potrafią ją zorganizować. Wytwale konstruują i układają, uczestniczą w zabawach badawczych. Ich wszechstronna aktywność ruchową przejawia się w tańcu, gimnastyce porannej i południowej.

4. Proces adaptacji w przedszkolu – w jaki sposób placówka umożliwia to dzieciom i rodzicom

Przedszkole jest środowiskiem edukacyjnym rozwijającym możliwości wychowanków, zapewniającym sukcesy i lepsze przygotowanie do szkoły. Pomyślne wyniki w kierowaniu rozwojem dziecka osiąga wówczas, gdy jest w stanie zaspokoić przynajmniej najistotniejsze bezpieczeństwa, przynależności i kontaktu uczuciowego z innymi ludźmi.

Dziecko wchodzące w nowe środowisko społeczne i materialne, jakim jest przedszkole, doświadcza dużej ilości silnych bodźców. Istnieje konieczność wsparcia dziecka w tym okresie poprzez intencjonalnie stworzone oddziaływania wychowawcze.

Istotny wpływ na adaptację dziecka w przedszkolu mają również warunki lokalowe. Sam budynek powinien być przyjazny dziecku, dobrym przykładem jest przedszkole w Halinowie, spełniające wszystkie najwyższe standardy i normy. Został zaprojektowany zgodnie z najnowocześniejszymi trendami w sztuce architektonicznej, jest położony w dogodnej lokalizacji. Wykwalifikowana kadra pedagogiczna zapewnia doskonałą opiekę przez cały dzień. Dzieci czują się swobodnie i bezpiecznie w kontaktach z personelem przedszkolnym. Kolorowe sale są wyposażone w najnowszy sprzęt multimedialny, zabawki, gry edukacyjne, materiały do badań i doświadczeń przyrodniczych. W trosce o rozwój zainteresowań stworzone zostały kąki wypełnione pomocami w danym obszarze. W szatni każde dziecko otrzymuje swoją półeczkę i znaczek, który towarzyszy mu do końca edukacji przedszkolnej. Łazienki również dostosowane są do wieku i dobrze wyposażone w przybory toaletowe.

Szeroki korytarz prowadzi wprost do kuchni, w której codziennie przygotowuje się świeże, ekologiczne, smaczne i zdrowe posiłki. Panie kucharki z należytą starannością dbają o dopracowane receptury, wygląd i smak posiłków.

W przedszkolu odbywają się spotkania z rodzicami, dni adaptacyjne, pikniki, wycieczki, koncerty, teatryki itp. Partnerami jest wiele ciekawych instytucji, a podejmowane z nimi działania poszerzają wiedzę dzieci poprzez bezpośrednie doświadczenia i przeżycia.

Do wspomnianych podmiotów należą: poczta, straż pożarna, policja, piekarnia, apteka, biblioteka, nadleśnictwo.

5. Praca indywidualna z dzieckiem

Podczas praktyk przeprowadziłam pracę indywidualną z dwoma czterolatkami (Gabrysią i Olą), obejmując obszarem swych działań ćwiczenia z zakresu percepcji wzrokowej.

Gabrysia:

Zastosowane przeze mnie ćwiczenia:

Ćw. nr 1 Pokoloruj koty odwrócone w prawą stronę.

Gabrysia bardzo chętnie wykonała ćwiczenie, opowiadając przy nim o swoim kocie, którym się opiekuje w domu. Ładnie i starannie pokolorowała koty. Prawidłowy nacisk na kartkę kredki, prawidłowo trzyma narzędzia w ręce, potrafi odróżnić strony prawą i lewą.

Ćw. nr 2 Co tu nie pasuje.

Dziewczynka dobrze wskazała i zaznaczyła elementy w ciągu, które nie pasują.

Ćw. nr 3 Rysowanie po śladzie.

Gabrysia starannie rysowała po śladzie i pokolorowała rysunek, choć polecenie tego nie wymagało.

Kolorowanie rękawiczek na lewą dłoń na zielono, na prawą na niebiesko. Otocznie pętlą, aby utworzyły pary.

Spostrzeżenia:

Dziewczynka prawidłowo rozpoznała rękawiczki, które pasują na dłonie oraz otoczyła je pętlą. Starannie je pokolorowała.

Ćw. nr 4 Malowanie rysunku z cyferkami wg podanej instrukcji.

Gabrysia prawidłowo rozpoznała cyfry i pomalowała w odpowiednich kolorach. Po zakończeniu ćwiczenia opowiedziała, że chciałaby ich wykonywać jeszcze więcej.

Praca Gabrysi

Gabrysia to miła i sympatyczna dziewczynka. Podczas wykonywania ćwiczeń dużo ze mną rozmawiała. Bardzo sumiennie wykonywała każdą pracę. Była bardzo zaangażowana, pracowała w szybkim tempie i starannie wykonywała każde zadanie.

Gabrysia podczas kolorowania nie wychodziła poza linię. Łącząc kropki (praca z rysowaniem po śladzie), prowadziła kreskę płynnie i pewnie, starając się nie odrywać ręki od kartki.

Dziewczynka podczas ćwiczeń przyjmowała prawidłową postawę ciała. Kilka razy upominałam ją, aby usiadła sobie wygodnie na krzeselku. Czasami, gdy ćwiczenie wymagało dużej staranności, występowały synkinezyje (wyciąganie języka do warg), ale uważam, że w tym przypadku nie ma powodu do niepokoju.

Ola

Zaproponowane przeze mnie ćwiczenia:

Ćw. nr 1 Narysowanie jabłek w okienkach. Ile jest na drzewie, pod drzewem, razem?

Ola prawidłowo policzyła i narysowała jabłka w okienkach. Praca nie jest staranna, dziewczynka często wychodziła za linię. Nacisk kredki na papier prawidłowy.

Ćw. nr 2 Rysowanie po śladzie. Kolorowanie rysunków.

Ola rysowała po śladzie i często wychodziła za linię. Zadanie nie jest wykonane starannie.

Ćw. nr 3 Kolorowanie rybek płynących w prawą stronę.

Dziewczynka poprawnie odróżnia strony prawa-lewa. Wykazała się większą starannością niż w poprzednich pracach.

Ćw. nr 4 Dorysowanie do biedronki tyle kropek, ile ma na drugim skrzydełku.

Ola dobrze dopasowała liczbę kropek.

Ola to miła dziewczynka. Podczas pracy była skupiona na wykonaniu zadania, przy czym miała wolne tempo pracy. Podczas kolorowania wychodziła za linię, ale dobrze trzymała kredkę w ręku i napięcie mięśniowe było prawidłowe. Obrazki zostały w pełni pokolorowane, choć widać prześwity białego koloru. Dziewczynka utrzymywała prawidłową postawę podczas pracy.

Bardzo miło mi się pracowało z dziewczynkami, które chętnie i z ogromną ciekawością chciały się zmierzyć z każdym zaproponowanym przeze mnie ćwiczeniem. Było to dla mnie wyjątkowe doświadczenie i cieszę się, że miałam szansę przełożyć teorie na praktykę.

5. Indywidualne przypadki

A. Identyfikacja problemu

4-letni Wiktor został przyjęty przez grupę z radością. Jednak po kilku dniach obserwacji zauważyłam, że chłopiec ma problemy natury wychowawczej. Na za zajęciach z rytmiki bardzo szybko się nudził, zatykał uszy rączkami, niekiedy krzyczał. Na początku wydawało się, że chłopiec nie jest zainteresowany tymi zajęciami, jednak wspólnie z panią wychowawczynią chciałam się temu problemowi przyjrzeć bliżej.

B. Geneza problemu

Podczas wywiadu z mamą Wiktora dowiedziałyśmy się, że chłopiec ucęszczał na zajęcia z terapii sensorycznej. Miał wrażliwość na dotyk (najbardziej na stopach, plecach i dłoniach). Objawiało się to tym, że chłopiec często zdejmował kaptcie, skarpety i chodził po dywanie na boso oraz nie mógł nosić ubranek z wyszytą z tyłu metką, która go drażniła w plecy.

Jeżeli chodzi o prace plastyczne –chłopiec nie tolerował różnego rodzaju tworzyw i materiałów np. tekturki falistej, która jest chropowata oraz miał problemy z dotykiem i wyrabianiem figurek z masy solnej. W sytuacji, gdy coś mu się nie udawało, swoją złość okazywał krzykiem lub płaczem.

Chłopiec niechętnie włączał się do zabawy, częściej przebywał sam, co nie sprawiało mu najwyraźniej przykrości, a raczej przynosiło odprężenie i zadowolenie.

C. Znaczenie problemu

W pracy z dzieckiem z nadwrażliwością na dotyk oraz słuchową ważne jest by znaleźć jego mocne strony, pokazywać je, rozwijać i dzięki temu podnosić wiarę w jego wartość. Myślę, że podjęcie odpowiednich działań pedagogicznych

będzie dynamizować prawidłowy rozwój chłopca. Jeśli spotka się z akceptacją, życzliwością oraz wyrozumiałością zarówno wśród uczniów, jak i innych osób w jego otoczeniu, wtedy nabierze pewności siebie.

D. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ

- stała współpraca z matką chłopca,
- stwarzanie sytuacji pozwalających na osiąganie sukcesów,
- stałe kontrolowanie postępów chłopca i chwalenie za osiągnięte sukcesy,
- włączanie w życie grupy.

Rozumiejąc proces edukacyjny małego dziecka, potrzebę wspierania jego rozwoju i samodoskonalenia w czekających na dziecko wyzwaniach, które nadchodzą ze strony współczesnego świata, przed studentem wyłaniają się nowe cele, których realizacja pozwoli dziecku funkcjonować w dynamicznie zmieniających się warunkach. Ważne jest, aby na każdym etapie wkładać w swoje poczynania serce, a wtedy uczynimy każdą chwilę dziecka niezapomnianą przygodą na drodze edukacji.

6. Student na drodze edukacji

Moim zdaniem praktyki studenckie były dla mnie doskonałą okazją do sprawdzenia swojej wiedzy i umiejętności w praktyce poprzez działanie. To właśnie w przedszkolu mogłam zobaczyć jak są prowadzone zajęcia, w jaki sposób zorganizować zebranie z rodzicami. We wszystkich tych poczynaniach towarzyszyli mi nauczyciele, którzy wspierali mnie na każdym etapie. Dzięki temu mogłam poczuć się jak prawdziwy nauczyciel-wychowawca w przedszkolu. Mogłam wdrażać własne pomysły podczas zajęć oraz wykorzystać w pełni wiedzę zdobytą podczas studiów. Spotkałam się z różnymi sytuacjami z życia codziennego przedszkolaków – od radości po smutek związany z rozstaniem dziecka z rodzicem. Takie właśnie sytuacje pokazują, czy będziemy potrafili się odnaleźć w danej chwili w roli nauczyciela.

studentka Joanna Szczepańska

Wydział Humanistyczny

Instytut Pedagogiki

Edukacja wieku dziecięcego

Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach

KSZTAŁTOWANIE POSTAWY NAUCZYCIELA PROFESJONALISTY EDUKACJI WCZESNOSZKOLNEJ

„Powiedz mi, a zapomnę. Pokaż mi, a zapamiętam. Pozwól mi zrobić, a zrozumiem.”
Konfucjusz

1. Wstęp

Będąc uczennicą szkoły podstawowej, zawsze z ogromnym szacunkiem i uznaniem postrzegałam rolę nauczyciela. Odwołam się tu do słów Lidii Pawelec „Nie ulega wątpliwości, że nauczyciel jest bardzo ważną postacią w życiu każdego ucznia, zwłaszcza w życiu uczniów pierwszego etapu edukacji. Trzeba pamiętać, że nauczanie początkowe jest podstawą dalszej edukacji, a dobry nauczyciel w klasach I-III potrafi w dużym stopniu przygotować ucznia do wstąpienia w okres dojrzewania”²². Tak też i było w moim przypadku, dla mnie wychowawca był ogromnym autorytetem i często wzorem do naśladowania.

W dzieciństwie marzyłam o wykonywaniu tego zawodu, podpatrując moją mamę, która również jest nauczycielką. Przygotowywałam nawet w domu dzienniki lekcyjne, które prowadziłam w starych zeszytach w trzy linie, zapisując imiona koleżanek i kolegów z klasy oraz wystawione przeze mnie oceny za czytanie, pisanie, zajęcia fizyczne, matematykę, śpiew, rysunki.

²² L. Pawelec, osobowość nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej warunkiem powodzenia procesu edukacyjnego, [w:] Kompetentny nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej inwestycja w lepszą przyszłość, B. Bugajska-Jaszczołt i in. (red.), Kielce 2013, s. 73

Często odgrywałam scenki z młodszym bratem bawiąc się w szkołę. Ja byłam nauczycielką, a mój brat uczniem. Jak na mój wiek – uczennica klasy II szkoły podstawowej starałam zawsze do takiej zabawy dobrze się przygotować. Znałam już literki i płynnie czytałam. Pozwalało mi to na przeczytanie bajeczki bratu, a później bardziej skomplikowanych tekstów przyrodniczych o owadach, ssakach morskich. Wiele słów nie rozumiałam i dzięki ogromnej cierpliwości moich rodziców wszystkie zostały mi wyjaśnione i wytłumaczone z ogromną dokładnością. To pozwalało mi na staranne przygotowanie się do zajęć. Prowadziłam również eksperymenty i doświadczenia. Jednym z nich była hodowla fasoli. Tak zaczęła się moja pierwsza przygoda z praktyką pedagogiczną – przez dziecięcą zabawę.

Po ukończeniu liceum biologiczno-chemicznego w Warszawie podjęłam studia na kierunku pedagogika na Uniwersytecie Przyrodniczo-Humanistycznym w Siedlcach. Po ukończeniu II roku studiów licencjackich specjalność edukacja wieku dziecięcego nadszedł czas na sprawdzenie zdobytych umiejętności i wiedzy w praktyce.

Praktykę pedagogiczną odbyłam w Zespole Szkół im. Kornela Makuszyńskiego w Halinowie. Praktyka trwała 4 tygodnie (100godzin) i odbywała się we wrześniu. Stanowiła integralną część procesu mojego kształcenia i pozwalała mi na aktywne uczestniczenie w projektowaniu i realizacji zadań dydaktycznych i wychowawczych w klasach I – III. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2012 poz. 131) celem praktyki jest zbieranie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i porównywanie nabytej wiedzy z praktyką²³.

Biorąc pod uwagę rozporządzenie i przygotowany na podstawie prawnej regulamin, swoją przygodę rozpocząłam od zapoznania się ze strukturą organizacyjną oraz dokumentacją placówki. Tak, aby lepiej poznać, w jaki sposób funkcjonuje szkoła. Pragnę nadmienić, że uczestniczyłam do tej placówki jako uczennica w szkole podstawowej oraz w gimnazjum. Teraz, wyposażona w odpowiednią wiedzę i umiejętności występowałam w roli praktykantki w klasach I – III.

Już od samego początku pobytu w placówce spotkałam się z ogromną życzliwością pani dyrektor i opiekunki praktyk. Przez cały czas trwania praktyk inspirowały i wspierały moje poczynania. Mogłam zawsze do nich zwrócić się z pytaniem, prosić o konsultację w sprawie zajęć. Było to dla mnie bardzo ważne, bo były to moje pierwsze kroki w karierze nauczycielskiej.

Opiekunka praktyk wytłumaczyła mi, jak przygotowuje się zajęcia lekcyjne. Pokazała na czym polega prawidłowe prowadzenie dziennika. Moim zadaniem było hospitowanie zajęć prowadzonych przez nauczyciela, poznanie dzieci i specyficznych problemów w klasie. Uczestniczyłam w przygotowywaniu się nauczycieli do zajęć (pomagałam przygotować pomoce dydaktyczne). Następnie pod kierunkiem nauczyciela przygotowałam i prowadziłam zajęcia zintegrowane. Uczestniczyłam również w organizowanych imprezach, uroczystościach szkolnych i zebraniach z rodzicami.

Moja czterotygodniowa praktyka została podzielona na dwa etapy. W pierwszym etapie zajmowałam się klasą I i II, po tygodniu w każdej, natomiast w klasie III praktyka obejmowała dwa tygodnie pracy.

Obowiązywało mnie przeprowadzenie 10 całodziennych zajęć w łącznym wymiarze 40 godzin lekcyjnych, w tym 6 zajęć w klasie I i II oraz 4 zajęcia w klasie III.

Odbywając praktyki w klasie I zrealizowałam następujące tematy:

1. Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego.
2. Poznajemy się.
3. W mojej klasie, mojej szkole.
4. Razem bawimy się i uczymy.
5. Wspomnienia z wakacji.

Odbywając praktyki w klasie II zrealizowałam następujące tematy:

1. Jacy jesteście.
2. Czym się różnimy.
3. Co nas interesuje?
4. Pomagamy sobie wzajemnie.
5. Co potrafimy?

Odbywając praktyki w klasie III zrealizowałam następujące tematy:

1. W świecie znaków i symboli.
2. Słowa duże i małe.
3. Bawimy się słowami.
4. Mali i wielcy odkrywcy.
5. Sztuka latania.
6. Poplotkujmy o plotce.
7. Co to jest nadzieja i do czego jest potrzebna?
8. Zgoda buduje, niezgoda rujnuje.
9. Dlaczego należy pomagać innym?
10. Nie jesteś sam.

Dodatkowo uczestniczyłam w następujących zajęciach:

- gimnastyka korekcyjna,
- zebrania z rodzicami dotyczące spraw organizacyjnych,
- zajęcia świetlicowe,
- zajęcia ogólnorozwojowe,
- zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze,
- projektowanie gazetki tematycznej na korytarzu szkolnym,

²³ Klim-Klimaszewska A., Ягелло Е., Подготовка к профессии учителя в Польше. [В:] Педагогическое образование в условиях трансформационных процессов международное сотрудничество и интеграция. А.В. Торховой (ред.), Минск 2013. s. 15

- hospitacje zajęć matematyki w klasie IV temat „Dzielenie liczb naturalnych”,
- hospitowanie zajęć polonistycznych w klasie IV temat: Kto jest kim w mojej rodzinie, czyli jakie więzy nas łączą” oraz „W nietypowej rodzinie dynastia Miziołków”,
- zajęcia reedukacji.

2. Charakterystyka placówki

Zespół Szkół w Halinowie jest największą placówką oświatową na terenie gminy Halinów. Do przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum uczęszcza 1090 dzieci i młodzieży. Pracuje 101 pracowników, w tym 80 nauczycieli. Oprócz obowiązkowych zajęć placówka ma dla uczniów bogatą ofertę zajęć dodatkowych, pozalekcyjnych m.in. koła zainteresowań, SKS, chór, teatr, wolontariat.

To właśnie w szkole podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego odbywałam praktyki. Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzone są zajęcia z gimnastyki korekcyjnej, wyrównawcze, chór, zajęcia teatralne.

Sale lekcyjne są dobrze wyposażone i kolorowe. Regały, półki, na których dzieci trzymają potrzebne przybory do zajęć (farby, bibułę, bloki techniczne) są dostosowane do wzrostu dzieci tak, aby każde mogło z nich swobodnie korzystać podczas zajęć. Nauczyciele dbają o estetykę gazetek szkolnych na korytarzach. W każdej sali znajduje się kącik, gdzie dziecko może spokojnie odpocząć i pobawić się. Zazwyczaj jest to dywan i półki, na których ustawione są gry planszowe lub puzzle.

Duża hala sportowa, wyposażona w wysokiej jakości sprzęt zachęca dzieci do wykonywania ćwiczeń, a nauczycieli do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Ponadto szkoła posiada boisko oraz plac zabaw, gdzie można aktywnie spędzić czas po zajęciach dydaktycznych. W szkole działa stołówka oraz sklepik, gdzie oprócz słodyczy można kupić zdrowe przekąski, owoce, ciastka zbożowe. W szkole działa świetlica oraz biblioteka. Dyżury pełnią psychologowie i logopedzi.

Od wielu lat uczniowie zdobywają wysokie miejsca w zawodach, konkursach i olimpiadach na szczeblu wojewódzkim i ogólnopolskim. W młodszych klasach zdecydowanie dominują konkursy recytatorskie, plastyczne. Z roku na rok coraz więcej dzieci bierze udział w konkursach matematycznych.

3. Charakterystyka grup

Klasa I

Pierwszy tydzień miał charakter adaptacyjny. Dominowały zabawy integracyjne i ruchowe. Tematyka zajęć obejmowała zakres poznawania kolegów i koleżanek z klasy. Wspólnie oglądaliśmy sale lekcyjne, bibliotekę, stołówkę.

Dzieci początkowo były nieśmiałe. Jednak z każdym dniem stawały się bardziej pewne siebie i zadawały pytania. Klasa liczyła 25 uczniów (15 chłopców i 10 dziewczynek). Większość uczęszczała razem do zerówki, co sprawiło, że adaptacja dzieci do warunków szkolnych przebiegała płynnie.

Klasa II

Dzieci chętnie ze sobą współpracowały podczas zajęć dydaktycznych, a także zadawały dużo pytań. Jedna dziewczynka szczególnie zapadła mi w pamięć. Miała ogromną wiedzę na temat owadów. Przy każdej okazji podczas zajęć starała się ją prezentować, opowiadając innym o tym dzieciom. Klasa liczyła 24 uczniów (13 dziewczynek i 11 chłopców).

Klasa III

Klasa aktywnie uczestniczyła w zajęciach. Trudno było wybrać osobę, która ma odpowiadać, bo wiele dzieci się zgłaszało. Bardzo dobrze radziły sobie z zajęciami muzycznymi, chętnie prezentowały poznane piosenki. Klasa liczyła 22 osoby (10 chłopców, 12 dziewczynek).

4. Indywidualny przypadek

Na drugim roku studiów na laboratorium z psychologii poznaliśmy wiele ciekawych technik badania oceny poziomu rozwoju dziecka. Po otrzymaniu zgody rodziców dziecka mogłam takie badania wykonać i wyciągnąć wnioski do dalszej pracy z dzieckiem oraz przedstawić wyniki wychowawcy klasy.

Moje badania były podzielone na kilka etapów.

1. Dane o dziecku i rodzinie na podstawie wywiadu;
2. Badanie lateralizacji;
3. Badanie sprawności grafomotorycznej:
 - a) badanie sprawności graficznej i płynności ruchów;
 - b) badanie sprawności motorycznej rąk;
4. Badanie sprawności analizatora słuchowego;
5. Badanie sprawności analizatora wzrokowego;
6. Ocena rozwoju intelektualnego dziecka;
7. Ocena funkcjonowania społecznego i emocjonalnego na podstawie obserwacji i wywiadu z rodzicami;
8. Podsumowanie, wnioski i zalecenia.

Informacje ogólne o dziecku

Kacper był planowanym, długo wyczekiwany dzieckiem. Była to druga ciąża z kolei. Ogólne samopoczucie matka podczas ciąży oceniła jako dobre. Kacper był karmiony piersią do lat 3. Bez problemu potrafił ssać, polykać. Kacper jest pod stałą opieką okulisty, ortopedy, alergologa. Kacper ma wadę wzroku (nadwzroczność). Przechodził zabieg pod narkozą – wycięcie migdała.

Informacje dotyczące rodziny

Rodzina pełna, zaspokaja podstawowe potrzeby dziecka. Kacper ma rodzeństwo, o 5 lat starszego brata. Relacja między rodzeństwem jest dobra.

Rodzice są zgodni, odznaczają się właściwą postawą rodzicielską. Akceptują swoje dzieci takie, jakie są. Dbają o właściwy rozwój dzieci, zapewniając właściwą opiekę, jak również organizując zajęcia pozalekcyjne, zgodne z zainteresowaniami dzieci. Rodzice stawiają wobec dzieci wymagania odpowiednie do możliwości pociech. Otaczają swoje dzieci ogromną miłością.

Wykształcenie rodziców:

Mama: wyższe

Tata: zawodowe

Kacper nie chodził do przedszkola, opiekowali się nim dziadkowie.

Utrzymują oni stały kontakt z wnukami. Widują się co najmniej dwa razy w tygodniu. Pomagają rodzinie w opiece nad dziećmi.

Kiedy Kacper poszedł do szkoły, najwięcej trudności sprawił mu brak pewności siebie, jednak szybko się zaadaptował. Prawidłowo nawiązywał kontakty z rówieśnikami. Nie przewodził działaniom grupy. Warunki materialne rodziny są dobre, Kacper ma swój własny pokój. Dziecko gra na gitarze, interesuje się podróżami i komputerami.

BADANIE LATERALIZACJI

Na podstawie testów do badania lateralizacji wyniki prezentują się następująco

Ręka	Prawa	Piłka
	Prawa	Wkręcanie żarówek
	Prawa	Rysunek
Oko	Prawa	Luneta
	Prawa	Kartka z otworem
	Prawa	Butelka z koralikiem
Noga	Prawa	Piłka
	Prawa = Lewa	Skakanie na jednej nodze
	Prawa = Lewa	Gra w klasy
Ucho	Prawa	Zegarek
	Prawa	szept
	Prawa	telefon

Formuła lateralizacji

Ręka P, P,P

Oko P, P, P

Noga P, L=P, L=P

Ucho P, P,P

Na podstawie przeprowadzonego badania stwierdzam lateralizację niejednorodną, prawostronną w zakresie rąk, oczu, uszu, słabą w zakresie nóg.

Badanie sprawności grafomotorycznej

Dokończenie szlaczków

W przeprowadzonym badaniu stwierdzam, że sprawność graficzna dziecka jest powyżej 7 lat. Płynność ruchów ręki zachowana. Kacper zbyt mocno naciskał ołówkiem na kartkę papieru.

Próba kreskowania

	I	II
RP	85	90
RL	64	68

Próba kreskowania potwierdza prawostronną lateralizację w zakresie rąk u Kacpra. Sprawność motoryczna ręki prawej oceniam na 8 lat, a sprawność motoryczną ręki lewej na poziomie 7 lat. Jak widzimy w powyższym badaniu obie ręce są podatne na ćwiczenia. Zadanie wykonane odpowiednio w stosunku do wieku.

Badanie analizatora słuchowego

Kacper popełnia sporadyczne błędy w wymawianiu głosek w wyrazach. Na początku wyrazu Ala podał dwie ostatnie głoski, podobnie w wyrazie buda. Na końcu wyrazu w wyrazie len, podał dwie ostatnie głoski.

Kacper nie miał problemów z odgadywaniem kolejnych głosek w wyrazach w trakcie wykonywania zadania „zgadnij jaki to wyraz” oraz przy powtarzaniu sylab (w ostatnim zrobił 1 błąd). W słuchaniu i podawaniu sylab, które dwukrotnie się powtarzały popełnił dwa błędy.

W zadaniu na powtarzanie trudnych wyrazów Kacper zrobił jeden błąd, w wyrazie aerobik (zamienił głoski e i r). Jak widzimy Kacper wykazuje drobne trudności w wykonywanych zadaniach z zakresu badań analizatora słuchowego. Uważam, że było to związane z chwilowym rozproszeniem uwagi dziecka i chęcią przyspieszenia końca badania przez dziecko.

Badanie analizatora wzrokowego

Analiza i synteza wzrokowa rozwija się na poziomie 7 r.ż., grafomotoryka rozwija się prawidłowo. Spostrzeganie położenia elementów w przestrzeni prawidłowe.

Ocena rozwoju intelektualnego

Kacper uzyskał 17 punktów w teście postaci ludzkiej.

Wiek umysłowy: 7 lat 3 mc

$$WU = 3 + \frac{17}{4} = 7,25$$

Iloraz inteligencji: 100

$$II = \frac{7,25}{7,25} * 100 \% = 100$$

Założenie $\frac{1}{4}$ wartość 3 mc.

Na podstawie wykonanego badania stwierdzam wiek umysłowy na 7 lat 3 mc.

Rozwój intelektualny kształtuje się na poziomie przeciętnym.

Ocena funkcjonowania społecznego i emocjonalnego na podstawie obserwacji i wywiadu z rodzicami

Dziecko dobrze nawiązuje kontakt podczas badania. W szkole jest chętne do współpracy. Na początku nie było zbyt pewne siebie, często trzeba było upominać o prawidłowe wykonywanie zadań. Pod koniec badań Kacper stał się bardziej spontaniczny oraz chętniej wykonywał zadania. Chłopiec ma radosne usposobienie. Podporządkowywał się poleceniom. Poziom motywacji chłopca podczas wykonywania zadań uważam za dobry. Był wytrwały w wykonywanych działaniach. Czasami miał problemy z koncentracją uwagi. Chłopiec jest odporny na zmęczenie.

Na podstawie rozmowy z rodzicami można stwierdzić, że chłopiec chętnie chodzi do szkoły. Potrafi współdziałać z innymi dziećmi. Jest dzieckiem bezkonfliktowym. Stosuje się do norm obowiązujących w grupie. Nie sprawia problemów wychowawczych.

Podsumowanie

Lateralizacja niejednorodna, prawostronną w zakresie rąk, oczu, uszu, słaba w zakresie nóg. Próba kreskowania potwierdza prawostronną lateralizację w zakresie rąk u Kacpra. Sprawność motoryczna prawej oceniam na 8 lat, a sprawność motoryczną ręki lewej na poziomie 7 lat. Analizator wzrokowy rozwija się prawidłowo, powyżej 7 r.ż. Wiek umysłowy oceniam na 7 lat 3 mc. Rozwój intelektualny kształtuje się na poziomie przeciętnym. Rozwój emocjonalny dziecka kształtuje się prawidłowo.

ZALECENIA

Rozwój dziecka przebiega harmonijnie, nie jest przyspieszony. Wskazana jest dobra opieka, taka jak wcześniej była zapewniana. Jeżeli dziecku poda się instrukcję na wykonanie zadania (przepis), to z każdą kolejną próbą będzie wykonywało je coraz lepiej. Wskazanie jest ćwiczenie wykonywanych zadań, gdyż Kacper jest bardzo podatny na ćwiczenia (co wykazał m. in. w próbie kreskowania).

To wskazuje, że w przypadku chłopca sprawdza się zasada „praktyka czyni mistrza” i trzeba zachęcać go do pracy. Nawet jeżeli początkowo coś się nie udaje, należy motywować dziecko i wspierać je na każdym kroku. To ważne zadanie dla wychowawcy, rodziców.

5. Wybrane scenariusze z przeprowadzonych przeze mnie zajęć

KLASA III

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH DLA KLASY III PROWADZONYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KORŃELA MAKUSZYŃSKIEGO W HALINOWIE.

Prowadząca: Joanna Szczepańska

Temat: Sztuka latania

Cele ogólne:

- kształtowanie umiejętności wypowiedzania się na dany temat;
- rozwijanie logicznego myślenia;
- wdrażanie do występowania przed całą klasą;
- rozwijanie spostrzegawczości;
- kształtowanie umiejętności stawianie hipotez .

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- wiedzieć, co to jest wiatr;
- wskazać ptaki, maszyny latające;
- wskazać bohaterów opowiadania;
- potrafić ułożyć krótką scenkę dramową ;
- potrafić obserwować zachodzące w eksperymentach zjawiska;
- rozwiązać zadania z treścią;
- ozdobić latawiec.

Metody: słowna, oglądowa.

Formy: indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne: mini latawce, rozsypanki wyrazowe, krzyżówki dla każdego dziecka, papier kolorowy, projektor, laptop, encyklopedia.

Przebieg zajęć:

Czynności prowadzącej	Czynności uczniów
<ol style="list-style-type: none">1. Prowadząca wita się z dziećmi. Wprowadza w tematykę zajęć – dzieci przebijają baloniki, w których ukryte są kartki z nazwami ptaków i maszyn latających.2. Burza mózgów – rozstrzygnięcie problemu co jest potrzebne do latania. Prowadząca zapisuje markerem na brystolu pomysły dzieci.Objasnia, że każde dziecko może podać swoją propozycję.3. Ustalenie tytułu opowiadania, ułożenie z liter wyrazu LOT.4. Praca z tekstem. Prowadząca odczytuje opowiadanie.5. Prowadząca prosi wybrane dzieci o odczytanie fragmentów tekstu.6. Pogadanka na temat tekstu. O co zapytał Pan Kukuleczka? Co jest potrzebne do latania zdaniem Pypcia? Z czego zbudowany był latawiec? Co robili bohaterowie, by latawiec zaczął latać? Czy można latać bez skrzydeł?7. Ustalenie bohaterów opowiadania i wykonywanych czynności. Ćw. 1. <p>Sprawdzenie przez prowadzącą wykonanego przez dzieci ćwiczenia.</p> <ol style="list-style-type: none">8. Scenka dramowa – co mógł powiedzieć Pypeć latawcowi?9. Klasowe laboratorium – przeprowadzanie doświadczeń	<p>Chętne dzieci zgłaszają się do odpowiedzi.</p> <p>Dzieci zgłaszają swoje pomysły.</p> <p>Każde dziecko układa z liter wyraz LOT.</p> <p>Dzieci uważnie słuchają. Dzieci odczytują tekst.</p> <p>Chętne dzieci odpowiadają.</p> <p>Dzieci samodzielnie wykonują ćwiczenie.</p> <p>Dzieci w parach wymyślają. Chętne dzieci zgłaszają się, wychodzą na środek sali i przedstawiają.</p> <p>Uczniowie stawiają hipotezy, wyciągają wnioski.</p>

<p>wykonanie wachlarza, modelu samolotu do miski z wodą wkładamy model żaglówki (korek po napoju, plastelina, żagiel zrobiony z wykałaczek).</p> <p>10. Szukanie informacji na temat wiatru w encyklopediach.</p> <p>11. Ułożenie rozsypani wyrazowej Przypomnienie zasad pisowni z „rz” wymiennym.</p> <p>12. Tworzenie określeń do wyrazu wiatr z wykorzystaniem pytania o przymiotnik jaki porywisty, silny, słaby.</p> <p>13. Krzyżówka .</p> <p>Prowadząca rozdaje krzyżówki .</p> <p>14. Prowadząca opowiada ciekawostki na temat wiatru – jakie są rodzaje, pokazanie ilustracji, w jaki sposób człowiek może wykorzystywać energię wiatrową, oraz jakie są zagrożenia i skutki silnych huraganów.</p> <p>15. Zakończenie zajęć, podsumowanie.</p>	<p>Dzieci, w grupach czteroosobowych szukają informacji. Zaprezentowanie przez przewodniczącego grupy.</p> <p>Każde dziecko układa wyrazy.</p> <p>Dzieci wykonują zadanie.</p> <p>Dzieci słuchają.</p> <p>Dzieci żegnają się z prowadzącą.</p>
---	--

KLASA III

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH DLA KLASY III PRZEPROWADZONYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W HALINOWIE.

Prowadząca: Joanna Szczepańska

Temat: Dlaczego należy pomagać innym?

Cele ogólne:

- układanie i wyjaśnianie przysłów z rozsypanek wyrazowych;
- kształtowanie koordynacji ruchowej;
- projektowanie plakatów zachęcających do niesienia pomocy innym ludziom;
- kształtowanie postawy humanitarnej wobec innych ludzi;
- rozwijanie spostrzegawczości i logicznego myślenia.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- potrafić ułożyć zdanie z rozsypanki wyrazowej;
- potrafić skakać w dal z miejsca i z rozbiegu, wykonywać wielokoki z odbiciem jednonoż;
- potrafić wykonać plakat;
- potrafić dokonać analizy i syntezy treści zadania;
- rozwiązać zadanie tekstowe;
- całymi zdaniami odpowiadać na zadane pytania.

Metody: oglądowa, słowna.

Formy: indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne: kredki, flamastry, skakanki, kilka brystoli, plastikowe koła.

Przebieg zajęć:

Czynności prowadzącej	Czynności ucznia
<p>1. Przywitanie się z klasą.</p> <p>Zaproponowanie zabawy.</p> <p>Objaśnienie zabawy „Ptaszki do gniazd”.</p>	<p>Dzieci zamykają oczy i poruszają się w rytmie spokojnej muzyki na dywanie w Sali. Gdy muzyka przestanie grać, dzieci poszukują pary i witają się z przypadkowo napotkana osobą.</p> <p>Nauczyciel rozkłada kółka na podłodze, których jest o jedno mniej aniżeli dzieci. Na znak każdy szuka swojego gniazdka, odpada osoba, która go nie znalazła. Dzieci stoją w kole, trzymają się za dłonie, śpiewają, zbliżają się do środka, przesuwają się w prawo i w lewo w rytm muzyki Dzieci uważnie słuchają opowiadania.</p>
<p>2. Śpiewanie piosenki „Krąg przyjaźni”. Prowadząca gra na keyboardzie.</p>	
<p>3. Prowadząca czyta opowiadanie W. Bartosza „Uśmiechnięta Pani Sama”</p>	

<p>4. Pogadanka na temat opowiadania</p> <p>Jak zachowywali się bohaterowie na początku i na końcu opowiadania?</p> <p>Co skłoniło ich do zmiany?</p> <p>Co należy zrobić, aby pomóc innej osobie?</p> <p>Dlaczego pani Sama przestała być samotna?</p> <p>5. Prowadząca prosi dzieci, aby zapisały odpowiedzi na pytania w zeszytach.</p> <p>Prowadząca sprawdza pisownię i poprawność zdań zapisanych w zeszytach.</p> <p>6. Zadanie problemowe. Odczytanie listu dziewczynki, w którym opowiada o swoim problemie.</p> <p>Podział klasy na pięć grup, każda dostaje inny list z problemem do rozwiązania.</p> <p>7. Dlaczego warto pomagać innym? –rozważania nad problemem związanym z pomaganiem.</p> <p>Burza mózgów – w jakich czynnościach dziecko może pomóc osobie starszej?</p> <p>8. Ćwiczenie kształtujące koordynację ruchową. Wyjście na szkolny korytarz. Ćwiczenia w skoku przez skakankę jednonóż i obunóż, wieloskoki z odbiciem jednonóż.</p> <p>9. Tworzenie przysłów z rozsypanek wyrazowych. Każde dziecko otrzymuje rozsypankę wyrazową.</p> <p>10. Wykonanie zadań matematycznych z karty pracy.</p> <p>11. Projektowanie plakatu na szkolną wystawę – temat: „Pomagam innym”</p> <p>12. Podsumowanie zajęć. Podziękowanie za wspólne zajęcia.</p>	<p>Dzieci uważnie słuchają opowiadania.</p> <p>Chętne osoby zgłaszają się i odpowiadają.</p> <p>Wszyscy uczniowie zapisują odpowiedzi w zeszytach.</p> <p>Zadaniem dzieci jest rozwiązanie sytuacji problemowej, zaproponowanie rodzaju pomocy, której można udzielić osobie.</p> <p>Kapitanowie grup prezentują na środku sali rozwiązania zaprezentowane przez grupę.</p> <p>Wybrane dzieci zgłaszają się i odpowiadają</p> <p>Dzieci zachowując bezpieczną odległość od siebie, wykonują zadanie.</p> <p>Zadaniem dzieci jest ułożenie przysłów z rozsypanek wyrazowych.</p> <p>Dzieci samodzielnie wykonują zadania, następnie zgłasza się chętne dziecko do odpowiedzi, sprawdzamy na tablicy czy zadanie zostało dobrze wykonane.</p> <p>Każde dziecko wykonuje plakat samodzielnie przy pomocy kredek, flamastrów, kolorowych długopisów.</p> <p>Dzieci żegnają się z prowadzącą.</p>
---	--

KLASA I

SCENARIUSZ ZAJĘĆ PROWADZONYCH W KLASIE I W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W HALINOWIE.

Prowadząca: Joanna Szczepańska
Temat: Wspomnienia z wakacji.

Cele ogólne:

- kształtowanie umiejętności wypowiedziania się na dany temat;
- wdrażanie do klasyfikowania figur geometrycznych;
- rozwijanie sprawności ruchowej;
- wdrażanie do analizy sylabowej nazw przedmiotów;
- kształtowanie inwencji twórczej i wyobraźni;
- budzenie szacunku do przyrody.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- potrafić opowiedzieć, w jaki sposób spędził wakacje;
- dopasować figury według kształtu i koloru;
- podzielić wyrazy na sylaby;
- ozdobić rysunek wg własnego pomysłu;
- wykonywać polecenia w czasie zabawy ruchowej zgodnie z instrukcją prowadzącej ;

- pokolorować obrazki zgodnie z podanym rytmem;
- wiedzieć, dlaczego należy szanować przyrodę.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa.

Metody pracy: słowna, oglądowa, czynnościowa.

Środki dydaktyczne: karton z figurami geometrycznymi: (koło, kwadrat, trójkąt), płyta CD z odgłosami przyrody, morza; kolorowanka dla każdego dziecka, „Kuferek ucznia”; wakacyjne pamiątki (muszelki, pocztówki itp.).

Przebieg zajęć:

Czynności prowadzącej	Czynności uczniów
<ol style="list-style-type: none"> 1. Powitanie dzieci przez prowadzącą. Wszyscy stoją na dywanie. Trzymają się za dłonie. Podają sobie iskierkę (uściśnięcie dłoni). 2. Prowadząca odczytuje wiersz Wandy Chotomskiej pt. „Pożegnanie wakacji”. Załącznik 1. 3. Pogadanka na temat wiersza: o czym jest mowa w wierszu? dlaczego mamy pamiętać o wakacjach? 4. Klasowa wystawa przedmiotów przyniesionych przez uczniów. Prowadząca podchodzi do każdej ławki, ogląda przedmioty, pokazuje klasie. Rozmowa na temat przyrody, dlaczego należy ją chronić. 5. Pogadanka na temat wakacji. Gdzie spędziliście tegoroczne wakacje? Podajcie nazwę miejscowości. Opowiedzcie o ciekawych miejscach, które zwiedziliście. Z kim spędziliście wakacje? Czy nawiązaliście nowe znajomości? 6. Zapoznanie uczniów z „Kuferkim ucznia”. Pokazanie zawartości (klocki, pchełki, patyczki itd.). Ustalenie zasad korzystania z tych pomocy. Zaproponowanie propozycji zabawy z wybranymi pomocami z kufereka jako pomysł na spędzenie wolnego czasu. 7. Zabawa ruchowa, rozwijająca orientację przestrzenną. Połóż klocek na swojej lewej/prawej stopie. Połóż klocek na swojej lewej/prawej dłoni. Trzymaj klocek obiema rękami nad głową. Opuść klocek pod brodę. Dotknij klocek prawego/lewego ucha. Schowaj klocek za plecami. Połóż klocek obok prawe/lewej stopy. 8. Słuchanie poleceń ze zrozumieniem. Uzupełnianie ilustracji nalepkami. Podręcznik s.12 ów. 5. 9. Wyróżnianie nazw przedmiotów związanych z wakacjami przedstawionych na ilustracji. Wybrzmiewanie sylabami. Analiza i synteza słuchowa. 10. Ćwiczenie przygotowujące do nauki pisania. Prowadzenie po śladzie, kolorowego szlaczka wg wzoru. 11. Zabawa ruchowa „wakacyjne wspomnienia” Załącznik 2 12. Prowadząca pokazuje szablony figur geometrycznych (trójkąt, koło, kwadrat). Prosi dzieci o wskazanie figur w otoczeniu. Kolorowanie figur wg wzoru Podręcznik str. 13 13. Labirynt – doprowadzenie dzieci do ich pamiątek podręcznik s. 14. 14. Analiza sylabowa nazw przedmiotów. Liczenie sylab w wyrazach i rysowanie odpowiedniej liczby kresek. 15. Ćwiczenie usprawniające rysowanie bez odrywania ręki od kartki. 	<p>Dzieci witają się z prowadzącą. Podają iskierkę.</p> <p>Dzieci uważnie słuchają.</p> <p>Wybrane dzieci odpowiadają W wierszu wspomniane są wakacje Należy pamiętać o wakacjach bo są wesołe, jest ciepło, możemy się opalać.</p> <p>Dzieci opowiadają o swoich pamiątkach. Wspólnie oglądają pamiątki przyniesione przez inne dzieci.</p> <p>Swobodne wypowiedzi uczniów. Chętni uczniowie zgłaszają się i odpowiadają.</p> <p>Uczniowie słuchają prowadzącej. Zapoznają się z zawartością kufereka.</p> <p>Dzieci wykonują polecenia prowadzącej.</p> <p>Dzieci wykonują zadanie.</p> <p>Wybrane dzieci zgłaszają się i odpowiadają.</p> <p>Dzieci rysują po śladzie.</p> <p>Dzieci postępują wg poleceń prowadzącej.</p> <p>Dzieci wykonują zadania.</p>

Załącznik 1

Wanda Chotomska „Pożegnanie wakacji”

Był plecak na plecach
były walizki,
a teraz wakacje skończone.
Tornistry i teczki
czekają na wszystkich
i zaraz zawoła dzwonek.
Czy w tornister, czy też w teczkę,
weź wakacji choć troszeczkę.
Nie zostawiaj w plecaku
tego słońca z Tatr,
weź piosenkę od ptaków,
zapach morza i wiatr.
Nie zostawiaj w plecaku
barwy nieba i zbóż,
kolor chabrów i maków
między książki dziś włóż.
Nie zostawiaj w plecaku
blasku słońca i gwiazd,
do tornistra zapakuj
smak poziomek i las.

Załącznik 2

Noni wyjeżdża na upragnione wakacje. Pakuje walizkę. Zapina sandały, zakłada kapelusz i okulary przeciwsłoneczne. Idzie na dworzec, niosąc w rękę ciężką walizkę. Wsiada do pociągu. Macha na pożegnanie prawą ręką. Jedzie pociągiem nad morze. Na plaży wsłuchuje się w szum fal i zbiera muszelki. Na spacerze w lesie widzi kofyszące się drzewa. W górze obserwuje lot mewy. Pod koniec dnia idzie na strzeżoną plażę i pływa w morzu.

SCENARIUSZ ZAJĘĆ ZINTEGROWANYCH DLA KLASY I PROWADZONYCH W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. KORNELA MAKUSZYŃSKIEGO W HALINOWIE

Prowadząca: Joanna Szczepańska

Temat: Co potrafimy?

Cele ogólne:

- doskonalenie umiejętności wypowiedzania się na dany temat;
- wdrażanie do czytania z podziałem na role;
- rozwijanie umiejętności pięknej kaligrafii;
- zapoznanie z nową techniką plastyczną;
- przeliczanie, klasyfikowanie przedmiotów.

Cele szczegółowe. Uczeń powinien:

- potrafić przeczytać tekst z podziałem na role;
- uważnie słuchać poleceń prowadzącej;
- wykonać pracę plastyczną nowopoznaną techniką – mozaika;
- potrafić przeliczyć elementy w zbiorach, dokonać klasyfikacji;
- znać literę „A” i „a” i poprawnie zapisać w liniaturze;
- potrafić opowiedzieć o swoich upodobaniach, obecnych i wcześniejszych zainteresowaniach, w jaki sposób się one zmieniały na przestrzeni lat.

Metody: słowna, oglądowa.

Formy: indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne: album, tekst opowiadania, płyta CD z piosenkami, szablon aparatu fotograficznego dla każdego dziecka, papier kolorowy, klej, nożyczki, projektor, komputer.

Przebieg zajęć:

Czynności prowadzącej	Czynności ucznia
1. Prowadząca wita się z dziećmi. Wszyscy stoją na dywanie, trzymają się za dłonie, przekazują sobie iskierkę (uściśnięcie dłoni).	Dzieci przekazują sobie iskierkę, mówią o swoich zainteresowaniach.
2. Pokazanie albumu, pogadanka.	Dzieci siedzą na dywanie, zabierają głos w pogadance.
3. Prowadząca czyta tekst pt. „Album” Małgorzaty Strzałkowskiej. Załącznik 1.	Dzieci uważnie słuchają.
4. Rozmowa na podstawie tekstu:	Wybrane dzieci zgłaszają się i odpowiadają.

<p>Dlaczego Olek i Ula zaczęli oglądać zdjęcia? Kogo przedstawiają zdjęcia w albumie? Opowiedz o sobie sprzed kilku lat.</p> <ol style="list-style-type: none"> Głośne czytanie tekstu. Prowadząca czyta tekst. Odczytywanie tekstu z podziałem na role. Prowadząca wskazuje dzieci do czytania. Zabawa, polegająca na dokończeniu zdań. Gdy byłam/byłem mała/mały nie potrafiłam np. czytać, mówić, pisać, pływać. Teraz potrafię Rozmowa o zmianach zachodzących w wyglądzie i upodobaniach człowieka wraz z jego rozwojem. <p>Czy człowiek wciąż wygląda tak samo? Dlaczego nabywa nowych umiejętności i zmienia upodobania? W jakich okolicznościach niektóre umiejętności będą rozwijane szybciej?</p> <ol style="list-style-type: none"> Zaglądamy do alfabetu – utrwalenie pisowni „A”, „a”. Analiza i synteza wzrokowo-słuchowa wyrazu album, aparat, budowanie modeli wyrazów, podział na sylaby i głoski. Wyodrębnienie samogłoski w sylabach, wskazanie miejsca a i zastąpienie czerwonego kartonika literką. Wskazanie miejsca litery a na pasku z alfabetem. Nazywanie litery sąsiedniej z prawej strony. Wyszukiwanie i czytanie wyrazów z a. Pisanie liter a, A w powietrzu, na plecach kolegi/koleżanki, w izolacji sylabach i w wyrazach. Szukanie wyrazów z głoską a na początku, w środku, na końcu wyrazów. Ćwiczenia w kształtnym pisaniu. <p>Ćwiczenia kaligraficzne – pisanie liter, złączeń literowych i wyrazów w liniaturze, zwrócenie uwagi na prawidłowy kształt i kierunek kreślenia.</p> <ol style="list-style-type: none"> Zabawa ruchowa „posągi” Prowadząca włącza muzykę, gdy piosenka przestanie grać, dzieci stoją w wybranej pozycji nieruchomo. 	<p>Dzieci uważnie słuchają.</p> <p>Dzieci czytają tekst z podziałem na role.</p> <p>Chętne dzieci zgłaszają się i odpowiadają.</p> <p>Dzieci wykonują razem z prowadzącą ćwiczenia.</p> <p>Dzieci rozglądają się po klasie, wskazują wyrazy.</p> <p>Dzieci wykonują zadania e 1,2 str. 16.</p> <p>Dzieci stosują się do poleceń prowadzącej.</p> <p>Dzieci wykonują ćw. 3 str. 17.</p>
<ol style="list-style-type: none"> Wykonywanie ćw. doskonalącego kształtne pisanie. Zapoznanie z nową techniką – mozaika. Wytlumaczenie na czym polega ta technika. Rozdanie szablonu aparatu fotograficznego. Załącznik 2. Wykonywanie zadań matematycznych – ćw. 1 s.12 polegających na przeliczaniu, klasyfikowaniu przedmiotów. Zabawa ruchowa rzeźbiarz. Podsumowanie dnia, pożegnanie się z dziećmi. 	<p>Każde dziecko otrzymuje szablon aparatu fotograficznego. Zadaniem dziecka jest wyklejenie z kolorowego papieru modelu aparatu, tak aby wyszła kolorowa mozaika. Dzieci wspólnie z prowadzącą rozwiązują zadania. Dzieci dobierają się w pary, jedno z nich jest rzeźbiarzem, wydając tym samym polecenia koleżance/koleździe. Przykładowo: Podnieś lewą nogę do góry, prawą rękę połóż na brzuchu.</p> <p>Dzieci żegnają się z prowadzącą.</p>

Załącznik 1

Małgorzata Strzałkowska „Album”

Ola i ula oglądają zdjęcia. Zaczęli od fotografii z wakacji. Teraz Olek wyciągnął album ze starszymi zdjęciami. Są na nich rodzice Olka, kot Atos i jakiś mały chłopiec.

- Ten maluch to ty, prawda?
Olek kiwa głową
- Byłem wtedy niewiele większy od Atosa – mówi – I lubiłem mleko, tak jak on.
- Atos wciąż lubi mleko – mówi Ula. – A ty?
- Ja nie jestem kotem! – śmieje się Olek.
- I szczerze mówiąc, trochę mi się gust zmienił. Teraz wolę jogurty.

PODSUMOWANIE

Dzięki odbytym praktykom mogłam zgromadzić i wzbogacić swoje doświadczenie, które zdobyłam podczas odbytych studiów. Mogłam w praktyce wykorzystać i przetestować, pod czujnym okiem nauczyciela, metody i techniki pedagogiczne stymulujące twórczą aktywność dzieci. Zobaczyłam jak wygląda planowanie, organizowanie i prowadzenie zajęć. Nabyłam umiejętność obserwacji uczniów podczas wykonywania prac. Wzbogaciłam swoje umiejętności o sposoby podtrzymywania współpracy z rodzicami. Jest to priorytetowa kompetencja w profesji nauczycielskiej, gdyż wspólne określenie form wychowania i kształcenia zapobiega rozbieżnościom²⁴.

Czterotygodniowa praktyka pozwoliła mi na zdobycie wielu cennych doświadczeń. Pod okiem wykwalifikowanych nauczycieli-specjalistów mogłam wiele się nauczyć. To sprawiło, że coraz pewniej czułam się na prowadzonych zajęciach. Mogłam realizować i wносить swoje pomysły. Praca z dziećmi w tym okresie była dla mnie satysfakcjonująca. Uczniowie wykazywali się aktywnością na zajęciach. Chętnie zgłaszali się do odpowiedzi i zadawali wiele pytań.

Udział w praktykach dodał mi pewności siebie, zgodnie z myślą Konfucjusza przytoczoną przeze mnie na początku mojej pracy. Sama wiedza praktyczna nie wystarczy. Ważnej jest doświadczenie. Sytuacje kreowane przez życie, w których możemy się znaleźć jako nauczyciele. Wiem, że przede mną jeszcze dużo pracy, ale widząc radość i uśmiech na twarzy dzieci, przybywa mi chęci do doskonalenia swoich umiejętności.

Literatura:

1. Jagiełło E., Współpraca przedszkola z rodziną i środowiskiem, Siedlce 2013, s. 32
2. Клим-Климашевска А., Ягелло Е., Подготовка к профессии учителя в Польше. [В:] Педагогическое образование в условиях трансформационных процессов международного сотрудничества и интеграция. А.В. Торховой (ред.), Минск 2013. s, 15
3. Pawelec L., Osobowość nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej warunkiem powodzenia procesu edukacyjnego, [w:] Kompetentny nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej inwestycją w lepszą przyszłość, B. Bugajska-Jaszczołt i in. (red.), Kielce 2013, s. 73

²⁴ Jagiełło E., Współpraca przedszkola z rodziną i środowiskiem, Siedlce 2013, s. 32

III. TWÓRCZE INSPIRACJE NAUCZYCIELI I STUDENTÓW

Wstęp²⁵

Bohaterem opowiadań jest mały Wojtuś. Chłopiec jest przedszkolakiem. Jest taki jak inne dzieci. Czasem ma dobry humor, a czasem nie. Bywa też smutny. Niekiedy się złości. Kocha bardzo swoich bliskich i czuje się przez nich kochany. Ma swoje problemy i rozterki, ale próbuje zrozumieć siebie, pytając o różne rzeczy dorosłych. Dzięki temu każdego dnia odkrywa w sobie coś nowego, co go zaskakuje i dziwi. Poznaje nowe emocje i uczucia. Wejźmy z nim w świat uczuć i spróbujmy je choć trochę zrozumieć,

Miłość

Bardzo kocham moich rodziców. Skąd to wiem? Po prostu wiem. Moja mama jest najlepsza na świecie. Mogę z nią porozmawiać kiedy mam zły humor. Chodzimy razem na spacer i zawsze jest wesoło. Nawet kiedy coś przeskrobie, zawsze krótko się na mnie gniewa.

Z tatą jest tak samo. Najbardziej lubię gdy wyglupiamy się na dywanie i razem gotujemy. Wpada wtedy do kuchni mama i mówi, że nieźle narozrabialiśmy. Ale nigdy na nas z tego powodu nie krzyczy. Kocham też moich dziadków i babcię. Nie spotykamy się codziennie i bardzo za nimi tęsknię. Kiedy jednak przyjeżdżają, zawsze zapominam o tęsknocie.

Oni też mówią, że mnie kochają.

Wczoraj mama powiedziała mi, że będę mieć siostrzyczkę Helenkę. Dziwne. Ciekawe, czy będę ją kochać. Przecież kocham już rodziców, ciocię i wujka, babcię i dziadków,

i Kasię z przedszkola też kocham. Kocham mojego chomika, a tu jeszcze siostra do kochania. No nic, może ją pokocham. Ojej! A może gdy pojawi się siostra, to rodzicom nie wystarczy miłości dla mnie. Całą miłość zabierze Helenka.

Martwiłem się całe popołudnie. Nie chciało mi się jeść, ani bawić. W końcu tato powiedział mamie, że może jestem chory. Mama zmierzyła mi temperaturę. Chory nie byłem. Rodzice zaczęli się zastanawiać co się ze mną dzieje.

W końcu przed snem zebrałem się na odwagę i zapytałem jak to z tą miłością jest. Mama się uśmiechnęła, a ja spojrzałem na nią podejrzliwie. Dlaczego ona się ze mnie śmieje?

- Synku nikt nigdy nie przestanie cię kochać. Jesteś dla nas najważniejszy, ale twoja siostra też jest najważniejsza.

Nigdy nie przestaniemy was kochać, bo jesteście naszymi dziećmi. Człowiek ma w sobie dużo miłości i może się nią dzielić. Nigdy jej nie zabraknie.

„To dobrze” pomyślałem i z uśmiechem zasnąłem.

Radość

Dzisiaj od rana mam dobry humor. Dzień zapowiada się wspaniale. Wstałem wcześniej i nawet nie chciało mi się spać tak jak zwykle. Potem zjadłem śniadanie. Uwielbiam kiedy mama przygotowuje mi posiłek. Zawsze robi mi herbatkę i pyszne kanapeczki. Następnie poszedłem umyć zęby, bo zawsze się to robi, kiedy zje się śniadanie. Babcia zawiozła mnie do przedszkola. Po drodze liczyłem samochody, było ich siedemnaście.

W przedszkolu też było super. Mieliśmy fajne zajęcia, bawiliśmy się, a potem poszliśmy na spacer. Mamy super panie, które zawsze nam pomagają, kiedy mamy jakiś problem.

Potem przyjechał dziadek i odebrał mnie z przedszkola. Zapytał, czy nie chcę wybrać się z nim na ryby. No pewnie, że chciałem. Wędkowaliśmy do popołudnia, a potem wypuściliśmy złowione ryby. Było cudownie. Po powrocie do domu tato powiedział, że jeżeli chcę to jutro pójdziemy do bawialni. To chyba najfajniejszy dzień w moim życiu. Wczoraj jednak dzień był okropny. Nie było miło. Nawet słońce ani razu nie zaświeciło. Tego dnia nic mi nie wychodziło, a wieczorem przed snem chciało mi się płakać. Wtedy przyszła mama, pocałowała mnie na dobranoc i powiedziała, że kiedy jutro się obudzę będę miał wspaniały dzień. To była prawda. Skąd to wiedziała? No, ale cóż. Mamy wiedzą wszystko...

Smutek

Czasem chce mi się płakać. Dzisiaj też. Nie zawsze wiem z jakiego powodu. Tak po prostu. W pewnym momencie robi mi się przykro. Wtedy cały świat wydaje mi się szary

i brzydki. Czasem jednak mam powód. Teraz też miałem. Wczoraj Bartek nie chciał się ze mną bawić. Obraził się na mnie. Powiedział, że woli bawić się sam. Pokłóciliśmy się trochę i się na siebie obraziliśmy. Mi przeszło. Jemu nie.

Z tego właśnie powodu było mi źle. Kilka razy tak się czułem.

Kiedyś też byłem smutny, bo nie pojechaliśmy do babci, a tak bardzo chciałem.

Innym razem wtedy, gdy mama nie kupiła mi zabawki, takiej jaką ma Marcin. Powiedziała, że nie możemy kupić tak drogiego auta. Dlaczego niektórzy mogą je kupić, a inni nie?

²⁵ Monika Sobierajska-Buczma.

Najbardziej jednak było mi przykro, kiedy zdechła moja świnka morska Stokrotka. Plakałem dwa dni. Wtedy tata wziął mnie na kolana i powiedział, że w życiu tak jest. Człowiekowi jest czasem smutno i to jest coś normalnego. Smutek jest takim samym uczuciem co radość. On po prostu czasem w życiu się pojawia. Wtedy musimy sobie z tym jakoś radzić. Po jakimś czasie on jednak przechodzi i znowu możemy się cieszyć. Chyba zaufam tacie i poczekam, aż smutek odejdzie.

Strach

Chyba jestem odważny, tak o mnie mówią. Nie boję się grzmotów ani piorunów. Kiedy starsi koledzy zaczepiają moją przyjaciółkę, też staję w jej obronie. Więc chyba jestem odważny... chyba... Czasem ja też się boję. Boję się, że ktoś może nie chcieć się ze mną bawić lub że zrobi mi jakąś przykrość albo będzie mnie przezywał. Nigdy tak nie było, ale jeśli kiedyś nadejdzie taki dzień? Mama mówi, że ten strach można przezwyciężyć i go pokonać, odegnać od siebie i zrobić tak, żeby nie wracał. Ja postanowiłem odegnać strach i on sobie odchodzi. Zaczęłam na niego tupać i strach się mnie przestraszył. Mama mówi, że wszyscy się czegoś boją. Dorośli też. Czego mogą bać się dorośli? Dzieci wiadomo, są tylko dziećmi... więc to jasne, że się czasem boją. Bo przecież są małe, nic więc w tym dziwnego...

Wiem, że niektórzy z moich kolegów boją się potworów. Wtedy zawsze mówię im, że nie ma czego się bać, bo potwory nie istnieją i żyją tylko w ich wyobraźni.

Dziewczynki boją się czasem robaków i innych zwierzątek np. myszy. Tłumaczę im wtedy, żeby ich po prostu unikały i sprawa załatwiona. Bartek boi się wysokości. Ania nie lubi być sama. Bezpiecznie czuje się ze swoim miśkiem, on jest jej obrońcą. Małe dzieci boją się czasem, że rodzice o nich zapomną i będą nocować w przedszkolu. A przecież to nieprawda. Nikt nie zostaje sam przedszkolu, bo rodzice zawsze przychodzą. I zawsze przecież są z nami panie.

Czego mogą bać się dorośli ludzie?

W końcu zebrałem się i zapytałem mamy czego boją się rodzice? I wiecie co mi powiedziała? Że najbardziej boją się o swoje dzieci. Chcieliby, by były zawsze bezpieczne. Chcą, żeby wyrosły na dobrych i odpowiedzialnych ludzi. Boją się, żeby nie zachorowały i nie były smutne. Powiedziałem mamie, żeby się nie bała, bo będę na siebie uważał. Mama odpowiedziała, że dzięki mnie już się nie boi bo ma wspaniałego syna. Pomogłem jej odgonić strach, więc chyba jestem odważny...

Zazdrość

Wczoraj mama pozwoliła mi spać u mojego kolegi Marka. Marek jest moim przyjacielem i jego rodzice mają wielki dom za miastem. Przed domem jest wielki ogród, w którym można się bawić. Jest tam hamak, huśtawka i wielka trampolina. Marek ma nawet swój własny plac zabaw. Tata Marka jest biznesmenem. Często wyjeżdża. Pokój mojego przyjaciela też jest super. Ma wielkie łóżko, po którym można skakać (ponieważ to łóżko wodne). Na jednej ze ścian ma zawieszony wielki telewizor. Marek często gra w różne gry, wykorzystując ekran telewizyjny. Kiedy byłem u Marka było naprawdę fajnie. Najpierw zjedliśmy pizzę i lody, następnie tata Marka pozwolił nam popływać w basenie. Siedzieliśmy w wodzie bardzo długo, ponieważ była ona ogrzewana. Po kąpeli położyliśmy się spać. Cała noc śniło mi się, że wszystko co ma mój przyjaciel należy do mnie. Następnego dnia wróciłem do domu. Przez cały dzień czułem się jakoś dziwnie. Bardzo lubiłem Marka, ale dzisiaj jego obecność bardzo mnie drażniła. Miałem mu za złe to, że on ma to wszystko, a ja nie mam właściwie niczego. Dlaczego jedni ludzie coś mają, a inni nie? Długo nad tym myślałem. W końcu jak zwykle zapytałem o to moją mamę. Mama odparła, że rozumie co się ze mną dzieje. Stwierdziła, że zazdrościsz Markowi tego wszystkiego co ma. Każdy – duży czy mały, chciałby czegoś więcej. Wielu ludzi dochodzi do tego poprzez własną pracę.

Tak już jest na świecie, że jedni mają więcej a inni mniej. Ale dobrze jest, jeżeli nawet tym czego mamy mało, możemy się podzielić. Mamusia zauważyła, że mimo tego, że nie mamy tylu rzeczy, co rodzina Marka, jesteśmy szczęśliwi, bo się kochamy i jesteśmy razem. Poprosiła mnie jeszcze o jedną rzecz – żebyśmy zawsze umiali cieszyć się tym co mam. Wytłumaczyła mi, że przecież mogę korzystać z wielu atrakcji bez posiadania ich w domu – z placu zabaw na podwórku, basenu w naszym mieście, czy parku nieopodal naszego bloku. Kiedy chcę zjeść pizzę, mogę iść do pizzerii.

I znowu mama miała rację. Przecież to prawda.

Złość

Dzisiaj stało się coś co mnie bardzo zezłościło. Mój kolega Tomek zepsuł moją zabawkę. Najpiękniejszego konika na świecie. Oberwał mu ogon i się do tego nie przyznał. Powiedział, że takiego zepsutego konika przyniosłem dzisiaj do przedszkola. To nie prawda. Mój koń był cały kiedy zabierałem go z domu. Dlaczego okłamał panią i tak powiedział? To zdenerwowało mnie najbardziej. Kiedy siedziałem w samochodzie, tato powiedział, że ogon można włożyć z powrotem i niczego nie będzie widać.

Przez Tomka byłem zły cały dzień. Nic mi się nie udawało. Ze złości w czasie rysowania w domu podarłem wszystkie moje prace.

Potem poszedłem do garażu. Tacie udało się doczepić oberwany ogon. Mimo wszystko nadal byłem zły i czułem się oszukany. Rozplakałem się. Zobaczyła to babcia i zapytała, co mi jest. Nie wytrzymałem. Musiałem to z siebie wydusić. Powiedziałem jej o wszystkim, a ona poprosiła mnie żeby wyrzucił z siebie tę złość, bo jeżeli tego nie zrobię stanie się ona jeszcze większa. Zaproponowała, że dobrym rozwiązaniem będzie tupanie i bitwa na poduszki. Miała rację, to pomogło. Cała złość ze mnie wyleciała. Babcia wytłumaczyła mi, że niektórzy ludzie czasem nie mówią prawdy, bo się boją. Tak było z Tomkiem. Bał się, że rozszyłam pomysła, że jest psujem i nikt nie będzie chciał mu więcej pożyczyc zabawki. No tak. O tym nie pomyślałem. Kiedy rozmawialiśmy z babcją, nagle zadzwonił dzwonek i w drzwiach pojawił się Tomek ze swoją mamą. Przeprósł mnie i dał mi czekoladę. Przyznał się do kłamstwa i obiecał, że w poniedziałek powie o wszystkim pani. Oczywiście mu wybaczyłem. Potem zjedliśmy całą czekoladę. Zdradziłem mu sekret, jak radzić sobie ze złością. Zdziwił się, ale powiedział, że wypróbuje mój sposób przy najbliższej okazji... oczywiście jeśli kiedyś się zezłości.

„Dobre Zwyczaje”. Autor: Monika Sobierajska-Buczma

Dobre zwyczaje, dobre zwyczaje.
Czy to jest trudne? Jak wam się zdaje?
Mówić dzień dobry z samego rana
powitać sąsiada, przemiłego pana.
Trzy magiczne słowa
proszę, przepraszam, dziękuję
mówienie ich przecież nic nie kosztuje!
PROSZĘ – gdy czegoś potrzebuję,
PRZEPRASZAM – gdy coś przeszkobię lub zepsuję
DZIEKUJĘ – za coś, co dostaję.
Tych słów nie znają tylko hultaje.
Pomagam, każdemu, starszych szanuję
Nie mówię brzydkich słów. Naprawdę nie żartuję.
Gdy ktoś się ciągle dąsa, obraża i biadoli.
Ja mówię:
bądź miły, serdeczny, to przecież nie boli!

„O ćwiczeniach”. Autor: Monika Sobierajska-Buczma

Chcesz być zdrowy, silny, szybki
Niczym lwy, tygrysy, rybki?
Musisz zgrabnie tak jak żabka
skakać przez kałuże w parkach,
I tak sprytnie niczym słonie,
Pokonywać wody tonie.
Albo tak jak małe małpki
wspinać się na brzeg huśtawki.
Masz tu jedno rozwiązanie
Wiedz, że samo się nie stanie.
Aby zwinnym być jak zwierz,
Ćwiczyć musisz z nimi też.

„O przytulaniu”. Autor: Monika Sobierajska-Buczma

Gdy ci smutno, gdy ci źle
To po prostu przytul się!
Tata weźmie cię w ramiona
Gdy poczujesz się zmęczona.
Mama chętnie cię ukoi,
Jak odkryjesz, że coś boli.
Przytulanie jest wspaniałe!
Tak przyjemne – doskonałe!
Powiem także wam w sekrecie
Jeśli o tym nic nie wiecie.
Przytulanie – łyk fantazji
jest przyjemne bez okazji!
Każde dziecko o tym wie...
od tulenia rośnie się!

Wiersze o tematyce bezpieczeństwa²⁶.

Przyjaźń i dobre wychowanie

„Mieć przyjaciela”

Czasem jest mi bardzo smutno,
czasem tak źle, że płaczę!
Lecz zawsze potrafi pocieszyć mnie
mój najlepszy przyjaciel.

Przytuli, podpowie, służy dobrą radą,
zawsze jest ze mną bym nie była sama!
Bo warto mieć przyjaciela,
a mój przyjaciel to mama!

²⁶ Autorką wierszy jest Pani Iwona Jabkowska, nauczycielka Przedszkola Miejskiego Nr 10 w Chelmie.

„Nie płacz Elu”

Wczoraj na placu przy karuzeli Krzysł podstał nógę Eli,
Ela upadła i w kurzu cała już prawie płakać zaczynała...

zatrzymałam karuzelę,
otrzepałam z kurzu Elę,
bo tak robią przyjaciele!

Podeszłam do niej, rękę podałam –
dłoi moja silna choć jeszcze mała –

„Kumpela”

Ja się na przyjaźni znam, chociaż cztery latka mam!
Wczoraj pocieszałam Krzysia, gdy mu Antoś wyrwał misia,
potem jego siostrę Olę bo jej coś nie poszło w szkole,
no a w domu już wieczorem dla lali Zosi byłam doktorem.

Ja zasady te stosuję – wszystkich lubię i szanuję,
Bom kumpela doskonała chociaż jestem jeszcze mała!

„Czarodziejskie słowa”

Mówię „dziękuję”, gdy coś dostaję,
mówię „weź, proszę”, gdy coś podaję,
a gdy niechący coś zrobię Hani
mówię „przepraszam” nim Hania zdąży poskarżyć pani.

Wszystko w przedszkolu się zdarzyć może,
cóż takie życie i tak już jest,
lecz w każdej chwili wszystkim pomoże
ten najprostsz magiczny gest.

„Wspomnienia niesforemno Grzesia”

Bajka-czytajka o bezpieczeństwie. Autor: Iwona Jabkowska

Był upalny, wakacyjny poranek. Wszyscy obudziliśmy się w dobrym humorze. Tata szybko wyszykował się i poszedł do pracy. Mama miała dzisiaj wolne, więc postanowiliśmy spędzić trochę czasu razem. Usiedliśmy do śniadania.

- Wiesz Grzesiu, mam wspaniały pomysł – powiedziała mama – wybierzemy się dzisiaj na wycieczkę rowerową. Tu, niedaleko za lasem jest takie piękne jezioro, a przy nim plaża. Tam...
- Na wycieczkę rowerową? O nie! Zaraz się zmęczone, spoczę i będzie mi się chciało pić – głośno zaprotestowałem zanim mama zdążyła dokończyć.
- Nie marudź tylko się szykuj. Zaraz zadzwonię do cici Krysia, może razem z Kacperem wybiorą się z nami na przejażdżkę. Tylko nie zapomnij o nakryciu głowie! - dodała mama i rozpoczęła pakowanie najważniejszych rzeczy.

Pół godziny później wszyscy czworo przemierzaliśmy las, udając się w kierunku pobliskiego jeziora. Wkrótce dotarliśmy na plażę. Mama rozłożyła koce i obie z cicią zajęły na nich miejsce. Ja i Kacper pobiegliśmy bliżej wody i rozpoczęliśmy pierwszą konkurencję

- Kto stworzy najokazalszą piaskową budowlę?
- Szybko mi się jednak znudziło bo Kacper tak sprawnie stawiał kolejne piętra, że nie miałem żadnych szans.
- Może porzucamy do kosza, na punkty, co Ty na to? – zaproponowałem, gdyż w tej konkurencji czułem się znacznie pewniej.

Kacper bez zastanowienia się zgodził, ale po chwili ta sportowa rywalizacja zaczęła mnie męczyć. Bardzo chciało mi się pić i jeść i ... i w ogóle. Wróciliśmy do naszych mam.

- Zjadłbym coś i pić mi się chce – powiedziałem w taki sposób aby obie panie usłyszały.
- Zaraz przygotujemy kanapki i sok, musicie chwilę poczekać – z uśmiechem odpowiedziała ciocia Krysia.

Pociągnąłem Kacpra za rękaw w kierunku jeziora.

- Jest tak gorąco, może schłodzimy się troszkę w wodzie? Zmoczymy tylko nogi – o tak do kostek! – zaproponowałem.
- Nie możemy wchodzić do wody bez opieki. To bardzo niebezpieczne! – odparł stanowczo Kacper – Ja nie idę!
- Ale Ty jesteś tchórz! Nasze mamy są zajęte robieniem kanapek, zanim skończą to już będziemy na brzegu. Jak nie to...

Nie zdążyłem dokończyć jak znalazłem się w wodzie, z uśmiechem na twarzy i krok po kroku coraz bardziej oddalałem się od brzegu. Kacper patrzył z przerażeniem – „Dziwny chłopak” – pomyślałem. Nagle pośliznąłem się. Rozpaczliwie próbowałem łapać równowagę, szamotałem się i płakałem...

- Ratunku, mamo pomocy – wykrzyczał Kacper – Grześ tonie....!

Obie panie pobiegły w kierunku jeziora. Stałem już na brzegu, przerażony i zapłakany. Przy mnie stał pan, który pomógł mi wyjść z wody. Mama podziękowała panu i zwróciła się do mnie.

– To, co zrobiłeś Grzesiu, było bardzo nieodpowiedzialne. Wykorzystałeś naszą nieuwagę i wszedłeś do wody bez pozwolenia i opieki. Kąpiel dzieci bez nadzoru dorosłych może skończyć się wielkim nieszczęściem. Te słowa mojej mamy na zawsze pozostały mi w pamięci i chciałabym drogie dzieci, aby dla was także były życiową przestrogą.

„Bajkowa zakładka do książki” 2015 rok²⁷

Czerwony Kapturek

Czerwony Kapturek wędruje przez las
i śpieszy się bardzo by zdążyć na czas.
Mamusia wysłała ją z ich gospodarstwa,
by zanieść do babci i sok, i lekarstwa.
Wtem wilka spotyka i mówi mu wprost,
że babcia tam mieszka gdzie górka i most.
I wilczek wnet biegnie, pożera babusię
i kładzie się zaraz na babci podusię.
Kapturek przychodzi i dziwi się sam.
Na szczęście myśliwy pojawia się tam
i daje wilczkowi prawdziwą nauczkę,
ratując tym samym i babcie, i wnuczkę.

²⁷ Autorka Katarzyna Mendel, I miejsce w ogólnopolskim konkursie „Bajkowa zakładka do książki” 2015 rok.

IV. GALERIA

